

Επίσημη Εφημερίδα C 217

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

56ο έτος
30 Ιουλίου 2013

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
I	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις	
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ		
Συμβούλιο		
2013/C 217/01	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Αυστρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Αυστρίας για την περίοδο 2012-2017	1
2013/C 217/02	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 του Βελγίου και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου, 2012-2016	5
2013/C 217/03	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βουλγαρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου για το πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας για την περίοδο 2012-2016	10
2013/C 217/04	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Τσεχικής Δημοκρατίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Τσεχικής Δημοκρατίας για την περίοδο 2012-2016	14
2013/C 217/05	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Δανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας, 2013-2016	18
2013/C 217/06	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2012-2017	21

EL

Τιμή:
7 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

2013/C 217/07	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας, 2012-2017	24
2013/C 217/08	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Γαλλίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας, 2012-2017	27
2013/C 217/09	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Γερμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γερμανίας, 2012-2017	33
2013/C 217/10	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ουγγαρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας για την περίοδο 2012-2016	37
2013/C 217/11	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ιταλίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιταλίας, 2012-2017	42
2013/C 217/12	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λετονίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Λετονίας για την περίοδο 2012-2016	47
2013/C 217/13	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λιθουανίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2012-2016	51
2013/C 217/14	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Λουξεμβούργου για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου για την περίοδο 2012-2016	55
2013/C 217/15	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για την περίοδο 2012-2016	59
2013/C 217/16	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Πολωνίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας για την περίοδο 2012-2016	63
2013/C 217/17	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ρουμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ρουμανίας, 2012-2016	67
2013/C 217/18	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για την περίοδο 2012-2016	71

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Αυστρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Αυστρίας για την περίοδο 2012-2017

(2013/C 217/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη σε καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό βιώσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απα-

σχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾ οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών έλαβαν απόφαση για ένα «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Αποφάσισαν την ανάληψη δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, εκφράζοντας ιδίως την πλήρη δέσμευσή τους για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ για το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Αυστρίας για το 2012 και διατύπωσε τη γνώμη του για το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Αυστρίας για την περίοδο 2011-2016.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2013 για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την Έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης, στην οποία η Αυστρία δεν αναφέρεται ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι όροι δανειοδότησης της οικονομίας, να υποστηριχθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθεί η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 16 Απριλίου 2013 η Αυστρία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και το πρόγραμμα σταθερότητάς της, το οποίο καλύπτει την περίοδο 2012-2017. Για να ληφθούν υπόψη οι αλληλοσυνδέσεις τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.
- (9) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Αυστρία κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης προκειμένου να τεθεί ο προϋπολογισμός σε πορεία διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος. Όσον αφορά το πρόγραμμα σταθερότητας, το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού είναι αισιόδοξο. Κύριος στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι η σταδιακή μείωση του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης ώστε να εξασφαλιστεί η ισοσκελίση του προϋπολογισμού σε ονομαστικούς όρους έως το 2016 και να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) μέχρι το 2017. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ που αφορούσε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,45 % του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Με βάση τις τρέχουσες προβλέψεις, η Αυστρία βρίσκεται στη σωστή πορεία για τη διόρθωση του υπερβολικού της ελλείμματος έως το 2013, δεδομένου ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ανέρχεται σε 2,5 % του ΑΕΠ το 2012 και αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω σε 2,2 % του ΑΕΠ το 2013 και σε 1,8 % του ΑΕΠ το 2014, σύμφωνα με τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Ωστόσο, είναι πιθανόν να υπάρξουν πρόσθετες δαπάνες συνδεόμενες με την αναδιάρθρωση μιας μεγάλης τράπεζας, πράγμα που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις αύξησης του ελλείμματος. Μετά από σημαντική βελτίωση που υπερβαίνει την πορεία προσαρμογής που είχε απαιτηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) το 2012, το έλλειμμα του διαρθρωτικού ισοζυγίου προβλέπεται ότι θα αυξηθεί το 2013 έως 1,8 %. Μια μικρή αύξηση του διαρθρωτικού ελλείμματος το 2013 επιβεβαιώνεται επίσης από τις προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του προγράμματος σταθερότητας από το 2014 και μετά, το εκ νέου υπολογισθέν διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπει διαρθρωτική προσαρμογή που υπερβαίνει το 0,5 % το 2014 και το 2015, πράγμα που θα μπορούσε να επιτρέψει στην Αυστρία να επιτύχει τον ΜΔΣ δύο χρόνια νωρίτερα σε σύγκριση με το σενάριο που παρουσιάζεται στο πρόγραμμα σταθερότητας, ήτοι το 2015 αντί του 2017.
- Όσον αφορά την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης με βάση τα στοιχεία

που παρέχονται στο πρόγραμμα σταθερότητας, ο ρυθμός αύξησης των δημόσιων δαπανών, αφαιρουμένων των μέτρων που ελήφθησαν κατά διακριτική ευχέρεια, στο διάστημα από το 2014 έως το 2016 αναμένεται να συμβάλει στην ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή για την επίτευξη του ΜΔΣ έως 0,5 % του ΑΕΠ. Ωστόσο, η προβλεπόμενη σημαντική μείωση του δείκτη δαπανών/ΑΕΠ στο σενάριο του προγράμματος σταθερότητας είναι πολύ φιλόδοξη δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, οι δαπάνες θα φθάσουν, από άποψη ΑΕΠ, ένα από τα χαμηλότερα επίπεδα εδώ και περισσότερα από 15 χρόνια. Η Αυστρία μπορεί να αναμένεται ότι θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο από το 2014 έως το 2016 όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους και τα σχέδια θα εξασφαλίσουν επαρκή πρόοδο προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης.

Η ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου άφησε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητες τις δημοσιονομικές σχέσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης ενώ η αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και οι αναντιστοιχίες μεταξύ αρμοδιοτήτων χρηματοδότησης και δαπανών εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα. Ο πολύπλοκος μηχανισμός συνεχών συμφωνιών μεταξύ της εθνικής κυβέρνησης, των παρόχων κοινωνικής ασφάλισης και των επιπέδων δημόσιας διοίκησης κάτω του ομοσπονδιακού αποτελεί παράγοντα κινδύνου για την εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούν στη συγκράτηση των δαπανών για την υγεία. Στην εκπαίδευση, οι διαπραγματεύσεις για μια πρόταση έξι σημείων στην οποία περιλαμβάνεται η κατάρτιση των σχολικών αρχών σε επίπεδο επαρχίας αποτελούν θετικό βήμα προς την κατεύθυνση του εξορθολογισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της κυβέρνησης, αλλά θα ήταν αναγκαία περαιτέρω απλούστευση για να μειωθεί πιο σημαντικά ο κατακεραματισμός.

- (10) Το εργατικό δυναμικό της Αυστρίας προβλέπεται να αρχίσει να συρρικνώνεται από το 2020 και μετά, ενώ η οικονομία της χώρας καθίσταται οικονομία υψηλότερης έντασης δεξιοτήτων. Υπάρχει περιθώριο βελτιστοποίησης της χρήσης του πληθυσμού της χώρας που είναι σε ηλικία εργασίας, ιδίως των γυναικών, των μεταναστών και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.
- (11) Το ποσοστό απασχόλησης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (43,1 % έναντι 48,8 %) μολονότι βελτιώνεται σημαντικά και προσεγγίζει τον μέσο όρο της ΕΕ, και σχεδόν 30 % των ατόμων περνούν ένα διάστημα από 1,5 έως τρία έτη σε ανεργία ή σε αναρρωτική άδεια αμέσως πριν από τη συνταξιοδότηση. Η παραμένουσα σχετικά εκτεταμένη χρήση καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης και αναπηρικής σύνταξης καθώς και η σχετικά χαμηλή θεσμοθετημένη ηλικία συνταξιοδότησης για τις γυναίκες (60 έτη), που μελλοντικά θα αυξηθεί βαθμιαία και μόνο, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην προσφορά εργασίας εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Ορισμένα μέτρα ελήφθησαν το 2012 προκειμένου να αυξηθεί το πραγματικό όριο ηλικίας, ιδίως με τη μείωση της πρόωρης συνταξιοδότησης και των αναπηρικών συντάξεων.
- (12) Μολονότι το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών στην Αυστρία είναι σχετικά υψηλό (70,3 % έναντι 62,4 % σε επίπεδο ΕΕ το 2012), υπάρχει ακόμη περιθώριο αύξησης του μέσου της μείωσης της ανισότητας σε επίπεδο φύλων στην αγορά εργασίας. Το μερίδιο των γυναικών στη μερική απασχόληση είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ένωση και η διαθεσιμότητα εγκαταστάσεων μέριμνας των παιδιών και υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης είναι περιορισμένη. Τα ποσοστά απασχόλησης γυναικών μετρημένα σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης δείχνουν ότι η Αυστρία έχει ιδιαίτερες δυσκολίες όσον αφορά την πλήρη αξιοποίηση

- του γυναικείου εργατικού δυναμικού της. Επιπλέον, οι γυναίκες εμφανίζονται με διπλάσια σχεδόν συχνότητα σε θέσεις περιθωριακής απασχόλησης και παρουσιάζουν υψηλή συγκέντρωση σε χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας. Τα χαρακτηριστικά αυτά έχουν ως αποτέλεσμα μισθολογική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων ύψους 24 %, που είναι η τρίτη στην ΕΕ. Μια μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης για τους εργαζόμενους με χαμηλό εισόδημα θα μπορούσε να προσφέρει μεγαλύτερα κίνητρα για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Η δομή του αυστριακού φορολογικού συστήματος παρέχει περιθώριο μετατόπισης της φορολογίας προς άλλες πηγές που είναι λιγότερο επίζημιες για την ανάπτυξη. Πράγματι, τα έσοδα από τον φόρο ακίνητης περιουσίας στην Αυστρία αντιστοιχούν στο 0,5 % του ΑΕΠ και είναι σημαντικά χαμηλότερα από τον ενωσιακό μέσο όρο του 2,1 % του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα, τα έσοδα από τους επαναλαμβανόμενους φόρους επί της ακίνητης περιουσίας, οι οποίοι θεωρούνται οι λιγότερο επιβλαβείς για την ανάπτυξη, είναι τα τρίτα χαμηλότερα στην Ένωση, αντιπροσωπεύοντας 0,2 % του ΑΕΠ το 2011 (μέσος όρος ΕΕ: 1,3 %).
- (13) Δεδομένου ότι το 19 % του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας το 2011 ήταν γεννημένο στο εξωτερικό, η Αυστρία έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά μεταναστών σε ηλικία εργασίας μεταξύ των κρατών του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ). Οι μετανάστες συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αγορά εργασίας και εμφανίζουν σημαντικά υψηλότερα ποσοστά ανεργίας (9,7 % έναντι 3,6 %) και χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης (υπήκοοι κρατών εκτός ΕΕ 27: 62,8 % έναντι Αυστριακών: 76,4 %). Επιπλέον, τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών εμφανίζουν με τριπλάσια συχνότητα απασχόληση και αμοιβές που είναι κάτω από τα πραγματικά επίπεδα επαγγελματικών προσόντων τους σε σχέση με τους Αυστριακούς (2008: 27,5 % έναντι 9,7 %). Επίσης, οι εκπαιδευτικές επιδόσεις τους είναι χαμηλότερες και ο κίνδυνος φτώχειας που αντιμετωπίζουν είναι διπλάσιος (26,6 % έναντι 12,6 %).
- (14) Οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβολές των δαπανών για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δείχνουν ότι υπάρχει κίνδυνος για τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Οι προβολές των δαπανών για μακροχρόνια περίθαλψη δείχνουν επίσης ότι υπάρχει κίνδυνος για τη διατηρησιμότητα, αν και σε μικρότερο βαθμό. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος είναι πιθανό ότι θα μειώσουν ως ένα βαθμό τους κινδύνους για τη διατηρησιμότητα, αν συνοδεύονται από βελτιώσεις των συνθηκών στην αγορά εργασίας που θα επιτρέπουν στους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας να συνεχίζουν να εργάζονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, εξακολουθεί να μην υφίσταται ταχεία εναρμόνιση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και αύξηση του πραγματικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με την σύνδεση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών ωφελγημάτων με τις αλλαγές του του προσδόκιμου ζωής. Πρέπει να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της δημοσιονομικής βιωσιμότητας του συστήματος ιατροφαρμακευτικής και μακροχρόνιας περίθαλψης, έχοντας επίσημη υπόψη την αυξανόμενη ανάγκη και ζήτηση παροχής μακροχρόνιας περίθαλψης. Τα πρόσφατα μέτρα πολιτικής που λήφθηκαν στους τομείς της υγείας είναι πιθανό ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αν και κατά τα επόμενα έτη θα απαιτηθεί προσεκτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους. Υπάρχουν περιθώρια για τη βελτίωση της πρόληψης, της αποκατάστασης και της ανεξάρτητης διαβίωσης με σκοπό την περιστολή του μελλοντικού κόστους της μακροχρόνιας περίθαλψης.
- (15) Σύμφωνα με διεθνείς συγκριτικές μελέτες και δοκιμές, οι εκπαιδευτικές επιδόσεις στην Αυστρία είναι κάτω από τον μέσο όρο για τα άτομα ηλικίας 10 έως 15 ετών, παρά το γεγονός ότι οι δαπάνες της χώρας για την εκπαίδευση ανήλθαν το 2009 σε 6,01 % του ΑΕΠ, αρκετά υψηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ που ανέρχεται σε 5,41 %. Πάνω από το 25 % των νέων ηλικίας 15 ετών έχουν περιορισμένες δεξιότητες ανάγνωσης και τα αποτελέσματα είναι ελάχιστα καλύτερα στα μαθηματικά. Τα κενά επιδόσεων μεταξύ των νέων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των γηγενών συνομηλίκων τους είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι αυξανόμενοι αριθμοί των σπουδαστών ασκούν πίεση στα οικονομικά και τα οργανωτικά συστήματα αλλά το ποσοστό των σπουδαστών που ολοκληρώνουν με επιτυχία τις σπουδές τους είναι χαμηλό. Ο καταμερισμός αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη διαχείριση και τη χρηματοδότηση του εκπαιδευτικού συστήματος είναι επίσης κατακερματισμένος.
- (16) Η Αυστρία είναι ένα από τα κράτη μέλη που θα αποκόμιζε μεγάλο όφελος (από άποψη ΑΕΠ) από τη μείωση των φραγμών στη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί για την είσοδο και τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών. Οι φραγμοί αυτοί είναι ιδιαίτερα ισχυροί στα ελεύθερα επαγγέλματα και τις σιδηροδρομικές μεταφορές. Οι επαγγελματικές υπηρεσίες δραματίζουν σημαντικό ρόλο στις αγορές επιχειρηματικών υπηρεσιών, καλύπτοντας το 10 % του ΑΕΠ και το 11 % της συνολικής απασχόλησης. Εξακολουθούν να υφίστανται περιορισμοί στην εξασφάλιση πρόσβασης και την άσκηση επαγγελμάτων στον τομέα των υπηρεσιών, όσον αφορά για παράδειγμα τη νομική μορφή και τις απαιτήσεις συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο. Υπάρχουν ισχυρά επιχειρήματα υπέρ της αξιολόγησης του κατά πόσον είναι δικαιολογημένοι οι εν λόγω περιορισμοί και κατά πόσον οι ίδιοι στόχοι δημοσίου συμφέροντος μπορούν να επιτευχθούν με ελαφρύτερα ρυθμιστικά καθεστώτα. Αν και μια πρόσφατη αλλαγή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού θα ενισχύσει τις εξουσίες της αυστριακής αρχής ανταγωνισμού, οι οικονομικοί και ανθρωπίνι πόροι που διαθέτει εξακολουθούν να είναι κάτω από τα επίπεδα που παρατηρούνται σε οικονομίες με παρόμοιο ή ακόμη και μικρότερο μέγεθος.
- (17) Η Αυστρία έχει πραγματοποιήσει πρόοδο στον τομέα της διασυνοριακής συνεργασίας των αρχών χρηματοπιστωτικής εποπτείας της χώρας προέλευσης και της χώρας υποδοχής. Επιπλέον, υπήρξε περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την αναδιάρθρωση των εθνικοποιημένων ή εν μέρει εθνικοποιημένων τραπεζών που έχουν λάβει ενισχύσεις αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, λόγω των κινδύνων που συνδέονται με ενδεχόμενη περαιτέρω υποβάθμιση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού των εν λόγω τραπεζών, εξακολουθούν να υπάρχουν θύλακες τρωτότητας που χρειάζονται στενή παρακολούθηση.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διεξήγαγε εμπειριστατωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Αυστρίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη συνάφειά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Αυστρία αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτικότητας στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.

- (19) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας, και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται, ιδίως, στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Επ' αυτής της βάσεως, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν ως νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Η Αυστρία θα πρέπει επίσης να μεριμνήσει για την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Αυστρία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 όσον αφορά τα ακόλουθα σημεία:

1. Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το έτος 2013, όπως προβλέπεται, προκειμένου να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα με διατηρήσιμο τρόπο και να ολοκληρωθεί η μέση ετήσια προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που καθορίζεται στις συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της ΔΥΕ. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, συνέχιση της προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής με τον κατάλληλο ρυθμό έτσι ώστε να επιτευχθεί ο ΜΔΣ μέχρι το 2015. Εξορθολογισμός των δημοσιονομικών σχέσεων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της κυβέρνησης, για παράδειγμα με την απλούστευση της οργανωτικής δομής και την ευθυγράμμιση αρμοδιοτήτων για τις δαπάνες και τη χρηματοδότηση.
2. Επίσπευση της εναρμόνισης της ηλικίας συνταξιοδότησης για τους άνδρες και τις γυναίκες, αύξηση του πραγματικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με τη σύνδεση του νόμιμου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης και των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής, εφαρμογή και παρακολούθηση των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων που περιστέλλουν την πρόσβαση σε πρόωρη συνταξιοδότηση και περαιτέρω βελτίωση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας ούτως ώστε να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.
3. Λήψη νέων μέτρων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, ιδίως με περαιτέρω επέκταση των υπηρεσιών παιδικής μέριμνας και μακροχρόνιας περιθάλψης, και την αντιμετώπιση των μεγάλων χασμάτων φύλου στις αμοιβές και τις συντάξεις. Πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού για την αγορά εργασίας των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών μέσω της συνεχιζόμενης βελτίωσης της αναγνώρισης των τυπικών προσόντων τους και των εκπαιδευτικών αποτελε-

σμάτων τους. Μείωση της πραγματικής επιβάρυνσης της εργασίας υπό τη μορφή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζομένους χαμηλού εισοδήματος με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, μέσω της μεγαλύτερης στροφής σε άλλες πηγές φόρων λιγότερο επιζήμιες για την ανάπτυξη, όπως οι επαναλαμβανόμενοι φόροι επί της ακίνητης περιουσίας.

4. Αποτελεσματική εφαρμογή των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προκειμένου να εξασφαλιστεί η υλοποίηση των αναμενόμενων κερδών κόστους/αποτελεσματικότητας. Ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμου μοντέλου για την παροχή μακροχρόνιας περίθαλψης και μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη, την αποκατάσταση και την ανεξάρτητη διαβίωση.
5. Βελτίωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων, ιδίως για μειονεκτούντα άτομα νεαρής ηλικίας, μεταξύ άλλων με μέτρα για την ενίσχυση της προσχολικής εκπαίδευσης και τη μείωση των αρνητικών συνεπειών του διαχωρισμού σε κατευθύνσεις των μαθητών από τα πρώτα στάδια. Περαιτέρω βελτίωση του στρατηγικού σχεδιασμού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και ενίσχυση των μέτρων για τη μείωση του αριθμού των σπουδαστών που εγκαταλείπουν πρόωρα τις σπουδές τους.
6. Περαιτέρω ενίσχυση των εξουσιών και των πόρων της ομοσπονδιακής αρχής ανταγωνισμού και παρακολούθηση της εφαρμογής της μεταρρύθμισης της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Εξάλειψη των υπέρμετρων φραγμών για τους παρόχους υπηρεσιών. Σε αυτό περιλαμβάνεται η επανεξέταση του κατά πόσον οι υφιστάμενοι περιορισμοί για την είσοδο σε νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα και την άσκηση των εν λόγω επαγγελματιών είναι δικαιολογημένοι από πλευράς δημοσίου συμφέροντος και η ενίσχυση του ανταγωνισμού, ιδίως στον τομέα των σιδηροδρόμων.
7. Προκειμένου να διατηρηθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, συνέχιση της προσηκτικής εποπτείας των εθνικοποιημένων και εν μέρει εθνικοποιημένων τραπεζών και επιτάχυνση της αναδιάρθρωσής τους.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 του Βελγίου και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου, 2012-2016

(2013/C 217/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου για το 2012 και εξέδωσε γνώμη σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε το Βέλγιο ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονισθεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης που εκπόνησε για το Βέλγιο, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Βάσει της ανάλυσής της, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βέλγιο αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες απαιτούν παρακολούθηση και δράση σε επίπεδο πολιτικής. Ειδικότερα, εξακολουθούν να χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής οι μακροοικονομικές εξελίξεις στους τομείς της εξωτερικής ανταγωνιστικότητας των αγαθών και του χρέους, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις του υψηλού επιπέδου του δημόσιου χρέους στην πραγματική οικονομία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 5.

- (9) Στις 29 Απριλίου 2013, το Βέλγιο υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2016 και το εθνικό του πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι είναι αλληλένδετα, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του εν λόγω προγράμματος, είναι ρεαλιστικό. Σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, στις οποίες γίνεται λόγος για στασιμότητα του ΑΕΠ το 2013 και για αύξησή του κατά 1,2 % το 2014, το σενάριο αυτό είναι ελαφρώς πιο αισιόδοξο (καθώς προβλέπει αύξηση 0,2 % και 1,5 %, αντιστοίχως). Από το 2010 και ιδίως το 2012, το Βέλγιο εφαρμόζει μέτρα εξυγίανσης και, επίσης το 2012, πραγματοποιήσε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα, το σύστημα παροχών ανεργίας και τις αγορές προϊόντων. Εντούτοις, η δημοσιονομική προσπάθεια δεν υπήρξε επαρκής ώστε να είναι σύμφωνη με τη σύσταση που απηύθυνε το Συμβούλιο στις 2 Δεκεμβρίου 2009 για τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος. Επίσης λόγω, αφενός, της ανακεφαλαίωσης του τραπεζικού ομίλου Dexia, η οποία είχε αρνητικό αντίκτυπο ύψους 0,8 % του ΑΕΠ στο έλλειμμα, και, αφετέρου, των χειρότερων από ό,τι αναμενόταν οικονομικών συνθηκών κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, δεν κατέστη δυνατόν να τηρηθεί η προθεσμία διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος του 2012. Λόγω αυτού, προβλέπεται πλέον ότι το έλλειμμα θα υποχωρήσει κάτω της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ που προβλέπει η Συνθήκη από το 2013.

Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι η ισοσκελίση του προϋπολογισμού σε διαρθρωτικούς όρους έως το 2015 και η επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου (ΜΔΣ) το 2016. Το πρόγραμμα σταθερότητας τροποποίησε τον ΜΔΣ από πλεόνασμα 0,5 % σε 0,75 % του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα σταθερότητας είναι συμβατό με τη νέα προθεσμία της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος έως το 2013, αλλά, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2013, το περιθώριο ασφαλείας για την αποφυγή της υπέρβασης της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ που προβλέπει η Συνθήκη είναι στενό, με προβλεπόμενο έλλειμμα ύψους 2,9 % του ΑΕΠ το 2013. Η προγραμματιζόμενη ετήσια πρόοδος σε σχέση με τον ΜΔΣ, ο οποίος προβλέπεται να επιτευχθεί έως το 2016, υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ (σε διαρθρωτικούς όρους). Δεν έχουν προσδιοριστεί μέτρα εξυγίανσης πέραν του 2013. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σταθερότητας, ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών την περίοδο 2014-2016, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας, αναμένεται να συμβάλει σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή για την επίτευξη του ΜΔΣ κατά 0,5 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης δημόσιου χρέους θα φθάσει στην ανώτατη τιμή του 100 % του ΑΕΠ το 2013 και θα υποχωρήσει σταδιακά στο 93 % του ΑΕΠ έως το 2016. Από το 2014 έως το 2016, το Βέλγιο αναμένεται ότι θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο όσον αφορά τη συμμόρφωση προς το κριτήριο του χρέους. Σύμφωνα με τα σχέδια, η τιμή αναφοράς για το χρέος θα επιτευχθεί στα τέλη της μεταβατικής περιόδου. Βάσει των εαρινών προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2013, στις οποίες ο δείκτης δημόσιου χρέους προβλέπεται να ανέλθει στο 101,4 % το 2013 και να αυξηθεί περαιτέρω στο

102,1 % του ΑΕΠ το 2014, με βάση παραδοχή μη μεταβολής της πολιτικής, η μετάβαση προς τον κανόνα περί μείωσης του χρέους δεν θα επιτευχθεί το 2014, πράγμα που δείχνει ότι η πρόοδος προς την επίτευξη του ΜΔΣ δεν είναι επαρκής. Το πρόγραμμα σταθερότητας δεν εξηγεί πώς η σχεδιαζόμενη προσαρμογή θα επιμεριστεί μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, ζήτημα που θίγεται επίσης στην περυσινή σύσταση για το Βέλγιο. Εκτός από ένα βάσει κανόνων πολυετές πλαίσιο για τη γενική κυβέρνηση, είναι ανάγκη να εκπονηθούν και να συμφωνηθούν συγκεκριμένες ρυθμίσεις συντονισμού, ώστε να εξασφαλισθούν και να εφαρμοσθούν ισχυρότερες, αυτόματες δεσμεύσεις από τις περιφέρειες, τους δήμους και τις τοπικές αρχές, για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

- (11) Το Βέλγιο αντιμετωπίζει σημαντική προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση (+ 2,0 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ) ήδη κατά την περίοδο 2010-2020, ιδίως στους τομείς των συντάξεων και της μακροχρόνιας περίθαλψης. Η μεταρρύθμιση που έχει αρχίσει στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης γήρατος αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Παρ' όλα αυτά, από τις προβλέψεις προκύπτει ότι το Βέλγιο δεν θα επιτύχει τον στόχο που έθεσε το ίδιο για το 2020 στον τομέα αυτόν. Δεδομένου του μεγέθους της πρόκλησης, θα χρειασθεί να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για να καλυφθεί η διαφορά μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης. Η λήψη μέτρων για τη σύνδεση του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης με τις εξελίξεις του προσδόκιμου ζωής θα επέτρεπαν τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος μακροπρόθεσμα. Η ανάγκη να εξασφαλισθεί η οικονομική βιωσιμότητα θα πρέπει να εξισορροπείται με την ανάγκη να διατηρηθεί η επάρκεια των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης γήρατος. Στον τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης, λαμβανομένου υπόψη του σχετικά υψηλού κόστους της φροντίδας σε ιδρύματα περίθαλψης στο Βέλγιο, θα πρέπει να εξετασθούν η βελτίωση της σχέσης κόστους-οφέλους των δημοσίων δαπανών στις υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης, μέτρα εξοικονόμησης κόστους όπως η πρόληψη και η αποκατάσταση στον τομέα της υγείας, καθώς και η δημιουργία καλύτερων συνθηκών για ανεξάρτητη διαβίωση.
- (12) Η μακροπρόθεσμη απώλεια ανταγωνιστικότητας του Βελγίου οφείλεται σε αρκετούς παράγοντες, όπως το σύστημα καθορισμού των μισθών, δυσλειτουργίες στις αγορές εισροών και παράγοντες οι οποίοι δεν συνδέονται με το κόστος αλλά με την ικανότητα καινοτομίας της οικονομίας. Ο «μισθολογικός κανόνας» του 1996, ο οποίος αποσκοπούσε στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας έναντι των κύριων εμπορικών εταίρων, δεν εκπλήρωσε πάντοτε τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε. Τα άμεσα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα για να ευθυγραμμίσουν περισσότερο την εξέλιξη των αμοιβών με τα επίπεδα παραγωγικότητας αποτελούν βήματα προς την ορθή κατεύθυνση, δεν επαρκούν όμως για να εξασφαλίσουν μακροπρόθεσμα αντιστοιχία στην εξέλιξη αμοιβών και παραγωγικότητας. Εξακολουθούν να χρειάζονται διαρθρωτικές βελτιώσεις στο πλαίσιο των μισθολογικών διαπραγματεύσεων. Αυτές συμπεριλαμβάνουν αυτόματες διορθώσεις εάν δεν τηρείται ο μισθολογικός κανόνας ή εάν η αύξηση του δείκτη υγείας υπερβεί τις αυξήσεις μισθών στους κύριους εμπορικούς εταίρους. Το σύστημα μισθολογικής διαπραγμάτευσης θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η εξέλιξη των μισθών θα συμβαδίζει με τη δυναμική της παραγωγικότητας σε υποπεριφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το Βέλγιο ειδικεύεται σε

- ενδιάμεσα προϊόντα για τα οποία ο διεθνής ανταγωνισμός είναι έντονος, γεγονός που καθιστά δύσκολο να συυπολογίζονται στην τελική τιμή οι διακυμάνσεις των τιμών των εισροών. Παρόλο που το προηγμένο σύστημα έρευνας και καινοτομίας (E&K) του Βελγίου συνέβαλε στον μετριασμό του προβλήματος της ανταγωνιστικότητας κόστους, η E&K στις επιχειρήσεις εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μεγάλο βαθμό συγκέντρωσης ενώ η ευρύτερη εφαρμογή των αποτελεσμάτων της E&K στις επιχειρήσεις παρουσιάζει υστέρηση. Οι βασικές συνθήκες για την επιτάχυνση της μετάβασης προς μια οικονομία μεγαλύτερης έντασης γνώσης θα πρέπει να βελτιωθούν, με έμφαση στην επιχειρηματικότητα, δίνοντας ώθηση στη δυναμική των επιχειρήσεων και στον σχηματισμό ανθρώπινου κεφαλαίου.
- (13) Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και πολλών άλλων αγαθών και υπηρεσιών είναι υψηλότερες στο Βέλγιο από ό,τι σε άλλα κράτη μέλη, γεγονός που μαρτυρεί ασθενή ανταγωνισμό και διαρθρωτικούς φραγμούς. Στον τομέα του λιανικού εμπορίου, οι τιμές παραμένουν άνω του μέσου όρου της ζώνης του ευρώ, ενώ περιορισμοί που ισχύουν στις επαγγελματικές υπηρεσίες εμποδίζουν την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών προτύπων και περιορίζουν τις επενδύσεις. Το Βέλγιο επιτέλεσε περιορισμένη μόνο πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση του ανταγωνισμού στις βιομηχανίες δικτύου, ενώ παραμένει ατελής η δημιουργία ισχυρών και ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών. Το Βέλγιο εμφανίζει το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό διείσδυσης κινητών ευρωζωνικών υπηρεσιών στην Ένωση, γεγονός που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται σε προβλήματα σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τον συντονισμό όσον αφορά τη διαθεσιμότητα φάσματος. Παρόλο που η αύξηση της μεταστροφής των καταναλωτών προς άλλους παρόχους περιόρισε την κυριαρχία του παραδοσιακού φορέα παραγωγής ενέργειας, ο ανταγωνισμός στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, δεδομένου ότι το υψηλό κόστος διανομής συμβάλλει σε δυσανάλογο βαθμό στα καθαρά επίπεδα τιμών για τους βιομηχανικούς χρήστες σε σύγκριση με τις γειτονικές χώρες. Η απόφαση του Βελγίου να επιβάλει έλεγχο στις λιανικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου που χρεώνονται σε τελικούς χρήστες ενδέχεται να λειτουργήσει ανασταλτικά όσον αφορά τις επενδύσεις σε παραγωγική ικανότητα και την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά. Οι όροι αδειοδότησης στον τομέα των ταχυδρομείων εξακολουθούν να προκαλούν προβληματισμό. Οι εγχώριες σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών δεν είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό και η νομοθεσία περί λιμενεργατικών θεμάτων δεν έχει εκσυγχρονισθεί. Δεδομένης της σημασίας όλων των προαναφερόμενων τομέων για τον ανταγωνισμό, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να ληφθούν επειγόντως.
- (14) Το βελγικό φορολογικό σύστημα εξαρτάται σε δυσανάλογο βαθμό από τους άμεσους φόρους και περιλαμβάνει νομικά κενά που το καθιστούν λιγότερο δίκαιο. Παρόλο που το Βέλγιο κατέβαλε κάποιες προσπάθειες για μείωση της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, ο τεκμαρτός συντελεστής φορολογίας παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση για τις περισσότερες κατηγορίες εργαζομένων. Το Βέλγιο εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις χώρες με το χαμηλότερο μερίδιο φορολογικών εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους. Υπάρχουν περιθώρια απλούστευσης του φορολογικού συστήματος και βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς του, μεταξύ άλλων με τη μείωση και τον εξορθολογισμό των φορολογικών δαπανών, καθώς και με την κατάργηση αδικαιολόγητων ή αναποτελεσματικών μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ.
- (15) Το Βέλγιο κατατρέπει από χαμηλότερη του μέσου όρου και στάσιμη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, καθώς και από σημαντικές αποκλίσεις των ποσοστών απασχόλησης και ανεργίας στις διάφορες περιφέρειες και πληθυσμιακές υποομάδες. Στις πληθυσμιακές ομάδες με τη χαμηλότερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας συγκαταλέγονται τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, οι ηλικιωμένοι και οι χαμηλής ειδίκευσης νέοι σε όλες τις περιφέρειες. Οι ομάδες αυτές είναι συγχρόνως περισσότερο εκτεθειμένες στους κινδύνους της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η μεταρρύθμιση του συστήματος παροχών ανεργίας αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά αυτή καθαυτή δεν θα μπορέσει να εξασφαλίσει καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, εκτός εάν συνοδευτεί από την προσφορά, αφενός, ουσιαστικής συνδρομής για την αναζήτηση εργασίας και, αφετέρου, δυνατοτήτων κατάρτισης. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των στοχοθετημένων μειώσεων σε ομοσπονδιακό επίπεδο και των προγραμμάτων στήριξης της απασχόλησης που εφαρμόζονται από τις περιφέρειες περιπλέκει σημαντικά την κατάσταση. Μολονότι τα μέτρα υπέρ των χαμηλής ειδίκευσης νέων είναι πιθανά να ωφελήσουν επίσης τους μετανάστες, είναι αναγκαίο να χαραχθεί μια ευρύτερη στρατηγική ειδικά για τη συγκεκριμένη αυτή ομάδα-στόχο. Πέραν τούτου, θα ήταν δύσκολη η αντιμετώπιση ορισμένων αναντιστοιχιών στην αγορά εργασίας εάν δεν αυξηθεί σημαντικά η διαπεριφερειακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Χρειάζεται να διερευνηθούν ενδελεχέστερα οι τρόποι με τους οποίους θα καταστεί περισσότερο διαφανής και αποτελεσματική η παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης και θα ενισχυθεί η συνέργεια μεταξύ των διαφόρων παρόχων κατάρτισης.
- (16) Σύμφωνα με τις προβλέψεις για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020, το Βέλγιο δεν θα επιτύχει τον στόχο για μείωσή τους κατά 15 %. Παραμένει ασαφές πώς θα επιτευχθεί ο στόχος αυτός με τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες που λαμβάνουν οι διάφορες αρχές ή πώς θα γίνει η κατανομή των βαρών μεταξύ των περιφερειών. Ο αντίκτυπος που θα έχουν τα συνδυασμένα μέτρα στη μείωση των εκπομπών, ιδίως από τους τομείς των μεταφορών και των κατασκευών, παραμένει ασαφής. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση αποτελεί δυσβάστακτο βάρος για τη βελγική οικονομία, το οποίο υπολογίζεται ότι ανέρχεται ακόμη και στο 2 % του ΑΕΠ και είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, όμως η εφαρμογή του νέου συστήματος φορολόγησης της κυκλοφορίας στις τρεις περιφέρειες αναβλήθηκε έως το 2016.
- (17) Τα ζητήματα συντονισμού που είναι εγγενή στην ιδιαίτερα περιφερειοποιημένη δομή της χώρας καθιστούν ακόμα πιο αναγκαία την αποτελεσματική οργάνωση της δημόσιας διακυβέρνησης, καθώς η παρουσία πολλαπλών δικτύων, επιπέδων και φορέων ενδέχεται να προκαλεί αλληλεπικαλύψεις, εξασθένιση της διακυβέρνησης και αύξηση των διοικητικών δαπανών. Τέτοιου είδους ζητήματα προκύπτουν όσον αφορά τη φορολογία και την κατανομή των βαρών στη δημοσιονομική προσπάθεια, μεταξύ άλλων για την εκπαίδευση και την κοινωνική ασφάλιση, η οποία εν γένει απαιτεί περισσότερη συνεργασία και συντονισμό.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Βελγίου. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και εξέδωσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Βέλγιο, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ,

δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.

- (19) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Οι συστάσεις που εξέδωσε βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 5 κατωτέρω.
- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Επ' αυτής της βάσεως, το Συμβούλιο απηύθυνε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν ως νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, το Βέλγιο θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Βέλγιο να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα για να επιτύχει τη διαρθρωτική πορεία προσαρμογής που καθορίζεται στην απόφαση με την οποία το Συμβούλιο ειδοποιεί το Βέλγιο να διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2013 και να ενισχύσει τη διατηρησιμότητα και αξιοπιστία της εξυγίανσης. Για τη μόνιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτείται να εφαρμοσθούν κατά τρόπο αξιόπιστο φιλόδοξες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα αύξαιναν την ικανότητα προσαρμογής και θα έδιναν ώθηση στη δυναμική ανάπτυξη. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, πρέπει να συνεχισθεί η διαρθρωτική προσαρμογή με τον κατάλληλο ρυθμό, προκειμένου να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος στόχος έως το 2016 και να ληφθεί μέριμνα ώστε ο υψηλός δείκτης δημοσίου χρέους να τεθεί σε σταθερά καθοδική πορεία. Προς τον σκοπό αυτόν, να υποβάλει, έως την 15η Οκτωβρίου 2013, προτάσεις για ευνοϊκά προς την ανάπτυξη διαρθρωτικά μέτρα για το 2014 με τα οποία θα εξασφαλισθεί η διατηρήσιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και η πραγματοποίηση επαρκούς προόδου προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο. Να μεριμνήσει για την εξισορρόπηση της πορείας προσαρμογής σταδιακά ή ακόμα και κατά την έναρξη της περιόδου. Να θεσπίσει συγκεκριμένες ρυθμίσεις συντονισμού, ώστε, αφενός, να εξασφαλίσει τον δεσμευτικό χαρακτήρα των δημοσιονομικών στόχων σε ομοσπονδιακό και υποομοσπονδιακό επίπεδο σε μια μεσοπρόθεσμη προοπτική προγραμματισμού, μεταξύ άλλων μέσω της έγκαιρης θέσπισης κανόνα για ισοσκελισμένο/πλεονασματικό προϋπολογισμό γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση και, αφετέρου, να αυξήσει τη διαφάνεια της κατανομής των βαρών και τη λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

2. Να εντείνει τις προσπάθειες για κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων επιδιώκοντας τις εν εξελίξει μεταρρυθμίσεις για τη μείωση των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης. Να στηρίξει τις μεταρρυθμίσεις των συστημάτων ασφάλισης γήρατος με μέτρα στήριξης της απασχόλησης και με μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που συμβάλλουν στην ενεργό γήρανση. Να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω της εναρμόνισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη σχέση κόστους-οφέλους των δημόσιων δαπανών στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας σε ιδρύματα περιθαλψής.
3. Να αποκαταστήσει την ανταγωνιστικότητα, να συνεχίσει τις τρέχουσες προσπάθειες για μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των μισθών, συμπεριλαμβανομένης της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών· συγκεκριμένα, λαμβάνοντας διαρθρωτικά μέτρα, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με την εθνική πρακτική, για να εξασφαλίσει ότι το σύστημα καθορισμού των μισθών είναι συμβατό με την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας, ότι λαμβάνει υπόψη υποπεριφερειακές και τοπικές διαφορές στην παραγωγικότητα και στις συνθήκες της αγοράς εργασίας και ότι είναι σε θέση να προβαίνει αυτομάτως σε διορθώσεις όταν η εξέλιξη των μισθών υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα κόστους.
4. Να προτείνει συγκεκριμένα και χρονικά προσδιορισμένα διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση του ανταγωνισμού στον τομέα των υπηρεσιών, καταργώντας τους φραγμούς στο λιανικό εμπόριο και τους υπερβολικούς περιορισμούς στις επαγγελματικές υπηρεσίες και να βελτιώσει την παροχή κινητών ευρωζωνικών υπηρεσιών. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη λειτουργία του τομέα της ενέργειας μειώνοντας το κόστος διανομής και παρακολουθώντας τις τιμές στην αγορά λιανικής και να ενισχύσει την ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών (σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια). Να καταργήσει τους εναπομένοντες κανονιστικούς φραγμούς στον τομέα των ταχυδρομείων.
5. Να υποβάλει σαφείς και χρονικά προσδιορισμένες προτάσεις για τη μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία προς λιγότερο στρεβλωτικές για την ανάπτυξη φορολογικές βάσεις, διερευνώντας ιδίως τις δυνατότητες επιβολής περιβαλλοντικών φόρων, π.χ. στο ντίζελ, στα καύσιμα θέρμανσης και στην ιδιωτική χρήση αυτοκινήτων εταιρειών. Να απλουστεύσει το φορολογικό σύστημα μειώνοντας τις φορολογικές δαπάνες στη φορολογία εισοδήματος, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα της εισπραξής του ΦΠΑ και βελτιώνοντας τη φορολογική συμμόρφωση με την κάλυψη των υφιστάμενων κενών της νομοθεσίας.
6. Να περιορίσει τα αντικίνητρα η για εργασία εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρηση των απαιτήσεων αναζήτησης εργασίας και την παροχή εξατομικευμένης συνδρομής σε όλους τους ανέργους κατά την αναζήτηση εργασίας. Να λάβει μέτρα για την αύξηση της διαπεριφερειακής κινητικότητας. Να απλουστεύσει και να ενισχύσει τη συνοχή μεταξύ της στήριξης στην απασχόληση, των πολιτικών ενεργοποίησης, της αντιστοίχισης της προσφοράς και ζήτησης εργασίας, και των πολιτικών εκπαίδευσης, διά βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης για ηλικιωμένους και νέους. Να χαράξει συνολικές στρατηγικές κοινωνικής ένταξης και αγοράς εργασίας των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών.

7. Να λάβει συγκεκριμένα μέτρα και να καταλήξει σε συμφωνία για σαφή καταμερισμό προσπαθειών μεταξύ ομοσπονδιακών και περιφερειακών αρχών ώστε να πραγματοποιήσει πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων για μείωση των εκπομπών αερίου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βουλγαρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου για το πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών ⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο

δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βουλγαρίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή ενέκρινε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το τρίτο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τη Βουλγαρία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης για τη Βουλγαρία, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες αξίζουν παρακολούθησης και πολιτικής δράσης. Ειδικότερα, η επίδραση της απομόχλευσης στον τομέα των επιχειρήσεων, καθώς και η συνεχής προσαρμογή των εξωτερικών θέσεων, της ανταγωνιστικότητας και των αγορών εργασίας αξίζουν συνεχούς προσοχής.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 9.

- (9) Στις 19 Απριλίου 2013, η Βουλγαρία υπέβαλε πρόγραμμα σύγκλισης που καλύπτει την περίοδο 2012-2016 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι τα δημόσια οικονομικά της Βουλγαρίας είναι εν γένει υγιή. Ο μεσοπρόθεσμος στόχος (ΜΠΣ) επετεύχθη το 2012. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος σύγκλισης είναι εύλογο για την περίοδο 2013-2014, με τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης να αναμένεται στο 1,0 % το 2013 και στο 1,8 % το 2014. Στις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,9 % το 2013 και κατά 1,7 % το 2014. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα είναι να διατηρηθεί η διαρθρωτική ισορροπία του προϋπολογισμού σε επίπεδο που να προσεγγίζει τον ΜΔΣ καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ για - 0,5 % του ΑΕΠ, ο οποίος είναι περισσότερο φιλόδοξος από τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Με βάση το (εκ νέου υπολογισθέν) διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο, το οποίο εκτιμάται ότι θα εξασθενήσει ελαφρώς, από έλλειμμα της τάξης του 0,4 % του ΑΕΠ το 2012 σε επίπεδο που κυμαίνεται μεταξύ 0,7-0,8 % του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2013-2016. Η Βουλγαρία αποκλίνει οριακά από τον μεσοπρόθεσο στόχο της κατά τη διάρκεια της περιόδου του προγράμματος σύγκλισης. Κατά την περίοδο 2013-2015, ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών, λαμβανομένων υπόψη των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, θα συμβαδίζει με την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες που προβλέπει το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, αλλά το 2016 θα την υπερβεί. Οι προγραμματιζόμενες προσπάθειες εξυγίανσης απειλούνται από ορισμένους κινδύνους οφειλόμενους: Ο δείκτης χρέους είναι κάτω από το 60 % του ΑΕΠ και, σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, αναμένεται να κορυφωθεί στο 20,4 % του ΑΕΠ το 2014 και στη συνέχεια να σημειώσει πτώση κατά την περίοδο που καλύπτει το πρόγραμμα. Ομοίως, στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013, προβλέπεται ο δείκτης χρέους να ανέλθει στο 20,3 % του ΑΕΠ το 2014.
- (11) Τα τελευταία χρόνια, η Βουλγαρία έχει ενισχύσει σημαντικά το δημοσιονομικό της πλαίσιο, πράγμα που συνέβαλε στη διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και στην αύξηση της αξιοπιστίας της δημοσιονομικής πολιτικής. Ο νέος νόμος για τα δημόσια οικονομικά που θα τεθεί σε ισχύ το 2014 διατηρεί τους υφιστάμενους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες, εισάγει και νέους και επεκτείνει την κάλυψη σε όλες τους υποτομείς της κυβέρνησης, ενισχύει περαιτέρω τις απαιτήσεις σε επίπεδο δήμων και μεταρρυθμίζει το τριετές μεσοπρόθεσο δημοσιονομικό πλαίσιο. Είναι σημαντικό ότι οι αρχές διατηρούν τη δυναμική της μεταρρύθμισης και προετοιμάζουν το έδαφος για την εφαρμογή του νέου νόμου, ιδίως δημιουργώντας την προβλεπόμενη ανεξάρτητη δημοσιονομική αρχή και δίνοντας της σαφή εντολή, λειτουργική αυτονομία και επαρκείς πόρους. Υπάρχει σημαντικό περιθώριο βελτίωσης της φορολογικής συμμόρφωσης και η πρόοδος στον τομέα αυτό θα επιτρέψει στη Βουλγαρία να αναλάβει υψηλότερες δαπάνες για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Αν και η Βουλγαρία έχει λάβει κάποια αναγνωρίσιμα μέτρα για τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και τη βελτίωση της εισπραχής των εσόδων, το φορολογικό σύστημα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σημαντική φοροδιαφυγή και χαμηλή διοικητική αποτελεσματικότητα. Το διοικητικό κόστος εισπραχής των φόρων είναι υψηλό, όπως το κόστος που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σε σχέση με την καταβολή φόρων. Παρά τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το μερίδιο της παραοικονομίας εξακολουθεί να είναι υψηλό και η μείωσή του απαιτεί συνεχείς μακροπρόθεσμες προσπάθειες.
- (12) Η πρόωρη αποχώρηση από την αγορά εργασίας αποτελεί βασική πρόκληση για τη βελτίωση της επάρκειας του συνταξιοδοτικού συστήματος, καθώς και για την προσφορά εργατικού δυναμικού. Το ποσοστό απασχόλησης ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως των μεγαλύτερης ηλικίας γυναικών, τοποθετείται κάτω του μέσου όρου της ΕΕ και έχει ως αποτέλεσμα ανεπαρκή συνταξιοδοτικά δικαιώματα για ένα μεγάλο ποσοστό των δικαιούχων. Ενώ έχουν ήδη αναληφθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα αυτό, τα εναπομένοντα ειδικά καθήκοντα για ορισμένα επαγγέλματα συγκαταλέγονται μεταξύ των παραγόντων που συμβάλλουν στη μείωση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης. Συνεχίζοντας την πρόοδο που έχει σημειώσει σε ό,τι αφορά στην αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης, η Βουλγαρία πρέπει επίσης να προβεί σε ετοιμασίες και να ορίσει ημερομηνία για τον ορισμό της ίδιας νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες, που έχουν καταβάλει πλήρεις εισφορές. Η αναθεώρηση των κριτηρίων και των ελέγχων για τη χορήγηση συντάξεων αναπηρίας (π.χ. η θέσπιση του κριτηρίου της ικανότητας προς εργασία) θα συνέβαλε σημαντικά στον αποτελεσματικό περιορισμό των καταχρήσεων.
- (13) Στη Βουλγαρία το επίπεδο της απασχόλησης τοποθετείται από κάτω από τον μέσο όρο και μειώνεται, διαφέρουν δε σημαντικά τα ποσοστά ανεργίας μεταξύ περιφερειών και υποομάδων του πληθυσμού. Η κρίση είχε ιδιαίτερα ισχυρό αντίκτυπο στους χαμηλής ειδίκευσης εργάτες και έχει αυξήσει σημαντικά την ανεργία των νέων. Η μακροχρόνια ανεργία είναι μεγαλύτερη από το μέσο όρο στην υπόλοιπη ΕΕ. Αν μεταρρυθμιστεί η Υπηρεσία Απασχόλησης θα έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει εξέχοντα ρόλο στην εξισορρόπηση προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας της Βουλγαρίας μέσω της αποτελεσματικότερης παροχής συμβουλών, στοχοθετημένων μέτρων για την απασχόληση και καλύτερης πρόβλεψης των μελλοντικών αναγκών σε δεξιότητες. Η έγκαιρη αξιολόγηση της εν εξελίξει πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων θα μπορούσε να συμβάλει στο να διασφαλιστεί η διάθεση των πόρων σε δράσεις που κατευθύνουν στην δημιουργία θέσεων εργασίας. Εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση η διασφάλιση ότι το σύστημα των ελάχιστων εισφορών κοινωνικής ασφάλισης επιτυγχάνει τον στόχο της μείωσης της παραοικονομίας, χωρίς όμως να απομακρύνονται από την αγορά οι χαμηλής ειδίκευσης εργαζόμενοι. Οι βούλγαροι πολίτες αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ. Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής 2020 για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα. Υπάρχει ανάγκη για βελτίωση της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών μεταβιβάσεων και για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες, ιδίως για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους. Η Εθνική Στρατηγική για την ένταξη των Ρομά θα πρέπει να συνοδεύεται από σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα μέτρα, επαρκή χρηματοδότηση και τη δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης για τη μέτρηση του αντίκτυπου των δράσεων.

- (14) Η Βουλγαρία αντιμετωπίζει την πρόκληση της βελτίωσης της συνολικής ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού της συστήματος. Η τελική έγκριση του νόμου για την εκπαίδευση και την προσχολική εκπαίδευση πριν από το τέλος του 2013 θα προσφέρει ένα πλαίσιο για την πρόοδο των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων του εκσυγχρονισμού των προγραμμάτων σπουδών και της βελτίωσης της εκπαίδευσης και των κινήτρων για τους εκπαιδευτικούς. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση παρατηρείται πολύ περιορισμένη πρόοδος των μεταρρυθμίσεων. Η ύπαρξη σημαντικής διαφοράς μεταξύ των αποτελεσμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της ζήτησης στην αγορά εργασίας επιδεινώνει τη διαρθρωτική ανεργία και εμποδίζει την ανάπτυξη των υψηλής αξίας καινοτόμων τομέων. Οι κακές επιδόσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συνδέονται με την έλλειψη κινήτρων σε θεσμικό επίπεδο, καθώς και με το επίπεδο των μεμονωμένων ερευνητών και εκπαιδευτικών. Η βελτίωση της ποιότητας και η κάλυψη του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής αποτελούν προ πολλού πρόκληση για τη Βουλγαρία. Η αυξημένη διαφάνεια στη χρηματοδότηση του τομέα της υγείας θα υποστηρίξει την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα του τομέα. Το μερίδιο των δαπανών υγείας για εξωνοσοκομειακή περίθαλψη είναι χαμηλό, και ως εκ τούτου περιορίζεται η πρόσβαση σε οικονομικά αποδοτικές υπηρεσίες υγείας. Λόγω του υψηλού ποσοστού των ιδίων πληρωμών αποκλείονται εκ των πραγμάτων από τις υπηρεσίες υγείας ορισμένα τμήματα του πληθυσμού. Η Βουλγαρία αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά τον εξορθολογισμό και τη διαχείριση του νοσοκομειακού τομέα.
- (15) Η ανταγωνιστικότητα των εγχώριων επιχειρήσεων και η προσέλκυση ξένων επενδύσεων θα ωφεληθούν σημαντικά από τις βελτιώσεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος της Βουλγαρίας, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών. Η ταχύτερη και συστηματικότερη εισαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προσφέρει σημαντικές δυνατότητες και θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να μειώσει το κόστος συμμόρφωσης και τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, η πλήρης εφαρμογή και επιβολή της εταιρικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για τις καθυστερήσεις πληρωμών και των διαδικασιών αφερεγγυότητας, θα βελτιώσουν σημαντικά τις συνθήκες-πλαίσιο, κυρίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η ανεπαρκής πρόσβαση σε χρηματοδότηση εξακολουθεί να αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων αυτών. Υπάρχει σημαντική δυνατότητα να βελτιωθεί η χρήση των προγραμμάτων με ενωσιακή χρηματοδότηση, για την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ένα ανεξάρτητο δικαστικό σύστημα που λειτουργεί σωστά αποτελεί προϋπόθεση για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια, η Βουλγαρία έχει σημειώσει πρόοδο στη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, ιδίως όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του νομικού και του θεσμικού πλαισίου. Ταυτόχρονα, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες πλήρους αξιοποίησης αυτού του πλαισίου, εξασφάλισης της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων και ενίσχυσης της συμμετοχής στις μεταρρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα. Ενισχυμένες προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς θα συμβάλλουν επίσης στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- (16) Η αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων της ΕΕ εξακολουθεί να είναι κρίσιμη για τη πραγματοποίηση των απαραίτητων δημόσιων επενδύσεων. Η μεταρρύθμιση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, που έγινε το 2011, ήταν σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της παρακολούθησης, της πρόληψης και της τιμωρίας των παρατυπιών. Ενώ οι νέοι κανόνες που αφορούν, μεταξύ άλλων, συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα, έχουν τεθεί σε ισχύ, με ανάθεση ευρύτερων εξουσιών στον Οργανισμό Δημοσίων Συμβάσεων, θα ενίσχυε περαιτέρω την αποτελεσματικότητα του εκ των προτέρων ελέγχου.
- (17) Η ικανότητα και η ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών σε νευραλγικούς τομείς της οικονομίας αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα. Τα τελευταία χρόνια, έχουν επέλθει κάποιες βελτιώσεις στις υποδομές μεταφορών της Βουλγαρίας, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για επαρκώς αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών και συντήρησης. Η Βουλγαρία πρέπει όμως να εφαρμόσει πλήρως τις υποχρεώσεις που υπέχει δύναμι της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Σημαντικές προκλήσεις παραμένουν σε επίπεδο χονδρικής καθώς και λιανικής. Σταθερά εμπόδια στην αγορά, ρυθμίσεις εγγυημένου κέρδους και ρύθμιση τιμών, σε συνδυασμό με την απουσία χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, αποτελούν ιδιαίτερα ανησυχητικά θέματα. Δεδομένου ότι η Βουλγαρία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από μία και μόνο πηγή ενεργειακού εφοδιασμού, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένη στον κίνδυνο διαταραχών της προσφοράς. Η υλοποίηση έργων διασύνδεσης στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου πρέπει να επιταχυνθεί προκειμένου να βελτιωθούν η διαφοροποίηση και η ασφάλεια του εφοδιασμού. Η χαμηλή η ενεργειακή απόδοση εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό οικονομικό βάρος για τις επιχειρήσεις καθώς και για τους ιδιώτες καταναλωτές. Ειδικότερα, η ενεργειακή απόδοση των δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων παρουσιάζει αξιόλογες δυνατότητες.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Βουλγαρίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, και παρουσίασε εμπειριστατική επισκόπηση. Έλαβε υπόψη, όχι μόνο τη σημασία τους για μια βιώσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στη Βουλγαρία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που απηύθυνε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται τις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.
- (19) Υπό το πρίσμα της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας και η γνώμη του ⁽¹⁾ εκφράζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπειριστατικής επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται ιδίως στις συστάσεις 3, 4 και 5 κατωτέρω,

(¹) Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Βουλγαρία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να διατηρήσει μια υγιή δημοσιονομική θέση, διασφαλίζοντας την τήρηση του μεσοπρόθεσμου στόχου και να ακολουθήσει μια ευνοϊκή προς την ανάπτυξη δημοσιονομική πολιτική, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα σύγκλισης. Να εφαρμόσει ολοκληρωμένη φορολογική στρατηγική για την ενίσχυση όλων των πτυχών της φορολογικής νομοθεσίας και των διαδικασιών εισπραξής, με στόχο την αύξηση των εσόδων, ιδίως με τη βελτίωση της εισπραξής των φόρων, την αντιμετώπιση της παραοικονομίας και τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης. Να ιδρύσει ανεξάρτητο φορέα για την παρακολούθηση της δημοσιονομικής πολιτικής και την παροχή αναλύσεων και συμβουλών.
2. Να καταργήσει σταδιακά τη δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδότησης, να ορίσει την ίδια νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες και να εφαρμόσει ενεργές πολιτικές αγοράς εργασίας που να επιτρέπουν στους μεγαλύτερης ηλικίας εργαζόμενους να παραμείνουν περισσότερο στην αγορά εργασίας. Να καταστήσει ασυτηρότερα τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τους ελέγχους σε ό,τι αφορά τη χορήγηση συντάξεων αναπηρίας για τον αποτελεσματικό περιορισμό της κατάχρησης.
3. Να επιταχύνει την εθνική πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων, για παράδειγμα, μέσω μιας Εγγύησης για τη Νεολαία ⁽¹⁾. Να ενισχύσει το δυναμικό της Υπηρεσίας Απασχόλησης με σκοπό την παροχή αποτελεσματικής καθοδήγησης σε άτομα που αναζητούν εργασία και την ανάπτυξη ικανοτήτων για την πρόβλεψη και αντιστοίχιση αναγκών και δεξιοτήτων. Να ενισχύσει ενεργές πολιτικές για την αγορά, ιδίως όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα απασχόλησης. Να προβεί σε αναθεώρηση των κατώτατων ορίων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ώστε να εξασφαλιστεί ότι το σύστημα δεν αποκλείει τους χαμηλής ειδίκευσης εργαζομένους από την αγορά εργασίας. Να εξασφαλίσει απτή εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού 2020 και της Εθνικής Στρατηγικής ένταξης των Ρομά. Να βελτιώσει την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών μεταβιβάσεων και υπηρεσιών, ιδίως για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.
4. Να εγκρίνει τον νόμο για την σχολική εκπαίδευση και να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της καλύτερης ευθυγράμμισης αποτελεσμάτων και αναγκών της αγοράς εργασίας και μέσω της ενίσχυσης της συνεργα-

σίας μεταξύ εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρήσεων. Να βελτιώσει την πρόσβαση σε χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες, ιδίως των Ρομά. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική πρόσβαση στην υγειονομική περιθαλψη και να βελτιώσει την τιμολόγηση των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης, συνδέοντας τη χρηματοδότηση των νοσοκομείων με τα αποτελέσματα και αναπτύσσοντας την εξωνοσοκομειακή περιθαλψη.

5. Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με τη μείωση της γραφειοκρατίας, την εφαρμογή στρατηγικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών. Να βελτιώσει την ποιότητα και την ανεξαρτησία του δικαστικού συστήματος και να καταπολεμήσει αποτελεσματικότερα τη διαφθορά. Να βελτιώσει την πρόσβαση των ΜΜΕ και των νεοσύστατων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση.
6. Να επιταχύνει την απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, με την επέκταση του εκ των προτέρων ελέγχου που διενεργείται από την Υπηρεσία Δημοσίων Συμβάσεων προς αποφυγή παρατυπιών.
7. Να ενισχύσει την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και τη διοικητική ικανότητα, ιδίως στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών καθώς και όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων και του ύδατος. Να καταργήσει τα εμπόδια στην αγορά, τις ποσοτώσεις, τους εδαφικούς περιορισμούς και τις ρυθμίσεις τιμών και να ολοκληρώσει τον σχεδιασμό της αγοράς με τη δημιουργία μιας διαφανούς αγοράς χονδρικής για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο. Να βελτιώσει τα έργα διασύνδεσης στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου και να ενισχύσει την ικανότητα αντιμετώπισης των διαταραχών. Να επιτείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Δημιουργήθηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 (ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1).

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Τσεχικής Δημοκρατίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Τσεχικής Δημοκρατίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως

εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Τσεχικής Δημοκρατίας για το 2012 («σύσταση του 2012»), και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Τσεχικής Δημοκρατίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης⁽³⁾, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε τη δεύτερη έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Τσεχική Δημοκρατία δεν ονομάζεται ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 17 Απριλίου 2013, η Τσεχική Δημοκρατία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και στις 26 Απριλίου 2013 το πρόγραμμα σύγκλισης 2012-2016. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (9) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Τσεχική Δημοκρατία έχει μειώσει το ονομαστικό έλλειμμα κατά 1,4 %⁽⁵⁾ του ΑΕΠ από το 2009 έως το 2012 λόγω των σημαντικών προσπαθειών εξυγίανσης

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 17.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽⁵⁾ Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης 2012 περιλαμβάνει και την έκτακτη επίπτωση της ψήφισμας του Νόμου για την αποζημίωση των εκκλησιών (1,5 % ΑΕΠ) που θα αυξήσει το έλλειμμα.

και ότι, βάσει των τρεχουσών προσδοκιών, βρίσκεται σε καλό δρόμο για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος, είναι εύλογο. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να είναι 0 % και 1,2 % το 2013 και το 2014, αντίστοιχα, έναντι -0,4 % και 1,6 % το 2013 και 2014 αντίστοιχως στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα είναι να διατηρηθεί το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης κάτω από το 3 % της τιμής αναφοράς του ΑΕΠ. Ο στόχος να μειωθεί το 2013 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στο 2,8 % του ΑΕΠ εναρμονίζεται με την προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος που θεσπίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009. Στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013, το δημόσιο έλλειμμα υπολογίζεται σε 2,9 % και 3 % του ΑΕΠ το 2013 και το 2014, αντίστοιχως. Υπάρχει κίνδυνος τα δημοσιονομικά αποτελέσματα του 2013 να είναι χειρότερα από τα αναμενόμενα λόγω πρόσθετων διορθώσεων στις επιστροφές κονδυλίων της ΕΕ. Το θετικό στοιχείο είναι ότι τα έκτακτα έσοδα που συνδέονται με τη σχεδιαζόμενη δημοπράτηση νέων ζωνών συχνοτήτων τηλεπικοινωνιών θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε καλύτερα από το αναμενόμενο δημοσιονομικά αποτελέσματα το 2013.

Το πρόγραμμα σύγκλισης επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο στόχο για έλλειμμα 1 % του ΑΕΠ, ο οποίος αντανακλά επαρκώς τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το (εκ νέου υπολογισθέν) διαρθρωτικό δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,3 %, 0,2 % και 0,5 % του ΑΕΠ κατά τα έτη 2014, 2015 και 2016, αντίστοιχως· συνεπώς, δεν προβλέπεται στο πρόγραμμα καμία προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου, και τούτο δεν ευθυγραμμίζεται με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών είναι σύμφωνος με την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες που προβλέπει το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης για το 2014, αλλά αποκλίνει κατά 0,3 % και 0,5 % του ΑΕΠ για τα έτη 2015 και 2016 αντίστοιχα· υποτίθενται βελτιώσεις 0,5 % ΑΕΠ προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο, που θεωρούνται επαρκείς από την Επιτροπή. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται ότι θα συνεχίσει να αυξάνεται κατά τη διάρκεια του προγράμματος, αν και με επιβραδυνόμενους ρυθμούς, και να φθάσει σε 51,9 % του ΑΕΠ το 2016.

- (10) Η ταχεία και διαρκής ανάκαμψη παρεμποδίζεται στην Τσεχική Δημοκρατία από επανειλημμένες περικοπές των δαπανών δημοσίων επενδύσεων. Η διαφύλαξη των δαπανών που προωθούν την ανάπτυξη, και έχουν υψηλό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, συμπεριλαμβανομένων έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα ταμεία της ΕΕ, όχι μόνο θα βοηθούσε τη στήριξη της ανάκαμψης, αλλά θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων. Θα μπορούσαν να προκύψουν σημαντικές ωφέλειες για την ανάπτυξη από την ιεράρχηση των δαπανών για μέτρα που αποβλέπουν στην αύξηση της απασχόλησης, της έρευνας και καινοτομίας, της εκπαίδευσης, των υπηρεσιών παιδικής μέριμνας και των έργων υποδομής. Ταυτόχρονα, έχει καθοριστική σημασία η εξασφάλιση της νομιμότητας, της κανονικότητας και της αποτελεσματικότητας αυτών των δαπανών.

- (11) Το 2012, σημειώθηκε περιορισμένη πρόοδος στη φορολογική μεταρρύθμιση. Ενώ ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων αυξήθηκε, δεν έχουν ληφθεί μέτρα για να αυξηθεί το πολύ χαμηλό επίπεδο των περιοδικών φόρων περιουσίας. Έχουν εγκαταλειφθεί τα σχέδια για επιβολή φόρου CO₂ και κατάργηση των απαλλαγών από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στο φυσικό αέριο για θέρμανση. Ο τεκμαρτός φορολογικός συντελεστής επί της κατανάλωσης ενέργειας είναι κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ και τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων εξακολουθούν να είναι πολύ χαμηλά. Διαρθρωτικές προκλήσεις εξακολουθούν να υπάρχουν επίσης στη φορολογία της εργασίας, και επηρεάζουν ιδίως τα άτομα με χαμηλά εισοδήματα και τους εργαζομένους μερικής απασχόλησης. Μόνον οριακά μέτρα ελήφθησαν για να μειωθούν οι διαφορές στη φορολογική μεταχείριση μεταξύ μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων. Η Τσεχική Δημοκρατία έχει επίσης περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης. Όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών, η κυβέρνηση σχεδιάζει να θεσπίσει ένα ενιαίο σημείο εισπράξης το 2015, με το οποίο θα μπορούσε να εκσυγχρονιστεί αποτελεσματικά η φορολογική διοίκηση και να μειωθεί η πολυπλοκότητα του υφιστάμενου συστήματος. Ωστόσο, ένα μειονέκτημα της μεταρρύθμισης είναι ότι οι φορολογικές βάσεις για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, για τις εισφορές ασφαλιστικής υγείας και για τις κοινωνικές εισφορές δεν θα εναρμονιστούν, αφήνοντας έτσι ανεκμετάλλευτο ένα μεγάλο μέρος των δυνητικών οφελών της μεταρρύθμισης.

- (12) Η Τσεχική Δημοκρατία παρουσιάζει κενό διατηρησιμότητας ανερχόμενο σε 5,0 % του ΑΕΠ, ποσοστό υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Το κενό αυτό αντανακλά σε μεγάλο βαθμό το προβλεπόμενο μακροπρόθεσμο κόστος της δημογραφικής γήρανσης, το οποίο οφείλεται στις αναμενόμενες αυξήσεις των συνταξιοδοτικών δαπανών και των δαπανών για ιατροφαρμακευτική και μακροχρόνια περίθαλψη. Η ηλικία υποχρεωτικής συνταξιοδότησης αυξάνεται βραδέως για τους άντρες. Η αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης με μια καλύτερη ευθυγράμμιση της ηλικίας και των απολαβών συνταξιοδότησης με τις αλλαγές στην προσδοκία ζωής, σε σύγκριση με τη σημερινή νομοθεσία, θα ενίσχυαν σημαντικά τη διατηρησιμότητα του συστήματος. Η συμπλήρωση των αλλαγών αυτών με μια επανεξέταση της μεθόδου τιμариθμικής αναπροσαρμογής, με βάση τις τιμές, θα έφερνε οικονομίες μακροπρόθεσμες.

- (13) Σε αντίθεση με τη σύσταση του 2012, η κυβέρνηση θέσπισε ένα πρόγραμμα πρόωρης συνταξιοδότησης το 2013, το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα να χορηγείται σύνταξη έως πέντε έτη πριν από τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης. Οι συντάξεις πρόωρης συνταξιοδότησης πρόκειται να καταβληθούν από τον (τρίτο) πυλώνα συνταξιοδοτικής αποταμίευσης. Ωστόσο, ο πυλώνας επιδοτείται ουσιαστικά από το κράτος μέσω της άμεσης συμμετοχής των ασφαλισμένων και της φορολογικής έκπτωσης των εισφορών. Ανεξάρτητα από το εάν στην πράξη τα κριτήρια επιλεξιμότητας για απόκτηση πρόσβασης στο πρόγραμμα θα καλυφθούν από περιορισμένο μόνο αριθμό ατόμων, όπως αναμένει η κυβέρνηση, το μέτρο επιτρέπει στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν την προγενέστερα καταβληθείσα δημόσια επιδότηση για σκοπό που αντικείται στις πολιτικές προώθησης της παράτασης του επαγγελματικού βίου.

- (14) Η αναμενόμενη αύξηση των δαπανών για την υγεία και τη μακροχρόνια περίθαλψη ευθύνεται επίσης σε μεγάλο βαθμό για το κόστος της δημογραφικής γήρανσης και το μεγάλο

κενό διατηρησιμότητας. Τα τελευταία χρόνια έχουν εφαρμοστεί στην Τσεχική Δημοκρατία μεταρρυθμίσεις με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας μέσω του περιορισμού του κόστους και λύσεων περισσότερο προσανατολισμένων στην αγορά. Εντούτοις, τα προβλήματα που εξακολουθούν να υφίστανται. Σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, το τσεχικό σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έχει την τάση να εστιάζεται υπερβολικά στην νοσοκομειακή περίθαλψη, γεγονός που οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα. Υπάρχουν περιθώρια να βελτιωθεί η παροχή φροντίδας κατά τον πλέον κλινικά πρόσφορο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο, για παράδειγμα εφαρμόζοντας την εισαγωγή την ημέρα της χειρουργικής επέμβασης και μειώνοντας τις μη ενδεδειγμένες περιόδους παραμονής σε νοσοκομεία εντατικής νοσηλείας.

- (15) Σύμφωνα με πρόσφατες προβλέψεις του ΟΟΣΑ, η πλήρης σύγκλιση των ποσοτών απασχόλησης γυναικών και ανδρών θα ανέστειλε την προβλεπόμενη μείωση του συνολικού εργατικού δυναμικού και θα αύξανε το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά 16,5 % έως το 2030. Η κυβέρνηση πρότεινε στις 22 Μαΐου 2013 σχέδιο νόμου για την ίδρυση «παιδικών ομάδων» υπό την εποπτεία επαγγελματιών βρεφοκόμων, συνοδευόμενο από φορολογικές επιδοτήσεις για τους παρόχους μέριμνας και τις συμμετέχουσες οικογένειες. Αυτό είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά συνιστά μερική μόνο απάντηση στο θέμα αυτό. Με τη συνεχιζόμενη έλλειψη εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας, ιδίως για παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών, υπάρχουν ανάγκες πρόσθετης αύξησης της οικονομικής υποστήριξης της παροχής υπηρεσιών φροντίδας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Η απασχολησιμότητα και η συμμετοχή στην αγορά εργασίας των μειονεκτούντων ατόμων παραμένει επίσης πρόβλημα: υπάρχει περιθώριο για αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης.
- (16) Η σύσταση του 2012 σχετικά με τη δημόσια διοίκηση ανέφεραν ειδικά την ανάγκη αύξησης της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση της καταπολέμησης της διαφθοράς. Ωστόσο, έχει σημειωθεί περιορισμένη μόνο πρόοδος όσον αφορά τη θέσπιση των νομικών πράξεων προτεραιότητας στο πλαίσιο της τσεχικής στρατηγικής καταπολέμησης της διαφθοράς για το 2011-2012. Μια νέα στρατηγική καταπολέμησης της διαφθοράς την περίοδο 2013-2014, που εγκρίθηκε από την κυβέρνηση τον Ιανουάριο του 2013, χρειάζεται να συνοδευτεί από επείγουσα έγκριση των εκκρεμών πράξεων προτεραιότητας, όπως ο νόμος περί δημοσίων υπαλλήλων. Στη νέα αυτή νομοθεσία θα πρέπει να γίνεται επαρκής διάκριση μεταξύ προσώπων που επιλέγονται με πολιτικά κριτήρια και μη πολιτικού προσωπικού, να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των δημοσίων υπαλλήλων και να δημιουργείται ένα λειτουργικό σύστημα σταδιοδρομίας που θα μειώνει τη μεγάλη εναλλαγή προσωπικού. Η Τσεχική Δημοκρατία έχει πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο στην εφαρμογή του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων, που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2012. Ωστόσο, έχουν αναφερθεί από τις τοπικές αρχές δυσκολίες κατά την εφαρμογή του νόμου αυτού. Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ, τα περισσότερα από τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης για την ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου εφαρμόστηκαν μέχρι τα τέλη του 2012. Ωστόσο, οι τσεχικές αρχές θα χρειαστεί να εξασφαλίσουν τη συνεχή παρακολούθηση του σχεδίου δράσης.

- (17) Στο επίπεδο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουν οι τσέχοι μαθητές στο πλαίσιο διεθνών συγκρίσεων κυμαίνονται γενικά στον μέσο όρο. Στα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες, ωστόσο, τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης παρουσιάζουν ταχεία επιδείνωση με την πάροδο του χρόνου. Οι τσεχικές αρχές ανταποκρίθηκαν με σειρά μέτρων που έχουν ως συνέπεια την ανάπτυξη ελάχιστων προτύπων εκπαίδευσης, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τις εξετάσεις μαθητών σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα πιο ολοκληρωμένο σύστημα, που θα διασφαλίσει ότι οι μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και τα σχολεία που υστερούν στις εξετάσεις θα λαμβάνουν συστηματική στήριξη, γεγονός που θα αυξήσει περισσότερο τον βαθμό φιλοδοξίας της μεταρρύθμισης. Η κύρια πρόκληση για την ανώτατη εκπαίδευση στην Τσεχική Δημοκρατία είναι να διασφαλίσει ότι όλο και περισσότεροι σπουδαστές διαθέτουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για να πετύχουν στην αγορά εργασίας. Συζητείται η μεταρρύθμιση του νόμου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ώστε να θεσπιστούν διαφοροποιημένες ρυθμίσεις χρηματοδότησης και να ενισχυθεί η πιστοποίηση. Αυτές είναι συναφείς και φιλόδοξες προτάσεις, αν και ο πραγματικός αντίκτυπός τους θα εξαρτηθεί από τον τελικό σχεδιασμό της μεταρρύθμισης. Οι αρχές σχεδιάζουν επίσης να εκδώσουν αναθεωρημένα πρότυπα αξιολόγησης για τη χρηματοδότηση των ερευνητικών ιδρυμάτων. Η αύξηση του μεριδίου των δεικτών ποιότητας, περιλαμβανομένης και της προώθησης της συνεργασίας με τον επιχειρηματικό τομέα, θα μπορούσαν να συνδράμουν το τσεχικό σύστημα έρευνας και καινοτομίας στην επίτευξη υψηλότερου επιπέδου αριστείας.
- (18) Η Τσεχική Δημοκρατία είναι μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ με τον υψηλότερο αριθμό νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων. Το 2012 διεξήχθη δημόσια διαβούλευση σχετικά με την αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου για τα επαγγέλματα και τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν το 2013. Αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα για να μειωθούν ή να εξαλειφθούν τα εμπόδια στα επαγγέλματα για τα οποία η κανονιστική ρύθμιση δεν αποδεικνύεται αναγκαία ή θεωρείται υπερβολική (περιλαμβανομένης της διάρκειας της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης) και στα οποία η ευκολότερη πρόσβαση θα μπορούσε να απελευθερώσει περαιτέρω απασχόληση και οικονομική μεγέθυνση. Παρά τις βελτιώσεις που παρατηρήθηκαν τα τελευταία έτη, η Τσεχική Δημοκρατία παρουσιάζει ακόμη μια από τις υψηλότερες εντάσεις ενέργειας και χαμηλή αποτελεσματικότητα στην ΕΕ, ιδίως στα κτίρια.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Τσεχικής Δημοκρατίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρύθμισης. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για διατηρήσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στην Τσεχική Δημοκρατία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της συμβολής της ΕΕ στις μελλοντικές εθνικές αποφάσεις. Οι συστάσεις που διατυπώνονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.

(20) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης της Τσεχικής Δημοκρατίας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει η Τσεχική Δημοκρατία δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να εφαρμόσει, κατά τα προβλεπόμενα, τον προϋπολογισμό για το έτος 2013, ούτως ώστε να διορθώσει με βιώσιμο τρόπο το υπερβολικό έλλειμμα και να υλοποιήσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που προσδιορίζεται στις συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Για το έτος 2014 και μετά, να ενισχύσει και να εφαρμόσει απαρэгκλιτα τη δημοσιονομική στρατηγική, με τη στήριξη επαρκώς προσδιορισμένων μέτρων, και να εξασφαλίσει κατάλληλη δημοσιονομική προσπάθεια ώστε να επιτευχθεί επαρκής πρόοδος προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου. Να δώσει προτεραιότητα στις δαπάνες που προωθούν την ανάπτυξη, μεταξύ άλλων με την έγκαιρη ανάληψη δέσμευσης για τα υπολειπόμενα έργα που συγχρηματοδοτούνται με κονδύλια της ΕΕ στο πλαίσιο του τρέχοντος δημοσιονομικού πλαισίου.
2. Να μειώσει το υψηλό επίπεδο φορολογίας της εργασίας στρέφοντας τη φορολογία σε τομείς λιγότερο ζημιόγουνους για την ανάπτυξη, για παράδειγμα επιβάλλοντας επαναλαμβανόμενους φόρους στη στέγαση και τέλη κυκλοφορίας οχημάτων. Να μειώσει περαιτέρω τις διαφορές μεταξύ μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση. Να βελτιώσει τη φορολογική συμμόρφωση και να μειώσει το κόστος συμμόρφωσης με τη θέσπιση του ενιαίου σημείου εισπραξης και την εναρμόνιση των φορολογικών βάσεων για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, και τις κοινωνικές εισφορές και τις εισφορές ασφάλισης υγείας.
3. Να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης με μια σύνδεση μεταξύ της νόμιμης ηλικίας και των προσόδων συνταξιοδότησης και του προσδόκιμου ζωής, και να αναθεωρήσει τον μηχανισμό τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Να συνοδεύσει την αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης με τα μέτρα για την προώθηση της απασχολησιμότητας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να μειώσει τις δυνατότητες πρόωρης εξόδου από την εργασία. Ειδικότερα, να άρει τη δημόσια επιδότηση του προγράμματος πρόωρης συνταξιοδότησης. Να λάβει μέτρα για να βελτιώσει

σημαντικά τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ιδίως για νοσοκομειακή περίθαλψη.

4. Να λάβει και άλλα μέτρα για την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Να αυξήσει σημαντικά τη χωρίς αποκλεισμούς διαθεσιμότητα υπηρεσιών παιδικής μέριμνας, με εστίαση στα παιδιά ηλικίας έως τριών ετών και στη συμμετοχή των παιδιών Ρομά, ιδίως με τη θέσπιση και την εφαρμογή του νόμου περί εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας και την ενίσχυση της δυναμικότητας των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών παιδικής μέριμνας.
5. Να εξασφαλίσει την εφαρμογή της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς κατά την περίοδο 2013-2014. Να εκδώσει νόμο περί δημοσίων υπαλλήλων ο οποίος θα πρέπει να διασφαλίζει μια σταθερή, αποτελεσματική και επαγγελματική δημόσια διοίκηση. Να βελτιώσει τη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Να ενισχύσει την ικανότητα υλοποίησης δημόσιων διαγωνισμών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
6. Να θεσπίσει σφαιρικό πλαίσιο αξιολόγησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση και να λάβει στοχευμένα μέτρα για την υποστήριξη των σχολείων που καταλαμβάνουν χαμηλές θέσεις στην κατάταξη όσον αφορά τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Να θεσπίσει μέτρα βελτίωσης της πιστοποίησης και της χρηματοδότησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Να αυξήσει το μερίδιο της χρηματοδότησης των ερευνητικών ιδρυμάτων που βασίζεται στις επιδόσεις
7. Με βάση την υπό εξέλιξη επανεξέταση, να προχωρήσει στη μεταρρύθμιση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων, μειώνοντας ή εξαλείφοντας τους φραγμούς εισόδου και την αποκλειστικότητα στην άσκηση δραστηριοτήτων όταν δεν δικαιολογούνται. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στους τομείς των κτηρίων και της βιομηχανίας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Δανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας, 2013-2016

(2013/C 217/05)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, «Ευρώπη 2020», βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών ⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγόι κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Δανίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τη Δανία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της δράσης για την τόνωση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονισθεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης που εκπόνησε για τη Δανία, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Βάσει της ανάλυσής της, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Δανία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες ωστόσο δεν είναι υπερβολικές.
- (9) Στις 30 Απριλίου 2013, η Δανία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2013-2016. Για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι είναι αλληλένδετα, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 21.

- (10) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σύγκλισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του εν λόγω προγράμματος, είναι ρεαλιστικό. Το σενάριο που προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,7 % και 1,6 % το 2013 και το 2014 συνάδει εν πολλοίς με τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής, οι οποίες κάνουν λόγο για 0,7 % και 1,7 %. Το πρόγραμμα σύγκλισης παρουσιάζει μια δημοσιονομική στρατηγική που αποσκοπεί στη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και στην επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) για διαρθρωτικό έλλειμμα που δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ έως το 2013, σύμφωνα με τους στόχους του Συμφώνου. Το πρόγραμμα σύγκλισης στοχεύει σε έλλειμμα γενικής κυβέρνησης του ΑΕΠ ύψους 1,7 % το 2013 και 1,8 % το 2014, στόχος ο οποίος συνάδει με την προθεσμία της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) που πρότεινε η Επιτροπή. Η μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια κατά την περίοδο 2011-2013, βάσει των υπολογισμών του διαρθρωτικού ισοζυγίου, συνάδει με τη σύσταση που απηύθυνε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Στο πρόγραμμα σύγκλισης, τα καθαρά μέτρα διακριτικής ευχέρειας εκτιμάται ότι οδηγούν σε εξυγίανση που ακολουθεί εν γένει τη σύσταση που εκδόθηκε δυνάμει της ΔΕΥ. Οι δημόσιες δαπάνες σε πραγματικούς όρους (περιλαμβανομένων των επιλεκτικών μέτρων στήριξης του εισοδήματος) εκτιμάται ότι θα σημειώσουν μηδενική αύξηση το 2013 και θα αυξηθούν κατά 0,4 % το 2014, και επομένως δεν θα υπερβούν το όριο των δαπανών του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης τα δύο αυτά έτη. Τα δημόσια οικονομικά είναι εν γένει υγιή και η χώρα έχει ήδη πετύχει τον ΜΔΣ της. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Δανία παρουσιάζει δημογραφική γήρανση και διαθέτει φιλόδοξες πολιτικές πρόνοιας, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διατηρήσει ένα υγιές και διατηρήσιμο πλαίσιο δημοσιονομικών πολιτικών και να μην αφήσει το έλλειμμα να υπερβεί το όριο αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στη Συνθήκη.
- (11) Το 2012, η Δανία ολοκλήρωσε τη μεταρρύθμιση των συστημάτων συντάξεων ανικανότητας προς εργασία και επιδοτούμενης απασχόλησης (σύστημα «ευέλικτης απασχόλησης»), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2013. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αποτελούν σημαντικά μέτρα για την ενίσχυση της προσφοράς εργασίας στη Δανία. Ωστόσο, προκειμένου να αυξηθεί περαιτέρω η συμμετοχή στην αγορά εργασίας, το ζητούμενο παραμένει η βελτίωση της απασχολησιμότητας των ομάδων που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης. Μολονότι αναγνωρίζεται η σημασία του φιλόδοξου μεταρρυθμιστικού προγράμματος της κυβέρνησης, είναι σημαντικό να ληφθούν μέτρα ώστε το διεθνούς φήμης δανικό μοντέλο «ευελιξίας με ασφάλεια» να συνεχίσει να διευκολύνει την ομαλή μετάβαση μεταξύ ανεργίας και εργασίας, περιορίζοντας παράλληλα την περιθωριοποίηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικός ο ρόλος της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της αναβάθμισης δεξιοτήτων.
- (12) Η Δανία, ορθά πράττοντας, δίνει σαφώς προτεραιότητα στην εκπαίδευση. Παρόλα αυτά, θα χρειασθεί να καταβληθούν συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας και της σχέσης κόστους-οφέλους των δανικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων ολοκληρώνοντας τις μεταρρυθμίσεις που έχουν δρομολογηθεί. Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βαδίζει προς τη σωστή κατεύθυνση και αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στη σχέση κόστους-οφέλους του εκπαιδευτικού συστήματος και στην ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών επιδόσεων των μαθητών. Όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση, το 2012 η κυβέρνηση έλαβε μέτρα για την ενίσχυση της ποιότητας της επαγγελματικής κατάρτισης των νέων και για την εξασφάλιση των αναγκαίων θέσεων πρακτικής άσκησης στον ιδιωτικό τομέα. Συγκροτήθηκε επιτροπή που απαρτίζεται από εκπροσώπους της κυβέρνησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών εταίρων για την εξεύρεση μόνιμης λύσης στο πρόβλημα της εξασφάλισης των αναγκαίων θέσεων πρακτικής άσκησης και της αύξησης της ποιότητας του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Πράγματι, η εξεύρεση μακρόπνοων και φιλόδοξων λύσεων στο πρόβλημα τόσο της έλλειψης θέσεων πρακτικής άσκησης όσο και των υψηλών ποσοστών εγκατάλειψης των σπουδών στο σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης νέων θα προετοιμάζε καλύτερα τη Δανία για την εξέλιξη της ζήτησης προσόντων στην αγορά εργασίας στο μέλλον και θα βελτιώνει την παραγωγικότητα.
- (13) Η Δανία θα μπορούσε να επιτύχει περισσότερη οικονομική ανάπτυξη καταργώντας τα εμπόδια στον ανταγωνισμό στις τοπικές και λιανικές υπηρεσίες, δεδομένου του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζει ο τομέας αυτός στην οικονομία της χώρας. Το 2012, η κυβέρνηση της Δανίας υπέβαλε νέο νομοσχέδιο περί ανταγωνισμού, το οποίο συνιστά σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Με την αναθεώρηση της νομοθεσίας της περί ανταγωνισμού θεσπίστηκαν αποτελεσματικότεροι μηχανισμοί επιβολής της σχετικής νομοθεσίας, οι οποίοι ανταποκρίνονται απολύτως στο αντίστοιχο τμήμα της σύστασης του 2012. Ωστόσο, μπορούν να γίνουν περισσότερα προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί για διάφορους κλάδους της οικονομίας και για τις δημόσιες υπηρεσίες με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού και της λειτουργίας της αγοράς. Διάφορες πρωτοβουλίες πολιτικής στο πεδίο αυτό βρίσκονται ακόμα σε πρώιμο στάδιο και θα πρέπει να καταβληθούν αδιάλειπτες προσπάθειες για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική τους εφαρμογή.
- (14) Τον χρόνο που πέρασε, πραγματοποιήθηκε σημαντική ανάλυση της χρέωσης των νοικοκυριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο προκειμένου να εκτιμηθούν οι απειλές για τη χρηματοπιστωτική και οικονομική σταθερότητα. Προς το παρόν, οι κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα φαίνεται ότι έχουν περιορισθεί, όμως απαιτείται διαρκής παρακολούθηση. Οι δανικές αρχές έχουν λάβει σειρά μέτρων για να καταστεί περισσότερο εύρωστο το σύστημα ενυπόθητων δανείων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν σύστημα επίσημης κινδύνων για τα στεγαστικά ενυπόθηκα δάνεια, καθώς και περιορισμούς στα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου και/ή στα δάνεια με περίοδο χάριτος. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χορηγούν ενυπόθηκα δάνεια έλαβαν, με δική τους πρωτοβουλία, μέτρα για τον περιορισμό της ανάγκης συμπληρωματικών εξασφαλίσεων. Όλα αυτά τα μέτρα βαδίζουν προς τη σωστή κατεύθυνση, όμως θα χρειασθεί εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση για να εξακριβωθεί εάν έχουν τον προσδοκώμενο αντίκτυπο. Η Επιτροπή θα εξετάζει τις εκδόσεις που θα υποβάλλει τακτικά η Δανία σχετικά με τον αντίκτυπο των μέτρων που λαμβάνει στο πλαίσιο αυτό. Συν τω χρόνω, θα πρέπει να αναμορφωθεί η φορολόγηση ακίνητης περιουσίας στη Δανία ώστε να περιοριστούν οι στρεβλώσεις και να ενισχυθούν τα αντικυκλικά της χαρακτηριστικά.

- (15) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Δανίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης και εξέδωσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που διατυπώνει στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού εξαμήνου αντικατοπτρίζονται κατωτέρω στις συστάσεις 1 έως 3.
- (16) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (17) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις που εξέδωσε βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στη σύσταση 3 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Δανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να εφαρμόσει τη δημοσιονομική στρατηγική όπως προβλέπεται και να εξασφαλίσει διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως

το 2013. Επιπλέον, να εφαρμόσει τη δημοσιονομική στρατηγική για το 2014 και εξής, ώστε να εξασφαλίσει επαρκή δημοσιονομική προσπάθεια για να παραμείνει στον ΜΔΣ.

2. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των ατόμων που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες στην εξεύρεση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης. Να βελτιώσει την ποιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης ώστε να μειώσει τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών και να αυξήσει τον αριθμό των θέσεων πρακτικής άσκησης. Να εφαρμόσει τη μεταρρύθμιση του συστήματος πρωτοβάθμιας και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να αυξήσει τις εκπαιδευτικές επιδόσεις και να βελτιώσει τη σχέση κόστους-οφέλους του εκπαιδευτικού συστήματος.
3. Να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για την κατάργηση των εμποδίων στον ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών, μεταξύ άλλων στους τομείς του λιανικού εμπορίου και των κατασκευών, και να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της παροχής δημόσιων υπηρεσιών.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2012-2017

(2013/C 217/06)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας, Κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Εσθονίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Εσθονίας για την περίοδο 2012-2015.

- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία η Εσθονία δεν προσδιορίστηκε ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πιυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.

- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοοικονομικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.

- (8) Στις 30 Απριλίου 2013, η Εσθονία υπέβαλε το πρόγραμμά της σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017 και το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθούν υπόψη οι αλληλοσυνδέσεις τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

- (9) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος, είναι ρεαλιστικό για την περίοδο 2013-2014 όταν η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται να ανέλθει κατά μέσο όρο σε περίπου 3,3 %. Οι εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 προβλέπουν αύξηση κατά 3,5 % την περίοδο 2013-2014. Η Εσθονία πέτυχε ονομαστικό έλλειμμα του προϋπολογισμού της τάξης του 0,3 % του ΑΕΠ το 2012. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 25.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΤ) για διαρθρωτικό πλεόνασμα. Αυτό είναι περισσότερο φιλόδοξο από ότι απαιτείται από το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Δεδομένου ότι το διαρθρωτικό ισοζύγιο της Εσθονίας παρουσίασε πλεόνασμα το 2012, η Εσθονία πέτυχε τον ΜΔΣ της ένα έτος νωρίτερα από τα προβλεπόμενα στο πρόγραμμα της σταθερότητας για την περίοδο 2012-2015. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017 είναι να διασφαλίσει διατηρήσιμη δημοσιονομική πολιτική που στηρίζει την ισόρροπη ανάπτυξη, τηρώντας τον ΜΔΣ και εξασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή δημοσιονομικά αποθέματα και μειώνοντας τη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. Το σχεδιαζόμενο ονομαστικό δημοσιονομικό έλλειμμα, της τάξης του 0,5 % του ΑΕΠ το 2013, προβλέπεται από το πρόγραμμα σταθερότητας να βελτιωθεί μέσα στον χρονικό ορίζοντα των προβλέψεων, να ισοσκελιστεί το 2014 και να μετατραπεί σε πλεόνασμα κατόπιν. Μετά από συνολική αξιολόγηση του νέου υπολογισμού του διαρθρωτικού ισοζυγίου, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης της τιμής αναφοράς για τις δαπάνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης, η Εσθονία δεν παρεκκλίνει σημαντικά από τον ΜΔΣ το 2013, επιστρέφοντας σε διαρθρωτικό πλεόνασμα το 2014. Ο δείκτης χρέους είναι σαφώς χαμηλότερος του 60 % του ΑΕΠ και, σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, είναι πιθανόν να μειωθεί μετά το 2013 για να φθάσει στο 9 % περίπου την περίοδο 2015-2016. Η Εσθονία σχεδιάζει να καθιερώσει κανόνα για διαρθρωτικό ισοζύγιο προϋπολογισμού το 2013, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2012 στις Βρυξέλλες. Μόλις θεσπιστεί, ο δημοσιονομικός κανόνας, θα πρέπει να συμπληρωθεί με την ενίσχυση του δεσμευτικού χαρακτήρα των πολυετών στόχων για τις δαπάνες.

- (10) Όσον αφορά την αγορά εργασίας, ενώ συνεχίζει να αυξάνεται η απασχόληση, εξακολουθούν να παραμένουν αναπτυξιακά εμπόδια που αφορούν μεταξύ άλλων το επίμονο επίπεδο ανεργίας των νέων και μακροχρόνιας ανεργίας, τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, την αυξανόμενη έλλειψη εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων απωλειών του εργατικού δυναμικού λόγω χρόνιων προβλημάτων υγείας. Το σύστημα κοινωνικών παροχών θα πρέπει να γίνει πιο ευέλικτο και στοχοθετημένο, και να παρέχει υπηρεσίες και κίνητρα σε άνεργους και σε άεργα άτομα που θα μπορούσαν να εργαστούν εκ νέου, ενώ τα μέτρα ενεργοποίησης θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα αυτά θα ωφελήσουν αυτούς που τα χρειάζονται περισσότερο. Η αποδοτικότητα από άποψη κόστους των δαπανών της πολιτικής για την οικογένεια θα μπορούσε να βελτιωθεί με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο, μεταξύ άλλων με την ανακατανομή της χρηματοδότησης από τα γονικά επιδόματα σε περισσότερο αποτελεσματικά μέτρα, όπως υπηρεσίες μέριμνας για τα παιδιά με αναμενόμενες θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση των γυναικών. Η οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών πρέπει να αντιμετωπιστεί με περισσότερο συντονισμένο τρόπο για την επίτευξη περισσότερου ορατών αποτελεσμάτων.
- (11) Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, η Εσθονία έχει εφαρμόσει εν μέρει τις συστάσεις του Συμβουλίου του 2012· η μεταρρύθμιση της ανώτερης εκπαίδευσης εγκρίθηκε το 2012 και το 2013 πρόκειται να εγκριθεί νέα συνολική μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Θα χρειαστεί ιδιαίτερη προσοχή για να διασφαλιστεί η επαρκής συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην εξασφάλιση επαρκούς αριθμού περιόδων μαθητείας στο πλαίσιο της

επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η εκλογικευμένη παροχή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική δέσμευση που δεν έχει ακόμα τηρηθεί. Η ακόμα σχετικά υψηλή ανεργία των νέων πρέπει να αντιμετωπιστεί ενόψει του υψηλού ποσοστού των ατόμων χωρίς επαγγελματική εκπαίδευση. Η πρόσβαση των εργαζόμενων χαμηλής ειδίκευσης στη διά βίου μάθηση δεν έχει ακόμα αντιμετωπιστεί επαρκώς και τα μέτρα για τους νέους άνεργους δεν αντιστοιχούν πάντα με αξιόπιστο τρόπο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η έλλειψη σύνδεσης που παρατηρείται μεταξύ του δημόσιου τομέα έρευνας και της οικονομίας παραμένει πρόκληση για την αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της Εσθονίας. Επιπλέον, η διεθνοποίηση του συστήματος έρευνας και καινοτομίας και ο καθορισμός των προτεραιοτήτων του εξακολουθούν να αποτελούν προκλήσεις λόγω του μικρού μεγέθους της οικονομίας.

- (12) Η ένταση ενέργειας στην Εσθονία εξακολουθεί να είναι πολύ υψηλή. Μολονότι η κυβέρνηση έχει λάβει ορισμένα μέτρα οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν και να ενταθούν, με πρόσθετη έμφαση στην ανακαίνιση των συγκροτημάτων κατοικιών. Ο στόλος των νέων αυτοκινήτων στην Εσθονία είναι ο πλέον ενεργειακόβροχος στην Ένωση και τα καταναλωτικά πρότυπα δεν αλλάζουν παρά την αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης καυσίμων. Ελλείπει συμπληρωματικών μέτρων, η Εσθονία δεν πρόκειται να τηρήσει τον στόχο της ως προς τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ιδίως αν δεν ληφθούν μέτρα στους τομείς των μεταφορών και της κατοικίας. Η αγορά ενέργειας της Εσθονίας παραμένει σε σχετική απομόνωση λόγω της ανεπάρκειας των διασυνοριακών συνδέσεων.
- (13) Οι υπηρεσίες που η τοπική κυβέρνηση είναι νομικά υποχρεωμένη να παρέχει είναι στις περισσότερους τομείς αναποτελεσματικές, ιδίως όσον αφορά τη μακροχρόνια περιθαλψή, τις υπηρεσίες στήριξης της οικογένειας, την εκπαίδευση και τις μεταφορές· το ίδιο ισχύει για τα μέτρα τοπικής υποστήριξης που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση παροχής αποτελεσματικής ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής. Αυτό οφείλεται στις χαμηλές διοικητικές ικανότητες των τοπικών κυβερνήσεων και στην αναντιστοιχία μεταξύ των εσόδων της τοπικής κυβέρνησης και των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτή. Δεν έχει ακόμα θεσπιστεί διατηρήσιμο σχέδιο για τη βελτίωση της τοπικής διοίκησης.
- (14) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Εσθονίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Εσθονία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 5 κατωτέρω.
- (15) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (16) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

του ευρώ στο σύνολό της. Επί αυτής της βάσης, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ⁽¹⁾. Ως κράτος που έχει νόμισμα το ευρώ, η Εσθονία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Εσθονία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ακολουθήσει δημοσιονομική πολιτική φιλική προς την ανάπτυξη και να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση όπως προβλέφθηκε, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο κατά τη διάρκεια του προγράμματος σταθερότητας. Να συμπληρώσει τον προβλεπόμενο δημοσιονομικό κανόνα με περισσότερο δεσμευτικούς κανόνες για τις πολυετείς δαπάνες εντός του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και να συνεχίσει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των δημοσίων δαπανών.
2. Να βελτιώσει τα κίνητρα για την εργασία, καθιστώντας πιο συνεκτικά τα διαφορετικά συστήματα κοινωνικών παροχών που υπάρχουν και αυξάνοντας την ευελιξία και τη στοχοδότηση κατά τη χορήγηση των επιδομάτων. Να βελτιώσει την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων της μέριμνας για τα παιδιά, αυξάνοντας παράλληλα την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα από άποψη κόστους της πολιτικής για την οικογένεια. Να ενισχύσει τα μέτρα ενεργοποίησης προκειμένου να διευκολύνει την επιστροφή στην αγορά εργασίας των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας και ανικανότητας προς εργασία. Να θεσπίσει συντονισμένα μέτρα για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης σε περιφέρειες που πλήττονται από υψηλή ανεργία.
3. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιωθεί η συνάφεια των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της εφαρμογής στοχοθετημένων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Να αυξήσει σημαντικά τη συμμετοχή των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης στη διά βίου μάθηση. Να καταβάλει μεγαλύτερες προσπάθειες ώστε τα συστήματα έρευνας και καινοτομίας να καθορίσουν προτεραιότητες και να αποκτήσουν διεθνοποιημένο χαρακτήρα, καθώς και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης και ερευνητικών ιδρυμάτων.
4. Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στα κτίρια και τις μεταφορές, και να ενισχύσει τα περιβαλλοντικά κίνητρα σχετικά με τα οχήματα και τα απόβλητα. Να εντείνει την ανάπτυξη διασυνοριακών ενεργειακών συνδέσεων για να διαφοροποιήσει τις πηγές ενέργειας και να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά ενέργειας.
5. Να εξισορροπήσει καλύτερα τα έσοδα της τοπικής κυβέρνησης έναντι των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταβιβασθεί σε αυτή. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των τοπικών κυβερνήσεων και να διασφαλίσει την παροχή ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας, 2012-2017

(2013/C 217/07)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διάφραση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, «Ευρώπη 2020», βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγόι κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και

πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τη Φινλανδία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της για τη Φινλανδία, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής την οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Φινλανδία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες που απαιτούν παρακολούθηση και πολιτική δράση. Ειδικότερα, η σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και οι χαμηλές εξαγωγικές επιδόσεις, ωθούμενες από τη βιομηχανική αναδιάρθρωση, καθώς και από παράγοντες ανταγωνιστικότητας σχετικούς ή μη με το κόστος, χρήζουν συνεχούς προσοχής.
- (9) Στις 18 Απριλίου 2013, η Φινλανδία υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017 και το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 28.

- (10) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι τα δημόσια οικονομικά στην Φινλανδία είναι συνολικά υγιή και ότι έχουν καταβληθεί προσπάθειες για την αύξηση των εσόδων και τον έλεγχο των δαπανών κατά τη μετάβαση προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ). Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος σταθερότητας είναι ρεαλιστικό. Η πρόβλεψη για την ανάπτυξη του 2013 είναι παρόμοια με τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής, ενώ η πρόβλεψη για το 2014 είναι κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερη από τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να εξισορροπήσει τα οικονομικά της κεντρικής κυβέρνησης και να θέσει τον δείκτη χρέους της κεντρικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ σε πτωτική τροχιά μέχρι το 2015. Το πρόγραμμα σταθερότητας ενσωματώνει αλλαγή του ΜΔΣ από το 0,5 % στο - 0,5 %. Ο νέος ΜΔΣ συνάδει με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει την επίτευξη του ΜΔΣ μέχρι το 2014 και τη διατήρηση του ΜΔΣ μέχρι το 2017. Βάσει (του νέου υπολογισμού) του διαρθρωτικού ισοζυγίου που στηρίζεται στις πληροφορίες του προγράμματος σταθερότητας, το 2012 η Φινλανδία δεν πέτυχε τον προηγούμενο ισχύοντα ΜΔΣ και δεν θα επιτύχει τον νέο ΜΔΣ το 2013.
- Το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει βελτίωση (του νέου υπολογισμού) του διαρθρωτικού δημοσιονομικού ισοζυγίου από το - 1 % του ΑΕΠ το 2012 στο - 0,9 % του ΑΕΠ το 2013. Μεταξύ του 2014 και του 2017 θα παραμείνει μεταξύ του - 0,6 % και του - 0,7 % του ΑΕΠ. Το 2012, οι καθαρές δαπάνες της Φινλανδίας αυξήθηκαν κατά 0,4 %, ποσοστό που εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από την εφαρμοστέα τιμή αναφοράς ως προς τις δαπάνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Λόγω της αρνητικής πραγματικής αύξησης του ΑΕΠ το 2012, η χαμηλή διαρθρωτική προσαρμογή θεωρείται ικανοποιητική. Το 2013, (ο νέος υπολογισμός) του διαρθρωτικού δημοσιονομικού ισοζυγίου της Φινλανδίας βελτιώνεται και οι καθαρές του δαπάνες προβλέπεται να παρεκκλίνουν κατά μόνο 0,1 % του ΑΕΠ από το όριο δαπανών. Ενόψει του μεγάλου αρνητικού κενού παραγωγής της Φινλανδίας, αυτό θεωρείται κατάλληλο. Το 2014, (ο νέος υπολογισμός) του διαρθρωτικού δημοσιονομικού ισοζυγίου της Φινλανδίας προβλέπεται να βελτιωθεί περαιτέρω, και να φθάσει το - 0,6 % του ΑΕΠ, προσεγγίζοντας επομένως ικανοποιητικά τον ΜΔΣ. Επιπλέον, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής, η Φινλανδία θα επιτύχει πλήρως τον στόχο αυτόν το 2014. Συνολικά, αυτό θα συνεπάγεται συμμόρφωση με το προληπτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το ακαθάριστο ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης ανερχόταν στο 53 % του ΑΕΠ το 2012 και θα παραμείνει, σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, κάτω από το 60 % του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει μειώσεις του επιπέδου χρέους το 2016 και το 2017. Η μακροχρόνια διατηρησιμότητα συνεχίζει να αποτελεί την πλέον σημαντική πρόκληση για τη δημοσιονομική πολιτική. Το κενό διατηρησιμότητας που σχετίζεται με τη γήρανση, και αφορά τις συντάξεις, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη μακροχρόνια περίθαλψη, έχει αναγνωριστεί και απαιτεί συνεχή παρακολούθηση.
- (11) Η αύξηση της παραγωγικότητας στις δημόσιες υπηρεσίες δεν αντιστοιχεί στην αύξηση της παραγωγικότητας στην ευρύτερη οικονομία ενώ αυξάνεται η επιβάρυνση που συνδέεται με τη γήρανση του πληθυσμού. Μολονότι καθορίστηκαν οι αρχές για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι συγχωνεύσεις θα εξακολουθούν να γίνονται σε εθελοντική βάση παρόλο που θα διατίθενται οικονομικά κίνητρα από την κεντρική κυβέρνηση. Αναμένεται ότι η συνεχιζόμενη μεταρρύθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγείας δεν θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του παρόντος αριθμού περιφερειών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- (12) Εφαρμόστηκαν μέτρα για τη μείωση της ανεργίας των νέων και της μακροχρόνιας ανεργίας, όπως η εγγύηση για τους νέους, το προσωρινό πρόγραμμα δεξιοτήτων για τους νέους ενήλικες και το πιλοτικό πρόγραμμα για τους μακροχρόνια άνεργους. Αυτά τα προγράμματα συμπληρώθηκαν το 2013 με πρόσθετη οικονομική στήριξη για περιόδους μαθητείας ως τμήματος της εγγύησης για τους νέους και είναι απαραίτητα λόγω της αναμενόμενης αύξησης του ποσοστού ανεργίας. Τώρα, τα μέτρα αυτά πρέπει να εφαρμοστούν με σαφή εστίαση στη βελτίωση του επιπέδου δεξιοτήτων και της θέσης στην αγορά εργασίας των στοχοθετημένων ομάδων. Η αύξηση του δείκτη απασχόλησης εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας είναι σημαντική για να εξασφαλιστεί η διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών και να καλυφθεί η ζήτηση εργατικού δυναμικού στο μέλλον. Το μέγεθος του ενεργού πληθυσμού μειώνεται στη Φινλανδία. Συμφωνήθηκαν διάφορα μέτρα για τη μείωση των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης, όπως η αύξηση της ηλικίας για την πρόσβαση σε μερική σύνταξη, η κατάργηση της δυνατότητας μειωμένης σύνταξης και η αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης μετά από περίοδο ανεργίας. Ωστόσο, η αύξηση του προσδόκιμου ζωής ήταν ταχύτερη από την προβλεπόμενη κατά τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος το 2005 και, επομένως, με την πάροδο του χρόνου, η ισχύουσα νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης θα μπορούσε να αποδειχθεί υπερβολικά χαμηλή και οι συντάξεις ανεπαρκείς. Στο οικείο πρόγραμμα σταθερότητας, η κυβέρνηση ανέλαβε τη δέσμευση να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης στα 62,4 έτη έως το 2025, ηλικία που εξακολουθεί να είναι χαμηλή ενόψει του προσδόκιμου ζωής και των δημογραφικών προκλήσεων. Η εφαρμογή αυτών των συμφωνηθεισών γραμμών δράσης παραμένει βραχυπρόθεσμη προτεραιότητα.
- (13) Οι κανονιστικοί φραγμοί στον τομέα των υπηρεσιών στη Φινλανδία είναι ακόμα περιοριστικοί και ο βαθμός συγκέντρωσης της αγοράς είναι υψηλός σε σημαντικούς τομείς όπως το λιανικό εμπόριο. Οι προβλεπόμενες αλλαγές στον νόμο περί ανταγωνισμού όσον αφορά τη δεσπόζουσα θέση των εμπόρων ειδών παντοπωλείου, οι στόχοι του προγράμματος για τον υγιή ανταγωνισμό όσον αφορά τη μεγαλύτερη εποπτεία στον τομέα αυτό και η άρση των περιττών περιορισμών του ανταγωνισμού στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας, όπως αυτής που αφορά τον χωροταξικό σχεδιασμό και την οικοδόμηση, θα πρέπει να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των τρεχόντων προβλημάτων. Η συγχώνευση της αρχής ανταγωνισμού και της υπηρεσίας καταναλωτών, μαζί με την αύξηση του προϋπολογισμού της και τη διεύρυνση των εξουσιών της για να καλύπτει την ουδετερότητα του ανταγωνισμού μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, θα πρέπει να βελτιώσει επίσης την αποτελεσματικότητα καθώς και τα οφέλη γενικότερα της πολιτικής για τον ανταγωνισμό.

Τα πρόστιμα βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού είναι παραδοσιακά χαμηλά στη Φινλανδία και η έρευνα που έχει σχεδιαστεί για το 2013 θα πρέπει να αποτελέσει βάση για περαιτέρω μεταρρυθμίσεις ώστε να βελτιωθεί ο αποτρεπτικός τους χαρακτήρας.

- (14) Η αύξηση της παραγωγικότητας στη Φινλανδία συνεχίζει να υστερεί έναντι της αύξησης των μισθών ενώ έχει εξασθενήσει η διεθνής ανταγωνιστικότητα, όπως αποδεικνύεται από το μειούμενο μερίδιο αγοράς των φινλανδικών εξαγωγών. Μολονότι οι επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία παραμένουν υψηλές, εξακολουθεί να αποτελεί κρίσιμο ζήτημα η αποτελεσματικότητα με την οποία η έρευνα αυτή μετουσιώνεται σε καινοτομίες και σε νέες εταιρείες υψηλής ανάπτυξης, που μπορούν να εισχωρήσουν σε ταχώς αναπτυσσόμενες εξαγωγικές αγορές και να ενισχύσουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα. Βραχυπρόθεσμα, η Φινλανδία θα πρέπει να εφαρμόσει τις πολιτικές και τα μέτρα που θέσπισε πρόσφατα για να βελτιώσει το σύστημα έρευνας και καινοτομίας, όπως το νέο σχέδιο δράσης, και να προτείνει περαιτέρω μεταρρυθμίσεις, όπου απαιτείται, με βάση τις υφιστάμενες αξιολογήσεις και την έκθεση διερεύνησης που επί του παρόντος εκπονείται. Οι τιμές για την ενέργεια και το εργατικό δυναμικό συγκαταλέγονται μεταξύ των τιμών εισροών που αυξάνουν το κόστος για τους φινλανδούς παραγωγούς. Η αύξηση των μισθών κατά τα πρόσφατα έτη υπήρξε συγκρατημένη λόγω της ισχύουσας τριμερούς συμφωνίας για τους μισθούς, η οποία λήγει το 2013. Επομένως, υπάρχει ανησυχία για το γεγονός ότι δεν έχει ακόμα συναφθεί νέα συμφωνία μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.
- (15) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Φινλανδίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, και παρουσίασε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτιμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 5 κατωτέρω.
- (16) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ του αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (17) Βάσει της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας. Οι συστάσεις του σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 3 έως 5 κατωτέρω.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Επί αυτής της βάσης, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα

που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, η Φινλανδία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Φινλανδία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ακολουθήσει δημοσιονομική πολιτική φιλική προς την ανάπτυξη και να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση όπως προβλέφθηκε, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον ΜΔΣ κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Να συνεχίσει να διενεργεί ετήσιες αξιολογήσεις του μεγέθους του κενού διατηρησιμότητας που σχετίζεται με τη δημογραφική γήρανση και να προσαρμόσει τα δημόσια έσοδα και δαπάνες σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους και ανάγκες. Να διασφαλίσει την αποδοτικότητα από την άποψη του κόστους και τη διατηρησιμότητα της μακροπρόθεσμης περίθαλψης και να εστιάσει περισσότερο στην πρόληψη, την αποκατάσταση και την αυτόνομη διαβίωση.
2. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των τρεχουσών διοικητικών μεταρρυθμίσεων σχετικά με τη διάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε να επιτύχει κέρδη ως προς την παραγωγικότητα και μείωση του κόστους ως προς την παροχή δημόσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
3. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να αυξήσει το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και με την περιστολή των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης, αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω της εναρμόνισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής. Να εφαρμόσει και να παρακολουθήσει στενά τα ισχύοντα μέτρα για να βελτιώσει τη θέση των νέων και των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την απασχόληση.
4. Να συνεχίσει τις προσπάθειες ενίσχυσης του ανταγωνισμού στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, ιδίως στον τομέα του λιανικού εμπορίου, με την εφαρμογή του νέου προγράμματος για την προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού.
5. Να τονώσει την ικανότητα της Φινλανδίας να δημιουργεί καινοτόμα προϊόντα, υπηρεσίες και εταιρείες υψηλής ανάπτυξης εντός ενός γρήγορα μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος, καθώς και να συνεχίσει τη διαφοροποίηση της βιομηχανίας· να συνεχίσει να βελτιώνει τη συνολική ενεργειακή αποτελεσματικότητα στην οικονομία. Στο παρόν περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από χαμηλή ανάπτυξη, να στηρίξει την εναρμόνιση της εξέλιξης των πραγματικών μισθών και της παραγωγικότητας με πλήρη σεβασμό προς τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Γαλλίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας, 2012-2017

(2013/C 217/08)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νεοραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών ⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα

κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις εθνικές οικονομικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽⁴⁾ («σύσταση του 2012») σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Γαλλίας για το 2012 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας για την περίοδο 2012-2016.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τη Γαλλία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της δράσης για την τόνωση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι όροι δανειοδότησης της οικονομίας, να υποστηριχθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθεί η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης που διεξήγαγε για τη Γαλλία, με βάση το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυση της Επιτροπής προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Γαλλία παρουσιάζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν παρακολούθηση και

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 31.

δράση σε επίπεδο πολιτικής. Συγκεκριμένα, οι εξελίξεις όσον αφορά την επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου και της ανταγωνιστικότητας, που οφείλονται σε παράγοντες που συνδέονται με το κόστος και μη, καθώς και στο πλαίσιο της χειροτέρευσης της εξωτερικής θέσης και υψηλού δημόσιου χρέους, πρέπει να παρακολουθούνται συνεχώς ούτως ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος αρνητικών συνεπειών στη λειτουργία της γαλλικής οικονομίας και της οικονομικής και νομοματικής ένωσης, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της γαλλικής οικονομίας.

- (9) Στις 30 Απριλίου 2013, η Γαλλία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 και το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι παρά τις σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης με τις οποίες μειώθηκε το ονομαστικό έλλειμμα από 7,5 % του ΑΕΠ το 2009 σε 4,8 % το 2012, η Γαλλία δεν αναμένεται να διορθώσει το υπερβολικό της έλλειμμα έως το 2013 όπως συνέστησε το Συμβούλιο στις 2 Δεκεμβρίου 2009. Αυτό οφείλεται κυρίως στο χειρότερο οικονομικό περιβάλλον από ό,τι αναμενόταν την εποχή που εκδόθηκε η σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009, πράγμα το οποίο αντισταθμίσθηκε μόνον εν μέρει από έκτακτα έσοδα, ενώ η προσπάθεια είχε μετατεθεί κάπως προς το τέλος της περιόδου. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι εύλογο για το 2013, αλλά υπερβολικά αισιόδοξο για το 2014. Ειδικότερα, οι αρχές προβλέπουν ότι, μετά από μια περίοδο απραξίας το 2012 (0 %) και το 2013 (+ 0,1 %), το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,2 % το 2014, με την παραδοχή ότι τα δημοσιονομικά μέτρα έχουν ληφθεί για να μειωθεί το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2014. Συγκριτικά, οι προβλέψεις της Επιτροπής αναφέρουν ότι το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,1 % το 2014 με βάση την παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, ένα σενάριο που λαμβάνει υπόψη μόνο τα μέτρα που έχουν υιοθετηθεί ή είναι επαρκώς προσδιορισμένα και, ως εκ τούτου, προβλέπει έλλειμμα ύψους 4,2 % του ΑΕΠ το 2014. Κύριος στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) που είναι η ισοσκελίση του προϋπολογισμού σε διαρθρωτικούς όρους, όπως στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2012-2016. Ο στόχος αυτός είναι περισσότερο φιλόδοξος από τα οριζόμενα στο σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Το έτος που τίθεται ως στόχος για την επίτευξη του ΜΔΣ είναι το 2016, σε σύγκριση με το 2015 στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2012-2016.

Το προγραμματιζόμενο ονομαστικό έλλειμμα που τέθηκε από το πρόγραμμα σταθερότητας είναι συνεπές με τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014, δηλαδή ένα έτος μετά την αναθεωρημένη προδεσμία που έταξε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) στις 2 Δεκεμβρίου 2009. Λόγω της υπερβολικά αισιόδοξης πρόβλεψης σχετικά με την ανάπτυξη στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2014, αν δεν ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα για την ουσιαστική ενίσχυση της προσπάθειας για το έτος εκείνο, το Συμβούλιο θεωρεί ότι

η δημοσιονομική προσπάθεια που προβλέπουν οι αρχές δεν συνάδει με μια πραγματική διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014. Ούτε διατίθενται λεπτομέρειες ως προς τις προγραμματιζόμενες εξοικονομήσεις πόρων και τα πρόσθετα έσοδα. Ως εκ τούτου, τα μέτρα πρέπει να προσδιοριστούν τόσο για το 2014 όσο και για το 2015, ώστε να εξασφαλιστεί με αξιοπιστία ότι το υπερβολικό έλλειμμα θα έχει διορθωθεί το αργότερο μέχρι το 2015 όπως συνέστησε το Συμβούλιο. Το 2016, το διαρθρωτικό ισοζύγιο, όπως έχει υπολογιστεί εκ νέου από την Επιτροπή, αναμένεται να ανέλθει σε - 0,4 % του ΑΕΠ (- 0,3 % το 2017) και, συνεπώς, ο ΜΔΣ δεν πρόκειται να επιτευχθεί έως το τέλος του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος. Η πρόοδος προς την κατεύθυνση του ΜΔΣ το 2016 αναμένεται ότι θα αντιπροσωπεύει 0,3 % του ΑΕΠ, δηλαδή επίπεδο χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς 0,5 % του ΑΕΠ. Το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε σημαντικά από την έναρξη της κρίσης. Αρχής γενομένης από το 64,2 % το 2007, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ ανήλθε σε 90,2 % το 2012 και προβλέπεται να αυξηθεί περαιτέρω σε 96,2 % έως το 2014 σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013. Οι αρχές αναμένουν ότι ο δείκτης χρέους θα κορυφωθεί σε 94,3 % του ΑΕΠ το 2014 και ότι στη συνέχεια θα μειωθεί σε 88,2 % το 2017. Η Γαλλία θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο από το 2016 όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους.

- (11) Δεδομένου του υψηλού και διαρκώς αυξανόμενου χρέους και του γεγονότος ότι η προδεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, αναβλήθηκε και πάλι, έως το 2015, είναι ακόμη πιο σημαντικό να εφαρμοσθεί αυστηρά ο προϋπολογισμός του 2013 και να καταβληθούν με συνέπεια ουσιαστικές προσπάθειες εξυγίανσης τα επόμενα έτη. Ειδικότερα, είναι κρίσιμο οι δημόσιες δαπάνες της Γαλλίας να αυξηθούν πολύ βραδύτερα από το δυνητικό ΑΕΠ δεδομένου ότι οι βελτιώσεις του διαρθρωτικού ελλείμματος μέχρι σήμερα βασίσθηκαν κυρίως στο σκέλος των εσόδων. Στο πλαίσιο αυτό, η υπό εξέλιξη επανεξέταση των δημόσιων δαπανών («Modernisation de l'action publique»), η οποία εκτός από την κεντρική κυβέρνηση καλύπτει και την τοπική αυτοδιοίκηση και τις διοικήσεις κοινωνικής προστασίας, θα πρέπει να δώσει ενδείξεις για την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών. Υπάρχουν επίσης περιθώρια για περαιτέρω εξορθολογισμό των διαφόρων διοικητικών βαθμίδων και αρμοδιοτήτων ώστε να επιτευχθούν περαιτέρω συνέργειες, βελτίωση της αποδοτικότητας και εξοικονόμηση πόρων. Ο προγραμματιζόμενος νέος νόμος περί αποκέντρωσης θα πρέπει να λύσει το θέμα αυτό. Με γνώμονα την αναμενόμενη αύξηση μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα των δημόσιων δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, οι μελλοντικές δημόσιες δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης απαιτούν μεγαλύτερο έλεγχο και αποτελεσματικότητα, ιδίως όσον αφορά τις φαρμακευτικές δαπάνες. Οι πλέον πρόσφατες προβλέψεις από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Συντάξεων («Conseil d'orientation des retraites») κάνουν λόγο για επίμονα ελλείμματα του συνταξιοδοτικού συστήματος έως το 2018, σε αντίθεση με τον στόχο της μεταρρύθμισης του 2010 για την επίτευξη ισοσκελίσης του συστήματος έως τότε. Επιπροσθέτως, η μερική αντιστροφή της μεταρρύθμισης του 2010 αντικείμεται στη σύσταση του 2012. Συνεπώς, το συνταξιοδοτικό σύστημα θα εξακολουθήσει να αντιμετωπίζει μεγάλο έλλειμμα έως το 2020 και απαιτούνται επιτακτικά νέα μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση της κατάστασης διαφυλάσσοντας παράλληλα την επάρκεια του συστήματος.

Τα εν λόγω μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν περαιτέρω αύξηση τόσο της ελάχιστης όσο και της πλήρους ηλικίας συνταξιοδότησης καθώς και της περιόδου εισφορών για πλήρη σύνταξη, την προσαρμογή των κανόνων τιμαριθμικής αναπροσαρμογής και την αναθεώρηση των πολυάριθμων απαλλαγών που προβλέπει το γενικό καθεστώς για συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων. Η γαλλική κυβέρνηση αποφάσισε να συμμετάσχουν πλήρως οι κοινωνικοί εταίροι στη σχεδίαση της μεταρρύθμισης ενισχύοντας εν προκειμένω το αίσθημα οικειότητας. Δεδομένου του αρνητικού αντικτύπου στο κόστος εργασίας, η αύξηση του επιπέδου των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να αποφευχθεί. Υπό το πρίσμα της πρόκλησης που αντιμετωπίζει η Γαλλία σε επίπεδο δημόσιων οικονομικών, είναι ζωτικής σημασίας τα δημοσιονομικά μέτρα να συμπληρωθούν με αυξημένες προσπάθειες για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις ώστε να στηριχθεί και να αυξηθεί το δυναμικό μακροπρόθεσμης ανάπτυξης της γαλλικής οικονομίας.

- (12) Όπως φαίνεται από τη σε βάθος επανεξέταση του 2013, στη Γαλλία η ανταγωνιστικότητα εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση, όπως προκύπτει από την έντονη διάβρωση των μεριδίων της στις εξαγωγικές αγορές τα τελευταία έτη. Η κυβέρνηση πρότεινε τον Νοέμβριο του 2012 διάφορα μέτρα πολιτικής στο πλαίσιο του «συμφώνου ανταγωνιστικότητας». Η εισαγωγή μιας φορολογικής πίστωσης για τις εταιρείες (Crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi — CICE), με προβλεπόμενη ετήσια επίπτωση 20 δισεκατ. EUR, είναι σημαντικό βήμα που θα πρέπει να συμβάλει στη μείωση του εργατικού κόστους. Υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω δράση δεδομένου ότι η νέα φορολογική πίστωση μειώνει πάνω από το μισό το χάσμα μεταξύ της γαλλικής φορολογικής επιβάρυνσης και του μέσου όρου στις χώρες του ΟΟΣΑ σε επίπεδο διάμεσης αμοιβής. Επιπλέον, τα δημοσιονομικά μέτρα που επηρεάζουν τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μειώσεων των φορολογικών δαπανών, που θεσπίστηκαν από το 2010 έχουν ως αποτέλεσμα συνολική αύξηση της φορολογίας των επιχειρήσεων, ακόμη και αν διορθωθούν για τη CICE. Η αύξηση του ελάχιστου μισθού που αποφασίστηκε τον Ιούλιο του 2012, αν και περιορισμένη, δύναται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα, όπως υπογραμμίστηκε στη σύσταση του 2012. Μεταξύ του 2002 και του 2012, η ωριαία ελάχιστη αμοιβή αυξήθηκε κατά 38 % (16 % σε πραγματικούς όρους). Το υψηλό επίπεδο της ελάχιστης αμοιβής, το οποίο αντιπροσωπεύει το 60 % της διάμεσης τιμής, αντισταθμίζεται για τους εργοδότες από μια σειρά απαλλαγών από τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Το σχετικό κόστος για τα δημόσια οικονομικά αυξήθηκε ταχύρρυθμα μεταξύ 1992 και 2002 και σταθεροποιήθηκε έκτοτε κοντά στο 1 % του ΑΕΠ. Επιπλέον, εναλλακτικά κανονιστικά μέσα όπως τα συστήματα στήριξης εισοδήματος («prime pour l'emploi» και «Revenu de solidarité active») είναι πιο αποτελεσματικά από την κατώτατη αμοιβή για την αντιμετώπιση της φτώχειας των εργαζομένων.
- (13) Όσον αφορά τη μη τιμολογιακή ανταγωνιστικότητα, ενώ η κυβέρνηση ανανέωσε πρόσφατα τη στρατηγική για τις εξαγωγές, η στήριξη της ανάπτυξης δικτύων και εταιρικών σχέσεων εξαγωγικού προσανατολισμού θα δώσει ώθηση στη διεθνοποίηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Γενικότερα, θα μπορούσαν να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον ευνοεί την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις σε τομείς εντάσεως έρευνας και

ανάπτυξης και τη σημαντική στήριξη από μέρος του κράτους (δηλαδή φορολογική πίστωση για την έρευνα), οι τομείς υψηλής και μέσης-υψηλής τεχνολογίας αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό και φθινό μερίδιο της γαλλικής οικονομίας. Ως εκ τούτου, υπάρχει ανάγκη για την περαιτέρω προώθηση της δημιουργίας και της ανάπτυξης ΜΜΕ και μεσαίας τάξης επιχειρήσεων (ΕΙΤ) σε αυτούς τους τομείς μέσω της βελτίωσης των συνθηκών πλαισίου που ενθαρρύνουν την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Η πολιτική για τους συνεργατικούς σχηματισμούς, η οποία έχει αναπτυχθεί για τη σύνδεση της δημόσιας έρευνας με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις μπορεί επίσης να προσανατολιστεί περισσότερο προς την εμπορική αξιοποίηση της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (E&A&K), την επίτευξη θετικών εξωτερικοτήτων ιδιωτικών επιχειρήσεων που γειτνιάζουν και τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ. Επιπλέον, οι διδακτορικές σπουδές και ερευνητική εμπειρία θα πρέπει να καταστούν αρκετά ελκυστικές ώστε να δοθεί περαιτέρω ώθηση στις διασυνδέσεις μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων.

- (14) Όσον αφορά τις υπηρεσίες, στη διάρκεια του 2012 σημειώθηκε περιορισμένη μόνον πρόοδος. Συγκεκριμένα, καμία οριζόντια μεταρρύθμιση δεν δρομολογήθηκε για την άρση των αδικαιολόγητων περιορισμών σε κανονιστικά ρυθμιζόμενους τομείς και επαγγέλματα. Πολλοί πάροχοι επαγγελματικών υπηρεσιών εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν περιορισμούς όσον αφορά τη νομική τους μορφή και τη μετοχική δομή τους (όπως περιορισμοί σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς του κεφαλαίου για τους κτηνιάτρους και τους δικηγόρους). Άλλα σημαντικά εμπόδια εισόδου ή άσκησης επαγγέλματος (όπως διαφήμιση, ποσοτώσεις ή εδαφικοί περιορισμοί) εξακολουθούν να υφίστανται σε ορισμένους τομείς (όπως τα ταξί, ορισμένα επαγγέλματα του τομέα της υγείας, συμβολαιογράφοι και άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί). Ο τομέας του λιανικού εμπορίου εξακολουθεί να υπόκειται σε διάφορες κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως επαχνείς και χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης για την ίδρυση καταστημάτων λιανικής πώλησης. Επιπλέον, η υφιστάμενη απαγόρευση πώλησης κάτω του κόστους προκαλεί ορισμένες στρεβλώσεις, ενώ ο στόχος της στήριξης των παραγωγών και των μικρών καταστημάτων πώλησης θα μπορούσε να επιτευχθεί αποτελεσματικά με λιγότερο στρεβλωτικά μέτρα. Οι προαναφερθέντες υπερβολικοί περιορισμοί σε κανονιστικά ρυθμιζόμενους τομείς και επαγγέλματα αποτελούν βάρος για τον ανταγωνισμό και συμβάλλουν στην αύξηση των τιμών τους. Όπως προκύπτει από την εμπειριστατωμένη επισκόπηση, οι υψηλότερες τιμές σε υπηρεσίες διαμεσολάβησης, που αντιπροσωπεύουν σχεδόν ένα τέταρτο του κόστους παραγωγής στον τομέα της μεταποίησης, έχουν τελικά επιπτώσεις στην εξωτερική ανταγωνιστικότητα των γαλλικών επιχειρήσεων. Η πρόοδος που επιτεύχθηκε το 2012 στις βιομηχανίες δικτύου ήταν περιορισμένη. Η γαλλική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παραμένει μια από τις αγορές με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση στην Ένωση. Οι κανονιστικά ρυθμιζόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και συνεχίζουν να αποτελούν εμπόδιο για την είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά. Τα κανονιστικά ρυθμιζόμενα τιμολόγια για μη οικιακούς πελάτες θα πρέπει να καταργηθούν ακολουθώντας το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε με τις γαλλικές αρχές. Μεγαλύτερη δυναμικότητα διασύνδεσης με γειτονικές χώρες και η προκήρυξη των διαγωνισμών για άδειες εκμετάλλευσης υδροηλεκτρικών σταθμών θα συνέβαλε επίσης στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Στον τομέα των σιδηροδρόμων, η αγορά σιδηροδρομικών μεταφορευματικών μεταφορών βαίνει φθίνουσα επί αρκετά έτη (π.χ. συρρίκνωση κατά 17 % του όγκου σε τόνους/χλμ. μεταξύ 2006 και 2011), ενώ οι σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών δεν είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό, με εξαίρεση τις διεθνείς υπηρεσίες. Η επικείμενη μεταρρύθμιση θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οποιοσδήποτε νέος «ενοποιημένος διαχειριστής υποδομής» παραμένει ανεξάρτητος από τον κατεστημένο φορέα εκμετάλλευσης ώστε να εξασφαλιστεί δίκαιη και άνευ διακρίσεων πρόσβαση σε νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις.

(15) Το γαλλικό φορολογικό σύστημα παραμένει περίπλοκο και στερείται αποτελεσματικότητας λόγω του μεγάλου αριθμού απαλλαγών και ειδικών ρυθμίσεων, αλλά και των συχνών αλλαγών στη νομοθεσία. Παρά τις προσπάθειες μείωσης και εξορθολογισμού των φορολογικών δαπανών, το ποσό των διαφυγόντων εσόδων από αυτές παραμένει υψηλό. Η επιλογή μιας προσέγγισης ευρείας βάσεως - χαμηλού συντελεστή για τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών θα συνέβαλλε περισσότερο στην ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Ο ενδιάμεσος συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) αναμένεται να αυξηθεί από 7 % σε 10 % από τον Ιανουάριο του 2014. Αυτό αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά απαιτούνται επιπλέον προσπάθειες. Συνολικά, το κόστος των απαλλαγών από φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα, έως και 10 % του ΑΕΠ. Παρά την αποδεδειγμένη αναποτελεσματικότητα ορισμένων μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ, όπως αυτών για υπηρεσίες εστιατορίου, δεν έχουν ληφθεί επαρκώς διαφοροποιημένα μέτρα πολιτικής. Η εισαγωγή της φορολογικής πίστωσης CICE, που χρηματοδοτείται εν μέρει από την προαναφερθείσα αύξηση τόσο των ενδιάμεσων όσο και των κανονικών συντελεστών ΦΠΑ, μετατοπίζει τη φορολογική επιβάρυνση σε διαφορετικούς τομείς από την εργασία. Απαιτείται ωστόσο περαιτέρω περιθώριο δράσης, ιδίως για να επανεξισορροπηθεί το μερίδιο των περιβαλλοντικών φόρων. Το περασμένο έτος, η Γαλλία ενέκρινε ορισμένα μέτρα αντιμετώπισης των ρυθμίσεων στη φορολογία επιχειρήσεων, που ευνοούν τη σύνταξη χρεών. Η έκπτωση τόκων περιορίζεται για ποσά που υπερβαίνουν τα 3 εκατομμύρια EUR και το 15 % των τόκων πάνω από αυτό το όριο θα αποκλείεται από τη δυνατότητα φορολογικής έκπτωσης το 2013, ποσοστό το οποίο θα ανέλθει στο 25 % το 2014. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης.

(16) Το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από 9,7 % το 2010 σε 10,2 % το 2012. Η Επιτροπή προβλέπει ότι το ποσοστό ανεργίας θα αυξηθεί σε 10,6 % το 2013 και σε 10,9 % το 2014, λόγω της συνεχιζόμενης υποτονικής οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, τα στεγανά της γαλλικής αγοράς εργασίας εξακολουθούν να αποτελούν πηγή προβληματισμού. Η πιθανότητα μετάβασης από προσωρινή σε μόνιμη θέση απασχόλησης ήταν 10,6 % το 2010, έναντι 25,9 % κατά μέσο όρο στην ΕΕ. Ως αποτέλεσμα, τα χαμηλής ειδίκευσης άτομα που απασχολούνται σε επισφαλείς θέσεις εργασίας τείνουν να υφίστανται το μεγαλύτερο μέρος των συνεπειών της όποιας διαδικασίας προσαρμογής στην αγορά εργασίας. Τον Μάιο του 2013, θεσπίστηκε νόμος βασισμένος στην διεπαγγελματική συμφωνία (ANI) για τη διασφάλιση θέσεων απασχόλησης που συνήψαν οι κοινωνικοί εταίροι τον Ιανουάριο του 2013. Ο νόμος αυτός προβλέπει αυξημένα δικαιώματα για τους εργαζομένους, αντιμετώπιζει

την έλλειψη ασφάλειας δικαίου όσον αφορά τις απολύσεις και παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία στους εργοδότες. Ο νόμος αποτελεί θετικό βήμα για την επίτευξη μιας ρευστότερης αγοράς εργασίας. Όσον αφορά ορισμένα συγκεκριμένα θέματα, η εφαρμογή αυτής της μεταρρύθμισης στην πράξη, καθώς και ο αντίκτυπος της, συνδέονται με την έγκριση περαιτέρω συμφωνιών σε επίπεδο κλαδικό ή επιχειρήσεων οι οποίες θα απαιτηθούν ώστε να μπορεί η συμφωνία να τεθεί πλήρως σε ισχύ.

(17) Το ένα έκτο των νέων στη Γαλλία εγκαταλείπει την εκπαίδευση και την κατάρτιση χωρίς να έχει αποκτήσει τυπικά προσόντα. Αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό δεδομένου ότι το ποσοστό ανεργίας των νέων ήταν 25,4 % στα τέλη του 2012 και δεδομένου ότι ο κίνδυνος ανεργίας ήταν σχεδόν διπλάσιος για τους λιγότερο ειδικευμένους νέους. Τα προγράμματα προώθησης της μαθητείας θα πρέπει να απευθύνονται ιδίως στους λιγότερο ειδικευμένους νέους. Η ευθυγράμμιση των εθνικών προγραμμάτων με την εγγύηση για τους νέους που θεσπίστηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013⁽¹⁾ θα πρέπει να συμβάλλει διαρθρωτικά στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Παρά τις μεταρρυθμίσεις που δρομολογήθηκαν το 2009, το ποσοστό συμμετοχής των ενηλίκων στη δια βίου μάθηση (5,7 % το 2012, για ενηλίκους χαμηλής ειδίκευσης: 2,5 %) στη Γαλλία είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η σχεδιαζόμενη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στα περιφερειακά συμβούλια μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία αντιμετώπισης των αδυναμιών του σημερινού συστήματος. Παρά τη σημαντική αυξητική τάση, το ποσοστό απασχόλησης ατόμων ηλικίας 55 - 64 ετών παραμένει χαμηλό, στο διάμεσο των κρατών μελών της ΕΕ (45,7 % κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2012), έχοντας καλύψει από το 2008 μόνο το ήμισυ της απόκλισης από τον μέσο όρο της ΕΕ (από 7,4 μονάδες το 2008 σε 3,8 μονάδες το 2012). Η ανεργία στην κατηγορία των μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων αυξάνεται κατά το ίδιο ποσοστό όπως η συνολική ανεργία. Αν και πρόκειται για ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν είναι σαφές σε ποιο βαθμό τα «συμβόλαια μεταξύ των γενεών» θα συμβάλουν στην απασχόληση των μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων και θα διευκολύνουν την επιστροφή στην εργασία των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων που αναζητούν εργασία. Οι γαλλικές δημόσιες δαπάνες για παροχές ανεργίας αυξήθηκαν κατά 5,3 % το 2012 και αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω κατά 6,1 % το 2013 με βάση το πρόγραμμα σταθερότητας. Το σωρευτικό έλλειμμα του καθεστώτος ανεργίας, που θα ανέλθει περίπου σε 1 % του ΑΕΠ έως το 2013, απαιτεί τη μεταρρύθμιση του συστήματος παροχών ανεργίας.

Ειδικότερα, ορισμένα στοιχεία, όπως οι όροι επιλεξιμότητας, η σταδιακή μείωση των παροχών με την πάροδο του χρόνου ή τα ποσοστά αναπήρωσης των εργαζομένων με τους μεγαλύτερους μισθούς, θα πρέπει να προσαρμοσθούν ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα κίνητρα για εργασία είναι τα κατάλληλα. Η νέα τριμερής σύμβαση της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης (Rôle Emploi) προβλέπει μια διαφοροποιημένη παρακολούθηση των ατόμων που αναζητούν εργασία. Το χαρτοφυλάκιο υποθέσεων ενός συμβούλου απασχόλησης, ωστόσο, έχει αυξηθεί περαιτέρω λόγω των αυξανόμενων ποσοστών ανεργίας, ενώ ο αναπροσανατολισμός της στρατηγικής του Rôle Emploi παρεμποδίζεται από την υποτονικότητα της

(¹) ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1.

οικονομίας. Συνολικά, απαιτείται περαιτέρω δράση λόγω των δυσμενών οικονομικών προοπτικών και της αναμενόμενης περαιτέρω αύξησης της ανεργίας στη Γαλλία.

- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε διεξοδική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Γαλλίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας και παρουσίασε εμπειρισταωμένη επισκόπηση. Έχει λάβει υπόψη όχι μόνο τη σημασία τους για μια διατηρήσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στη Γαλλία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της σύμφωνα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου παρουσιάζονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.
- (19) Με βάση την αξιολόγηση αυτή, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Υπό το πρίσμα της εμπειρισταωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Οι συστάσεις που εξέδωσε βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1, 2, 3, 4, 5 και 6 κατωτέρω.
- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Με βάση την ανάλυση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που έχουν ως εθνικό νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, η Γαλλία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γαλλία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ενισχύσει και να συνεχίσει τη δημοσιονομική στρατηγική το 2013. Να αυξήσει την αξιοπιστία της προσαρμογής, προσδιορίζοντας έως το φθινόπωρο του 2013 και εφαρμόζοντας τα αναγκαία μέτρα για το 2014 και τα επόμενα έτη ώστε να διασφαλιστεί η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος με διατηρήσιμο τρόπο το αργότερο έως το 2015 και η επίτευξη της προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής που προσδιορίζεται στις συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Να χρησιμοποιήσει όλα τα έκτακτα έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος. Η μόνιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτεί την αξιόπιστη εφαρμογή των φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να αυξηθεί η ικανότητα προσαρμογής και να τονωθεί η ανάπτυξη και η απασχόληση. Να συνεχίσει μια πορεία φιλικής προς την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης και να αυξήσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών, ιδίως μέσω της διενέργειας, όπως έχει προγραμματιστεί, επανεξέτασης των κατηγοριών δαπανών σε όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης. Να αναλάβει δράση μέσω του επικείμενου νόμου περί αποκέντρωσης ώστε να επιτύχει καλύτερες συνέργειες και εξοικονόμηση πόρων μεταξύ των επιπέδων κεντρικής και τοπικής διοίκησης. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής με κατάλληλο ρυθμό ώστε να επιτύχει το ΜΔΣ έως το 2016. Να λάβει μέτρα, έως το τέλος του 2013, για να ελθεί το συνταξιοδοτικό σύστημα σε κατάσταση ισορροπίας με βιώσιμο τρόπο το αργότερο έως το 2020, π.χ. με την προσαρμογή των κανόνων τιμητικής αναπροσαρμογής, με την αύξηση της περιόδου εισφορών για πλήρη σύνταξη, με την περαιτέρω αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης προσαρμόζοντας την ηλικία συνταξιοδότησης ή τις συνταξιοδοτικές παροχές στις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής και με την επανεξέταση των ειδικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, αποφεύγοντας παράλληλα την αύξηση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, και να αυξήσει την αποτελεσματικότητα κόστους των δαπανών ιατροφαρμακευτικής περιθαλψής, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών δαπανών.
2. Να εξασφαλίσει ότι η μείωση του κόστους εργασίας που απορρέει από το μέτρο «Crédit d'impôt compétitivité et emploi» φθάνει το προγραμματισμένο ποσό και ότι τα αποτελέσματα του μέτρου αυτού δεν εξουδετερώνονται από κανένα άλλο μέτρο. Να αναλάβει περαιτέρω δράση για να μειωθεί το κόστος της εργασίας, ιδίως μέσω περαιτέρω μέτρων μείωσης των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους. Να εξασφαλίσει ότι οι εξελίξεις των κατώτατων αμοιβών υποστηρίζουν την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη καθεστώτων μισθολογικής στήριξης και απαλλαγών από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.
3. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της καινοτομίας και της εξαγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων ενδιάμεσου μεγέθους. Ειδικότερα, να δρομολογήσει την εξαγγελθείσα πρωτοβουλία για την απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου, και να βελτιώσει τις συνθήκες πλαισίου για την καινοτομία, μέσω της ενίσχυσης της μεταφοράς τεχνολογίας και της εμπορικής αξιοποίησης της έρευνας, μεταξύ άλλων με τον αναπροσανατολισμό των πόλων ανταγωνιστικότητας.
4. Να αναλάβει δράση για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στον τομέα των υπηρεσιών· να άρει τους αδικαιολόγητους περιορισμούς όσον αφορά την πρόσβαση και άσκηση επαγγελματικών υπηρεσιών, κυρίως όσον αφορά τη νομική τους μορφή, τη μετοχική δομή, τις ποσοστώσεις και εδαφικούς περιορισμούς· να αναλάβει δράση για την απλούστευση της έγκρισης για το άνοιγμα εμπορικών καταστημάτων και να άρει την απαγόρευση των πωλήσεων κάτω του κόστους· να καταργήσει την κανονιστική ρύθμιση των τιμών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας για τους πελάτες πλην των νοικοκυριών και να ενισχύσει τη δυναμικότητα διασύνδεσης με γειτονικές χώρες· στον τομέα των σιδηροδρόμων, να ανοίξει τις εγχώριες μεταφορές επιβατών στον ανταγωνισμό.
5. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για την απλούστευση του φορολογικού συστήματος και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη διαχρονική συνέχεια των φορολογικών κανόνων. Να λάβει πρόσθετα μέτρα για να εξαλείψει την ευνοϊκή μεταχείριση της σύναψης χρεών στη φορολογία των επιχειρήσεων. Να εντείνει τις προσπάθειες μείωσης και εξορθολογισμού των δαπανών που συνδέονται με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών μειώνοντας παράλληλα τους συντελεστές που προβλέπει ο νόμος· να μειώσει την απόσταση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ από τον κανονικό συντελεστή και να καταργήσει τους αναποτελεσματικούς μειωμένους συντελεστές. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη μετατόπιση της φορολογικής επιβάρυνσης από την εργασία στην περιβαλλοντική φορολογία ή την κατανάλωση.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

6. Να εφαρμόσει πλήρως, χωρίς καθυστέρηση και σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους τη διεπαγγελματική συμφωνία του Ιανουαρίου του 2013. Να αναλάβει περαιτέρω δράση για την καταπολέμηση των στεγανών της αγοράς εργασίας, ιδίως για την αντιμετώπιση της κατάστασης των ατόμων σε προσωρινή απασχόληση. Να δρομολογήσει επείγοντως μεταρρύθμιση του συστήματος παροχών ανεργίας σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του συστήματος, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι αυτό παρέχει επαρκή κίνητρα για την επιστροφή στην εργασία. Να ενισχύσει το ποσοστό απασχόλησης των μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων και να παράσχει κίνητρα για τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας. Να αναλάβει συγκεκριμένη δράση για να βελτιώσει την προοπτική απασχόλησης των ανέργων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως μέσω της παροχής ειδικών συμβουλών και κατάρτισης. Να αυξήσει τη συμμετοχή στη δια βίου μάθηση, ιδίως των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης, των ατόμων

μεγαλύτερης ηλικίας και των ανέργων. Να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης παρέχουν αποτελεσματικά εξατομικευμένη στήριξη στους ανέργους και ότι οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας θα απευθύνονται αποτελεσματικά στα πλέον μειονεκτούντα άτομα. Να θεσπίσει περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία, για παράδειγμα, μέσω μιας Εγγύησης για τους νέους ⁽¹⁾ και της προώθησης της μαθητείας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Συστάθηκε με τη σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 (EE C 120 της 26.4.2013, σ. 1).

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Γερμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γερμανίας, 2012-2017

(2013/C 217/09)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών ⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Γερμανίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γερμανίας για την περίοδο 2012-2016.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την τρίτη Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το αναγκαστικό λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽⁴⁾, εξέδωσε τη δεύτερη έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία η Γερμανία δεν προσδιορίστηκε ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονισθεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 12 Απριλίου 2013, η Γερμανία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και, στις 17 Απριλίου 2013, το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017. Για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι είναι αλληλένδετα, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 35.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

(9) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η δημοσιονομική πολιτική της Γερμανίας υπήρξε εν γένει συνετή και ότι ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) έχει επιτευχθεί. Το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του εν λόγω προγράμματος, είναι ρεαλιστικό. Οι μακροοικονομικές προβλέψεις του προγράμματος σταθερότητας είναι γενικά σύμφωνες με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 όσον αφορά τον ρυθμό και την εξέλιξη της οικονομικής ανάπτυξης το 2013 και το 2014, καθώς και με την εκτίμηση της Επιτροπής για τον μεσοπρόθεσο δυναμικό ρυθμό ανάπτυξης της Γερμανίας. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να εξασφαλισθεί η συνέχιση της επίτευξης του ΜΔΣ. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ για $-0,5\%$ του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η Γερμανία κατόρθωσε να επιτύχει διαρθρωτικό δημοσιονομικό πλεόνασμα, και επομένως τον ΜΔΣ, το 2012. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, το (εκ νέου υπολογισθέν) ⁽¹⁾ διαρθρωτικό ισοζύγιο θα παραμείνει θετικό το 2013 και το 2014, πράγμα το οποίο είναι εν γένει σύμφωνο με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 και, επομένως, δημιουργεί περιθώρια για να λειτουργήσουν απρόσκοπτα οι αυτόματοι σταθεροποιητές. Η Γερμανία τήρησε επίσης το όριο δαπανών του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης το 2012. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται στο πρόγραμμα σταθερότητας, ο ρυθμός αύξησης των δημόσιων δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας, θα υπερέβαινε το όριο δαπανών το 2013, αλλά θα το τηρούσε το 2014. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, το ακαθάριστο χρέος προγραμματίζεται να υποχωρήσει στο $80\frac{1}{2}\%$ του ΑΕΠ το 2013 και θα ακολουθήσει καθοδική πορεία εν συνεχεία.

Ως συνέπεια της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος 2011, η Γερμανία βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο όσον αφορά τη συμμόρφωση προς το κριτήριο του χρέους και πραγματοποιήσε επαρκή πρόοδο προκειμένου να συμμορφωθεί με το εν λόγω κριτήριο το 2012. Εάν το πρόγραμμα σταθερότητας εφαρμοσθεί όπως έχει προγραμματισθεί, θα πραγματοποιηθεί επίσης επαρκής πρόοδος όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους το 2013, ενώ το όριο χρέους θα τηρηθεί κατά το πέρας της μεταβατικής περιόδου του 2014. Γενικά, οι στόχοι σχετικά με το έλλειμμα και το χρέος φαίνονται ρεαλιστικοί.

(10) Η Γερμανία κατέβαλε περιορισμένες μόνο προσπάθειες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων δαπανών στους τομείς της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας. Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο παρελθόν στον τομέα της υγείας, καθώς και η εφετηνή μεταρρύθμιση του τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης, δεν φαίνεται να αρκούν για να περιορισθούν οι αναμενόμενες αυξήσεις δαπανών στο μέλλον. Η Γερμανία φαίνεται να προχωρά ικανοποιητικά όσον αφορά τον εθνικό στόχο σχετικά με τις δαπάνες για την εκπαίδευση και την έρευνα, όμως θα έπρεπε να θέσει ακόμα πιο φιλόδοξους στόχους για τη

συνέχεια που θα δώσει στις προσπάθειες αυτές προκειμένου να καλύψει τη διαφορά της από τις πλέον καινοτόμες οικονομίες.

- (11) Η Γερμανία δεν αξιοποιεί αποτελεσματικά ευνοϊκές για την ανάπτυξη πηγές εσόδων. Η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ, ύψους 7% επί του παρόντος, σε ένα φάσμα αγαθών και υπηρεσιών το οποίο έχει διευρυνθεί σημαντικά θα μπορούσε να περιορισθεί και η διοικητική διαχείριση του ΦΠΑ θα μπορούσε να επανεξετασθεί με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας, τη βελτίωση της εισπραξης φορολογικών εσόδων και την πάταξη της φοροδιαφυγής. Τα έσοδα από τους περιοδικούς φόρους περιουσίας είναι ιδιαίτερα χαμηλά στη Γερμανία, καθώς ανέρχονται στο $0,5\%$ του ΑΕΠ το 2011 έναντι $1,3\%$ στην ΕΕ-27. Τούτο ενδέχεται να αφήνει περιθώρια για αύξηση του δημοτικού φόρου ακίνητης περιουσίας (Grundsteuer), ιδίως μέσω επαναξιολόγησης της φορολογικής βάσης.
- (12) Επιτεύχθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του συνταγματικού κανόνα περί ισοσκελισμένου προϋπολογισμού (φρένο στο χρέος) σε σχέση με την περυσινή σύσταση. Όμως φαίνεται ότι απαιτούνται ακόμη ειδικοί κανόνες εφαρμογής στα περισσότερα ομόσπονδα κρατίδια προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή του «φρένου στο χρέος» στην ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (13) Σημαντικές προσαρμογές πραγματοποιήθηκαν στον χρηματοπιστωτικό τομέα και ενισχύθηκε το ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο. Η αναδιάρθρωση των Landesbanken συνέχισε να πραγματοποιείται με γνώμονα τις αποφάσεις της Επιτροπής περί κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο, φαίνεται ότι στη δημόσια διοίκηση εξακολουθούν να υπάρχουν δομές οι οποίες παρεμποδίζουν την εξυγίανση του τραπεζικού τομέα με μολχλό τις δυνάμεις της αγοράς και οι οποίες λειτουργούν εις βάρος της εν γένει αποτελεσματικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- (14) Η Γερμανία ανέλαβε περιορισμένη μόνο δράση για να καταργήσει τα σημαντικά φορολογικά αντικίνητρα που αντιμετωπίζουν τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας, ενώ οι διαθέσιμοι παιδικοί σταθμοί πλήρους ωραρίου και τα ολοήμερα σχολεία θα πρέπει να αυξηθούν περαιτέρω. Η Γερμανία πραγματοποίησε κάποια πρόοδο σχετικά με τη βελτίωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων των μειονεκτούντων ατόμων, ωστόσο όλα τα ομόσπονδα κρατίδια θα πρέπει να συνεχίσουν να καταβάλλουν φιλόδοξες προσπάθειες για τη δημιουργία ενός σχολικού συστήματος το οποίο θα παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους. Η δράση που έχει αναληφθεί σε επίπεδο πολιτικής για τη μείωση της υψηλής φορολογικής επιβάρυνσης των χαμηλόμισθων υπήρξε μέχρι τώρα περιορισμένη. Τα μέτρα για την ενσωμάτωση των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας θα πρέπει να ενισχυθούν. Η Γερμανία θα πρέπει να πράξει περισσότερα ώστε να μειώσει τους υψηλούς φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλονται επί των χαμηλών μισθών. Περαιτέρω προσπάθειες απαιτούνται για τη βελτίωση της μετάβασης από ορισμένες κατηγορίες συμβάσεων, όπως τις λεγόμενες «Mijnjobs», προς περισσότερο βιώσιμες μορφές συμβάσεων, ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας. Οι πραγματικοί μισθοί παραμένουν μεν κάτω από το επίπεδο του 2000, το οποίο συνέβαλε στη διαρθρωτική μείωση του ποσοστού ανεργίας από 8% σε $5,5\%$, όμως έκτοτε άρχισαν να αυξάνουν δυναμικά, χωρίς να θίγουν την ανταγωνιστικότητα. Συγχρόνως, οι μισθολογικές διαφορές έχουν αυξηθεί.

⁽¹⁾ Κυκλικό προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στο πρόγραμμα, χρησιμοποιώντας την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

- (15) Η Γερμανία έχει ως στόχο την ελαχιστοποίηση του συνολικού οικονομικού κόστους της μετατροπής του ενεργειακού συστήματος. Τούτο απέφερε κάποια πρώτα αποτελέσματα, αλλά το συνολικό κόστος έχει συνεχίσει να αυξάνεται και εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι και δυνητικές ανεπάρκειες. Η Γερμανία καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για την επιτάχυνση της επέκτασης των ενεργειακών δικτύων. Ο συντονισμός της εθνικής ενεργειακής της πολιτικής με τις πολιτικές των γειτονικών χωρών είναι ελλιπής.
- (16) Η κατάσταση στους τομείς των υπηρεσιών δεν άλλαξε σημαντικά από το 2012 και εξακολουθούν να υφίστανται περιορισμοί όσον αφορά την εισοδο σε ορισμένα επαγγέλματα και την άσκηση αυτών. Η Γερμανία θα πρέπει να πράξει περισσότερο για να ανοίξει τους τομείς των υπηρεσιών αίροντας τους αδικαιολόγητους περιορισμούς και φραγμούς στην εισοδο νέων φορέων στην αγορά, ώστε να μειωθούν τα επίπεδα των τιμών και οι υπηρεσίες να καταστούν περισσότερο προσίτες στις ομάδες χαμηλότερου εισοδήματος. Για την άσκηση πολλών βιοτεχνικών επαγγελμάτων, μεταξύ άλλων στον τομέα των κατασκευών, εξακολουθεί να απαιτείται δίπλωμα ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης (Meisterbrief) ή ισοδύναμο. Ο τομέας των κατασκευών επίσης αντιμετωπίζει περιορισμούς όσον αφορά την εμπορική επικοινωνία και τις διαδικασίες αδειοδότησης. Σε πολλές επαγγελματικές υπηρεσίες ισχύουν επίσης απαιτήσεις ως προς τη νομική μορφή ή την εταιρική συμμετοχή. Η Γερμανία θα μπορούσε να εξετάσει εάν οι ίδιοι στόχοι δημοσίου συμφέροντος θα ήταν δυνατόν να επιτευχθούν με λιγότερο επαχθείς κανονιστικές ρυθμίσεις. Η ποικιλία ρυθμιστικών καθεστώτων που επικρατούν στα διάφορα ομόσπονδα κρατίδια σημαίνει επίσης ότι υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω προσπάθειες με σκοπό να εντοπισθούν οι λιγότερο επαχθείς ρυθμιστικές προσεγγίσεις και να επεκταθούν σε ολόκληρη τη χώρα, ώστε να περιορισθεί η γραφειοκρατία που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Το επίπεδο αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών παραμένει χαμηλό. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, η αξία των συμβάσεων που προκηρύχθηκαν από γερμανικές αρχές βάσει του ενωσιακού δικαίου δημόσιων συμβάσεων είναι ιδιαίτερα χαμηλή. Η νομοθετική διαδικασία για την αναθεώρηση του νόμου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Στον τομέα του λιανικού εμπορίου, οι πολεοδομικοί κανονισμοί περιορίζουν σημαντικά την εισοδο νέων φορέων στην αγορά.
- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Γερμανίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Γερμανία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.
- (18) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Επ' αυτής της βάσεως, το Συμβούλιο απηύθυνε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που έχουν ως εθνικό νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, η Γερμανία θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γερμανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση, όπως προβλέπεται, πράγμα που θα εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τον μεσοπρόθεσμο στόχο μέσα στον χρονικό ορίζοντα του προγράμματος. Να ακολουθήσει ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική πολιτική καταβάλλοντας πρόσθετες προσπάθειες για να βελτιώσει τη σχέση κόστους-οφέλους των δημοσίων δαπανών για την υγειονομική περίθαλψη και τη μακροχρόνια περιθάλψη μέσω καλύτερης ενσωμάτωσης της παροχής φροντίδας και ισχυρότερης επικέντρωσης στην πρόληψη και την αποκατάσταση, καθώς και στην ανεξάρτητη διαβίωση. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος φορολογίας, ιδίως διευρύνοντας τη βάση του ΦΠΑ και επανεξετάζοντας τη βάση του δημοτικού φόρου ακίνητης περιουσίας. Να αξιοποιήσει τα διαθέσιμα περιθώρια για αύξηση και περισσότερο αποτελεσματική χρήση των δαπανών για την τόνωση της ανάπτυξης στους τομείς της εκπαίδευσης και της έρευνας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Να ολοκληρώσει την εφαρμογή του «φρένου στο χρέος» κατά τρόπο συνεκτικό σε όλα τα ομόσπονδα κρατίδια, φροντίζοντας ώστε οι διαδικασίες παρακολούθησης και οι διορθωτικοί μηχανισμοί να είναι έγκαιροι και χρήσιμοι.
2. Να διατηρήσει τις συνθήκες που επιτρέπουν την αύξηση των μισθών προς στήριξη της εγχώριας ζήτησης. Προς τον σκοπό αυτόν, να μειώσει την υψηλή φορολογική επιβάρυνση και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, ιδίως των χαμηλόμισθων, και να αυξήσει τις εκπαιδευτικές επιδόσεις των μειονεκτούντων ατόμων. Να διατηρήσει τα κατάλληλα μέτρα ενεργοποίησης και ενσωμάτωσης, ιδίως υπέρ των μακροχρόνια ανέργων. Να διευκολύνει τη μετάβαση από άτυπες σχέσεις εργασίας, όπως οι «Minijobs», προς περισσότερο βιώσιμες μορφές απασχόλησης. Να λάβει μέτρα για τη βελτίωση των κινήτρων προς εργασία και για την αύξηση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων, ιδίως όσον αφορά τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας και τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης, με σκοπό επίσης τη βελτίωση του εισοδήματός τους. Προς τον σκοπό αυτόν, να καταργήσει τα αντικίνητρα για τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας και να αυξήσει περαιτέρω τους διαθέσιμους παιδικούς σταθμούς πλήρους ωραρίου και τα ολοήμερα σχολεία.
3. Να βελτιώσει τον συντονισμό της ενεργειακής πολιτικής της με τις γειτονικές χώρες και να διατηρήσει στο ελάχιστο το συνολικό κόστος της μετατροπής του ενεργειακού συστήματος, ιδίως επανεξετάζοντας περαιτέρω τη σχέση κόστους-οφέλους των μηχανισμών ενεργειακής πολιτικής που έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη των στόχων για ανανεώσιμη ενέργεια, και συνεχίζοντας τις προσπάθειες για την επιτάχυνση της επέκτασης των εθνικών και διασυνοριακών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

4. Να λάβει μέτρα με σκοπό την τόνωση των εγχώριων πηγών ανάπτυξης ενισχύοντας περαιτέρω τον ανταγωνισμό στους τομείς των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων βιοτεχνικών δραστηριοτήτων, ιδίως στον τομέα των κατασκευών, και των επαγγελματικών υπηρεσιών. Να αναλάβει επειγόντως δράση με σκοπό τη σημαντική αύξηση της αξίας των δημοσίων συμβάσεων που συνάπτονται με ανοικτό διαγωνισμό. Να θεσπίσει και να εφαρμόσει την εξαγγελθείσα νομοθετική μεταρρύθμιση για τη βελτίωση της επιβολής της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού όσον αφορά τους περιορισμούς του ανταγωνισμού. Να καταργήσει τους πολεοδομικούς περιορισμούς, οι οποίοι περιορίζουν αδικαιολόγητα την είσοδο νέων φορέων στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Να λάβει μέτρα για την κατάργηση των εναπομενόντων φραγμών όσον αφορά τον ανταγωνισμό στις αγορές σιδηροδρομικών μεταφορών. Να συνεχίσει τις προσπάθειες εξυγίανσης στον τραπεζικό τομέα, μεταξύ άλλων βελτιώνοντας το πλαίσιο διακυβέρνησης.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ουγγαρίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/10)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμη ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις εθνικές τους οικονομικές πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012 οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο

δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ουγγαρίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ουγγαρίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή εξέδωσε την τρίτη Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία προοδίδισε την Ουγγαρία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την τόνωση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013 η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης για την Ουγγαρία, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η Επιτροπή, βασιζόμενη στην εν προκειμένω ανάλυσή της, συνάγει το συμπέρασμα ότι η Ουγγαρία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, που απαιτούν παρακολούθηση και αποφασιστική πολιτική δράση. Ειδικότερα, η τρέχουσα προσαρμογή της πολύ αρνητικής καθαρής διενδούς επενδυτικής θέσης, που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην απομόχλευση του ιδιωτικού τομέα σε ένα πλαίσιο υψηλού χρέους της γενικής κυβέρνησης και ασθενούς επιχειρηματικής δραστηριότητας, εξακολουθεί να χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, προκειμένου να μειωθούν οι σοβαροί κίνδυνοι δυσμενών επιπτώσεων στη λειτουργία της οικονομίας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 40.

- (9) Στις 22 Απριλίου 2013 η Ουγγαρία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και στις 24 Απριλίου 2013 το εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2012-2016. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο αυτά προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα είναι κάπως αισιόδοξο. Οι προβλέψεις των ουγγρικών αρχών όσον αφορά την ανάπτυξη για το 2013 και το 2014, 0,7 % και 1,9 % αντίστοιχα, είναι υψηλότερες κατά μισή περίπου ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής είναι να εξασφαλισθεί η διατηρήσιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως την προθεσμία του 2012 που όρισε το Συμβούλιο σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος της 13ης Μαρτίου 2012 και η συνεχής τήρηση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ). Η Ουγγαρία έχει καταβάλει σημαντικές δημοσιονομικές προσπάθειες το 2012 και με το δημοσιονομικό έλλειμμα που διαμορφώνεται στο 1,9 % του ΑΕΠ έχει υπερκαλύψει τον στόχο του 2,5 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, εν μέρει χάρη σε πρόσθετα έκτακτα έσοδα ύψους 0,2 % του ΑΕΠ επιπλέον εκείνων που είχαν ήδη αναγνωρισθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της σύστασης του Συμβουλίου. Εντούτοις, τα διορθωτικά μέτρα για το 2012 και μετά, και ιδίως εκείνα που εξαγγέλθηκαν το φθινόπωρο του 2012 επικεντρώνονται κυρίως στην πλευρά των εσόδων, με εστίαση πρωτίτως σε επιλεγμένους τομείς, γεγονός που προκαλεί ερωτηματικά σχετικά με τη διατηρησιμότητα των προσπαθειών εξυγίανσης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες τόσο για το 2013 όσο και για το 2014 προκειμένου να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα με διατηρήσιμο τρόπο. Μετά τη δημοσίευση των εαρινών προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, η κυβέρνηση εξέδωσε νέα δέσμη διορθωτικών μέτρων με έμφαση στο σκέλος των δαπανών και με βάση την επικαιροποιημένη εκτίμηση της Επιτροπής, το έλλειμμα προβλέπεται να παραμείνει κάτω από το όριο του 3 % του ΑΕΠ με τα νέα μέτρα τόσο το 2013 όσο και το 2014.

Το πρόγραμμα σύγκλισης έχει μεταβάλει τον ΜΔΣ από διαρθρωτικό ισοζύγιο - 1,5 % σε - 1,7 % του ΑΕΠ. Ο νέος ΜΔΣ ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Η Ουγγαρία κατέγραψε διαρθρωτικό ισοζύγιο - 0,7 % του ΑΕΠ το 2012, δηλαδή πολύ υψηλότερο από τον αναθεωρημένο ΜΔΣ, και σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 το διαρθρωτικό ισοζύγιο αναμένεται να παραμείνει σύμφωνο με τον ΜΔΣ κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων και να διαμορφωθεί σε - 1,1 % το 2013 και - 1,8 % το 2014. Με βάση τα μέτρα που θεσπίστηκαν μετά τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013, το διαρθρωτικό ισοζύγιο είναι πιθανό να παραμείνει ανώτερο από τον ΜΔΣ και το 2014. Ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών το 2013 και το 2014, εξαιρουμένων των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, θα είναι γενικά σύμφωνος με το μεσοπρόθεσμο ποσοστό αναφοράς της δυνητικής αύξησης του ΑΕΠ, αλλά αναμένεται να υπερβεί σημαντικά το εν λόγω ποσοστό το 2015 και το

2016. Επομένως, η τιμή αναφοράς για τις δαπάνες του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης δεν θα τηρηθεί κατά τα δύο αυτά έτη. Σύμφωνα με τα σχέδια της κυβέρνησης, ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ θα μειωθεί διαρκώς καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος από 79,2 % το 2012 σε 77,2 % το 2014 και στη συνέχεια σε 73,4 % το 2016, δηλαδή θα παραμείνει πάνω από το 60 % της τιμής αναφοράς για το ΑΕΠ. Στις εαρινές της προβλέψεις του 2013, αντίθετα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους για τα σχέδια εξυγίανσης, αναμένει μόνο οριακή μείωση σε 78,9 % του ΑΕΠ το 2014, ποσοστό που θα είναι κατά περίπου 0,5 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο με τα νέα διορθωτικά μέτρα. Η Ουγγαρία θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο από το 2013 όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους και σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 πραγματοποιεί επαρκή πρόοδο προκειμένου να συμμορφωθεί με το εν λόγω κριτήριο το 2013 και το 2014.

- (11) Το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο εξακολουθεί να είναι απλώς ενδεικτικό και επομένως ο ορίζοντας δημοσιονομικού σχεδιασμού εστιάζεται μόνο στο τρέχον οικονομικό έτος. Επιπλέον, παρά ορισμένες πρόσφατες βελτιώσεις, τα υποχρεωτικά καθήκοντα και τα αναλυτικά μέσα του Δημοσιονομικού Συμβουλίου εξακολουθούν να μην είναι ανάλογα προς την πρωτοφανή του εξουσία αρνησικυρίας και την ανάγκη για συστηματική εκ των υστέρων αξιολόγηση της τήρησης αριθμητικών δημοσιονομικών κανόνων. Η ενίσχυση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου και η διεύρυνση του πεδίου αρμοδιοτήτων του Δημοσιονομικού Συμβουλίου θα βοηθούσαν στη βελτίωση της σταθερότητας και της αξιοπιστίας του πλαισίου δημοσιονομικής διακυβέρνησης που ανανεώθηκε πρόσφατα.
- (12) Ο ουγγρικός χρηματοπιστωτικός τομέας εφαρμόζει τακτική απομόχλευσης με πολύ ταχύ ρυθμό, γεγονός που οφείλεται εν μέρει σε ορισμένα μέτρα πολιτικής τα οποία είχαν έντονο αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία των τραπεζών και συμβάλλουν στους αυστηρούς πιστωτικούς όρους. Η διαχείριση της φθίνουσας ποιότητας του χαρτοφυλακίου αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, σε συνδυασμό με την αύξηση του αριθμού των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Κατά τα τελευταία έτη, η κυβέρνηση θέσπισε διάφορα μέτρα για να βοηθήσει τους δανειολήπτες που έχουν συνάψει δάνεια σε ξένο νόμισμα, σε πολλές περιπτώσεις χωρίς να πραγματοποιηθούν διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς του τραπεζικού τομέα. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά δεν ήταν πάντοτε στοχευμένα στους δανειολήπτες που βρίσκονται σε δυσχερή θέση. Η θέσπιση σειράς μέτρων σε σύντομο χρονικό διάστημα ενδέχεται να αυξήσει τον ηθικό κίνδυνο μεταξύ δανειοληπτών, λόγω της συνεχούς προσδοκίας επιπλέον κρατικής βοήθειας. Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση απέδειξε σε ποιο βαθμό το υφιστάμενο τραπεζικό σύστημα μπορεί να υποχρεώσει τις εθνικές αρχές να αναλάβουν δράση για να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Το πρώτο πρόγραμμα χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ουγγαρίας υποστήριξε την ανάγκη για πλέον προηγμένα μέσα εποπτείας που να περιλαμβάνουν την εκχώρηση αποτελεσματικών εκτάκτων εξουσιών στην εθνική αρχή χρηματοπιστωτικής εποπτείας και τη δημιουργία ενός μηχανισμού εξυγίανσης των τραπεζών. Μολονότι κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών οι εξουσίες της ουγγρικής αρχής χρηματοπιστωτικής εποπτείας αυξήθηκαν σημαντικά, ο νομοθέτης δεν της έχει αναθέσει επαρκείς εξουσίες παρακολούθησης.

- (13) Η Ουγγαρία δεν έχει ακολουθήσει τη σύσταση του 2012 για τη θέσπιση ενός σταθερού πλαισίου φορολόγησης επιχειρήσεων το οποίο δεν θα προκαλεί στρεβλώσεις και έχει αυξήσει τη φορολογική επιβάρυνση επιλεγμένων επιχειρηματικών τομέων με την επιβολή μόνιμης πρόσθετης τομεακής φορολόγησης. Μολονότι ο νέος μικρός φόρος επιχειρήσεων που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του νόμου περί προστασίας της απασχόλησης έχει σχεδιαστεί ορθά, η ύπαρξη πολλών διαφορετικών φορολογικών συντελεστών μεταξύ επιχειρηματικών τομέων εμποδίζει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων και επηρεάζει τις επενδύσεις και τον δανεισμό. Η θέσπιση μειωμένων συντελεστών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης βάσει του νόμου περί προστασίας της απασχόλησης αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας. Εντούτοις, η φορολογική επιβάρυνση των χαμηλόμισθων είναι ακόμη υψηλή και θα ήταν επιθυμητό να βελτιωθεί το σύστημα για την καλύτερη στόχευση της ομάδας αυτής. Η Ουγγαρία προτίθεται επίσης να αντιμετωπίσει τη μη τήρηση των φορολογικών υποχρεώσεων με τη λήψη διαφόρων μέτρων, όπως η υποχρεωτική σύνδεση όλων των ταμειακών μηχανών με τις φορολογικές αρχές. Όσον αφορά τη φορολογία των ενεργειακών προϊόντων, τα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν παρέχουν κίνητρα για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και δημιουργούν στρεβλώσεις.
- (14) Παρά τις πρόσφατες βελτιώσεις, το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης συνδέεται με το πολύ χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Η ανεργία των νέων αυξήθηκε από 11 % το 2001 σε 28,1 % το 2012. Το πρόγραμμα δημοσίων έργων χρησιμοποιεί το μεγαλύτερο μέρος των δημοσιονομικών πόρων για την παροχή στους μακροχρόνια ανέργους επαγγελματικού εισοδήματος αντί για κοινωνικές παροχές, αν και τα μακροπρόθεσμα οφέλη του στην απασχολησιμότητα δεν έχουν ακόμη αποδειχθεί. Η Ουγγαρία έχει ενισχύσει τις ενεργητικές πολιτικές αγοράς εργασίας, αλλά ορισμένα μειονεκτούντα άτομα θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση σε αυτές. Η συμμετοχή ενηλίκων στη διά βίου μάθηση είναι ακόμη μία από τις χαμηλότερες στην Ένωση. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών παρέμεινε περίπου στο ίδιο χαμηλό επίπεδο. Για να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, η κυβέρνηση αύξησε τον αριθμό των υποδομών φύλαξης παιδιών και προώθησε ευέλικτες εργασιακές ρυθμίσεις. Η κοινωνική κατάσταση εξακολουθεί να επιδεινώνεται: το 31 % του πληθυσμού βρίσκεται στα πρόθυρα της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού και ένα υψηλό ποσοστό ατόμων αντιμετωπίζει σοβαρές υλικές στερήσεις. Η φτώχεια εξακολουθεί να επηρεάζει δυσανάλογα τις περιοχές και κοινότητες σε μειονεκτική θέση, και ιδιαίτερα τους Ρομά.
- (15) Το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ουγγαρία παρουσιάζει σταθερή επιδείνωση κατά τα τελευταία τρία έτη, η οποία οφείλεται σε σειρά μέτρων συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών για τους επενδυτές και στο ασταθές ρυθμιστικό πλαίσιο. Οι πρόσφατοι περιορισμοί που επηρεάζουν δυσανάλογα τους ξένους επενδυτές επικεντρώνονται κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των λιανικών υπηρεσιών. Το πρόγραμμα «Απλό κράτος» περιλάμβανε 114 μέτρα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων κατά περίπου 500 δισεκατ. HUF, αλλά η εφαρμογή του έχει κάπως καθυστερήσει. Τα χαμηλά επίπεδα ανταγωνισμού στις δημόσιες συμβάσεις εξακολουθούν να είναι χαμηλά, αν και την 1η Ιανουαρίου 2012 τέθηκε σε ισχύ ένας νέος νόμος. Το πρόγραμμα για την καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί κεντρικό στοιχείο του προγράμματος της Ουγγαρίας. Ωστόσο, καθώς το πρόγραμμα κατά της διαφθοράς εστιάζεται στη δημόσια διοίκηση, δεν αντιμετωπίζει ούτε το ζήτημα της ανεπαρκούς επιβολής του νόμου στον τομέα αυτό ούτε το θέμα των αυστηρότερων ελέγχων της χρηματοδότησης των κομμάτων, που είναι βασικός τομέας ανησυχίας. Μολονότι η ανάληψη ορισμένων καιρικών δράσεων δρομολογείται ήδη, πολλά από τα εξαγγελθέντα μέτρα δεν έχουν ληφθεί ακόμη. Η έλλειψη παρακολούθησης των εφαρμοζόμενων μέτρων επίσης εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Οι εξελίξεις που σημειώθηκαν στην Ουγγαρία το 2012 και το 2013 αυξάνουν την ανησυχία για την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας. Σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων καινοτομίας της Ένωσης, η Ουγγαρία αποτελεί μετριώς καινοτομική χώρα. Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων στην έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α) πραγματοποιούνται κυρίως από ξένες επιχειρήσεις.
- (16) Η Ουγγαρία κατόρθωσε να μειώσει τον αριθμό των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Δεδομένου ότι υπάρχουν ακόμη σημαντικές περιφερειακές διαφορές, τα νέα στοιχεία του συγκεντρωτικού δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις και να ενισχύσουν τις κοινωνικές ανισότητες και διακρίσεις αν δεν εφαρμοστούν προσεκτικά. Μολονότι ο αριθμός των σπουδαστών που εισέρχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη, απαιτείται περαιτέρω προσπάθεια για την επίτευξη του μέσου όρου της ΕΕ και του εθνικού στόχου στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η συνεχιζόμενη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα βελτιώσει την πρόσβαση των μειονεκτούντων μαθητών σε αυτήν.
- (17) Η εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο Széll Kalman, το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και των επιδόσεων των δημόσιων μεταφορών, είναι επιρρεπής σε σημαντικές καθυστερήσεις και η έλλειψη ολοκληρωμένης στρατηγικής για τις μεταφορές εμποδίζει την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος μεταφορών. Μολονότι η Ουγγαρία έχει αυξήσει επαρκώς τις διασυνδέσεις του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με τους γείτονές της, σύμφωνα με τις συστάσεις του 2012, η έλλειψη ανεξαρτησίας της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας για τον καθορισμό των τιμών της ενέργειας και το μεγάλο μερίδιο των ρυθμιζόμενων τιμών της ενέργειας που αναλογεί στα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχίες.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή πρόβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ουγγαρίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης, και παρουσίασε μερισταμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Ουγγαρία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω

της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που απηύθυνε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.

- (19) Με βάση την αξιολόγηση αυτή, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται ιδίως στα σημεία 1, 2, 3, 4, 5 και 7 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει δράση η Ουγγαρία εντός της περιόδου 2013-2014 ώστε:

1. Να εφαρμόσει μια αξιόπιστη και φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική στρατηγική, προσδιορίζοντας τα απαιτούμενα μέτρα με επίκεντρο την εξοικονόμηση δαπανών και να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση σύμφωνα με τον μεσοπρόθεσμο στόχο καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος σύγκλισης. Με βάση τα ανωτέρω μέτρα, να θέσει τον δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης σε σταθερή καθοδική πορεία, επίσης με σκοπό να μετριαστούν οι συσσωρευμένες μακροοικονομικές ανισορροπίες. Να ενισχύσει το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, καθιστώντας το πιο δεσμευτικό και συνδεδεμένο με ποσοτικά κριτήρια. Να διευρύνει το πεδίο των εκχωρηθεισών αρμοδιοτήτων του Δημοσιονομικού Συμβουλίου και να βελτιώσει τη διαφάνειά του, μεταξύ άλλων με τον συστηματικό εκ των υστέρων έλεγχο της τήρησης αριθμητικών δημοσιονομικών κανόνων καθώς και με την κατάρτιση τακτικών μακροοικονομικών δημοσιονομικών προβλέψεων και αξιολογήσεων δημοσιονομικού αντίκτυπου των σημαντικών προτάσεων πολιτικής.
2. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της κανονικής δανειοδοτικής ροής στην οικονομία πρωταρχικά μέσω της βελτίωσης της ικανότητας συσσώρευσης κεφαλαίου στον χρηματοπιστωτικό τομέα, μεταξύ άλλων μειώνοντας την πρόσθετη επιβάρυνση που επιβάλλεται επί του παρόντος στον εν λόγω τομέα. Να βελτιώσει την ποιότητα χαρτοφυλακίου με την απομάκρυνση των προβληματικών στοιχείων ενεργητικού από τον ισολογισμό των τραπεζών, να αναλάβει νέες πρωτοβουλίες πολιτικής σε στενή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να μεριμνήσει ώστε τα νέα μέτρα πολιτικής να μην αυξάνουν τον ηθικό κίνδυνο μεταξύ δανειοληπτών. Να ενισχύσει τη ρύθμιση και την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα, ιδίως εκχωρώντας αποτελεσματικότερες έκτακτες εξουσίες στην ουγγρική αρχή χρηματοπιστωτικής εποπτείας και θεσπίζοντας ένα καθεστώς εξυγίανσης τραπεζών.
3. Να διασφαλίσει ένα σταθερό, πιο ισορροπημένο και προβλέψιμο σύστημα φορολόγησης επιχειρήσεων. Να εξορθολογίσει τη φορολόγηση των επιχειρήσεων και να ελαχιστοποιήσει τις στρεβλώσεις στην κατανομή των πόρων που δημιουργούνται από τομεακούς φόρους, με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Να εξακολουθήσει να καθιστά τη φορολόγηση της εργασίας περισσότερο ευνοϊκή για την απασχόληση, αμβλύνοντας τη φορολογική επιβάρυνση των χαμηλόμισθων, μεταξύ άλλων με τον επαναπροσδιορισμό των κριτηρίων επιλεξιμότητας για τον νόμο περί προστασίας της απασχόλησης και τη μετατόπιση της φορολογίας προς τους περιβαλλοντικούς φόρους. Να εφαρμόσει πλήρως και να εντείνει τα ήδη εξαγγελθέντα μέτρα για τη συμμόρφωση προς τις φορολογικές διατάξεις και τον περιορισμό του κόστους συμμόρφωσης προς τις φορολογικές διατάξεις.
4. Να αντιμετωπίσει την ανεργία των νέων, για παράδειγμα μέσω μιας Εγγύησης για τη Νεολαία ⁽²⁾. Να ενισχύσει τις ενεργητικές πολιτικές αγοράς εργασίας και το σύστημα κατηγοριοποίησης των πελατών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης με βάση τα χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους. Να μειώσει την κυριαρχία του προγράμματος δημοσίων έργων και να ενισχύσει τα στοιχεία ενεργοποίησης του εν λόγω προγράμματος. Να ενισχύσει τα προγράμματα κατάρτισης ώστε να προωθηθεί η συμμετοχή στη διά βίου μάθηση. Να εξακολουθήσει να αναπτύσσει τις υποδομές φύλαξης παιδιών για να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των γυναικών. Να εξασφαλίσει ότι ο στόχος της εθνικής στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη έχει ενσωματωθεί σε όλους τους τομείς πολιτικής ώστε να μειωθεί η φτώχεια, ιδίως όσον αφορά τα παιδιά και τους Ρομά.
5. Να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις περιβάλλον, ιδίως με την αποκατάσταση ενός ελκυστικού περιβάλλοντος για τους ξένους άμεσους επενδυτές, βελτιώνοντας τη σταθερότητα του ρυθμιστικού πλαισίου και προωθώντας τον ανταγωνισμό στην αγορά. Να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων μείωσης του διοικητικού φόρτου, να βελτιώσει τον ανταγωνισμό στις δημόσιες συμβάσεις και να λάβει περαιτέρω κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της διαφθοράς. Να ενδυναμώσει περαιτέρω τη δικαστική εξουσία. Να άρει τα εμπόδια που θεσπίστηκαν πρόσφατα στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των λιανικών υπηρεσιών. Να παράσχει στοχοθετημένα κίνητρα για τη στήριξη καινοτόμων επιχειρήσεων.
6. Να θέσει σε εφαρμογή εθνική στρατηγική για την πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης και να εξασφαλίσει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει στους νέους δεξιότητες, ικανότητες και προσόντα κατάλληλα για την αγορά εργασίας. Να βελτιώσει την πρόσβαση στην κανονική εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς για τα μειονεκτούντα άτομα, ιδίως τους Ρομά. Να στηρίξει τη μετάβαση τόσο μεταξύ διαφόρων βαθμίδων εκπαίδευσης όσο και προς την αγορά εργασίας. Να θέσει σε εφαρμογή τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που θα επιτρέψει την αύξηση του ποσοστού φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ιδίως από μειονεκτούντες σπουδαστές.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 (ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1).

7. Να καταργήσει σταδιακά τις ρυθμιζόμενες τιμές ενέργειας, εξασφαλίζοντας παράλληλα την αποτελεσματική προστασία των οικονομικά ευάλωτων καταναλωτών. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας. Να διασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητα των κρατικών επιχειρήσεων στον τομέα των μεταφορών με τη μείωση των λειτουργικών δαπανών και την αύξηση των εσόδων.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ιταλίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιταλίας, 2012-2017

(2013/C 217/11)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νεοραλικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απα-

σχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινήτοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ιταλίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιταλίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε την Ιταλία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειροστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 46.

- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της για την Ιταλία, δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυση που πραγματοποίησε η Επιτροπή οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία πλήττεται από μακροοικονομικές ανισορροπίες, για τις οποίες απαιτείται να αναληφθεί αποφασιστική πολιτική δράση. Ειδικότερα, η απώλεια εξωτερικής ανταγωνιστικότητας, καθώς και το υψηλό δημόσιο χρέος σε ένα περιβάλλον παρατεταμένης υποτονικής ανάπτυξης εξακολουθούν να προσδιορίζονται ως οι κύριες μακροοικονομικές ανισορροπίες της Ιταλίας.
- (9) Στις 11 Απριλίου 2013, η Ιταλία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2017. Μετά την εν λόγω υποβολή, η νέα κυβέρνηση που σχηματίστηκε στις 28 Απριλίου εκδίησε την πρόθεσή της να ενισχύσει το πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, επιβεβαιώνοντας ταυτόχρονα τους δημοσιονομικούς στόχους που παρουσιάστηκαν στο πρόγραμμα σταθερότητας. Στις 17 Μαΐου, εκδόθηκε νομοθετικό διάταγμα το οποίο περιλαμβάνει νέες διατάξεις για τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας και την επέκταση του συστήματος συμπλήρωσης του μισθού στους υποαπασχολούμενους εργαζόμενους. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα και τα δύο νέα μέτρα που λήφθηκαν από την κυβέρνηση αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι αισιόδοξο για το 2014 σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής. Το σενάριο αυτό κρίνεται εύλογο από το 2015. Ωστόσο, τούτο ισχύει υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστούν πλήρως οι εγκριθείσες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, γεγονός που εξακολουθεί να συνιστά πρόκληση. Η δημοσιονομική στρατηγική που παρουσιάστηκε στο πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώθηκε από τη νέα κυβέρνηση και εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο. Στόχος της είναι η διατήρηση του ελλείμματος κάτω από το όριο αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στη Συνθήκη καθ' όλη την περίοδο του προγράμματος, η επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) το 2013 και η θέση του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ σε καθοδική πορεία από το 2014. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον ΜΔΣ της επίτευξης ισοσκελισμένου από διαρθρωτική άποψη δημοσιονομικού αποτελέσματος, ευθυγραμμισμένου με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Το έλλειμμα μειώθηκε το 2012 στο όριο αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στη Συνθήκη και, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, αναμένεται να διατηρηθεί κάτω από στο όριο αναφοράς που προβλέπεται στη Συνθήκη την περίοδο 2013-2014. Οι διατάξεις που θεσπίστηκαν από την ιταλική κυβέρνηση στις 17 Μαΐου εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο έλλειμμα, εφόσον εφαρμοσθούν με συνέπεια. Όπως περιγράφεται στην απόφαση για την εξαίρεση από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 21 Ιουνίου 2013, δύο ρήτρες διασφάλισης τέθηκαν σε ισχύ στη νομοθεσία για να διασφαλιστεί η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων. Μετά τη βελτίωση κατά 2,7 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ αθροιστικά στο διάστημα 2009-2012, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν περαιτέρω αλλαγές πολιτικής, το διαρθρωτικό ισοζύγιο ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να βελτιωθεί κατά μία επιπλέον ποσοστιαία μονάδα το 2013, ανερχόμενο σε - 0,5 %, και στη συνέχεια να επιδεινωθεί οριακά το 2014.
- Το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο αναμένεται να ανέλθει σχεδόν σε 5 % του ΑΕΠ το 2014. Η προβλεπόμενη διαρθρωτική προσαρμογή για το 2013 είναι η κατάλληλη, επίσης βάσει ανάλυσης των δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας, ενώ, με βάση τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής, για το 2014 διαφαίνεται απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του ΜΔΣ. Το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει ότι ο δείκτης δημόσιου χρέους θα κορυφωθεί το 2013 και ότι στη συνέχεια θα αρχίσει να μειώνεται χάρη και στα σχεδιαζόμενα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις που ανέρχονται σε 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ ετησίως. Στις προβλέψεις ωστόσο, ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ συνεχίζει να αυξάνεται σε 132,2 % του ΑΕΠ μέχρι το 2014 στην παραδοχή ότι δεν θα υπάρξει μεταβολή πολιτικής, λόγω επίσης της εξόφλησης των εμπορικών χρεών, που έχει ως αποτέλεσμα να προστεθούν περίπου 2,5 ποσοστιαίες μονάδες την περίοδο 2013-2014, ενώ δεν περιλαμβάνονται έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις καθώς δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί οι λεπτομέρειες. Από το 2013, η Ιταλία βρίσκεται σε τριετή μεταβατική περίοδο όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κριτήριο του χρέους και η πορεία του χρέους στο πρόγραμμα σταθερότητας διασφαλίζει επαρκή πρόοδο προς τη συμμόρφωση με το εν λόγω κριτήριο. Ωστόσο, οι προβλέψεις ως προς το έλλειμμα και το χρέος στο πρόγραμμα σταθερότητας βασίζονται στην πλήρη εφαρμογή των δημοσιονομικών μέτρων και στη θέσπιση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που είναι ουσιαστικής σημασίας για την παγίωση της εμπιστοσύνης της αγοράς και την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης.
- (11) Ενώ έχουν θεσπιστεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις για την προώθηση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και την τόνωση της ανάπτυξης, η πλήρης εφαρμογή τους εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση και υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω δράση. Μια σειρά από σημαντικά προταθέντα μέτρα δεν έχουν ακόμη εγκριθεί ή χρειάζεται επιπλέον να θεσπιστεί η σχετική νομοθεσία και υπάρχουν κίνδυνοι η συγκεκριμένη εφαρμογή τους να μην τηρηθεί με συνέπεια σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Παρά τα μέτρα που ελήφθησαν, η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης από άποψη κανονιστικού και διαδικαστικού πλαισίου, ποιότητας διακυβέρνησης και διοικητικής ικανότητας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από αδυναμίες που επηρεάζουν την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και το επιχειρηματικό περιβάλλον.
- (12) Η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της αστικής δικαιοσύνης με την ομαλή εφαρμογή της αναδιοργάνωσης των δικαστηρίων και τη μείωση της υπερβολικής διάρκειας του χρόνου εκδίκασης, των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων και του μεγάλου αριθμού δικαστικών διαφορών, είναι απαραίτητη ώστε να βελτιωθεί η το επιχειρηματικό περιβάλλον. Έπειτα από απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Οκτωβρίου 2012 για τη διαμεσολάβηση, απαιτείται δράση για την προώθηση της χρησιμοποίησης μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών. Η διαφθορά αποτελεί σοβαρό λόγο ανησυχίας και το κόστος της εκτιμάται σε 4 % του ΑΕΠ, γεγονός που παρεμποδίζει σημαντικά το δυναμικό για οικονομική ανάκαμψη. Πρέπει να δοθεί συνέχεια στον νόμο για την καταπολέμηση της διαφθοράς του Νοεμβρίου 2012 και θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω η καταστολή της διαφθοράς, ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις περί παραγραφής που χαρακτηρίζονται επί του παρόντος από σύντομες προθεσμίες παραγραφής.

- (13) Η φιλόδοξη στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης που υλοποιείται μέχρι σήμερα έχει συνδυαστεί με την ενσωμάτωση κανόνα περί ισοσκελισμένου προϋπολογισμού στο Σύνταγμα, τον Απρίλιο του 2012, και με δράση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημοσίων δαπανών. Ωστόσο, κενά στην υλοποίηση δεν επέτρεψαν να είναι πλήρως αποτελεσματική η αναληφθείσα δράση. Το πολιτικό αδιέξοδο παρεμπόδισε την απαραίτητη μείωση του αριθμού των επαρχιών. Το σχέδιο δράσης για τη συνοχή κατέστησε δυνατή την επιτάχυνση της απορρόφησης των διαρθρωτικών κονδυλίων που ανέρχονται περίπου σε 11,9 δισεκατ. EUR σε τρεις διαδοχικές φάσεις. Ωστόσο, η βελτίωση της συνολικής διαχείρισης των κονδυλίων εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από έλλειψη αισιοδοξίας, ιδίως στη Νότιο Ιταλία, γεγονός που δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Τούτο αφήνει μεγάλα περιθώρια για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών.
- (14) Οι τράπεζες διαδραματίζουν παραδοσιακά αποφασιστικό ρόλο στη στήριξη της ιταλικής οικονομικής δραστηριότητας, ιδίως μέσω της χορήγησης δανείων σε μικρές επιχειρήσεις, αλλά η ικανότητά τους να διαδραματίζουν τον ρόλο αυτό έχει περιοριστεί λόγω της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης. Ο αυξημένος πιστωτικός κίνδυνος, σε συνδυασμό με ένα μεγάλο και αυξανόμενο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων, έχει συμβάλει στη συρρίκνωση των δανειοδοτικών δυνατοτήτων και επιτείνει τη χαμηλή αποδοτικότητα των τραπεζών. Σε απάντηση, η Τράπεζα της Ιταλίας αξιολογεί την καταλληλότητα των προβλέψεων για επισφαλή δάνεια με επιτόπιους ελέγχους. Ειδικά χαρακτηριστικά εταιρικής διακυβέρνησης ορισμένων ιταλικών τραπεζών ενδέχεται να περιορίζουν την αποτελεσματικότητα της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησής τους. Θεσπίστηκαν μέτρα ενθάρρυνσης της χρησιμοποίησης μη τραπεζικών διαύλων χρηματοδότησης, ιδίως της χρηματοδότησης μέσω της έκδοσης μετοχών και εταιρικών ομολόγων, και προώθησης της ικανότητας καινοτομίας, αλλά το πεδίο εφαρμογής τους παραμένει περιορισμένο. Η μεταφορά στην εθνική νομοθεσία της οδηγίας 2000/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές⁽¹⁾, και ο σχεδιαζόμενος διακανονισμός του σωρευθέντος αποθέματος εμπορικών οφειλών θα συμβάλει στη βελτίωση της ρευστότητας των επιχειρήσεων.
- (15) Τον Ιούνιο του 2012, θεσπίστηκε ευρεία μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας για την αντιμετώπιση των δυσκαμιών και του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας. Η μεταρρύθμιση πρέπει να ολοκληρωθεί με τη θέσπιση εκκρεμούσας εκτελεστικής νομοθεσίας και την προσεκτική παρακολούθηση της επιτόπιας εφαρμογής της στην πράξη. Επιπλέον, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης πρέπει ακόμη να συνενωθούν με τους οργανισμούς παροχών απασχόλησης ώστε να στηριχθεί η εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών ενεργοποίησης. Οι κοινωνικοί εταίροι προσδιόρισαν με διαδοχικές συμφωνίες ένα νέο πλαίσιο καθορισμού των μισθών την περίοδο 2011-2013. Το τελευταίο στηρίζεται από φορολογικά κίνητρα για την προώθηση καλύτερης ευθυγράμμισης των μισθών με την παραγωγικότητα και τις συνθήκες στην τοπική αγορά εργασίας. Το εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει να εφαρμοστεί αποτελεσματικά και να προσαρμοστεί προοδευτικά με βάση την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων.
- (16) Η ανεργία των νέων και το ποσοστό των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης συνέχισαν να αυξάνονται για να φτάσουν σε 37 % και 21,1 % αντίστοιχα μέχρι το τέλος του 2012. Τόσο το ποσοστό φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όσο και το ποσοστό απασχόλησης των νέων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συγκαταλέγονται στα χαμηλότερα της Ένωσης, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι δεξιότητες των νέων αποφοίτων δεν έχουν προσαρμοσθεί προσηκόντως προς τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η πρόωγη αποχώρηση από το σχολείο, παρά την ελαφρά μείωσή της, παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Τούτο δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με την απόδοση του εκπαιδευτικού συστήματος. Ένα από τα κεντρικά στοιχεία ως προς τούτο είναι το επάγγελμα του εκπαιδευτικού το οποίο χαρακτηρίζεται σήμερα από ενιαία σταδιοδρομία και παρέχει περιορισμένες προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης. Η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας παραμένει περιορισμένη και η απόκλιση μεταξύ ανδρών και γυναικών στον τομέα της απασχόλησης είναι από τις μεγαλύτερες στην Ένωση. Ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, και ιδίως οι ακραίες υλικές στερήσεις, σημειώνουν αισθητή αύξηση, ενώ το σύστημα κοινωνικής προστασίας αντιμετωπίζει αυξημένες δυσκολίες να καλύψει τις κοινωνικές ανάγκες καθόσον επηρεάζεται από τις συνταξιοδοτικές δαπάνες.
- (17) Η δομή του φορολογικού συστήματος παραμένει πολύπλοκη και επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τους τομείς της εργασίας και του κεφαλαίου. Μετά την προσπάθεια που αναλήφθηκε την περίοδο 2010-2011, τα πρόσθετα μέτρα που θεσπίστηκαν για τη μετάθεση των φορολογικών βαρών από τους συντελεστές παραγωγής στην κατανάλωση, την ιδιοκτησία και το περιβάλλον υπήρξαν πιο περιορισμένα. Απαιτούνται ακόμη μέτρα για την απλούστευση του φορολογικού συστήματος, τον εξορθολογισμό των φορολογικών δαπανών, την ευθυγράμμιση της βάσης του φόρου ακίνητης περιουσίας με τις τιμές της αγοράς, την ενίσχυση της συμμόρφωσης και την αποτροπή της φοροδιαφυγής. Ενώ εκκρεμεί η αναπροσαρμογή των κτηματολογικών αξιών, η σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας θα στοχεύει στο να την καταστήσει πιο δίκαια, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που τίθενται από τη δημοσιονομική στρατηγική που προβλέπει το πρόγραμμα σταθερότητας. Ο περιορισμός της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας μπορεί να αποβεί ωφέλιμος για τα δημόσια οικονομικά και να έχει θετικές επιπτώσεις από άποψη δίκαιης μεταχείρισης. Η επανεξέταση των απαλλαγών από τον ΦΠΑ ή των μειωμένων συντελεστών και των άμεσων φορολογικών δαπανών ενδέχεται να απαιτήσει κάποιες προσαρμογές στις κοινωνικές μεταβιβάσεις ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο διανεμητικός τους αντίκτυπος.
- (18) Έχουν καταβληθεί αξιοσημείωτες προσπάθειες για την ελευθέρωση του τομέα των υπηρεσιών. Ωστόσο, η μεταρρύθμιση των νομοθετικών κατοχυρωμένων επαγγελματιών πρέπει να προωδηθεί περαιτέρω ώστε να αντιμετωπιστούν οι εναπομείνοντες περιορισμοί και οι βασικές της αρχές πρέπει να διασφαλιστούν από πιθανές υπαναχωρήσεις, που απορρέουν ιδίως από τη μεταρρύθμιση του νομικού επαγγέλματος. Μετά την απόφαση που εξέδωσε το Συνταγματικό Δικαστήριο, τον Ιούλιο του 2012, η δράση για το άνοιγμα των τοπικών δημόσιων υπηρεσιών στον ανταγωνισμό είναι επίσης σημαντική. Η συνέχεια που θα δοθεί στις προτάσεις της ιταλικής αρχής ανταγωνισμού, όπως προβλέπεται από την ιταλική νομοθεσία, θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών.

(1) EE L 200 της 8.8.2000, σ. 35.

(19) Η μεταρρύθμιση των βιομηχανιών δικτύου βρίσκεται σε εξέλιξη όσον αφορά το άνοιγμα της πρόσβασης στην αγορά και τη βελτίωση της ικανότητας υποδομών, αλλά υπολείπονται σημαντικές προκλήσεις. Ο διαχωρισμός στον τομέα του φυσικού αερίου έχει σχεδόν ολοκληρωθεί και τον Μάρτιο του 2013 η εθνική στρατηγική για την ενέργεια πρέπει να συνεχιστεί περαιτέρω. Το άνοιγμα των τηλεπικοινωνιών στον ανταγωνισμό αποτελεί ένα ακόμη πιθανό πεδίο δράσης. Δεν έχει συσταθεί ακόμη η νέα αρχή μεταφορών αρμόδια για αυτοκινητοδρόμους, αεροδρόμια, λιμάνια και σιδηροδρόμους. Θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη, να τροφοδοτείται με τους απαιτούμενους για τη λειτουργία της πόρους και να διαθέτει αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων. Υπάρχει επίσης σοβαρό πρόβλημα εσωτερικών και διασυνοριακών ελλείψεων σε υποδομές, με ανισότητες μεταξύ Βορρά και Νότου, με αποτέλεσμα υψηλές τιμές στον τομέα της ενέργειας, χαμηλή ευρυζωνική διείσδυση και κυκλοφοριακή συμφόρηση.

(20) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ιταλίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας και παρουσίασε εμπειριστάωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Ιταλία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.

(21) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(22) Βάσει της εμπειριστάωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιταλίας. Οι συστάσεις του βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 6 παρακάτω.

(23) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής για το σύνολο της ζώνης του ευρώ. Στη βάση αυτή, το Συμβούλιο έχει εκδώσει ειδικές συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, η Ιταλία θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ιταλία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι το έλλειμμα θα διατηρηθεί το 2013 κάτω από το όριο αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στη Συνθήκη, με την πλήρη εφαρμογή των θεσπισθέντων μέτρων. Να

επιδιώξει τη διαρθρωτική προσαρμογή με κατάλληλους ρυθμούς και με δημοσιονομική εξυγίανση που ευνοεί την ανάπτυξη ούτως ώστε να επιτύχει και να διατηρήσει τον ΜΔΣ αρχής γενομένης από το 2014. Να επιτύχει τα προβλεπόμενα διαρθρωτικά πρωτογενή πλεονάσματα, ώστε ο πολύ υψηλός δείκτης χρέους προς ΑΕΠ να ακολουθήσει σταθερά πτωτική πορεία. Να συνεχίσει να επιδιώκει διαρκή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημόσιων δαπανών εφαρμόζοντας πλήρως τα μέτρα που θεσπίστηκαν το 2012 και συνεχίζοντας την προσπάθεια διενεργώντας τακτικές και εμπειριστάωμένες επισκοπήσεις των δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα.

2. Να διασφαλίσει την έγκαιρη εφαρμογή των υπό εξέλιξη μεταρρυθμίσεων με την ταχεία θέσπιση των αναγκαίων μέτρων ενσωμάτωσης στη νομοθεσία, ακολουθούμενη από συγκεκριμένα μέτρα υλοποίησης σε όλα τα επίπεδα κυβέρνησης και με όλους τους αρμόδιους φορείς, και με παρακολούθηση του αντικτύπου τους. Να ενισχύσει την αποδοτικότητα της δημόσιας διοίκησης και να βελτιώσει τον συντονισμό μεταξύ των επιπέδων κυβέρνησης. Να απλουστεύσει το διοικητικό και κανονιστικό πλαίσιο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και να μειώσει τη διάρκεια του χρόνου εκδίκασης και τον μεγάλο αριθμό διαφορών στην αστική δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων με την προώθηση διαδικασιών εξωδικαστικής διευθέτησης των διαφορών. Να ενισχύσει το νομικό πλαίσιο για την καταστολή της διαφθοράς, μεταξύ άλλων αναθεωρώντας τους κανόνες που διέπουν τις προθεσμίες παραγραφής. Να θεσπίσει διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης των κονδυλίων της ΕΕ στις νότιες περιοχές σε ό,τι αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

3. Να επεκτείνει βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης σε όλο τον τραπεζικό τομέα οι οποίες οδηγούν σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα ώστε να στηριχτεί η ροή πιστώσεων σε παραγωγικές δραστηριότητες. Να προωθήσει το επιτελούμενο έργο όσον αφορά τον έλεγχο ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού στον τραπεζικό τομέα και να διευκολύνει τη διευθέτηση/εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς των τραπεζών. Να προωθήσει περαιτέρω την ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών ώστε να διαφοροποιηθεί η πρόσβαση των επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση, ιδίως σε ίδια κεφάλαια, και κατά συνέπεια, να προωθηθεί η ικανότητά τους για καινοτομία και ανάπτυξη.

4. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την αγορά εργασίας και τον καθορισμό των μισθών ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη ευθυγράμμιση των μισθών με την παραγωγικότητα. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, ιδίως των γυναικών και των νέων, για παράδειγμα μέσω «εγγύησης για τους νέους». Να ενισχύσει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, να διασφαλίσει αποτελεσματικότερες δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και να βελτιώσει τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες σταδιοδρομίας για σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Να μειώσει τα φορολογικά αντικίνητρα για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας και να βελτιώσει την παροχή φροντίδας, ιδίως για τη φροντίδα των παιδιών και τη μακροχρόνια φροντίδα, και τις εξωσχολικές υπηρεσίες. Να εντείνει τις προσπάθειες πρόληψης της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Να βελτιώσει την ποιότητα των σχολείων και τα αποτελέσματα, ενισχύοντας επίσης την επαγγελματική εξέλιξη και διαφοροποιώντας την εξέλιξη σταδιοδρομίας των διδασκόντων. Να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών μεταβίβσεων, κυρίως με την καλύτερη στοχοδότηση των παροχών, ιδίως για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος με παιδιά.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

5. Να μεταθέσει το φορολογικό βάρος από την εργασία και το κεφάλαιο στην κατανάλωση, την ιδιοκτησία και το περιβάλλον με ουδέτερο από δημοσιονομική άποψη τρόπο. Για τον σκοπό αυτό, να επανεξετάσει το πεδίο των απαλλαγών από τον ΦΠΑ, των μειωμένων συντελεστών και των άμεσων φορολογικών δαπανών, και να μεταρρυθμίσει το σύστημα κτηματολογίου ώστε η περιοδική φορολογία ακίνητης περιουσίας να ευθυγραμμιστεί με τις τιμές της αγοράς. Να επιδιώξει την καταπολέμηση της διαφθοράς, να βελτιώσει τη φορολογική συμμόρφωση και να λάβει αποφασιστικά μέτρα για την καταπολέμηση της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας.
6. Να διασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των μέτρων που στοχεύουν στο άνοιγμα των αγορών στον τομέα των υπηρεσιών. Να άρει τους εναπομείναντες περιορισμούς στις επαγγελματικές υπηρεσίες και να ενισχύσει την πρόσβαση στην αγορά, για παράδειγμα στον τομέα της παροχής τοπικών δημόσιων υπηρεσιών όπου πρέπει να προωθηθεί η χρήση διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων,

αντί των άμεσων παραχωρήσεων. Να επιδιώξει την ανάπτυξη των μέτρων που λήφθηκαν για τη βελτίωση των όρων πρόσβασης στην αγορά των βιομηχανικών δικτύου, ιδίως θέτοντας ως προτεραιότητα τη σύσταση της αρχής μεταφορών. Να αναβαθμίσει την ικανότητα των υποδομών εστιάζοντας στις ενεργειακές διασυνδέσεις, τις διατροφικές μεταφορές και τις ευρυζωνικές υπηρεσίες υψηλών ταχυτήτων στις επικοινωνίες, έχοντας επίσης ως στόχο την αντιμετώπιση των ανισοτήτων Βορρά-Νότου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λετονίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Λετονίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/12)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και

πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λετονίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Λετονίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία η Λετονία δεν προσδιορίστηκε ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοοικονομικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, ευνοϊκή προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 29 Απριλίου 2013, η Λετονία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2012-2016, και, στις 2 Μαΐου 2013, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη η μεταξύ τους αλληλεξάρτηση, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (9) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 50.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος είναι εύλογο. Η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να επιβραδυνθεί κάπως, κινούμενη σε περίπου 4 % ετησίως, ενώ οι αυξήσεις των τιμών προβλέπεται να παραμείνουν συγκρατημένες. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε το 2012 σε επίπεδο αρκετά χαμηλότερο του 3 % του ΑΕΠ που καθορίζει η Συνθήκη ως αξία αναφοράς και το έτος αυτό επιτεύχθηκε ο μεσοπρόθεσμος στόχος, δηλαδή αισθητά νωρίτερα από ό,τι είχε προβλεφθεί στο πρόγραμμα σύγκλισης της Λετονίας για την περίοδο 2012-2015. Το πρόγραμμα σύγκλισης επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ του - 0,5 %, που ανταποκρίνεται στους στόχους του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που παρουσιάζεται στο πρόγραμμα σύγκλισης είναι να διατηρηθεί η διαρθρωτική δημοσιονομική θέση η οποία βασίζεται στον ΜΔΣ, με οποιαδήποτε απόκλιση να περιορίζεται στις επαγγελματικές επιπτώσεις της συστημικής συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Η μεταρρύθμιση αυτή συνεπάγεται σταδιακή αύξηση του μεριδίου των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που μεταφέρονται σε κεφαλαιοποιητικό σύστημα συντάξεων και εφαρμόζεται το 2013, το 2015 και το 2016. Ωστόσο, μετά από συνολική αξιολόγηση με σημείο αναφοράς το εκ νέου υπολογισθέν διαρθρωτικό ισοζύγιο, περιλαμβανομένης ανάλυσης των δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας, φαίνεται ότι το διαρθρωτικό ισοζύγιο πρόκειται να αποκλίνει από τον ΜΔΣ κατά 1,0 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ το 2013, δηλαδή αισθητά περισσότερο από την επαγγελματική επίπτωση της συστημικής συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης, και κατά περαιτέρω 0,2 ποσοστιαία μονάδα το 2014. Το χρέος της κυβέρνησης αναμένεται να παραμείνει αισθητά χαμηλότερα από το 60 % καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, αυξανόμενο από 40,7 % του ΑΕΠ το 2012 σε 44,5 % το 2013, καθώς η κυβέρνηση συσσωρεύει περιουσιακά στοιχεία για την αποπληρωμή χρέους, και μειώνεται από το 2014 με την πραγματοποίηση των αποπληρωμών, φθάνοντας σε 34,6 % μέχρι το τέλος της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Ο νόμος περί δημοσιονομικής πειθαρχίας εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο της Λετονίας τον Ιανουάριο του 2013 και τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 2013. Εάν εφαρμοστεί αποτελεσματικά, ο νέος νόμος θα ενισχύσει σημαντικά το δημοσιονομικό πλαίσιο στη Λετονία, παρέχοντας έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για τον περιορισμό της αύξησης των δαπανών σε περιόδους ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας και χρησιμεύοντας ως βάση για πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό βάσει κανόνων.

- (10) Η Λετονία μείωσε τους φόρους επί της εργασίας και σχεδιάζει να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες σε αυτόν τον τομέα το 2014 και το 2015. Ωστόσο, η φορολογική επιβάρυνση για τους χαμηλόμισθους εργαζόμενους εξακολουθεί να είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση, πράγμα που δείχνει την ανάγκη για κατάλληλη διαμόρφωση της φορολογικής πολιτικής ώστε να προωθηθεί η απασχόληση για τα άτομα με χαμηλή ειδίκευση. Επιπλέον, αναμένεται να βελτιωθεί το διαρθρωτικό ισοζύγιο με τη μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία σε περιοδικούς φόρους περιουσίας και σε φόρους που συνδέονται με τη χρήση φυσικών και λοιπών πόρων. Οι περιβαλλοντικοί φόροι εξακολουθούν να μην είναι επαρκώς ανεπτυγμένοι και κυριαρχούν οι φόροι στα καύσιμα, ενώ η φορολόγηση άλλων πηγών ενέργειας, της ρύπανσης και της χρήσης φυσικών πόρων βρίσκεται σε επίπεδο χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η περαιτέρω διευρύνση της φορολογικής βάσης για να συμπεριλάβει άλλες πηγές περιβαλλοντικής φορολογίας θα συνέβαλλε στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Η κυβέρνηση έχει εντεί-

νει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της παραοικονομίας και του υψηλού επιπέδου της αδήλωτης εργασίας.

- (11) Ενώ η διαρθρωτική προσαρμογή μετά την κρίση ήταν επιτυχής, η εμπειρία ενός έντονου κύκλου «άνισης-κατάρρευσης» απαιτεί την παρακολούθηση της μελλοντικής αύξησης των πιστώσεων και της σταθερότητας της βάσης τραπεζικής χρηματοδότησης που συνδέεται με την εισροή ξένων καταθέσεων με κατάλληλες μικρο- και μακροπροληπτικές πολιτικές.
- (12) Η Λετονία έχει λάβει σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση της υψηλής μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των νέων. Η χρηματοδότηση και η κάλυψη των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας ήταν αυξημένες το 2013 σε σύγκριση με το 2012, και εφαρμόζονται νέα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της καταγραφής των δεξιοτήτων των ανέργων και της βελτιωμένης βοήθειας στην αναζήτηση εργασίας. Ωστόσο, η μακροχρόνια ανεργία και η ανεργία των νέων εξακολουθούν να είναι υψηλές, η ενεργοποίηση των ανέργων και των αποδεκτών παροχών είναι χαμηλή και η πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες είναι ελλιπής. Υπάρχουν ανησυχίες ότι η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, αδυνατεί να εξοπλίσει το εργατικό δυναμικό με επαρκείς ποιοτικές δεξιότητες, ενώ υπάρχει περιορισμένη διαθεσιμότητα κατάρτισης ποιότητας με βάση την εργασία. Είναι απαραίτητη η καθιέρωση συνολικού επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η συνέχιση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, περιλαμβανομένης της βελτίωσης των συνιστωσών που αφορούν την ποιότητα και την πρόσβαση στη μάθηση βάσει εργασίας και μαθητείας.
- (13) Υψηλό ποσοστό (40 %) του πληθυσμού της Λετονίας διατρέχει κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και για τα παιδιά το ποσοστό αυτό είναι ακόμη υψηλότερο (ανέρχεται σε 43,6 %). Συνολικά, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας αυξήθηκε ελαφρά το 2012, γεγονός που υποδηλώνει ότι η ανάπτυξη δεν μεταφράζεται αυτομάτως σε μείωση της φτώχειας, και είναι αναγκαία η θέσπιση στοχοθετημένων πολιτικών. Η Λετονία έχει λάβει ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της φτώχειας των ανέργων και των παιδιών. Ωστόσο, λήφθηκαν λιγότερο άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας, ιδίως σε σχέση με τη διαφάνεια, την επάρκεια των παροχών και την κάλυψη, και ανεπαρκή μέτρα ενεργοποίησης για τους αποδέκτες παροχών. Η έλλειψη δημοσιονομικών περιθωρίων έχει αναγκάσει τη Λετονία να μείψει το επίπεδο του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και να καταργήσει τη χρηματοδότηση της παροχής αυτής μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Οι αποφάσεις αυτές είναι πιθανόν να επιδεινώσουν την ακραία φτώχεια και να εντεινουν τις υπάρχουσες ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στην κοινωνική πρόνοια που υπάρχουν μεταξύ τοπικών κυβερνήσεων, μειώνοντας συγχρόνως τα κίνητρα της κεντρικής κυβέρνησης να επενδύει στην ανάπτυξη πολιτικής και στον έλεγχο της κοινωνικής αρωγής. Είναι σημαντικό να παρακολουθούνται τα αποτελέσματα των αποφάσεων για να αποφευχθεί επιδείνωση της κατάστασης.
- (14) Η Λετονία έχει προτείνει μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση, η οποία αναμένεται ότι θα έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα σχέδια των μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνουν την αναμόρφωση της διαδικασίας διαπίστευσης, τον διαχωρισμό των ακαδημαϊκών και διαχειριστικών λειτουργικών των πανεπιστημίων, την ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου χρηματοδότησης

και την ενοποίηση των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ωστόσο, τα σχέδια βρίσκονται ακόμη σε αρχικό στάδιο και θα πρέπει να εφαρμοστούν σωστά ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα υλοποιηθούν οι προβλεπόμενες θετικές επιπτώσεις. Επιπλέον, το 2013, θα διεξαχθεί αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των επιστημονικών ιδρυμάτων και των αναπτυξιακών στρατηγικών τους. Η σημαντική αυτή αξιολόγηση αναμένεται να συμβάλει στη στήριξη της μελλοντικής μεταρρύθμισης και της χρηματοδότησης των επιστημονικών ιδρυμάτων, με στόχο τη στήριξη της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων καινοτομίας στη Λετονία.

- (15) Η Λετονία έχει προτείνει μέτρα πολιτικής για την εξοικονόμηση ενέργειας στους κύριους τομείς της οικονομίας. Αναμένεται ότι κατά τα επόμενα έτη περισσότερο από το 70 % της εξοικονόμησης ενέργειας θα προέρχεται από τομέα των κτιρίων. Ωστόσο, η εφαρμογή σχεδίων μόνωσης κατοικιών ήταν αργή και ο αριθμός των ολοκληρωθέντων σχεδίων παραμένει μικρός σε σχέση με τον αριθμό των κτιρίων με μεγάλες απώλειες ενέργειας. Τα περιθώρια βελτίωσης της αποτελεσματικότητας στον τομέα αυτόν είναι σημαντικά, δεδομένου ότι η ένταση ενέργειας στα νοικοκυριά της Λετονίας ήταν η υψηλότερη στην Ένωση το 2010. Το 2012, η Λετονία πραγματοποίησε πρόοδο στο άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό και στη συμμετοχή σε περιφερειακές αγορές. Η απευθείας σύναψη συμβάσεων με τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζεται πλήρως στον τομέα των επιχειρήσεων και αρχίζει να εισάγεται σε εθελοντική βάση για τα νοικοκυριά. Η Λετονία πρόκειται να προσχωρήσει στο χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας Nord Pool Spot τον Ιούνιο του 2013. Εντούτοις, δεν σημειώθηκε καμία πρόοδος όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου και εξακολουθεί να υπάρχει εξάρτηση από μία μόνο πηγή ενέργειας. Οι αρχές είναι επίσης αντιμετώπιες με δύσκολες διαπραγματεύσεις σχετικά με την ιδιοκτησία και τη διαχείριση της εγκατάστασης αποθήκευσης φυσικού αερίου, η οποία έχει μεγάλη σημασία για την ομαλή λειτουργία της περιφερειακής αγοράς φυσικού αερίου.
- (16) Το λετονικό δικαστικό σύστημα χαρακτηρίζεται από αδυναμίες στην απονομή δικαιοσύνης σε αστικές υποθέσεις. Το σύστημα χαρακτηρίζεται από σειρά προβλημάτων, όπως οι χρονοβόρες διαδικασίες για την επίλυση αστικών και εμπορικών υποθέσεων στα πρωτοδικεία και χαμηλά ποσοστά διεκπεραίωσης υποθέσεων που οδηγούν σε σώρευση ανεκδικαστών υποθέσεων. Οι χρόνοι εκδίκασης είναι ιδιαίτερα μεγάλοι για τις διαδικασίες αφερεγγυότητας. Επιπλέον, πολλές περιπτώσεις δεν επιλύονται σε πρώτο βαθμό, πράγμα που δημιουργεί καθυστερήσεις σε όλες τις βαθμίδες, μέχρι το ανώτατο δικαστήριο. Θετικά βήματα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος έχουν ληφθεί πρόσφατα, αλλά είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί ο αντίκτυπός τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποδίδεται η δέουσα προσοχή στις πολιτικές διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων εντός του δικαστικού σώματος. Η μεγαλύτερη συμμετοχή του δικαστικού συμβουλίου, η επανεξέταση του ρόλου των διευθυντικών θέσεων στους κόλπους του δικαστικού σώματος, καθώς και η καλύτερη κατάρτιση των δικαστών θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της δικαιοσύνης. Στα τέλη του 2012, προτάθηκαν τροποποιήσεις του νόμου περί αφερεγγυότητας. Ωστόσο, αναμένεται να φανεί κατά ποσό οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι επαρκείς για να αντιμετωπίσουν τις αδυναμίες του νόμου με συνολικό τρόπο. Για παράδειγμα, έχουν εντοπιστεί προβλήματα σε σχέση με την πρακτική εφαρμογή του νόμου, ειδικότερα όσον αφορά τον ρόλο των συνδίκων

πρωχέουσων, τις ευθύνες τους σε σχέση με τους δικαστές και την ουσιαστική εκκαθάριση των στοιχείων ενεργητικού, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με περιπτώσεις αφερεγγυότητας φυσικών προσώπων, που πρέπει επίσης να εξεταστούν.

- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή πραγματοποίησε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Λετονίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Λετονία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.
- (18) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει η Λετονία δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ενισχυθεί η δημοσιονομική στρατηγική ώστε να εξασφαλιστεί ότι η απόκλιση από τον ΜΔΣ αντανάκλα μόνο την επαυξητική επίπτωση της συστημικής συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής, να μειωθεί η φορολόγηση των χαμηλών εισοδημάτων με μετατόπιση της φορολογίας σε τομείς όπως οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης, οι περιοδικοί φόροι περιουσίας και/ή περιβαλλοντικοί φόροι. Να συνεχιστούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και την καταπολέμηση της παραοικονομίας. Να συνεχιστεί η ενίσχυση του δημοσιονομικού πλαισίου, μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής του νόμου περί δημοσιονομικής πειθαρχίας και της κατάρτισης πολυετών προϋπολογισμών.
2. Να συνεχίσει να χρησιμοποιεί μικροπροληπτικές και μακροπροληπτικές πολιτικές ώστε να αποτρέψει ενδεχόμενες αδυναμίες που θα μπορούσαν να προκύψουν από τη μελλοντική αύξηση του πιστωτικού τομέα και των τραπεζικών δραστηριοτήτων από πρόσωπα που δεν είναι κάτοικοι της Λετονίας.
3. Να αντιμετωπιστεί η μακροχρόνια ανεργία και η ανεργία των νέων με την αύξηση της κάλυψης και της αποτελεσματικότητας των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, καθώς και με στοχευμένες κοινωνικές υπηρεσίες. Να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα των νέων μέσω μιας Εγγύησης για τη Νεολαία, να καθιερωθεί συνολικός επαγγελματικός προσανατολισμός, να εφαρμοστούν μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, και να βελτιωθεί η ποιότητα των καθεστώτων μαθητείας και η πρόσβαση σε αυτά.
4. Να αντιμετωπιστούν τα υψηλά ποσοστά φτώχειας με τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας για καλύτερη κάλυψη, βελτιώνοντας την επάρκεια των παροχών και τα μέτρα ενεργοποίησης για τους αποδέκτες παροχών. Να ενισχυθούν οι μηχανισμοί εφαρμογής για την αποτελεσματική μείωση της παιδικής φτώχειας.
5. Να εφαρμοστούν οι προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, κυρίως σχετικά με τη θέσπιση ενός

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

μοντέλου χρηματοδότησης για την επιβράβευση της ποιότητας, τη μεταρρύθμιση του συστήματος διαπίστευσης, την ενοποίηση των ιδρυμάτων και την προώθηση της διεθνοποίησης. Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για να εκσυγχρονιστούν τα ερευνητικά ιδρύματα με βάση την εν εξελίξει ανεξάρτητη αξιολόγηση.

6. Να συνεχιστεί η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως των κτιρίων κατοικιών και των δικτύων τηλεθέρμανσης, να δοθούν κίνητρα για τη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη μεταστροφή της κατανάλωσης προς ενεργειακά αποδοτικότερα προϊόντα. Να βελτιωθεί η συνδεσιμότητα με τα ενεργειακά δίκτυα της ΕΕ και να ληφθούν μέτρα για την ελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης σαφών κανόνων για την πρόσβαση τρίτων στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης.
7. Να ολοκληρωθούν οι εκκρεμούσες μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της δικαιο-

σύνης και τη μείωση του αριθμού των καθυστερημένων υποθέσεων και της διάρκειας των διαδικασιών, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν υποθέσεις αφερεγγυότητας. Να θεσπιστεί μια ολοκληρωμένη πολιτική για τους ανθρώπινους πόρους και να ληφθούν μέτρα για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη διαμεσολάβηση και για να εξορθολογιστεί το σύστημα των διαιτητικών δικαστηρίων.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λιθουανίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/13)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νεοραλικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγόι κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως

εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Λιθουανίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Λιθουανίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Λιθουανία δεν προσδιορίστηκε ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονισθεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 9 Απριλίου 2013, η Λιθουανία υπέβαλε εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και, στις 26 Απριλίου 2013, πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2012-2016. Για να ληφθεί υπόψη η μεταξύ τους αλληλεξάρτηση, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (9) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σύγκλισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του εν λόγω προγράμματος, είναι ρεαλιστικό και εν γένει συνάδει με τις εαρινές προβλέψεις του 2013 των υπηρεσιών της Επιτροπής. Χάρη στη φιλόδοξη πολιτική δημοσιονομικής εξυγίανσης που ακολουθείται από το 2009, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης υποχώρησε στο 3,2 % του ΑΕΠ το 2012, ποσοστό

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 54.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

που θεωρείται ότι αρκεί για να καταργηθεί η απόφαση για ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος της συστημικής συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης. Η μείωση του ελλείμματος επιτεύχθηκε σε κάποιο βαθμό και χάρη στη σημαντική οικονομική ανάπτυξη και στα προσωρινά παγώματα δαπανών. Το πρόγραμμα σύγκλισης τροποποίησε τον μεσοπρόθεσμο στόχο (ΜΔΣ) από + 0,5 % σε - 1,0 %, ο οποίος παραμένει σύμφωνος με τους στόχους του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.

Η δημοσιονομική στρατηγική που περιγράφεται στο πρόγραμμα σύγκλισης αποσκοπεί στην επίτευξη του ΜΔΣ έως το 2016. Με βάση το (εκ νέου υπολογισθέν) διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο, η ετήσια πρόοδος σε σχέση με τον ΜΔΣ σε διαρθρωτικούς όρους υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ. Το όριο δαπανών της συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος έχει επιτευχθεί. Η προσαρμογή χαρακτηρίζεται από ελαφρά συσσώρευση στην αρχή της περιόδου και στηρίζεται κυρίως στον περιορισμό των δαπανών, όμως εν μέρει μόνον υποστηρίζεται από συγκεκριμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων έκτακτων μέτρων τα οποία δεν είναι πάντοτε προσδιορισμένα. Σύμφωνα με την εαρινή πρόβλεψη των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, η διαρθρωτική προσαρμογή το 2013 και το 2014 αναμένεται ότι θα ανέλθει στο 0,3 % και το 0,0 % του ΑΕΠ, αντιστοίχως, και επομένως ότι θα υπολείπεται της απαιτούμενης προόδου ύψους 0,5 % του ΑΕΠ, πράγμα που γεννά επίσης αμφιβολίες όσον αφορά την πορεία προσαρμογής του προγράμματος σύγκλισης. Δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί περαιτέρω μέτρα εξυγίανσης, ενώ πρέπει να εξετασθούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της στροφής προς μέτρα που βασίζονται στο σκέλος των εσόδων. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα παραμείνει κάτω από το 60 %, με 40,7 % το 2012, και αναμένεται να υποχωρήσει ελαφρώς κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Μολονότι το πρόγραμμα σύγκλισης προβλέπει υποχώρηση του χρέους στο 39,7 % το 2013 και περαιτέρω μείωσή του στο 34,5 % έως το 2016, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013 θα υποχωρήσει στο 40,1 % του ΑΕΠ το 2013 και στο 39,4 % το 2014. Οι διαφορές οφείλονται κυρίως στα χαμηλότερα ελλείμματα που προβλέπονται στο πρόγραμμα σύγκλισης.

- (10) Παρόλο που η κατάσταση της χώρας όσον αφορά το έλλειμμα βελτιώθηκε τα τελευταία έτη, η Λιθουανία δεν διαθέτει ακόμη επαρκή δημοσιονομικά περιθώρια προκειμένου να αντιδρά σε δυσμενείς αναταραχές. Υπάρχουν, ωστόσο, περιθώρια για λιγότερο στρεβλωτική φορολογία και για περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά τη φορολογική συμμόρφωση. Η Λιθουανία εξακολουθεί να εμφανίζει τον χαμηλότερο λόγο φόρου προς ΑΕΠ στην Ένωση, η δε εξυγίανση επικεντρώθηκε κυρίως στο σκέλος των δαπανών. Υπάρχουν ακόμη περιθώρια για την αναζήτηση πρόσθετων πηγών φορολογικών εσόδων οι οποίες να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο επιζήμιες για την ανάπτυξη, όπως η περιβαλλοντική φορολογία και η επαναλαμβανόμενη φορολόγηση ακίνητης περιουσίας. Η Λιθουανία έλαβε μεν μέτρα για την αύξηση των εσόδων από την επαναλαμβανόμενη φορολόγηση ακίνητης περιουσίας, παρόλα αυτά φαίνεται ότι έχει περιθώρια για περαιτέρω προσπάθεια. Τα εισοδήματα της Λιθουανίας από περιβαλλοντικούς φόρους εμφανίζουν πτωτική τάση όντας τα δεύτερα χαμηλότερα στην Ένωση το 2011, λόγω και του γεγονότος ότι η χώρα εφαρμόζει τον χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή στην ΕΕ στον τομέα των μεταφορών· το γεγονός αυτό δεν διευκολύνει περιορισμούς στην υψηλή

ένταση ενέργειας που χαρακτηρίζει τη λιθουανική οικονομία. Συγχρόνως, στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις δαπάνες για τόνωση της ανάπτυξης, π.χ. στους τομείς της έρευνας και της εκπαίδευσης. Η εφαρμογή των νόμων που ενισχύουν το δημοσιονομικό πλαίσιο έχει καθυστερήσει. Το δημοσιονομικό πλαίσιο της Λιθουανίας δεν κατόρθωσε να αποτρέψει μια δημοσιονομική πολιτική η οποία ενισχύει τις κυκλικές τάσεις κατά τα έτη θετικού παραγωγικού χάσματος. Η τροποποίηση του νόμου για τη δομή του προϋπολογισμού του 2012 αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Είναι ανάγκη να βελτιωθούν η παρακολούθηση, η λογοδοσία και η εφαρμογή της δημοσιονομικής διαδικασίας, ιδίως στην τοπική αυτοδιοίκηση, και να διασφαλισθεί ο δεσμευτικός χαρακτήρας του μεσοπρόθεσμου πλαισίου.

- (11) Οι δημογραφικές εξελίξεις αποτελούν πρόκληση για τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική διατηρησιμότητα της Λιθουανίας. Μια συνολική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, με σκοπό τόσο τη διατηρησιμότητα όσο και την επάρκεια των συντάξεων, παραμένει επομένως σημαντική. Η επάρκεια των συντάξεων αποτελεί πρόκληση καθώς οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν το φάσμα της φτώχειας και του αποκλεισμού. Η μεταρρύθμιση του συστήματος σώρευσης των συντάξεων που πραγματοποιήθηκε το 2012 ενθαρρύνει τη σώρευση των συντάξεων του 2ου πυλώνα προσφέροντας οικονομικά κίνητρα από τον κρατικό προϋπολογισμό. Εισάγει επίσης τη δυνατότητα μη συμμετοχής σε ιδιωτική σώρευση συντάξεων και επιστροφής στο δημόσιο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου, καθώς και σταδιακής αύξησης του ορίου συνταξιοδότησης. Η μεταρρύθμιση θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014. Πρόκειται για σημαντικά, αν και αποσπασματικά, βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά απαιτούνται περισσότερες αλλαγές, ιδίως εντός του 1ου συνταξιοδοτικού πυλώνα. Επιπλέον, χρειάζεται να ληφθούν μέτρα που προωθούν την απασχολησιμότητα των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων, καθώς και τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος φιλικού προς αυτούς.
- (12) Σημαντική πρόκληση εξακολουθεί να αποτελεί η αντιμετώπιση της ανεργίας και του χαμηλού ποσοστού συμμετοχής των ατόμων χαμηλής ειδικότητας στην αγορά εργασίας. Ιδίως οι νέοι και οι ανειδίκευτοι πλήττονται από υψηλά ποσοστά ανεργίας. Οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων κατέστησαν ιδιαίτερα έκδηλες κατά τη διάρκεια της κρίσης και αποτελούν διαρκώς εντονότερο πρόβλημα, το οποίο καταδεικνύει διαρθρωτικές αδυναμίες στις πολιτικές που αφορούν την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Οι ελλείψεις ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που προκύπτουν επιτείνονται από τα υψηλά ποσοστά μετανάστευσης. Είναι, επομένως, αναγκαίο να ληφθούν πρόσθετα μέτρα ώστε να αυξηθεί η ευελιξία στην αγορά εργασίας και να δοθεί ώθηση στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως νέων, ανειδίκευτων και μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων. Η συνολική κάλυψη των ενεργητικών μέτρων για την αγορά εργασίας και η χρηματοοικονομική ενίσχυση ανά μεμονωμένο μέτρο παραμένουν ανεπαρκείς, τα δε μέτρα είναι πλημμελώς στοχοθετημένα όσον αφορά τους ανειδίκευτους και τους μακροχρόνια ανέργους. Μια γενική αναθεώρηση του εργατικού δικαίου, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, θα μπορούσε να εντοπίσει άσκοπους περιορισμούς και διοικητικούς φραγμούς όσον αφορά τις ευέλικτες συμβάσεις απασχόλησης, τις διατάξεις περί απολύσεων και τις ρυθμίσεις ελαστικού ωραρίου εργασίας. Για τη διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, θα μπορούσαν να καταστούν περισσότερο ελκυστικές οι δυνατότητες πρακτικής άσκησης και μαθητείας.

- (13) Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός παραμένουν σε ανησυχητικά υψηλά επίπεδα. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η αύξηση της παιδικής φτώχειας. Το 2012, θεσπίστηκαν μέτρα για τη μεταρρύθμιση του συστήματος χρηματικής κοινωνικής αρωγής (παροχές που εξαρτώνται από συμμετοχή στην απασχόληση για τους μακροχρόνια ανέργους, σταδιακή μείωση κοινωνικών παροχών προς άεργα άτομα σε ηλικία εργασίας) και για τη μείωση της φτώχειας. Πιλοτικό σχέδιο που εφαρμόστηκε σε πέντε κοινότητες είχε εντυπωσιακά αποτελέσματα όσον αφορά την εξοικονόμηση δαπανών και την καλύτερη στοχοθέτηση των δικαιούχων. Είναι αναγκαίο τώρα να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα παρακολούθησης για να αξιολογηθούν η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος του σχεδίου αυτού όσον αφορά την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει επίσης να συνδεθεί με μέτρα ενεργοποίησης που θα ενισχύσουν τη συμμετοχή, ιδίως των επί μακρόν δικαιούχων κοινωνικής στήριξης. Στα μέτρα που λήφθηκαν για τη μείωση της φτώχειας περιλαμβάνεται η αύξηση της κάλυψης με κοινωνικές παροχές, καθώς και νέα μέθοδος υπολογισμού του ύψους των παροχών. Πέραν τούτων, την 1η Ιανουαρίου 2013, ο ελάχιστος μισθός αυξήθηκε κατά 18 %, αύξηση η οποία θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση της παγίδας της αργίας και της φτώχειας παρά τη συμμετοχή στην απασχόληση. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά φαίνονται ανεπαρκή δεδομένου του μεγέθους της πρόκλησης, ενώ δεν υπάρχει συνολική στρατηγική ή σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της φτώχειας.
- (14) Από το 2010, η κυβέρνηση έχει αναλάβει την πραγματοποίηση μιας φιλόδοξης μεταρρύθμισης των κρατικών επιχειρήσεων (ΚΕ). Η μεταρρύθμιση αυτή είναι χρήσιμη και αξιόπιστη, περιλαμβάνει δε τόσο νομοθετικές όσο και οργανωτικές αλλαγές. Οι ρυθμιστικές πτυχές της μεταρρύθμισης έχουν τεθεί σε εφαρμογή και έχει επιτευχθεί ευρεία συμμόρφωση όσον αφορά τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Το ζητούμενο είναι πλέον να αποφευχθούν οι συγκρούσεις συμφερόντων, όσον αφορά τις ρυθμιστικές και μη ρυθμιστικές λειτουργίες, και να γίνει διάκριση μεταξύ εμπορικών και μη εμπορικών δραστηριοτήτων των ΚΕ. Όταν τεθεί πλήρως σε εφαρμογή, η μεταρρύθμιση θα μπορούσε να συμβάλει ώστε να δοθεί ώθηση στην ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Για τον λόγο αυτόν, η παρακολούθηση της συμμόρφωσης θα αποτελέσει καθοριστικό στοιχείο.
- (15) Οι συνδέσεις των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με τις γειτονικές χώρες παραμένουν ανεπαρκώς αναπτυγμένες. Ως εκ τούτου, ο ανταγωνισμός στον ενεργειακό τομέα είναι πολύ περιορισμένος και οι τιμές της ενέργειας είναι υψηλές. Πέραν τούτου, η αποτελεσματική χρήση της ενέργειας παραμένει προβληματική. Οι ρυθμοί προόδου στις ανακαινίσεις κτιρίων είναι αργοί, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επενδύσεις από το ταμείο χαρτοφυλακίου JESSICA, ενώ παραμένει ιδιαίτερα προβληματική η ανακαίνιση ιδιωτικών κατοικιών.
- (16) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Λιθουανίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρύθμισης και το πρόγραμμα σύγκλισης. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Λιθουανία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.
- (17) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης και η γνώμη του (!) αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,
- ΣΥΝΙΣΤΑ στη Λιθουανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:
1. Να εξασφαλίσει φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να εφαρμόσει τη δημοσιονομική στρατηγική όπως προβλέπεται πραγματοποιώντας μια προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής η οποία θα επιτρέψει στη Λιθουανία να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο. Να δώσει προτεραιότητα στις δαπάνες για τόνωση της ανάπτυξης. Να εξακολουθήσει να ενισχύει το δημοσιονομικό πλαίσιο, ιδίως διασφαλίζοντας στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο υποχρεωτικά ανώτατα όρια δαπανών, η εφαρμογή των οποίων θα μπορεί να ελέγχεται. Να επανεξετάσει το φορολογικό σύστημα και να εξετάσει τη δυνατότητα αύξησης εκείνων των φόρων που είναι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη, όπως της επαναλαμβανόμενης φορολογίας ακινήτων και της περιβαλλοντικής φορολογίας, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής φορολογίας των οχημάτων, εξακολουθώντας παράλληλα να ενισχύει τη φορολογική συμμόρφωση.
 2. Να θεσπίσει και να εφαρμόσει νομοθεσία για μια ευρεία μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Να ευθυγραμμίσει το προβλεπόμενο από τον νόμο όριο συνταξιοδότησης προς το προσδόκιμο ζωής, να θεσπίσει σαφείς κανόνες για την τιμητική αναπροσαρμογή των συντάξεων και να εξασφαλίσει την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα συμπληρωματικής αποταμίευσης μεριμνώντας συγχρόνως για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Να στηρίξει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με μέτρα για την προώθηση της απασχολησιμότητας των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων.
 3. Να αντιμετωπίσει την υψηλή ανεργία μεταξύ των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης και των μακροχρόνια ανέργων επανεστιάζοντας τη διάθεση πόρων σε ενεργητικές πολιτικές της αγοράς εργασίας και βελτιώνοντας παράλληλα την κάλυψη και την αποδοτικότητα τους. Να αυξήσει την απασχολησιμότητα των νέων, παραδείγματος χάρι μέσω της «Εγγύησης για τους νέους», να ενισχύσει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων μαθητείας και να αντιμετωπίσει τις διαρκείς αναντιστοιχίες δεξιοτήτων. Να επανεξετάσει την καταλληλότητα των εργατικών δικαίων όσον αφορά τις ευέλικτες συμβάσεις, τις διατάξεις περί απολύσεων και τις ρυθμίσεις περί ελαστικού ωραρίου εργασίας, σε διαβούλευση με τους νομικούς εταίρους.
 4. Να θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένα στοχευμένα μέτρα για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Να εξακολουθήσει να ενισχύει τους συνδέσμους μεταξύ της μεταρρύθμισης του συστήματος χρηματικής κοινωνικής αρωγής και των μέτρων ενεργοποίησης.
 5. Να συμπληρώσει την εφαρμογή της μεταρρύθμισης των κρατικών επιχειρήσεων, ιδίως να εξασφαλίσει τη διάκριση μεταξύ κυριότητας και κανονιστικών αρμοδιοτήτων, και να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της μεταρρύθμισης.

(!) Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

6. Να εντείνει τα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, μεταξύ άλλων με την κατάργηση των αντικινήτρων και την ταχεία εφαρμογή του ταμείου χαρτοφυλακίου. Να προωθήσει τον ανταγωνισμό στα ενεργειακά δίκτυα βελτιώνοντας τη διασυνδεσιμότητα με άλλα κράτη μέλη τόσο των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας όσο και των δικτύων φυσικού αερίου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Λουξεμβούργου για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/14)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 121 παράγραφος 2 και 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή οικονομικής επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγό κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως

εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Λουξεμβούργου για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας του Λουξεμβούργου για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών του 2013. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία το Λουξεμβούργο δεν προσδιορίστηκε ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 26 Απριλίου 2013, το Λουξεμβούργο υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα σταθερότητας το οποίο καλύπτει την περίοδο 2012-2016 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να διαπιστωθεί ο βαθμός διασύνδεσής τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (9) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του εν λόγω προγράμματος, είναι εφικτό. Συγκεκριμένα, το σενάριο του προγράμματος σταθερότητας για το 2013 πλησιάζει πολύ στις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 58.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

του 2013, ενώ για το 2014 είναι ελαφρώς πιο αισιόδοξο. Οι μεσοπρόθεσμες προβλέψεις για το έλλειμμα βασίζονται σε ένα ελαφρώς αισιόδοξο αναπτυξιακό σενάριο, πάνω από τη δυναμική ανάπτυξη. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να μειωθεί το έλλειμμα από 0,8 % του ΑΕΠ το 2012 σε 0,6 % του ΑΕΠ το 2014. Ωστόσο, προβλέπεται ότι το έλλειμμα θα μειωθεί κατά τα τελευταία έτη της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα σε ποσοστό 1,3 % του ΑΕΠ, τόσο το 2015 όσο και το 2016. Αυτό οφείλεται στο ότι θα εισαχθούν νέοι κανόνες για τον ΦΠΑ όσον αφορά τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, οι οποίοι θα τεθούν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015. Με βάση τους κανόνες αυτούς, τα έσοδα από τον ΦΠΑ που προέρχονται από δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου θα μεταφέρονται από τη χώρα εγκατάστασης του προμηθευτή στη χώρα κατοικίας του πελάτη. Ο αντίκτυπος των νέων κανόνων εκτιμάται από τις αρχές ότι θα οδηγήσει σε μείωση των εσόδων από τον ΦΠΑ σε ποσοστό 1,4 % του ΑΕΠ. Η κυβέρνηση έχει ήδη ανακοινώσει ότι ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ θα αυξηθεί, με στόχο να αντισταθμιστεί μέρος της απώλειας εσόδων. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) της επίτευξης διαρθρωτικού πλεονάσματος ίσου προς 0,5 % του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος προς τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Με βάση, τόσο τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013 όσο και το (εκ νέου υπολογισθέν) διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο του προγράμματος σταθερότητας, το Λουξεμβούργο αναμένεται ότι θα εμφανίσει διαρθρωτικό πλεόνασμα ύψους 0,1 % του ΑΕΠ το 2012, ποσοστό κατώτερο του ΜΔΣ, ενώ προβλέπεται να επιτύχει τον ΜΔΣ το 2013. Εντούτοις, από το 2014, το Λουξεμβούργο αναμένεται να αποκλίνει εκ νέου από τον ΜΔΣ κατά 0,3 % του ΑΕΠ, και ακόμη περισσότερο το 2015 και το 2016. Οι εθνικές αρχές επανέλαβαν τον στόχο τους για επιστροφή στον ΜΔΣ το 2017 το αργότερο, ώστε να διαθέτουν μεγαλύτερο περιθώριο ελιγμών. Φτάνοντας στο 20,8 % του ΑΕΠ το 2012, το ακαθάριστο χρέος της γενικής κυβέρνησης βρίσκεται πολύ χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης.

- (10) Το Λουξεμβούργο ήταν σε θέση να διατηρήσει το δημόσιο έλλειμμα του κάτω από το όριο του 3 % του ΑΕΠ κατά τα προηγούμενα έτη, αποφεύγοντας έτσι τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Αυτό οφείλεται περισσότερο σε υψηλά έσοδα παρά σε συγκράτηση των δαπανών. Ειδικότερα, ο ρυθμός αύξησης των κρατικών δαπανών το 2012, χωρίς τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας, αναμένεται να υπερβεί σημαντικά το όριο δαπανών του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Η απόκλιση του ρυθμού αύξησης των κρατικών δαπανών από το όριο δαπανών υπολογίζεται ότι θα φθάσει σε 1,3 % του ΑΕΠ, ήτοι πάνω από το όριο του 0,5 % του ΑΕΠ που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Εντούτοις, για να εκτιμηθεί αυτή η απόκλιση, πρέπει να διεξαχθεί συνολική εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη άλλους παράγοντες: i) το έλλειμμα μειώθηκε από διαρθρωτική άποψη μόνον κατά 0,2 % του ΑΕΠ το 2012· ii) η οικονομία του Λουξεμβούργου, λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας και του βαθμού στον οποίο είναι ανοικτή, είναι πολύ ασταθής· και iii) σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, το Λουξεμβούργο αναμένεται να επιτύχει τον ΜΔΣ του ήδη το 2013. Όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία δείχνουν τον μη διαρθρωτικό χαρακτήρα της απόκλισης. Εντούτοις, η υψηλή αστάθεια των εσόδων που εισπράττονται από τη γενική κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, η οποία οδηγούσε έως σήμερα σε έσοδα υψηλό-

τερα από τα αναμενόμενα, αποτελεί κίνδυνο για τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Για την καλύτερη αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου, πρέπει να θεσπιστούν βάσει νόμου περιορισμοί ως προς τα χρέη και τις δαπάνες. Επιπλέον, πρέπει να καθοριστεί συγκεκριμένος φορέας παρακολούθησης και να προβλεφθούν συγκεκριμένα μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Η θέση σε ισχύ του προαναφερμένου πακέτου ΦΠΑ την 1η Ιανουαρίου 2015 και ο συνακόλουθος έντονα αρνητικός αντίκτυπος του στην εισπραξη φόρων αντανακλά τη σημασία που έχει για το Λουξεμβούργο η θέσπιση ενός μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, αυτό θα απαιτήσει μια ιδιαίτερως προσεκτική δημοσιονομική στάση το 2014.

- (11) Σήμερα, λιγότερο από το ένα τρίτο των φορολογικών εσόδων προέρχεται από φόρους κατανάλωσης, εν μέρει λόγω των συγκρατημένων κανονικών και μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ. Το Λουξεμβούργο κατέχει την πρώτη θέση στην ΕΕ όσον αφορά τον αριθμό των κατηγοριών αγαθών και υπηρεσιών που καλύπτονται από μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ. Η ύπαρξη ενός μεγάλου χρηματοπιστωτικού τομέα, ο οποίος απαλλάσσεται από τον ΦΠΑ, συμβάλλει επίσης στον χαμηλό λόγο ΦΠΑ προς το ΑΕΠ. Γενικά, το Λουξεμβούργο έχει περιθώριο αύξησης των εσόδων του, εάν επεκτείνει την εφαρμογή του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ. Επιπλέον, το σύστημα φορολόγησης εταιρειών στο Λουξεμβούργο επιφυλάσσει σε μεγάλο βαθμό ευνοϊκή μεταχείριση στη σύνταξη χρεών, γεγονός το οποίο συμβάλλει στον υψηλό λόγο ιδιωτικού χρέους προς το ΑΕΠ.
- (12) Η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος του Λουξεμβούργου που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2012 μπορεί να θεωρηθεί μόνον ως ένα σημαντικό πρώτο βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ακόμη και εάν λάβουμε υπόψη την πλειονότητα των πτυχών της εγκριθείσας μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος, το Λουξεμβούργο, για να καλύψει το δημοσιονομικό κενό, θα έπρεπε ακόμη να εφαρμόσει μακροπρόθεσμες πολιτικές με στόχο την αύξηση της διατηρησιμότητας, που θα οδηγούσαν σε μόνιμη βελτίωση της τάξεως των 8,6 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ στο πρωτογενές ισοζύγιο. Συνεπώς το Λουξεμβούργο πρέπει να προχωρήσει περισσότερο όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Η εισαγωγή ενός ανώτατου ορίου στις προσαρμογές των συντάξεων με βάση τις πραγματικές αυξήσεις των μισθών θα οδηγούσε στην αύξηση των συνταξιοδοτικών αποθεματικών και η αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης μέσω της ευθυγράμμισης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής θα συνέβαλε στην εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος. Επιπλέον, οι δυνατότητες πρόωρης συνταξιοδότησης πρέπει να μειωθούν και πρέπει να δοθούν κίνητρα ώστε να παραμένουν οι εργαζόμενοι επαγγελματικά ενεργοί πέρα από το ελάχιστο απαιτούμενο διάστημα. Επιπλέον, ο αντίκτυπος των μακροπρόθεσμων δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στη δημοσιονομική διατηρησιμότητα προβλέπεται να συμβάλει κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες στην κάλυψη του κενού διατηρησιμότητας του Λουξεμβούργου. Η αναμενόμενη αύξηση τόσο του αριθμού των ηλικιωμένων όσο και του αριθμού των εξαρτημένων απόμων στο Λουξεμβούργο είναι υψηλή σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ.
- (13) Η τρέχουσα παραγωγικότητα του Λουξεμβούργου είναι αρκετά υψηλή. Εντούτοις, στενεύει ολοένα και περισσότερο το περιθώριο ελιγμών από πλευράς παραγωγικότητας. Συνεπώς, η αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος

πρέπει να περιοριστεί, εξασφαλίζοντας έναν καλύτερο σχετισμό μισθών και παραγωγικότητας. Το Λουξεμβούργο έλαβε μέτρα συγκράτησης της αύξησης των μισθών, μέσω της ευέλικτης εφαρμογής του συστήματος της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μεταξύ 2012 και 2014. Ωστόσο, η εν λόγω μεταρρύθμιση είναι μόνον προσωρινή και δεν εγγυάται ότι οι μισθοί θα εξελιχθούν με την πάροδο του χρόνου παράλληλα με την παραγωγικότητα. Η παραγωγικότητα δεν είναι η ίδια σε όλους τους οικονομικούς τομείς και το επίπεδο της στον χρηματοπιστωτικό τομέα είναι σχεδόν διπλάσιο σε σχέση με αυτό της υπόλοιπης οικονομίας. Υπάρχει σημαντικό κίνδυνος για την ανταγωνιστικότητα του Λουξεμβούργου από το 2015 και έπειτα, όταν το σύστημα αυτόματης τιμαριθμικής προσαρμογής θα εφαρμοστεί εκ νέου κανονικά. Συνεπώς, πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για τη μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των μισθών κατά τρόπο πιο μόνιμο, ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας στο μέλλον.

- (14) Η οικονομία του Λουξεμβούργου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον χρηματοπιστωτικό του τομέα, στον οποίο αντιστοιχεί σχεδόν το 30 % της συνολικής προστιθέμενης αξίας και το 25 % των δημοσιονομικών εσόδων που εισπράττονται. Για τη διαφύλαξη της μελλοντικής ανταγωνιστικότητας της χώρας, πρέπει να αναπτυχθούν εναλλακτικοί «ιδιαιτεροί τομείς ειδίκευσης». Εντούτοις, το σύστημα έρευνας και τεχνολογίας του Λουξεμβούργου εξακολουθεί να είναι πολύ αδύναμο και το Λουξεμβούργο δεν βρίσκεται σε σωστή πορεία ως προς την επίτευξη του στόχου του στην έρευνα και τεχνολογία (E&A) όσον αφορά την ένταση για το 2020. Οι επιδόσεις του Λουξεμβούργου όσον αφορά τους δείκτες συνεργασίας μεταξύ δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων και εταιρειών είναι πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τον μέσο όρο στην ΕΕ, γεγονός που αντικατοπτρίζει την τρέχουσα έλλειψη σύνδεσης μεταξύ του τομέα της E&A και του δημόσιου ερευνητικού συστήματος. Το Λουξεμβούργο πρέπει να αντιμετωπίσει την πτωτική τάση που διαπιστώνεται ως προς την ένταση στην E&A, ιδίως συμβάλλοντας στην ενίσχυση της έντασης E&A στις επιχειρήσεις. Η ανάπτυξη μιας πιο στοχοθετημένης ευφυούς στρατηγικής εξειδίκευσης θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μεγιστοποίηση των οικονομικών συνεπειών της χρηματοδότησης της δημόσιας έρευνας, ιδίως μέσω της εξασφάλισης ενός μοχλευτικού αποτελέσματος στις ιδιωτικές επενδύσεις. Μια τέτοια στοχοθετημένη προσέγγιση πρέπει να συμπληρωθεί από μια ολοκληρωμένη οριζόντια πολιτική η οποία θα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και στην αύξηση του αριθμού καινοτόμων επιχειρήσεων.
- (15) Η ανεργία των νέων εξακολουθεί να παραμένει υψηλή σε ποσοστό 18 % και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το εκπαιδευτικό επίπεδο. Οι νέοι κάτοικοι αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό για θέσεις εργασίας από μη μόνιμους κατοίκους, οι οποίοι συχνά διαθέτουν περισσότερες δεξιότητες. Μολονότι το Λουξεμβούργο έχει δείξει μεγάλη αποφασιστικότητα για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες. Για να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, τα λαμβανόμενα μέτρα πρέπει να αποτελέσουν μέρος μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένων ενισχυμένων πολιτικών δραστηριοποίησης για την καταπολέμηση της εξάρτησης από παροχές. Οι επιδόσεις του Λουξεμβούργου ως προς τον έλεγχο «PISA»⁽¹⁾ σχετικά με τις επιδόσεις σε βασικές δεξιότητες των νέων είναι

σχετικά χαμηλές. Απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση της αρνητικής τάσης που παρατηρείται στην ανάπτυξη, στα μαθηματικά και στις επιστήμες από το 2006. Περαιτέρω προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν ώστε να βελτιωθούν και να στοχοθετηθούν οι εκπαιδευτικοί πόροι για τα σχολεία με μειονεκτούντες μαθητές και να αυξηθούν οι απαραίτητοι πόροι για τη στήριξη των γλωσσών και για ενισχυτικά μαθήματα. Τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην αγορά εργασίας τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω και να αντιμετωπιστούν μέσω στοχοθετημένων μέτρων, μεταξύ άλλων ως προς τις γλωσσικές ικανότητες. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στο πλαίσιο αυτό. Περαιτέρω μέτρα πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της προσχολικής εκπαίδευσης και τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, ιδίως σε σχέση με τους μετανάστες. Η απασχολησιμότητα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας πρέπει να βελτιωθεί, μέσω και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων.

- (16) Το Λουξεμβούργο έχει δεσμευθεί όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στους εκτός ΣΕΕ (συστήματος εμπορίας εκπομπών) τομείς έως 20 % το 2020 σε σύγκριση με το 2005, αλλά αναμένεται να αποτύχει ως προς την επίτευξη του στόχου του κατά 23 ποσοστιαίες μονάδες σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις για το 2020 που βασίζονται στις υπάρχουσες μετρήσεις. Ο τομέας των μεταφορών ήταν υπεύθυνος για εκπομπές εκτός ΣΕΕ σε ποσοστό 68 % το 2011 και αποτελεί καίριας σημασίας πρόκληση για το Λουξεμβούργο. Τα μέτρα που υφίστανται σήμερα θα συμβάλουν μόνον κατά το ένα τρίτο περίπου της απαραίτητης μείωσης των εκπομπών αερίου θερμοκηπίου για την επίτευξη του στόχου. Κατά συνέπεια, πρέπει να επιταχυνθεί η λήψη μέτρων, ιδίως μέσω της αύξησης της φορολογίας των καυσίμων ώστε να μειωθεί το χάσμα στη φορολογία σε σχέση με τις γειτονικές χώρες. Πρέπει επίσης να επιταχυνθεί η μεταρρύθμιση της φορολόγησης των οχημάτων. Το Λουξεμβούργο πρέπει να συνεχίσει με την εφαρμογή σχεδίων που ευνοούν τη χρήση δημόσιων μεταφορών. Πρέπει να εισαγάγει χρέωση για την κυκλοφορική συμφόρηση ώστε να ενθαρρυνθεί η μετάβαση προς τη χρησιμοποίηση δημόσιων μέσων μεταφοράς. Πρέπει να προωθηθεί η καλύτερη σύνδεση του δικτύου δημόσιων μεταφορών με τις γειτονικές περιοχές.
- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Λουξεμβούργου. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Λουξεμβούργο, αλλά και το κατά πόσον συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο Ένωσης κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.
- (18) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας, και η γνώμη του⁽²⁾ διατυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

(1) PISA είναι το πρόγραμμα του ΟΟΣΑ για τη διεθνή αξιολόγηση των σπουδαστών.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

(19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ευρωζώνης στο σύνολό της. Με βάση την ανάλυση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε συγκεκριμένες συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμα ⁽¹⁾. Το Λουξεμβούργο πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Λουξεμβούργο να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση και να παραμείνει στον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η δημογραφική γήρανση. Να ενισχύσει τη δημοσιονομική διακυβέρνηση υιοθετώντας ένα μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο το οποίο θα καλύπτει τη γενική κυβέρνηση και θα περιλαμβάνει πολυετή ανώτατα όρια δαπανών, προβλέποντας την παρακολούθηση των δημοσιονομικών κανόνων από ανεξάρτητο φορέα.
2. Να λάβει μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει την ευνοϊκή μεταχείριση της σώρευσης χρέους στη φορολογία επιχειρήσεων και να επεκτείνει την εφαρμογή του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ.
3. Να μειώσει τις δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση και να καταστήσει τη μακροχρόνια περίθαλψη πιο αποδοτική σε σχέση με το κόστος, ιδίως εστιάζοντας περισσότερο στην πρόληψη, στην αποκατάσταση και στην ικανότητα αυτοεξυπηρέτησης ενισχύοντας την πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, λαμβάνοντας πρόσθετα μέτρα για τη μείωση της πρόωρης συνταξιοδότησης και την αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, μέσω της ευθυγράμμισης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών ωφελιμάτων με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής.

4. Εκτός από το τρέχον πάγωμα, να λάβει περαιτέρω διαρθρωτικά μέτρα, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές, για τη μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των μισθών, περιλαμβανομένης της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στην εξέλιξη της παραγωγικότητας και στις τομεακές εξελίξεις, καθώς και στις συνθήκες της αγοράς εργασίας, και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα. Να επιταχύνει τις προσπάθειες για τη διαφοροποίηση της διάρθρωσης της οικονομίας, ενισχύοντας τις ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα, ιδίως μέσω της ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ δημόσιων ερευνητικών ιδρυμάτων και εταιρειών.
5. Να επιταχύνει τις προσπάθειες για τη μείωση της ανεργίας των νέων μέσω της βελτίωσης του σχεδιασμού και της παρακολούθησης των ενεργών πολιτικών στην αγορά εργασίας. Να ενισχύσει τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση με στόχο την καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των νέων με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, ιδίως όσον αφορά τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Να εντείνει τις προσπάθειες για την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των ηλικιωμένων εργαζομένων, μεταξύ άλλων, μέσω της βελτίωσης της απασχολησιμότητάς τους μέσω της διά βίου μάθησης.
6. Να εντείνει τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου για μείωση των εκτός ΣΕΔΕ εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ιδίως μέσω της αύξησης της φορολογίας των προϊόντων ενέργειας για τις μεταφορές.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/15)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο

δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Μάλτας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Μάλτας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την τρίτη Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών του 2013. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε τη δεύτερη έκθεση για τον Μηχανισμό Παγρύντησης, στην οποία προσδιόρισε τη Μάλτα ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης που διεξήγαγε για τη Μάλτα, με βάση το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυση της Επιτροπής προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Μάλτα παρουσιάζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, που χρήζουν παρακολούθησης και απαιτούν δράση σε επίπεδο πολιτικής. Συγκεκριμένα, ο τραπεζικός τομέας και οι εξελίξεις όσον αφορά την αγορά ακινήτων δικαιολογούν στενή παρακολούθηση. Για την επίτευξη μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών απαιτείται να δοθεί έμφαση από πλευράς πολιτικής.
- (9) Στις 30 Απριλίου 2013, η Μάλτα υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2016 και το

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρείται για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 61.

εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να διαπιστωθεί ο βαθμός διασύνδεσής τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.

- (10) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του εν λόγω προγράμματος, είναι εφικτό. Το Συμβούλιο ακύρωσε στις 4 Δεκεμβρίου 2012 την απόφασή του σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Μάλτα ⁽¹⁾, λόγω της διόρθωσής του το 2011, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2012, το εν λόγω έλλειμμα φάνηκε πως θα ήταν βιώσιμο. Ωστόσο, το 2012 η Μάλτα κατέγραψε έλλειμμα γενικής κυβέρνησης ίσο προς 3,3 % του ΑΕΠ, το οποίο υπερέβαινε και πάλι την τιμή αναφοράς 3 % του ΑΕΠ. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι η σταδιακή μείωση του ελλείμματος από 3,3 % του ΑΕΠ το 2012 σε 0,8 % του ΑΕΠ το 2016, γεγονός το οποίο υποδεικνύει ότι συνεπάγεται σταδιακή πρόοδο προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο. Το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο μιας ισοσκελισμένης θέσης σε διαρθρωτικούς όρους, που αποτελεί στόχο πιο φιλόδοξο από εκείνον που απαιτείται από το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, αλλά δεν έχει προγραμματιστεί η επίτευξή του εντός της περιόδου του προγράμματος σταθερότητας. Ο στόχος του 2013 για το έλλειμμα στο πρόγραμμα σταθερότητας βασίζεται σε σχετικά υψηλή αύξηση των φορολογικών εσόδων, κάτι το οποίο δεν φαίνεται να εξηγείται πλήρως με βάση το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζεται το πρόγραμμα σταθερότητας. Επιπλέον, ο εν λόγω στόχος δεν στηρίζεται επαρκώς από λεπτομερή μέτρα, γεγονός το οποίο ισχύει και για τα επόμενα έτη. Συνεπώς, η μεταβολή στο προγραμματισμένο (το οποίο έχει υπολογιστεί εκ νέου) διαρθρωτικό ισοζύγιο είναι πολύ υψηλότερη σε σχέση με την πρόβλεψη των υπηρεσιών της Επιτροπής. Σύμφωνα με την Επιτροπή, το διαρθρωτικό ισοζύγιο βελτιώνεται μόνον κατά ¼ εκατοστιαίας μονάδας του ΑΕΠ το 2013 και ελάχιστα μόνον το 2014, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής.

Το χρέος γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει άνω του 60 % του ανώτατου ορίου του ΑΕΠ καθ' όλο τον χρονικό ορίζοντα του προγράμματος σταθερότητας. Οι εθνικές αρχές προβλέπουν ότι το χρέος θα αυξηθεί σε 74,2 % του ΑΕΠ το 2014 και συνεπώς ότι στη συνέχεια θα αρχίσει να μειώνεται σε 70 % έως το 2016. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, ο λόγος χρέους/ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κάπως ταχύτερα, σε ποσοστό 74,9 % το 2014, καθώς το πρωτογενές έλλειμμα αναμένεται να εξακολουθήσει να αυξάνεται. Δεδομένης της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος το 2011, η Μάλτα διανύει μια τριετή μεταβατική περίοδο όσον αφορά την εφαρμοσιμότητα της τιμής αναφοράς για τη μείωση του χρέους, ξεκινώντας το 2012. Η Μάλτα δεν σημείωσε επαρκή πρόοδο ως προς τη συμμόρφωση με το κριτήριο όσον αφορά το χρέος το 2012 και δεν προβλέπεται να το επιτύχει κατά την περίοδο 2013-2014. Ενώ το δημοσιονομικό πλαίσιο της Μάλτας είναι αρκετά ευέλικτο, ο μη δεσμευτικός του χαρακτήρας και ο σύντομος χρονικός ορίζοντας του δημοσιονομικού σχεδιασμού δεν ευνοούν την επίτευξη ενός υγιούς δημοσιονομικού αποτελέσματος. Η

οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια δεν έχει ακόμη ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία και δεν έχει ακόμη εισαχθεί σε αυτήν κανόνας περί ισοσκελισής του διαρθρωτικού ισοζυγίου του προϋπολογισμού, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση, που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2012 στις Βρυξέλλες. Στο πρόγραμμα σταθερότητας εκφράζεται η πρόθεση της κυβέρνησης περί σύστασης δημοσιονομικού συμβουλίου, αλλά δεν προβλέπονται συγκεκριμένα σχέδια.

- (11) Η φορολογική συμμόρφωση και η φοροδιαφυγή εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση για την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών. Οι αρχές έχουν εισαγάγει σειρά συναφών μέτρων ενώ σειρά άλλων μέτρων θα ληφθούν σύντομα, αλλά η εφαρμογή τους πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο στενής παρακολούθησης καθώς δεν έχουν προκύψει ακόμη συγκεκριμένα αποτελέσματα. Τα φορολογικά κίνητρα για τις εταιρείες όσον αφορά την ανάληψη χρέους εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά. Το 2012, η Μάλτα ξεχώρισε ως η χώρα με τη δεύτερη μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ της φορολογικής μεταχείρισης των χρηματοδοτήσεων νέων επενδύσεων με δανειακά και με ίδια κεφάλαια. Αυτή η ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους μπορεί να οδηγήσει σε εξαιρετικά υψηλή εταιρική μόχλευση και σε μη αποδοτική κατανομή των κεφαλαίων. Η Μάλτα είναι από τα λίγα κράτη μέλη που δεν έχουν μεριμνήσει για την αντιμετώπιση της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους.
- (12) Η Μάλτα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις όσον αφορά τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της δεδομένου του δημοσιονομικού αντικτύπου της δημογραφικής γήρανσης που προβλέπεται πως θα υπερβεί σε μεγάλο βαθμό τον μέσο όρο της ΕΕ. Η αύξηση στις συνταξιοδοτικές δαπάνες αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ήμισυ της συνολικής προγραμματισμένης αύξησης ως προς τις δαπάνες λόγω της δημογραφικής γήρανσης, ενώ σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη η νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης εξακολουθεί να είναι μικρή και η αύξησή της, που νομοθετήθηκε με βάση τη μεταρρύθμιση του 2006, είναι αργή. Απαιτείται περαιτέρω μεταρρύθμιση ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα, με ταυτόχρονη διασφάλιση της επάρκειας και με την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν την ισοτιμία μεταξύ των γενεών. Ενώ πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, δεν υποβλήθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις για περαιτέρω μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας είναι χαμηλό και δεν έχει ακόμη χαρακτηί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενεργό γήρανση. Η περιορισμένη πρωτογενής ιατροφαρμακευτική κάλυψη, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη δημογραφική γήρανση μπορεί να οδηγήσει μακροπρόθεσμα σε υψηλές δαπάνες στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Η διοικητική ικανότητα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων είναι ελλιπής, με αποτέλεσμα οι διαδικασίες να καθίστανται πολύπλοκες και μακροχρόνιες.
- (13) Τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη μείωση του ποσοστού της πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης έναρξης της προπαρασκευαστικής διαδικασίας που θα οδηγήσει στη στρατηγική για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης είναι ευπρόσδεκτα, μεταξύ άλλων για να μειωθεί η αναντιστοιχία μεταξύ ζήτησης και προσφοράς δεξιοτήτων. Η

⁽¹⁾ Απόφαση 2012/778/ΕΕ του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2012 (ΕΕ L 342 της 14.12.2012, σ. 43).

⁽²⁾ Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41).

αποτελεσματικότητα των προσπαθειών που έχουν καταβληθεί από πλευράς πολιτικής θα εξαρτηθεί από την ορθή και έγκαιρη εφαρμογή, η οποία θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο στενής παρακολούθησης. Ωστόσο, η ανεπαρκής σύνδεση μεταξύ εκπαίδευσης, κατάρτισης και αναγκών της αγοράς εργασίας συνιστά σημαντικό εμπόδιο. Η προβλεπόμενη δημιουργία ενιαίου συστήματος μαθητείας, το οποίο θα καλύπτει περισσότερα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων αναμένεται επίσης να συμβάλει στη δημιουργία ενός εργατικού δυναμικού που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς.

- (14) Η Μάλτα έχει επίσης πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα ως προς την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, κυρίως με στόχο τη βελτίωση της συμφιλίωσης μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Το ποσοστό απασχόλησης γυναικών εξακολουθεί να αυξάνεται, επηρεαζόμενο από ένα ευνοϊκό αποτέλεσμα κούρτης. Υπάρχει, ωστόσο, περιθώριο βελτίωσης: το ποσοστό απασχόλησης γυναικών εξακολουθεί να είναι χαμηλό, η μητρότητα εξακολουθεί να επηρεάζει σημαντικά τη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και το χάσμα απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων είναι το υψηλότερο στην Ένωση. Η περαιτέρω προώθηση ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων και η αύξηση της παροχής οικονομικά προσιτών παιδικών σταθμών και κέντρων υποδοχής μετά το σχολικό ωράριο σε ένα ευρύτερο τμήμα του πληθυσμού μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω αύξηση του ποσοστού απασχόλησης γυναικών.
- (15) Ο μηχανισμός προσαρμογής του κόστους ζωής της Μάλτας διαθέτει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία φαίνεται πως αμβλύνουν τα αρνητικά του αποτελέσματα στις συνολικές επιδόσεις της αγοράς εργασίας και στην προσαρμογή των μισθών: ο μηχανισμός προβλέπει κατ' αποκοπή αύξηση, με αποτέλεσμα να αντισταθμίζει μερικώς μόνον τον πληθωρισμό στους μισθούς άνω του βασικού μισθού «αναφοράς», προβλέπονται ρητρες παρέκκλιση σε ειδικό και σε γενικό επίπεδο, και η μισθολογική διαπραγμάτευση είναι πλήρως αποκεντρωμένη. Ωστόσο, σε περίπτωση πολύ αρνητικών συγκυριών του οικονομικού κύκλου, το σύστημα εξακολουθεί να συνιστά δυνητική πρόκληση για την ευελιξία των πραγματικών αμοιβών, εμποδίζοντας έτσι την προσαρμογή της αγοράς εργασίας και την ανταγωνιστικότητα. Η αστάθεια των τιμών ορισμένων συνιστωσών του δείκτη τιμών που χρησιμοποιείται στον μηχανισμό, ιδίως η αστάθεια των τιμών ενέργειας, μπορεί να ασκεί πίεση στον πληθωρισμό μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ μισθών και τιμών. Συνεπώς, η συλλογή δεδομένων όσον αφορά τις αμοιβές και την παραγωγικότητα σε κλαδικό επίπεδο, και η στενή παρακολούθηση του αντικτύπου του συστήματος της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών θα είναι απαραίτητη ώστε να αποσοβηθούν τυχόν κίνδυνοι. Οι αρχές της Μάλτας πρέπει να παρακολουθούν στενά τον αντίκτυπο του μηχανισμού στην οικονομία και να είναι έτοιμες για τη μεταρρύθμισή του εφόσον αυτό κρίνει αναγκαίο.
- (16) Η ανταγωνιστικότητα της Μάλτας εξακολουθεί να κινδυνεύει δεδομένης της πολύ περιορισμένης διαφοροποίησης και των ανεπαρκών περιβαλλοντικών επιδόσεων όσον αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα υψηλές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Η δεινή οικονομική κατάσταση του κύριου παρόχου ενεργειακής υπηρεσίας (Enemalta), εντείνει αυτή την ανασφάλεια, ωστόσο η ζεύξη παροχής ηλεκτρικής ενέργειας με τη Σικελία αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της κατάστασης μετά το 2014. Ενώ αναλήφθηκε σειρά πρωτοβουλιών, όπως η υιοθέτηση φωτοβολταϊκής ενέργειας, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παραμένει ιδιαίτερος χαμηλό και φαίνεται να κιν-

δυνεύει η σκοπιμότητα σημαντικών έργων, όπως είναι η ανάπτυξη αιολικών πάρκων. Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση, η οποία έλαβε στήριξη μέσω ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως όσον αφορά τα δημόσια κτίρια. Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις του συστήματος μεταφορών της Μάλτας είναι επίσης ανεπαρκείς. Η Μάλτα θα επωφελείτο από μια ολοκληρωμένη στρατηγική μεταφορών που θα αποσκοπούσε στο να βελτιώσει τις δημόσιες μεταφορές, το οδικό δίκτυο, τις επιδόσεις αναφορικά με τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και στο να ενθαρρύνει περαιτέρω τη χρήση άλλων τύπων μεταφορών από αυτόν των επιβατικών αυτοκινήτων.

- (17) Ο τραπεζικός κλάδος στη Μάλτα είναι πολύ ευρύς σε σύγκριση με την εγχώρια οικονομία. Ενώ αυτό οφείλεται ιδίως σε μη βασικές εγχώριες και διεθνείς τράπεζες, οι οποίες έχουν περιορισμένη έκθεση στην εγχώρια οικονομία, η συνεχιζόμενη αυστηρή επίβλεψή τους αναμένεται να εμποδίσει τον αρνητικό αντίκτυπο που μπορεί να επιφέρουν οι δραστηριότητές τους στην οικονομική σταθερότητα. Οι εγχώριες τράπεζες εξακολουθούν να είναι σε μεγάλο βαθμό εκτεθειμένες στην αγορά ακινήτων ενώ οι προβλέψεις που αφορούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια είναι σχετικά χαμηλές. Έχουν πραγματοποιηθεί ήδη συζητήσεις όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής αλλά αυτό δεν έχει ακόμη οδηγήσει στη λήψη κατάλληλων ρυθμιστικών μέτρων. Το δικαστικό σύστημα υποφέρει από ανεπάρκειες που συνιστούν περαιτέρω κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Το μακρύ χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίλυση περιπτώσεων αφερεγγυότητας εμποδίζει την αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων εμπράγματης εξασφάλισης. Σε περιόδους οικονομικής πίεσης, αυτό μπορεί να επιβαρύνει επιπλέον τους ισολογισμούς των τραπεζών και να οδηγήσει σε αύξηση των ζημιών, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε σφαιρική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Μάλτας. Προέβη σε αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας και του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων και παρουσίασε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Μάλτα, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 5 κατωτέρω.
- (19) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας, και η γνώμη του⁽¹⁾ διατυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Οι συστάσεις που διατυπώνει με βάση το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 2 έως 5 κατωτέρω.
- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ευρωζώνης στο σύνολό της. Με βάση την ανάλυση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε συγκεκριμένες συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

νόμισμα ⁽¹⁾. Ως κράτος που έχει υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμα, η Μάλτα θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει η Μάλτα δράση κατά την περίοδο 2013-2014 με στόχο:

1. Να προσδιορίσει και να εφαρμόσει τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη της ετήσιας προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής που προβλέπεται στις συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ώστε να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2014 κατά τρόπο βιώσιμο και ευνοϊκό για τη ανάπτυξη, περιορίζοντας την προσφυγή σε έκτακτα/προσωρινά μέτρα. Ύστερα από τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, πρέπει να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής με κατάλληλο ρυθμό ώστε να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) έως το 2019. Πρέπει να υιοθετήσει ένα δεσμευτικό, βασισμένο σε κανόνες πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο το 2013. Να διασφαλίσει την υλοποίηση των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αύξηση της φορολογικής συμμόρφωσης και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και να λάβει μέτρα για τη μείωση της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους στη φορολογία των εταιρειών.
2. Να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με στόχο τη μείωση της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών, μεταξύ άλλων μέτρων επισπεύδοντας την αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης εξαρτώντας τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης ή τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα από τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής και ενθαρρύνοντας την αποταμίευση για ιδιωτικές συντάξεις. Να λάβει μέτρα για την αύξηση της απασχολησιμότητας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας χαράσσοντας και εφαρμόζοντας μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενεργό γήρανση. Να δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με στόχο τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας στον εν λόγω τομέα, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της δημόσιας ιατροφαρμακευτικής κάλυψης. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και να μειώσει τον χρόνο που απαιτούν οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων.

3. Να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της σύστασης ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης, και της αύξησης της σύνδεσης της αγοράς εργασίας με την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την αντιμετώπιση των ελλείψεων όσον αφορά τις δεξιότητες, μεταξύ άλλων μέσω της ανακοινωθείσας μεταρρύθμισης του συστήματος μαθητείας. Να συνεχίσει να στηρίζει τη βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω της προώθησης ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας, ιδίως μέσω της αύξησης της παιδικής μέριμνας και υποδοχής μετά το σχολικό ωράριο σε προστιτές τιμές.
4. Να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού μείγματος και των ενεργειακών πόρων, ιδίως μέσω της αύξησης της υιοθέτησης ανανεώσιμης ενέργειας και της έγκαιρης ολοκλήρωσης της ηλεκτρικής ζεύξης με τη Σικελία. Να διατηρήσει τις προσπάθειες για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και για τη μείωση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών.
5. Να λάβει μέτρα για την περαιτέρω ενίσχυση των προβλέψεων για ζημίες απομείωσης δανείων στον τραπεζικό τομέα ώστε να αμβλυθούν τυχόν κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν από την έκθεση στην αγορά ακινήτων. Να εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες από πλευράς πολιτικής για να εξασφαλίσει την αυστηρή εποπτεία του τραπεζικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των μη βασικών τραπεζών με εγχώριο και διεθνή προσανατολισμό. Να βελτιώσει τη συνολική αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, για παράδειγμα μέσω της μείωσης του απαιτούμενου χρόνου για την επίλυση υποθέσεων αφερεγγυότητας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Πολωνίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/16)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Αφού ζήτησε την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιαστεί σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατήρησιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών ⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση ⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Πολωνίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία δεν προσδιόρισε την Πολωνία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την τόνωση της ανάπτυξης. Το Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη δημοσιονομική εξυγίανση που θα ευνοεί την ανάπτυξη, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανεισμού στην οικονομία, να προωθηθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 30 Απριλίου 2013, η Πολωνία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης 2012-2016 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2013. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα προγράμματα αυτά αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 65.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

- (9) Η Πολωνία κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης το 2011-2012 σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της επιδείνωσης της παγκόσμιας οικονομικής κατάστασης, η προδεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος δεν τηρήθηκε και απαιτείται περισσότερος χρόνος για τη διόρθωσή του. Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης του 2013 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος είναι αισιόδοξο. Συγκεκριμένα, η ιδιωτική κατανάλωση και οι ιδιωτικές επενδύσεις αναμένεται να σημειώσουν μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2013, με αποτέλεσμα συνολικό υψηλότερο ποσοστό ανάπτυξης για το 2013 (1,5 % έναντι 1,1 %). Σύμφωνα με το πρόγραμμα, στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής είναι να φθάσει το έλλειμμα στο 3,5 % του ΑΕΠ έως το 2013 [ένα έτος μετά την αρχική προδεσμία που καθορίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) 2012] και να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ) έως το 2016. Ωστόσο, το πρόγραμμα σύγκλισης του 2013 προβλέπει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα κυμανθεί κάτω από το 3 % του ΑΕΠ μόλις το 2015. Λόγω των υπερβολικά αισιόδοξων προβλέψεων του προγράμματος ως προς την ανάπτυξη και τα έσοδα, το Συμβούλιο θεωρεί ότι η δημοσιονομική προσπάθεια που προβλέπεται από τις αρχές δεν συμβιβάζεται με μια πραγματική διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος το 2013 εκτός εάν ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την ενίσχυση της προσπάθειας αυτής κατά τη διάρκεια του έτους. Το πρόγραμμα βασίζεται σε ένα αισιόδοξο σενάριο και δεν υποστηρίζεται επαρκώς από λεπτομερή μέτρα ώστε να διασφαλιστεί αξιόπιστα η διόρθωση του ελλείμματος το αργότερο μέχρι το 2014. Απαιτούνται συνεπώς πρόσθετες προσπάθειες με βάση λεπτομερή μέτρα για το 2013 και για το 2014.

Οι αρχές δεν εκμεταλλεύτηκαν ικανοποιητικά το προ της κρίσης περιβάλλον ανάπτυξης για τη μεταρρύθμιση της διάρθρωσης των δημοσίων δαπανών προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε έργα που πρόκειται να τονώσουν την ανάπτυξη. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο ΜΔΣ της τάξεως του - 1 % του ΑΕΠ που αντανάκλα τους στόχους του συμφώνου. Με βάση το (εκ νέου υπολογισθέν) διαρθρωτικό έλλειμμα, ο ΜΔΣ δεν αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2016, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα, δεδομένου ότι η προγραμματισμένη ετήσια πρόοδος για την επίτευξη του ΜΔΣ της τάξεως του 0,3 % του ΑΕΠ (σε διαρθρωτικούς όρους) το 2015 και του 0,7 % του ΑΕΠ το 2016 δεν είναι ικανοποιητική. Ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών, λαμβανομένων υπόψη των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, είναι σύμφωνος με την τιμή αναφοράς που προβλέπει το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης για ολόκληρη την περίοδο του προγράμματος. Επιπρόσθετες προσπάθειες καθώς και αλλαγές στη σύνθεση της προσαρμογής μπορεί να απαιτηθούν επίσης κατά τα τελευταία έτη του προγράμματος αφού η πρόοδος προς την κατεύθυνση του ΜΔΣ βασίζεται κυρίως σε σημαντικές περικοπές των δαπανών δημοσίων επενδύσεων και δεν στηρίζεται επαρκώς σε λεπτομερή μέτρα. Το χρέος της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται ότι θα παραμείνει κάτω από το 60 % του ΑΕΠ στην Πολωνία κατά την περίοδο που καλύπτει το πρόγραμμα. Οι εθνικές αρχές προβλέπουν ότι θα παραμείνει σε γενικές γραμμές σταθερό με ποσοστό ελαφρώς πάνω από 55,5 % του ΑΕΠ έως το 2014/2015 (και θα μειωθεί το 2016), ενώ η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με τα σχέδια εξυγίανσης και

τους παράγοντες μείωσης του χρέους, αναμένει ότι θα αυξηθεί περίπου στο 59 % του ΑΕΠ το 2014. Η φορολογική συμμόρφωση εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό θέμα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, η οποία απαιτεί επίσης τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους φορολογούμενους και τη βελτίωση της αποδοτικότητας της φορολογικής διοίκησης. Για τη διασφάλιση της στρατηγικής δημοσιονομικής εξυγίανσης είναι σημαντικό η δημοσιονομική εξυγίανση να βασίζεται σε συνολικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

- (10) Το χαμηλό ποσοστό δαπανών που αποσκοπούν στην τόνωση της ανάπτυξης (εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία) και η μείωση των δημόσιων επενδύσεων εμποδίζουν τις μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές προοπτικές. Ο τομέας της υγείας στην Πολωνία αντιμετωπίζει προβλήματα όσον αφορά περιορισμούς σε θέματα πρόσβασης στην περίθαλψη και αναποτελεσματικότητα σε θέματα κόστους, ενώ οι δαπάνες στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα λόγω της δημογραφικής γήρανσης, αυξάνοντας την επιβάρυνση που αντιπροσωπεύουν για τα δημόσια οικονομικά. Το σύστημα θα μπορούσε να βελτιωθεί με την ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας και των εξειδικευμένων κέντρων καθώς και με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που υφίστανται για την αύξηση της αποτελεσματικότητας κόστους όσον αφορά τη νοσοκομειακή περίθαλψη.
- (11) Η πολωνική κυβέρνηση δεν έχει ακόμη θέσει σε εφαρμογή έναν πάγιο κανόνα για τις δαπάνες ο οποίος συμφωνεί με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ). Η Πολωνία δεν σημειωσε παρά περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά τον προγραμματισμό μεσοπρόθεσμα και τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων κυβέρνησης στις διαδικασίες κατάρτισης του προϋπολογισμού.
- (12) Η ανεργία των νέων σημειώνει αύξηση και αυτό αντανάκλα, μεταξύ άλλων, τις συνέπειες της ανεπαρκούς προσαρμογής των αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ενώ οι εφαρμοσθείσες μεταρρυθμίσεις των εκπαιδευτικών συστημάτων αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της αναντιστοιχίας των δεξιοτήτων και των θέσεων εργασίας, είναι ανάγκη να αυξηθεί η διαθεσιμότητα των θέσεων μαθητείας και μάθησης στο πλαίσιο της εργασίας, να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των σχολείων και εργοδοτών και να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης. Η υλοποίηση μιας Εγγύησης για τη νεολαία, που στηρίζεται στις τρέχουσες προσπάθειες, θα συμβάλει στην υποστήριξη των νέων στην απασχόληση. Η αναλογία των ενηλίκων που συμμετέχουν στη διά βίου μάθηση παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα και η θέσπιση της στρατηγικής της διά βίου μάθησης εκκρεμεί.
- (13) Όσον αφορά τη βρεφονηπιακή μέριμνα, οι προσπάθειες της κυβέρνησης έχουν επικεντρωθεί στην εφαρμογή του «προγράμματος για τα νήπια». Ως αποτέλεσμα, την τελευταία διετία ο αριθμός των βρεφονηπιακών σταθμών έχει σχεδόν διπλασιαστεί, αλλά παραμένει χαμηλός σε σχετικούς όρους και δεν ανταποκρίνεται στη ζήτηση. Η Πολωνία έλαβε ελάχιστα μόνο μέτρα για την αντιμετώπιση της εκτεταμένης χρήσης της προσωρινής απασχόλησης. Η Πολωνία βρίσκεται στην τρίτη θέση της ΕΕ όσον αφορά το υψηλό ποσοστό ακούσιας απασχόλησης ορισμένου χρόνου στο σύνολο του απασχολούμενου εργατικού δυναμικού, ιδίως στην ηλικιακή ομάδα 15-24. Ενώ συχνά υποστηρίζεται ότι οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου αποτελούν μέσο προσχώρησης των ανέργων στην αγορά εργασίας με στόχο μεταγενέστερα τη σύναψη μόνιμων συμβάσεων, αυτό δεν φαίνεται να ισχύει για τους

περισσότερους εργαζόμενους στην Πολωνία. Αντίθετα, η εκτενής χρήση των εν λόγω συμβάσεων φαίνεται ότι έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού και στην παραγωγικότητα, στο μέτρο που, σε γενικές γραμμές, οι έκτακτοι εργαζόμενοι έχουν λιγότερο εύκολα πρόσβαση σε επαγγελματική κατάρτιση. Η μισθολογική ποιότητά στις συμβάσεις ορισμένου χρόνου είναι επίσης σχετικά υψηλή, συμβάλλοντας στο να καθίσταται το ποσοστό της φτώχειας στην εργασία ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ. Επιπλέον, η προσφυγή στις ανανεώσιμα συμβάσεις αστικού δικαίου με πολύ μειωμένα δικαιώματα κοινωνικής προστασίας είναι διαδεδομένη. Σύμφωνα με την κυβερνητική έκθεση «Νεολαία 2011», πάνω από 50 % των νέων εργαζομένων απασχολούνται βάσει τέτοιου είδους συμβάσεων.

- (14) Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας στην Πολωνία είναι χαμηλό. Παρότι οι πιθανότητες για πρόωγη συνταξιοδότηση έχουν μειωθεί σημαντικά και έχει πραγματοποιηθεί γενική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, εξακολουθεί να υφίσταται ένα ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς για τους εργαζόμενους στα ορυχεία. Επιπλέον, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης των γεωργών (KRUS) δημιουργεί κίνητρα για τους μικροκαλλιεργητές να παραμείνουν στον γεωργικό τομέα, ιδίως, διότι το σύστημα δεν επιτρέπει να ανιχνευθούν με ακρίβεια τα ατομικά εισοδήματα των γεωργών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη συγκαλυμμένης ανεργίας στις αγροτικές περιοχές, αποτελεί τροχοπέδη για την αύξηση της παραγωγικότητας και παρεμποδίζει την περιφερειακή και τομεακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού.
- (15) Η Πολωνία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ με το χαμηλότερο επίπεδο δαπανών Ε&Α και με τις χειρότερες επιδόσεις όσον αφορά τους δείκτες ευρύτερης καινοτομίας με την ευρύτερη έννοια. Το συνολικό ποσοστό των δαπανών Ε&Α σε σχέση με το ΑΕΠ στην Πολωνία, το οποίο το 2011 ήταν 0,77 %, συγκαταλεγόταν μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ. Ιδίως, οι δαπάνες Ε&Α του ιδιωτικού τομέα είναι χαμηλές (0,2 % του ΑΕΠ το 2011). Οι πολωνικές επιχειρήσεις βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό στην απορρόφηση τεχνολογίας, δηλ. στην εφαρμογή των ήδη υφιστάμενων τεχνολογιών μέσω επενδύσεων παγίου κεφαλαίου. Παρότι αυτό αποδείχθηκε επιτυχές για τη διασφάλιση κερδών παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης, η Πολωνία πρέπει να προσανατολιστεί προς ένα πιο εγχώριο μοντέλο που θα βασίζεται στην καινοτομία. Οι μεταρρυθμίσεις του επιστημονικού συστήματος και του συστήματος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επέφεραν σημαντική αναδιάρθρωση για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ επιστημονικού κόσμου και βιομηχανίας. Μέχρι στιγμής δεν υπάρχει διαθέσιμη αξιολόγηση των εν λόγω μεταρρυθμίσεων. Απαιτείται μια πιο συνολική προσέγγιση προκειμένου να εναρμονιστούν οι προσπάθειες στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της βιομηχανικής πολιτικής και να διασφαλιστεί ότι υφίστανται κατάλληλα μέσα που στηρίζουν το σύνολο του κύκλου καινοτομίας.
- (16) Σε όλους τους τομείς της οικονομίας της Πολωνίας υπάρχουν ακόμη πολύ υψηλά δυνητικά κέρδη από τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως με τη μόνωση των κτιρίων, και τα κέρδη αυτά θα μπορούσαν να στηρίξουν την ανάπτυξη. Το εγχώριο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας εξακολουθεί να είναι κορεσμένο, αλλά τα σχέδια για τη δημιουργία περισσότερων ικανοτήτων διασύνδεσης με γειτονικές αγορές σημειώνουν πρόοδο. Ο ανταγωνισμός στον τομέα του φυσικού αερίου εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από διάφορους

παράγοντες, και ιδίως από το γεγονός ότι η σταδιακή κατάργηση των διοικητικά καθοριζόμενων τιμών δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, ο κατεστημένος φορέας κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 97 % των αγορών λιανικής και χονδρικής πώλησης, και ότι το 90 % των εισαγωγών φυσικού αερίου προέρχεται από τη Ρωσία.

- (17) Παρότι έχει σημειωθεί πρόοδος, οι υποδομές μεταφορών της Πολωνίας οι οποίες δεν είναι ανεπτυγμένες εξακολουθούν να αποτελούν σε μεγάλο βαθμό τροχοπέδη για την ανάπτυξη. Τα βασικά οδικά έργα υποδομής έχουν σημειώσει πρόοδο, αλλά τα επενδυτικά έργα στον τομέα των σιδηροδρόμων έχουν καθυστερήσει σημαντικά. Η υποβαθμισμένη σιδηροδρομική υποδομή απαιτεί ουσιαστικές, αναπτυξιακές επενδύσεις, δεδομένου ότι μόνο το 36 % των περίπου 20 000 km σιδηροδρομικών γραμμών σε λειτουργία είναι σε καλή τεχνική κατάσταση. Παρά τις πρόσφατες προσπάθειες, η Πολωνία υστερεί ακόμη πολύ σε σχέση με άλλα κράτη μέλη όσον αφορά τη δυνητική ανάπτυξη των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η σταθερή ευρυζωνική κάλυψη είναι μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στην ύπαιθρο. Οι επενδύσεις στα δίκτυα ύδρευσης παρέμειναν ανεπαρκείς.
- (18) Οι επιδόσεις της δημόσιας διοίκησης της Πολωνίας είναι χαμηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Στα βασικά προβλήματα συγκαταλέγονται η διαφάνεια, η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος και το κόστος συμμόρφωσης, η αυξημένη κατά μέσο όρο διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, οι χρονοβόρες διαδικασίες αφερεγγυότητας και τα χαμηλά ποσοστά ανάκαμψης. Η χρήση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη δημόσια διοίκηση παραμένει επίσης χαμηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η Πολωνία έχει δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, η οποία υστερεί σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που είχε ανακοινωθεί αρχικά.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε μια συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Πολωνίας. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη συνάφειά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Πολωνία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την παροχή συνεισφορών στο επίπεδο της ΕΕ για τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που απηύθυνε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.
- (20) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης της Πολωνίας και η γνώμη⁽¹⁾ του αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ να αναλάβει η Πολωνία δράση κατά την περίοδο 2013-2014 ώστε:

1. Να ενισχυθεί και να εφαρμοστεί η δημοσιονομική στρατηγική για το έτος 2013 και μετά, υποστηριζόμενη από επαρκώς καθορισμένα μέτρα τόσο για το 2013 όσο και για το 2014, για να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2014 με διατηρήσιμο τρόπο και η επίτευξη της δημοσιονομικής προσπάθειας που καθορίζεται στις συστάσεις του

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

Συμβουλίου συστάσεις στο πλαίσιο της ΔΥΕ. Η διατηρήσιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτεί αξιόπιστη εφαρμογή των φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η οποία θα αυξήσει την ικανότητα προσαρμογής και θα τονώσει τη δυναμική ανάπτυξη και την απασχόληση. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχιστεί η προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που θα επιτρέψει στην Πολωνία την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου μέχρι το 2016. Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών, να περιοριστούν στο ελάχιστο οι περικοπές των επενδύσεων που εννοούν την ανάπτυξη, να επανεκτιμηθούν οι πολιτικές δαπανών βελτιώνοντας τη στόχευση των κοινωνικών πολιτικών και αυξάνοντας την οικονομική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των δαπανών στον τομέα της υγείας. Να βελτιωθεί η φορολογική συμμόρφωση, ιδίως με την αύξηση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης.

2. Να διασφαλιστεί η θέσπιση ενός μόνιμου κανόνα για τις δαπάνες το 2013 σύμφωνα με τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών. Να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση των μηχανισμών του ετήσιου και μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού συντονισμού μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης.
3. Να ενισχυθούν οι προσπάθειες για τη μείωση της ανεργίας των νέων, για παράδειγμα μέσω Εγγύησης για τη Νεολαία, να αυξηθεί ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων μάθησης και μείωσης με βάση την εργασία, να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των σχολείων και των εργοδοτών και να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης. Να θεσπιστεί η προτεινόμενη στρατηγική διά βίου μάθησης. Να καταπολεμηθούν η φτώχεια στην εργασία και ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας διευκολύνοντας, μεταξύ άλλων, τη μετάβαση από τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου στις συμβάσεις αορίστου χρόνου και μειώνοντας την υπερβολική προσφυγή στις συμβάσεις αστικού δικαίου.
4. Να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, ιδίως επενδύοντας στην παροχή υπηρεσιών ποιότητας, σε προσιτές τιμές, για την φροντίδα των παιδιών και στην προσχολική εκπαίδευση, εξασφαλίζοντας σταθερή χρηματοδότηση και εξειδικευμένο προσωπικό. Με σκοπό τη βελτίωση της τομεακής κινητικότητας της εργασίας, να ληφθούν μόνιμα μέτρα για τη μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης των γεωργών (KRUS). Να καταργηθεί σταδιακά το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των εργαζομένων στα ορυχεία με την προοπτική της ένταξής τους στο γενικό

καθεστώς. Να υποστηριχθεί η γενική μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με μέτρα για την προώθηση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας ώστε να αυξηθεί η ηλικία εξόδου από την αγορά εργασίας.

5. Να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για τη διασφάλιση ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος φιλικού προς την καινοτομία, με την ενίσχυση των δεσμών πολιτικής μεταξύ της έρευνας, της καινοτομίας και της βιομηχανίας, συνεχίζοντας την ανάπτυξη των ανανεούμενων κανονιστικών μέσων και την παροχή φορολογικών κινήτρων και με την καλύτερη στόχευση των υφιστάμενων κανονιστικών μέσων στα διάφορα στάδια του κύκλου της καινοτομίας.
6. Να ανανεωθεί και να διευρυνθεί η ενεργειακή παραγωγική ικανότητα και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα σε ολόκληρη την ενεργειακή αλυσίδα. Να επιταχυνθεί και να επεκταθεί η ανάπτυξη του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διασυννοριακών διασυνδέσεων, και να εξαλειφθούν οι φραγμοί στη διασυννοριακή ανταλλαγή ηλεκτρικής ενέργειας. Να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στον τομέα του φυσικού αερίου, με τη σταδιακή κατάργηση των διοικητικά καθοριζόμενων τιμών. Να ενισχυθούν ο ρόλος και οι πόροι της ρυθμιστικής αρχής της αγοράς σιδηροδρομικών μεταφορών και να διασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των σιδηροδρομικών επενδυτικών σχεδίων στην εν λόγω αγορά. Να επιταχυνθούν οι προσπάθειες για την αύξηση της ευρυζωνικής κάλυψης. Να βελτιωθεί η διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων.
7. Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με την απλοποίηση της εκτέλεσης των συμβάσεων και των απαιτήσεων για τις οικοδομικές άδειες και με τη μείωση του κόστους φορολογικής συμμόρφωσης. Να θεσπιστεί και να εφαρμοστεί η προβλεπόμενη ελευθέρωση της πρόσβασης στις επαγγελματικές υπηρεσίες.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ρουμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Ρουμανίας, 2012-2016

(2013/C 217/17)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

(4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ρουμανίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Ρουμανίας για την περίοδο 2012-2015.

(5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία δεν προσδιορίστηκε η Ρουμανία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

(6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.

(7) Στις 14 Μαρτίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοοικονομικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.

(8) Στις 30 Απριλίου 2013, η Ρουμανία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2012-2016. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.

(9) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα, είναι ρεαλιστικό και σύμφωνο με την αξιολόγηση που παρουσιάζεται στις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013. Χάρis σε σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης και σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, η Ρουμανία μείωσε το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης σε επίπεδο κάτω του 3 % το 2012. Το πρόγραμμα σύγκλισης αποσκοπεί στην επίτευξη μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) ίσου προς - 1 % του ΑΕΠ (προηγούμενος

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 72.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

– 0,7 % του ΑΕΠ), στόχου ο οποίος είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα περιγράφει δημοσιονομική στρατηγική με στόχο την επίτευξη του ΜΔΣ μέχρι το 2014, πράγμα το οποίο, όταν έγινε εκ νέου υπολογισμός από την Επιτροπή με βάση την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία, αντιστοιχεί με την επίτευξη του ΜΔΣ μέχρι το 2015. Η πρόοδος σε διαρθρωτικούς όρους προς την επίτευξη του ΜΔΣ είναι υψηλότερη του 0,5 % του ΑΕΠ το 2013 και βρίσκεται περίπου στο 0,4 % το 2014. Η τιμή αναφοράς του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης που τέθηκε για τις δαπάνες κατά την προγραμματική περίοδο έχει επιτευχθεί. Η προσαρμογή είναι εμπροσθοβαρής το 2013, με μέτρα ενίσχυσης των εσόδων, μεταξύ άλλων με τον περιορισμό των στοιχείων που εκπίπτουν από τον φόρο, τη βελτίωση της φορολογίας στον γεωργικό τομέα, την εισαγωγή έκτακτου τέλους μετά την απελευθέρωση των τιμών φυσικού αερίου, και την εισαγωγή ειδικού φόρου για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Οι βασικοί κίνδυνοι για το πρόγραμμα συγκλίνει αφορούν ενδεχόμενες περαιτέρω δημοσιονομικές διορθώσεις που συνδέονται με την απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ ή τη χρηματοδότηση έργων προτεραιότητας από τον εθνικό προϋπολογισμό, την εκ νέου συσσώρευση καθυστερούμενων οφειλών, ιδίως σε επίπεδο τοπικής κυβέρνησης, και την περιορισμένη πρόοδο όσον αφορά την αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων. Το δημόσιο χρέος της Ρουμανίας παραμένει σχετικά χαμηλό, στο 37,8 % του ΑΕΠ το 2012. Αναμένεται να αυξηθεί στο 38,6 % το 2014, αλλά θα παραμείνει σε επίπεδο σαφώς χαμηλότερο από το όριο του 60 % του ΑΕΠ κατά την προγραμματική περίοδο.

- (10) Κατόπιν αιτήματος της Ρουμανίας, στις 17 Φεβρουαρίου 2011, η Επιτροπή και το ΔΝΤ διαπραγματεύθηκαν ένα προληπτικό πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής με τις ρουμανικές αρχές. Στο πλαίσιο της προληπτικής συνδρομής από την Ένωση, η Ρουμανία ανέλαβε τη δέσμευση να εφαρμόσει ένα εκτενές πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής, με ιδιαίτερη εστίαση στα μέτρα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας και προϊόντων και για την αύξηση της ανθεκτικότητας και του αναπτυξιακού δυναμικού της ρουμανικής οικονομίας. Παράλληλα, με το εν λόγω πρόγραμμα έχει διασφαλιστεί η συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, η βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των δημοσίων οικονομικών, και η πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων στην εξωτερική πολιτική της, στη νομισματική πολιτική της, στην οικεία πολιτική χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και στην πολιτική της για τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Τον Μάρτιο του 2013, η Ρουμανία ζήτησε επίσημα παράταση τριών μηνών του προγράμματος του ΔΝΤ. Μολονότι η δυνατότητα άντλησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΕ έληξε στα τέλη Μαρτίου του 2013, η τελική εξέταση του προγράμματος θα πραγματοποιηθεί έως το τέλος Ιουνίου του 2013.
- (11) Η δημοσιονομική θέση της Ρουμανίας έχει βελτιωθεί και το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε σε επίπεδο κάτω του 3 % το 2012, αναμένεται δε περαιτέρω δημοσιονομική εξυγίανση για το 2013. Η περιορισμένη φορολογική συμμόρφωση αποτελεί σοβαρή πρόκληση για το φορολογικό σύστημα της Ρουμανίας, ιδίως στους τομείς του ΦΠΑ και της φορολόγησης της εργασίας. Οι περιβαλλοντικοί φόροι βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Αν και η Ρουμανία δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο δημοσιονομικών ακραίων καταστάσεων βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα, βρίσκεται σε μέτριο κίνδυνο μακροπρόθεσμα, λόγω των δαπανών που σχετίζονται με τη δημογραφική γήρανση. Υπάρχουν ανησυχίες όσον αφορά

τη βιωσιμότητα και την επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος, οι οποίες πηγάζουν από τη χαμηλή αναλογία των εργαζομένων που καταβάλλουν εισφορές κοινωνικής ασφάλισης έναντι των ατόμων που εισπράττουν συντάξεις. Η Ρουμανία είναι σήμερα ένα από τα δύο κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη αποφασίσει την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών, το δε ποσοστό απασχόλησης των ηλικιωμένων εργαζομένων (41,4 % το 2012) είναι σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η ρουμανική κυβέρνηση έχει αποφασίσει να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, να εντάξει τους κοινωνικούς φορείς στον σχεδιασμό της μεταρρύθμισης και να ενισχύσει την οικειότητά της. Η ρουμανική κυβέρνηση έχει αποφασίσει να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και να εμπλέξει τους κοινωνικούς εταίρους στον σχεδιασμό της μεταρρύθμισης και να ενισχύσει τη συμμετοχή της σε αυτήν.

- (12) Ο τομέας της υγείας στη Ρουμανία χαρακτηρίζεται από μεγάλες ανισότητες από την άποψη της πρόσβασης στις υπηρεσίες και της ποιότητάς τους. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην αναποτελεσματική χρήση πόρων και στην κακή διαχείριση. Έχουν αρχίσει μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, αλλά χρειάζονται συνεχείς προσπάθειες. Η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας του συστήματος θα μπορούσε να αυξηθεί, με τη μείωση της υπερβολικής χρήσης νοσοκομειακής φροντίδας εσωτερικών ασθενών και με την ενίσχυση της πρωτοβάθμιας φροντίδας και των συστημάτων παραπομπής ασθενών.
- (13) Η Ρουμανία συνέχισε να έχει χαμηλό ποσοστό απασχόλησης της τάξης του 63,8 % το 2012, παρά την ελαφρά βελτίωση από το 62,8 % που καταγράφηκε το προηγούμενο έτος. Η επίτευξη του στόχου του 70 % έως το 2020, που περιλαμβάνεται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» όσον αφορά τη Ρουμανία, εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση. Η παραγωγικότητα της εργασίας στη Ρουμανία εξακολουθεί να είναι από τις χαμηλότερες στην Ένωση. Η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών ενεργοποίησης της απασχόλησης, αναζήτησης εργασίας και αναπροσανατολισμού είναι ακόμη σχετικά χαμηλή. Η περιορισμένη διοικητική ικανότητα δεν επιτρέπει την αποτελεσματική εφαρμογή ενεργών πολιτικών να την αγορά εργασίας, με την παροχή ποιοτικών εξατομικευμένων υπηρεσιών, ούτε την καλύτερη ολοκλήρωση των ενεργών και των παθητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Η συμμετοχή των ενηλίκων στη δια βίου μάθηση παραμένει στάσιμη σε πολύ χαμηλά επίπεδα, η οποία, όντας στο επίπεδο του 1,6 % το 2011, είναι σημαντικά χαμηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ της τάξης του 8,9 %. Η απασχόληση των νέων και τα ποσοστά οικονομικής δραστηριότητας ήταν μεταξύ των χαμηλότερων στην Ένωση το 2012, στο 23,9 % και 30,9 % αντιστοίχως, ενώ το ποσοστό ανεργίας των νέων ήταν υψηλό και ανερχόταν στο 22,7 % το 2012. Στη Ρουμανία το μερίδιο των νέων που ούτε εργάζονται ούτε βρίσκονται στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο βρισκόταν στο επίπεδο του 16,8 % το 2012, είναι υψηλό και αυξανόμενο.
- (14) Η μείωση της φτώχειας εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση. Το 2011, ένα ποσοστό 40,3 % του πληθυσμού βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ποσοστό περίπου δύο τρίτα πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, που είναι 24,2 %. Τα παιδιά πλήττονται ιδιαίτερα (49,1 %). Ο αντίκτυπος των κοινωνικών μεταβιβάσεων, εκτός των συντάξεων, στη μείωση της φτώχειας παραμένει σημαντικά χαμηλότερος από τη μέση αποτελεσματικότητα των

μεταβιβάσεων στην Ένωση, τόσο για το σύνολο του πληθυσμού (23,7 % στη Ρουμανία έναντι 37,5 % για την ΕΕ το 2011) όσο και για τα παιδιά (22 % σε σύγκριση με 42,8 % για την Ένωση). Η περιορισμένη απορρόφηση, κάλυψη και επάρκεια των κοινωνικών παροχών εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών παροχών να μειώσουν τη φτώχεια. Στον τομέα της κοινωνικής βοήθειας, εκδόθηκαν διάφορες νομοθετικές πράξεις το 2012 ως συνέχεια της μεταρρύθμισης του 2011. Η θέσπιση της εναπομένουσας νομοθεσίας θα αποτελούσε σημαντικό βήμα προς την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης. Πάντως, η σύνδεση με τα μέτρα ενεργοποίησης θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω. Το 2012 άρχισε η εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την ένταξη των Ρομά, αλλά τα αποτελέσματα είναι περιορισμένα. Η βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της στρατηγικής στην πράξη, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής της χρηματοδότησης.

- (15) Ο νόμος του 2011 για την παιδεία, μια σημαντική μεταρρύθμιση, με την οποία ξεκινά ένα μακροπρόθεσμο θεματολόγιο για την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα, δεν είναι ακόμη πλήρως λειτουργικός. Για την επιτυχή εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης θα πρέπει να αφιερωθούν οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί και ανθρώπινοι πόροι για τη δημιουργία διοικητικής ικανότητας και τη χάραξη πολιτικής. Η Ρουμανία αντιμετωπίζει σοβαρή πρόκληση όσον αφορά την άνοδο του ποιοτικού επιπέδου του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου αποτελεί σημαντική πρόκληση. Ανερχόμενο σε 17,4 % το 2012, το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου στη Ρουμανία βρίσκεται πολύ πιο πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, που είναι 13,5 %, και από τον εθνικό στόχο του 11,3 %. Εξακολουθούν να υφίστανται προβλήματα, ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, όπως και για τους Ρομά. Η Ρουμανία δεν διαθέτει επίσης επαρκή μηχανισμό συλλογής δεδομένων σχετικά με τα άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο· εν προκειμένω, αναμένεται να βοηθήσει μια συνολική στρατηγική, που πρόκειται να υιοθετηθεί εφέτος. Η πρόσβαση σε ποιοτική και οικονομικά προσιτή προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα παραμένει προβληματική. Χαρακτηριστική είναι η αναντιστοιχία μεταξύ δεξιοτήτων και ζήτησης από την αγορά εργασίας, για ένα μεγάλο μέρος των προγραμμάτων της επαγγελματικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου το χαμηλό επίπεδο επαγγελματικών δεξιοτήτων αποτελεί ειδική πρόκληση. Το υψηλό ποσοστό ανεργίας μεταξύ των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το ποσοστό υπερεδίδευσης καθιστούν την περαιτέρω ευθυγράμμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας θέμα υψηλής προτεραιότητας. Θετική αλλά βραδεία πρόοδος σημειώθηκε στη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα σε εναλλακτική φροντίδα των παιδιών που στερούνται γονικής μέριμνας, αλλά χρειάζεται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες.
- (16) Η περιορισμένη διοικητική ικανότητα αποτελεί βασικό πρόβλημα για τη Ρουμανία. Η δημόσια διοίκηση χαρακτηρίζεται από ανακολουθία του νομικού πλαισίου, συχνή προσφυγή σε έκτακτα διατάγματα, χαμηλά επίπεδα διυπουργικής συνεργασίας και υπερβολική γραφειοκρατία. Επίσης υπονομεύεται από έλλειψη δεξιοτήτων, έλλειψη διαφάνειας στην πρόσληψη προσωπικού και υψηλά ποσοστά εναλλαγής των διοικητικών στελεχών. Στην περιορισμένη διοικητική ικανότητα, μεταξύ άλλων, οφείλεται η χαμηλή απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ. Ο στόχος απορρόφησης για το τέλος του 2012, που είχε

συμφωνηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδοτικής συνδρομής από την ΕΕ, δεν επιτεύχθηκε, και μάλιστα με μεγάλη απόκλιση. Η σωρευτική απορρόφηση έως το τέλος του 2012, ανερχόταν σε 5,53 δισεκατομμύρια EUR ή στο 20,2 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων από τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και τα γεωργικά ταμεία. Το ποσό αυτό υπολείπεται κατά 2,47 δισεκατομμύρια EUR από τον στόχο των 8 δισεκατομμυρίων EUR που προβλεπόταν στο πρόγραμμα για το τέλος του 2012. Το ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής βελτιώθηκε από 7,5 % στο τέλος του Απριλίου 2012 σε 15,2 % στο τέλος του Μαΐου του 2013. Για την περαιτέρω βελτίωση της απορρόφησης και για τη μείωση του κινδύνου αποδέσμευσης το 2013, οι ρουμανικές αρχές πρέπει να εστιάσουν, μεταξύ άλλων, σε μέτρα που θα καταστήσουν αποτελεσματικότερα τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κονδυλίων της ΕΕ και θα ενισχύσουν τη διοικητική ικανότητα του συστήματος δημόσιων συμβάσεων.

- (17) Η Ρουμανία αντιμετωπίζει σειρά προκλήσεων όσον αφορά την οικονομική ανταγωνιστικότητα, εφόσον η παραγωγικότητα στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες παραμένει χαμηλή. Σημαντικές προκλήσεις αποτελούν το υποτονικό επιχειρηματικό περιβάλλον και η χαμηλή στήριξη για έρευνα και ανάπτυξη (E&A). Οι βελτιώσεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον θα πρέπει να ενσωματωθούν σε μια ευρύτερη και συνεκτική στρατηγική ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, για να προωθηθεί μια διοικητική νοοτροπία διαφάνειας και ασφάλειας δικαίου, και να διασφαλιστεί καλύτερη παροχή δημόσιων υπηρεσιών διαδικτυακά. Η Ρουμανία θα πρέπει επίσης να καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Η ένταση E&A είναι εξαιρετικά χαμηλή, 0,48 % το 2011, και είναι ανάγκη να βελτιωθεί σημαντικά η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων. Οι επενδυτές σε E&A χρειάζεται να δώσουν προτεραιότητα σε δραστηριότητες που έχουν το δυναμικό να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις. Η Ρουμανία θα πρέπει επίσης να ενισχύσει το πλαίσιο των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με σκοπό την αύξηση της εμπορευματοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- (18) Η Ρουμανία έχει χαμηλό βαθμό ανταγωνισμού και αποτελεσματικότητας στους κλάδους της ενέργειας και των μεταφορών. Η αναποτελεσματικότητα και η έλλειψη διαφάνειας στη διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων στους εν λόγω τομείς αποτελούν σοβαρή πρόκληση. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, η τηλεθέρμανση, η βιομηχανία και οι μεταφορές είναι μια άλλη βασική πρόκληση. Η Ρουμανία είναι η τρίτη μεγαλύτερη σε ενεργειακή ένταση οικονομία στην Ένωση, της οποίας η ενεργειακή ένταση είναι 2,5 φορές υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ. Είναι επίσης η τρίτη μεγαλύτερη σε κατανάλωση άνθρακα οικονομία στην Ένωση. Στις κατοικίες στη Ρουμανία χρησιμοποιείται οκτώ φορές περισσότερη ενέργεια από τον μέσο όρο της ΕΕ των 15, πράγμα το οποίο οφείλεται σε ανεπάρκεια του συστήματος τηλεθέρμανσης και στο γεγονός ότι τα κτίρια δεν μονώνονται καταλλήλως. Η ενσωμάτωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου της Ρουμανίας στις αγορές της ΕΕ παραμένει ατελής και θα πρέπει ακόμη να υλοποιηθούν διασυνοριακές συνδέσεις για το φυσικό αέριο.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή πραγματοποίησε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής την οποία ακολουθεί η Ρουμανία. Αξιολόγησε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης.

Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη σημασία τους για τη διατήρηση δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στη Ρουμανία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων επιπέδου ΕΕ κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 8 κατωτέρω.

- (20) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης και η γνώμη⁽¹⁾ του αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Ρουμανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ολοκληρώσει το πρόγραμμα χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ / του ΔΝΤ.
2. Να διασφαλίσει δημοσιονομική εξυγίανση ευνοϊκή για την ανάπτυξη και να εφαρμόσει τη δημοσιονομική στρατηγική για το έτος 2013 και εφεξής όπως προβλέπεται, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν την επίτευξη του ΜΔΣ μέχρι το 2015. Να βελτιώσει την είσπραξη των φόρων, με την εφαρμογή μιας σφαιρικής στρατηγικής φορολογικής συμμόρφωσης και την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Παράλληλα, να διερευνήσει τρόπους για την αύξηση της εφαρμογής περιβαλλοντικών φόρων. Να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που άρχισε το 2010 εξισώνοντας τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών και προωθώντας την απασχολησιμότητα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.
3. Να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγείας, με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας και της πρόσβασης, ιδίως για τα άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και σε απομακρυσμένες και απομονωμένες κοινότητες. Να μειώσει την υπερβολική χρήση της νοσοκομειακής περίθαλψης και μέσω της ενίσχυσης της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης.
4. Να βελτιώσει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, καθώς και την απασχολησιμότητα και την παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού, με την αναθεώρηση και την ενίσχυση ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, με την παροχή κατάρτισης και εξειδικευμένων υπηρεσιών και την προώθηση της δια βίου μάθησης. Να ενισχύσει την ικανότητα του Εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης να αυξήσει την ποιότητα και την έκταση των υπηρεσιών του. Προκειμένου να καταπολεμήσει την ανεργία των νέων, να εφαρμόσει εγκαίρως το εθνικό σχέδιο για την απασχόληση των νέων, μεταξύ άλλων για παράδειγμα με «εγύηση για τη νεολαία». Να αμβλύνει τη φτώχεια, να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των κοινωνικών μεταβιβάσεων, με ιδιαίτερη εστίαση στα παιδιά. Να ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας, με την έκδοση της σχετικής νομοθεσίας και την ενίσχυση των δεσμών της με τα μέτρα ενεργοποίησης. Να διασφαλίσει συγκεκριμένα αποτελέσματα από την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την ένταξη των Ρομά.
5. Να επιταχύνει τη μεταρρύθμιση της παιδείας, καθώς και τη δημιουργία διοικητικής ικανότητας τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, και να προβεί σε αξιολόγηση των επιπτώσεων

των μεταρρυθμίσεων. Να επιταχύνει τις μεταρρυθμίσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Να εναρμονίσει περαιτέρω την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να βελτιώσει την πρόσβαση για τα μειονεκτούντα άτομα. Να υλοποιήσει μια εθνική στρατηγική για την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, με εστίαση στη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτική προσχολική εκπαίδευση, μεταξύ άλλων και για τα παιδιά των Ρομά. Να επιταχύνει τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα σε εναλλακτική φροντίδα των παιδιών που στερούνται γονικής μέριμνας.

6. Να ενισχύσει τη διακυβέρνηση και την ποιότητα των θεσμικών οργάνων και της δημόσιας διοίκησης, ιδίως με τη βελτίωση της ικανότητας στρατηγικού και δημοσιονομικού προγραμματισμού, με την αύξηση του επαγγελματισμού των δημοσίων υπηρεσιών, με τη βελτίωση της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων και την ενίσχυση των μηχανισμών για τον συντονισμό μεταξύ των διαφόρων κυβερνητικών επιπέδων. Να βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων, μέσω της χρησιμοποίησης των εκτιμήσεων επιπτώσεων, και συστηματικών αξιολογήσεων. Να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να επιταχυνθεί η απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως με την ενίσχυση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και τη βελτίωση των δημοσίων συμβάσεων.
7. Να βελτιώσει και να απλουστεύσει το επιχειρηματικό περιβάλλον, ιδίως με τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις ΜΜΕ και την εφαρμογή μιας συνεκτικής στρατηγικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Να διευκολύνει και να διαφοροποιήσει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση. Να διασφαλίσει στενότερους δεσμούς μεταξύ έρευνας, καινοτομίας και βιομηχανίας, ιδίως με την ιεράρχηση των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που έχουν τη δυνατότητα να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις. Να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας, της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος όσον αφορά την εκδίκαση υποθέσεων και να καταπολεμήσει τη διαφθορά με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα.
8. Να προωθήσει τον ανταγωνισμό και την αποδοτικότητα στις βιομηχανίες δικτύου, με τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της ικανότητας των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, και με τη συνέχιση της μεταρρύθμισης της εταιρικής διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων στους τομείς της ενέργειας και των μεταφορών. Να καταρτίσει ένα ολοκληρωμένο μακροπρόθεσμο σχέδιο μεταφορών και να βελτιώσει την ευρωζωνική υποδομή. Να συνεχίσει την εξάλειψη των ρυθμιζόμενων τιμών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση. Να βελτιώσει τη διασυννοική ολοκλήρωση των ενεργειακών δικτύων και να επιταχύνει την υλοποίηση των έργων διασύνδεσης φυσικού αερίου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

(¹) Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/18)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Αφού ζήτησε την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, βασιζόμενη σε καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία θα εστιάζεται σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽²⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές». Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

(4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽³⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβακίας για το 2012 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας για την περίοδο 2012-2015.

(5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽⁴⁾, εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία δεν προσδιόρισε τη Σλοβακία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.

(6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.

(7) Στις 14 Μαρτίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.

(8) Στις 24 Απριλίου 2013, η Σλοβακία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2013 και στις 30 Απριλίου 2013 το πρόγραμμα σταθερότητας, που καλύπτει την περίοδο 2012-2016. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.

(9) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Σλοβακία έχει μειώσει το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης από 7,7 % του ΑΕΠ το 2010 σε 4,3 % του ΑΕΠ το 2012 χάρη σε μια ουσιαστική προσπάθεια εξυγίανσης και, με βάση τις τρέχουσες προσδοκίες, βρίσκεται σε καλό δρόμο για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος, είναι εύλογο. Σε σύγκριση με τις προβλέψεις της Επιτροπής, οι αρχές συνάγουν παρόμοια ποσοστά αύξησης του ΑΕΠ με μια ελαφρώς διαφορετική σύνθεση. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι να επιτευχθεί μια

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽³⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 74.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

δημοσιονομική θέση που διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Για να επιτευχθεί αυτό, η κυβέρνηση επιβεβαιώνει τον στόχο της μείωσης του ελλείμματος κάτω της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ το 2013, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου δυνάμει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Η αναπροσαρμοσμένη μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια την περίοδο 2010-2013 ανέρχεται σε 1,4 % του ΑΕΠ, πολύ πάνω από την απαιτούμενη προσπάθεια του 1 % του ΑΕΠ που συνέστησε το Συμβούλιο. Ένα μεγάλο μέρος της εξοικονόμησης δαπανών το 2013 αναμένεται από τις τοπικές κυβερνήσεις και τις άλλες μονάδες του δημόσιου τομέα επί των οποίων η κεντρική κυβέρνηση δεν έχει άμεση επιρροή. Η επίτευξη του στόχου μπορεί, επομένως, να είναι σε κίνδυνο, λαμβανομένων υπόψη και των υπερβάσεων των δαπανών που έχουν καταγραφεί στο παρελθόν.

Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) του - 0,5 % που πρέπει να επιτευχθεί μέχρι το 2018. Ο ΜΔΣ αντανάκλα τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Για τα έτη μετά την αναμενόμενη ημερομηνία της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος, η προβλεπόμενη βελτίωση του (εκ νέου υπολογισθέντος) διαρθρωτικού δημοσιονομικού ισοζυγίου είναι κατάλληλη το 2014 και το 2015 (0,6 ποσοστιαίες μονάδες και 0,7 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ αντίστοιχα), αλλά θα είναι ανεπαρκής το 2016 (0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ). Η Σλοβακία αναμένεται να συμμορφωθεί με τις τιμές αναφοράς για τις δαπάνες, κατά το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το δημόσιο χρέος προβλέπεται να παραμείνει μέχρι το 2016 χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς του 60 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής, ο λόγος του δημοσίου χρέους θα αυξηθεί σε 54,6 % του ΑΕΠ το 2013 και σε 56,7 % του ΑΕΠ το 2014.

Για να διασφαλιστεί η σημαντική μείωση του ονομαστικού ελλείμματος από το 2011, οι αρχές έχουν επίσης βασιστεί σε μειώσεις των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της γενικής κυβέρνησης, οι οποίες μπορεί να μην είναι βιώσιμες ή επιθυμητές σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική, καθώς και σε έκτακτα μέτρα. Η εν εξελίξει διαδικασία εξυγίανσης και σύγκλισης θα πρέπει να διασφαλίσει τις δαπάνες σε τομείς που ενισχύουν την ανάπτυξη, όπως η εκπαίδευση, η καινοτομία και οι υποδομές μεταφορών.

- (10) Η Σλοβακία έχει τη δυνατότητα να αντλήσει πρόσθετους πόρους διευρύνοντας τη φορολογική βάση, περιορίζοντας τις δυνατότητες μη συμμόρφωσης στη φορολογική νομοθεσία και της φοροδιαφυγής και αυξάνοντας την προσφυγή σε φόρους που είναι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη, όπως η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας και η περιβαλλοντική φορολογία. Σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα του ΦΠΑ, εγκρίθηκε το 2012. Για να είναι επιτυχής η στρατηγική απαιτούνται περαιτέρω μέτρα, ιδίως, να βελτιωθεί η υποδομή ΤΠ, να διευρυνθούν οι αρμοδιότητες και η ικανότητα ελέγχου των αρχών και να διασφαλιστεί η δικαστική παρακολούθηση.
- (11) Η Σλοβακία ενέκρινε μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος το 2012 με σκοπό να ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών της. Αυτό μείωσε το κατ'εκτίμηση μακροπρόθεσμο κενό διατηρησιμότητας κατά 2 % ΑΕΠ. Όμως, στα 4,9 % του ΑΕΠ αυτό παραμένει αρκετά πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ που αντιστοιχεί σε 3 % του ΑΕΠ. Αντανάκλα σε μεγάλο βαθμό τις επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης καθώς

οι δαπάνες για συντάξεις συμβάλλουν κατά 1,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ και οι δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Δεδομένου ότι οι δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης της Σλοβακίας αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί στη βελτίωση της βιωσιμότητας των συντάξεων θα πρέπει να συνδυαστεί με τη μεταρρύθμιση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ώστε τα δημόσια οικονομικά να εισέλθουν σε μια βιώσιμη τροχιά. Η εισαγωγή αποτελεσματικών δομών παροχής κινήτρων και μηχανισμών ελέγχου θα συμβάλει στη βελτίωση της σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας του συστήματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

- (12) Η επίμονη υψηλή ανεργία, ιδίως στα πλαίσια μιας αργής ανάκαμψης μετά την κρίση, παραμένει μία από τις κύριες προκλήσεις για τη σλοβακική οικονομία. Τους τελευταίους μήνες, η Σλοβακία έχει λάβει μέτρα για τη μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Ωστόσο, η επιτυχία της μεταρρύθμισης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης να την εφαρμόσουν αποτελεσματικά. Απαιτούνται πρόσθετα και πιο στοχευμένα μέτρα για τα πλέον μειονεκτούντα άτομα που αναζητούν εργασία. Η παροχή κοινωνικής αρωγής θα πρέπει να συνδεθεί καλύτερα με την ενεργοποίηση, ενώ πρέπει να εξαλειφθούν τα αντικίνητρα στο σύστημα φορολόγησης-παροχών για όσους αναλαμβάνουν χαμηλά αμειβόμενες θέσεις απασχόλησης. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας των γυναικών και των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας θα συμβάλει στην αύξηση του συνολικού ποσοστού απασχόλησης και την επίτευξη του εθνικού στόχου του 2020 για ποσοστό απασχόλησης 72 %. Ωστόσο, η έλλειψη κατάλληλων εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας, ιδίως για τα παιδιά κάτω των τριών ετών, δυσχεραίνει την επιστροφή των μητέρων στην αγορά εργασίας.
- (13) Η Σλοβακία έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας των νέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρά τα μεταρρυθμιστικά βήματα που έγιναν το 2012 για τη βελτίωση της ποιότητας και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία παραμένει δύσκολη και το εκπαιδευτικό σύστημα δεν ανταποκρίνεται με ετοιμότητα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η κατά κεφαλήν χρηματοδότηση της εκπαίδευσης ευνοεί την ποσότητα σε σχέση με την ποιότητα και το μερίδιο της χρηματοδότησης που διατίθεται για δραστηριότητες διδασκαλίας (εκπαιδευτικούς, υλικά και εξοπλισμό) είναι χαμηλό. Η βελτίωση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων θα βοηθήσει επίσης στην ανάπτυξη ενός λειτουργικού τριγώνου γνώσης, μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και ελκυστικότητας των επενδύσεων σε Ε&Α, και στην ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας της σλοβακικής οικονομίας.
- (14) Η ελλιπής αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού αφορά επίσης περιθωριοποιημένες κοινότητες που αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια όταν προσπαθούν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μετά την έγκριση της στρατηγικής της Δημοκρατίας της Σλοβακίας για την ενσωμάτωση των Ρομά μέχρι το 2020 καμία αποτελεσματική δράση δεν ελήφθη το 2012 και οι συνθήκες διαβίωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, παραμένουν δύσκολες. Είναι σημαντικό να επιταχυνθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων των περιθωριοποιημένων ομάδων, καθώς και για τη διασφάλιση της παροχής στοχευμένων μέτρων ενεργοποίησης για τους ενήλικες.

- (15) Παρά την αξιοσημείωτη πρόοδο, η Σλοβακία κατατάσσεται πέμπτη μεταξύ των κρατών μελών με τη μεγαλύτερη ένταση ενέργειας, γεγονός που εξηγείται εν μέρει από το ότι η βιομηχανία καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο στην οικονομία της (25,9 % του ΑΕΠ). Ταυτόχρονα, οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας είναι σχετικά υψηλές, ιδίως για τους βιομηχανικούς πελάτες μικρού και μεσαίου μεγέθους. Η Σλοβακία έχει κάνει προσπάθειες τα τελευταία χρόνια για τη μερική ελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, αλλά υπάρχει ακόμη περιθώριο να βελτιώσει τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς· ιδίως με μεγαλύτερη διαφάνεια —μεταξύ άλλων στον καθορισμό των τιμολογίων δικτύου— και με τη βελτίωση της οικονομικής υποστήριξης και της προβλεψιμότητας των κανονιστικών αποφάσεων. Υπάρχει επίσης περιθώριο να βελτιωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού και να τεθούν πιο φιλόδοξοι στόχοι για την ενεργειακή απόδοση.
- (16) Το 2012, η Σλοβακία ξεκίνησε μια μεγάλη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης με σκοπό να βελτιωθεί ο προσανατολισμός των δημόσιων υπηρεσιών στις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων. Σήμερα, εκτός από τοπικούς φορείς, η μεταρρύθμιση δεν επικεντρώνεται στην κεντρική κυβέρνηση και τη συνολική ποιότητα και αποτελεσματικότητά της. Καθώς δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, οι δικαστικές διαδικασίες παραμένουν χρονοβόρες, ιδίως σε περιπτώσεις αφερεγγυότητας, και δεν αξιοποιούνται επαρκώς εναλλακτικοί μηχανισμοί επίλυσης των διαφορών. Η Σλοβακία έχει μεταρρυθμίσει πρόσφατα τους κανόνες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ενισχύοντας επίσης την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας Δημοσίων Συμβάσεων· η εμπειρία από την εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ καταδεικνύει όμως ότι η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση.
- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε σφαιρική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σλοβακίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη σημασία τους για μια βιώσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στην Σλοβακία, αλλά και την τήρηση των κανόνων και κατευθύνσεων της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την παροχή εισροών σε επίπεδο ΕΕ σε μελλοντικές εθνικές αποφάσεις. Οι συστάσεις που διατυπώνει στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.
- (18) Βάσει αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβακίας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ειδικότερα στις συστάσεις 1 και 2 κατωτέρω.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Στη βάση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Η Σλοβακία, ως χώρα της ευρωζώνης, θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,
- ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβακία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:
1. Να προβεί στην εφαρμογή, όπως αυτή προβλέπεται, του προϋπολογισμού για το έτος 2013, έτσι ώστε να διορθώσει με διατηρήσιμο τρόπο το υπερβολικό έλλειμμα και να υλοποιήσει τη δημοσιονομική προσπάθεια που προσδιορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που θα επιτρέψει τη Σλοβακία να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο μέχρι το 2017. Να αποφύγει περικοπές δαπανών που ευνοούν την ανάπτυξη, και να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημοσίων δαπανών. Με βάση την ήδη θεσπισθείσα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, να βελτιώσει περαιτέρω τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών με τη μείωση του χρηματοδοτικού κενού στο δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα και τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
 2. Να επιταχύνει την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και να συνεχίσει τις προσπάθειες βελτίωσης της είσπραξης του ΦΠΑ, ιδίως με την ενίσχυση της αναλυτικής ικανότητας και της ικανότητας ελέγχου της φορολογικής διοίκησης. Να βελτιώσει τη φορολογική συμμόρφωση. Να συνδέσει τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας με την αγοραία αξία των ακινήτων.
 3. Να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης να παρέχουν εξατομικευμένες υπηρεσίες σε άτομα που αναζητούν εργασία και να ενισχύσει τη σχέση μεταξύ των μέτρων ενεργοποίησης και της κοινωνικής αρωγής. Να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη μακροχρόνια ανεργία με μέτρα ενεργοποίησης και κατάρτιση προσαρμοσμένη στις εκάστοτε ανάγκες. Να αυξήσει τα κίνητρα για την απασχόληση γυναικών διευρύνοντας την παροχή παιδικής μέριμνας, ιδίως για παιδιά ηλικίας κάτω των τριών ετών. Να μειώσει τη φορολογική επιβάρυνση για τους εργαζόμενους με χαμηλό εισόδημα και να προσαρμόσει το σύστημα χορήγησης επιδομάτων.
 4. Να εντείνει τις προσπάθειες αντιμετώπισης της υψηλής ανεργίας των νέων, για παράδειγμα μέσω μιας «εγγύησης για τους νέους». Να λάβει μέτρα για την προσέλκυση νέων στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού και να αυξήσει τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα. Στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, να ενισχύσει την παροχή μάθησης στο πλαίσιο της εργασίας σε επιχειρήσεις. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να δημιουργήσει περισσότερα προπτυχιακά προγράμματα προσανατολισμένα στην απασχόληση. Να ενισχύσει την αποτελεσματική μεταφορά γνώσης μέσω της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ του πανεπιστημιακού, του ερευνητικού και του επιχειρηματικού τομέα. Να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς προσχολική και σχολική εκπαίδευση για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά.
 5. Να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς ενέργειας· συγκεκριμένα, να αυξήσει τη διαφάνεια του μηχανισμού καθορισμού τιμών και να ενισχύσει τη λογοδοσία της ρυθμιστικής αρχής. Να ενισχύσει τις διασυνδέσεις με τις γειτονικές χώρες. Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στον τομέα των δομικών κατασκευών και της βιομηχανίας.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

6. Να λάβει μέτρα, τροποιώντας και την πράξη περί δημόσιας διοίκησης ώστε να ενισχυθεί η ανεξαρτησία των δημοσίων υπηρεσιών. Να βελτιώσει τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στη δημόσια διοίκηση. Να εντείνει τις προσπάθειες για να ενισχύσει τις αναλυτικές ικανότητες στα βασικά υπουργεία, καθώς και για να βελτιώσει την απορρόφηση των ενωσιακών κονδυλίων. Να εφαρμόσει μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος. Να προωθήσει εναλλακτικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών και να ενθαρρύνει την ευρύτερη χρήση τους.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

για το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2013 της Σλοβενίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/19)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση η οποία, βασιζόμενη σε καλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις εθνικές οικονομικές πολιτικές τους και στις πολιτικές για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών αποφάσισαν σχετικά με ένα «Σύμφωνο

ανάπτυξης και απασχόλησης», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Αποφάσισαν σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί σε επίπεδο κρατών μελών, εκφράζοντας ειδικότερα την πλήρη δέσμευσή τους για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και την εφαρμογή των ειδικών συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβενίας για το 2012 και διατύπωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου συντονισμού της οικονομικής πολιτικής του 2013. Στις 28 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Σλοβενία συγκαταλέγεται στα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση δημοσιονομικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθεί η υπό κανονικούς όρους χορήγηση δανείων προς την οικονομία, να υποστηριχθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της για τη Σλοβενία, δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής την οδήγησε στο να συμπεράνει ότι η Σλοβενία αντιμετωπίζει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες. Απαιτείται επείγουσα πολιτική δράση για την αναχαίτιση της ταχείας σόρευσης ανισορροπιών και τη διαχείριση της τακτοποίησής τους. Μέχρι τώρα, τα επίπεδα του ιδιωτικού και δημόσιου χρέους βρίσκονται κάτω από τα όρια συναγερμού του πίνακα αποτελεσμάτων, επιπλέον δε το καθαρό εξωτερικό χρέος είναι σχετικά περιορισμένο. Ωστόσο, το πρόβλημα δεν συνίσταται στο

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21.)

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 77.

επίπεδο του χρέους, αλλά στη διάρθρωσή του, που επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στον τομέα των επιχειρήσεων. Σε ένα πλαίσιο επιταχυνόμενης αρνητικής οικονομικής συγκυρίας, αυτό υπονομεύει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα και περιπλέκει τη διαδικασία απομόχλευσης, μεταξύ άλλων, λόγω του συσχετισμού με το επίπεδο του δημόσιου χρέους. Οι κίνδυνοι αυτοί αυξάνονται λόγω της περιορισμένης ικανότητας προσαρμογής στην αγορά εργασίας και στην κεφαλαιαγορά, καθώς και λόγω μιας οικονομικής δομής, στην οποία δεσπόζουν θύση καταλαμβάνει η κρατική ιδιοκτησία. Περίοδοι πολιτικής αβεβαιότητας και νομικά κωλύματα στις μεταρρυθμίσεις εμπόδισαν τη Σλοβενία να αντιμετωπίσει δεόντως τις ανισορροπίες και να βελτιώσει την ικανότητά της για προσαρμογή, με αποτέλεσμα να καταστεί περισσότερο ευάλωτη σε μια περίοδο αυξημένης πίεσης σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση του δημόσιου χρέους.

- (9) Στις 9 Μαΐου 2013, η Σλοβενία υπέβαλε το πρόγραμμα σταθερότητας το οποίο καλύπτει την περίοδο 2012-2016, καθώς και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Στις 23 Μαΐου 2013, οι σλοβενικές αρχές απέστειλαν στην Επιτροπή επιστολή στην οποία ανακεφαλαιώνουν, τροποποιούν και διευκρινίζουν βασικές δεσμεύσεις στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.
- (11) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο πιστεύει ότι, παρά τις σημαντικές αν και οπισθοβαρείς προσπάθειες εξυγίανσης που μείωσαν το έλλειμμα από 6,2 % του ΑΕΠ το 2009 σε 4,0 % του ΑΕΠ το 2012, η Σλοβενία δεν θα διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμά της το 2013, όπως συνέστησε το Συμβούλιο στα τέλη του 2009. Τούτο συνδέεται κυρίως με την επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος σε σχέση με ό,τι αναμενόταν εκείνη την περίοδο. Το μακροοικονομικό σενάριο που στηρίζει τις δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος είναι γενικώς εύλογο για το 2013, αλλά αισιόδοξο για το 2014. Ειδικότερα, οι αρχές εκτιμούν ότι, μετά τη μείωση του ΑΕΠ κατά 2,3 % το 2012 και 1,9 % το 2013, το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 0,2 % το 2014, με την υπόθεση ότι λαμβάνονται δημοσιονομικά μέτρα για να μειωθεί το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης από 4,2 % του ΑΕΠ (με εξαίρεση τις ανακεφαλαιοποιήσεις των τραπεζών) το 2013 σε 2,6 % του ΑΕΠ το 2014. Ωστόσο, η Επιτροπή προβλέπει ότι το ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 0,1 % το 2014 με την υπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής, σενάριο το οποίο λαμβάνει υπόψη μόνο τα μέτρα τα οποία θεσπίστηκαν στα μέσα Απριλίου του 2013, ενώ προβλέπει έλλειμμα 4,9 % του ΑΕΠ για το 2014. Οι βασικοί στόχοι της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφονται στο πρόγραμμα συνίστανται στη διορθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014, δηλαδή ένα έτος μετά την προθεσμία που καθόρισε το Συμβούλιο στα τέλη του 2009, στην επίτευξη ισοσκελισμένης διαρθρωτικής θύσης μέχρι το 2017 και στη σταθεροποίηση του δείκτη χρέους σε ποσοστό κάτω από το 55 % του ΑΕΠ. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο, που συνίσταται σε διαρθρωτικά ισοσκελισμένο προϋπολογισμό. Αυτός ο μεσοπρόθεσμος στόχος δεν συμφωνεί με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης, επειδή δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη τις έμμεσες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση. Οι σχεδιαζόμενοι στόχοι ονομαστικού ελλείμματος στο πρόγραμμα είναι συναφείς με τη διορθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014. Ωστόσο, λόγω της αισιόδοξης πρόβλεψης για την οικονομική ανάπτυξη του τρέχοντος έτους, των σημαντικών

κινδύνων ως προς τις παραδοχές σχετικά με τα έσοδα, καθώς και των ανεπαρκώς προσδιορισμένων μέτρων δαπανών, το Συμβούλιο θεωρεί ότι δεν αναμένεται να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα μέχρι το 2014. Υπό τις περιστάσεις αυτές, θα πρέπει να προσδιοριστούν, να εγκριθούν και να εφαρμοστούν συμπληρωματικά διαρθρωτικά μέτρα εξυγίανσης, ώστε να εξασφαλιστεί η διορθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2015 το αργότερο, κατά αξιόπιστο και διατηρήσιμο τρόπο, όπως συνέστησε το Συμβούλιο στις 21 Ιουνίου 2013. Ο δείκτης χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ υπερδιπλασιάστηκε από 22,0 % το 2008 σε 54,1 % το 2012 και προβλέπεται ότι θα αυξηθεί περαιτέρω σε 66,5 % το 2014, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2013 της Επιτροπής. Οι αρχές αναμένουν ο δείκτης χρέους προς το ΑΕΠ να ανέλθει σε 63,2 % το 2014 και το 2015 και εν συνεχεία να μειωθεί στο 62,8 % το 2016. Οι κίνδυνοι που απειλούν τον δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ κλίνουν προς την αύξηση του δείκτη, γεγονός που οφείλεται επίσης σε μεγάλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις και πιθανές προσαρμογές αποθεμάτων-ροών από μεταβλητές στοιχείων ενεργητικού στην Εταιρεία Διαχείρισης Τραπεζικών Στοιχείων Ενεργητικού, χωρίς αυτό να συμπεριλαμβάνεται στις προβλέψεις του προγράμματος.

- (12) Τον Μάιο του 2013, οι αρχές έκαναν σημαντικά βήματα προς την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών. Επέτυχαν συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους για συμπληρωματική μείωση κατά 1¼ % των βασικών μεικτών μισθών στον δημόσιο τομέα, επιπλέον της μείωσης κατά 3 % που είχε συμφωνηθεί στην πράξη του Μαΐου του 2012 για την ισορροπία των δημόσιων οικονομικών. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο ενέκρινε μια συνταγματική βάση για την υιοθέτηση ενός κανόνα ισοσκελισμένου προϋπολογισμού/πλεονάσματος γενικής κυβέρνησης σε διαρθρωτικές τιμές. Ωστόσο, η πλήρης μεταφορά των διατάξεων του δημοσιονομικού συμφώνου θα γίνει με μια ειδική συνταγματική εκτελεστική πράξη, που προγραμματίζεται να εγκριθεί από το Κοινοβούλιο μέχρι τον Νοέμβριο του 2013. Τέλος, το Κοινοβούλιο αποφάσισε, σχεδόν ομόφωνα, να καταστήσει αυστηρότερους τους συνταγματικούς κανόνες για την προκήρυξη και κατοχύρωση των αποτελεσμάτων δημοψηφίσματος, πράγμα το οποίο αναμένεται να διευκολύνει τη θέσπιση μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης. Λόγω του ταχέως αυξανόμενου χρέους, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η δημοσιονομική στρατηγική του 2013 να ενισχυθεί και να εφαρμοστεί αυστηρά, καθώς και να συνεχιστούν σταθερά κατά τα επόμενα έτη οι σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης. Παρόλο που ορισμένοι φόροι είναι χαμηλότεροι από τον μέσο όρο της ΕΕ, η στήριξη σε φορολογικές αυξήσεις για άντληση πόρων δεν μπορεί να αναβάλει επ' αόριστον την ανάγκη αντιμετώπισης της δυναμικής των δαπανών. Φαίνεται επομένως σκόπιμο να συμπληρωθούν τα μέτρα αύξησης των εσόδων με συμπληρωματικές δημοσιονομικές προσπάθειες μέσω διαρθρωτικών περικοπών των δαπανών. Το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο και ο κανόνας για τις δαπάνες παραμένουν ανεπαρκώς εστιασμένα στην επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου και στην εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας. Επιπλέον, οι δημοσιονομικοί περιορισμοί σε ορισμένες μονάδες της γενικής κυβέρνησης, ειδικότερα τους έμμεσους δημοσιονομικούς χρήστες, δεν φαίνεται να έχουν επιβληθεί επαρκώς. Τέλος, οι διεθνείς και εγχώριες εκτιμήσεις υποδηλώνουν ότι οι διαστάσεις της παραοικονομίας στη Σλοβενία είναι πολύ μεγαλύτερες από τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που αφήνει περιθώριο βελτίωσης της φορολογικής συμμόρφωσης ως γίνεται δεκτό και από τα προβλεπόμενα μέτρα του προγράμματος σταθερότητας.

- (13) Τον Δεκέμβριο του 2012, θεσπίστηκε η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος και ετέθη σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2013. Η μεταρρύθμιση αυτή αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που είχαν προδιορισθεί στις συστάσεις του 2012, όχι όμως σε ικανοποιητικό βαθμό εφόσον αναμένεται ότι θα έχει μόνον μεσοπρόθεσμες επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά (μέχρι το 2020). Ενώ η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος αποτελεί σημαντικό βήμα, δεν προβλέπει ειδικά μέτρα για τη συγκράτηση των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση μετά το 2020. Απαιτούνται περαιτέρω μεταρρυθμιστικές προσπάθειες για να βελτιωθεί η διατηρησιμότητα των συνταξιοδοτικών δαπανών μακροπρόθεσμα, μεταξύ άλλων, με την ευθυγράμμιση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης με την παράταση του προσδόκιμου ζωής και με περαιτέρω περιορισμούς της πρόωρης συνταξιοδότησης. Στον τομέα της μακροχρόνιας περιθάλψης, η ζήτηση για υπηρεσίες ξεπερνά την παροχή, ενώ οι δαπάνες είναι σχετικά χαμηλές. Η ζήτηση για μακροχρόνια περιθάλψη και οι σχετικές δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν σημαντικά λαμβανομένων υπόψη των δεικτών δημογραφικής γήρανσης. Η περαιτέρω αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων θα μπορούσε να συμβάλει στη χάραξη πολιτικής που θα στηρίζεται περισσότερο στα στοιχεία αυτού του τομέα.
- (14) Παρόλο που το μέγεθος του σλοβενικού τραπεζικού τομέα είναι σχετικά μικρό και αντιπροσωπεύει λιγότερο από το ήμισυ του μέσου όρου της ευρωζώνης, οι μεγαλύτερες τράπεζες υφίστανται συνεχή πίεση επί των κεφαλαιακών αποθεμάτων, τα οποία παραμένουν χαμηλά συγκρινόμενα σε περιφερειακό επίπεδο, αποτελεί δε σημαντική απειλή για την οικονομία η εξάρτησή τους από το κράτος για άντληση κεφαλαίων. Οι επαναλαμβανόμενες ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης επικεντρώνονται σε εγχώριες, κρατικά ελεγχόμενες τράπεζες. Ενώ τα επίπεδα του συνολικού ιδιωτικού χρέους βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της ευρωζώνης και τα όρια συναγερμού του πίνακα αποτελεσμάτων σχετικά με τις μακροοικονομικές ανισορροπίες, το ζήτημα είναι διαρθρωτικής φύσης. Το μεγαλύτερο τμήμα του χρέους συγκεντρώνεται στον τομέα των επιχειρήσεων και πολλές εταιρείες είναι υπερχρεωμένες, με αποτέλεσμα την περαιτέρω αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Στο τέλος του 2012, το 23,7 % των εταιρικών δανείων βρίσκονταν σε κατάσταση υπερημερίας 90 ημερών και άνω. Απαιτείται η επανεργοποίηση των πιστώσεων προς τον τομέα των επιχειρήσεων και η απομόχλευσή τους, ώστε να διευκολυνθούν οι επενδύσεις και να τονωθούν η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα. Στο πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπονται περαιτέρω ανακεφαλαιοποιήσεις. Οι αρχές επιβεβαίωσαν εγγράφως τη δέσμευση να χορηγήσουν συμπληρωματικά κεφάλαια εάν παραστεί ανάγκη. Η πίστωση συρρικνώνεται, ενώ η αλληλεπίδραση μεταξύ αδύναμων τραπεζών και δημόσιου χρέους έχει ενισχυθεί. Το επιτόκιο επί της εταιρικής πίστης (για δάνεια άνω του 1 εκατ. ευρώ) είναι υψηλότερο κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες στη Σλοβενία από ό,τι στη ζώνη του ευρώ συνολικά, και αυτή η διαφορά αυξήθηκε εκ νέου το 2012. Θεσπίστηκε η νομοθεσία-πλαίσιο για την αναδιάρθρωση των τραπεζών, αλλά δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη αποτελεσματικά. Η Εταιρεία Διαχείρισης Τραπεζικών Στοιχείων Ενεργητικού (BAMC) παραμένει η κεντρική θεσμική πλατφόρμα για την αποκατάσταση τραπεζών. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων που συμπληρώθηκε με τα πρόσφατα στοιχεία που παρείχε η κυβέρνηση, περιγράφει σχέδια για μεταβιβάσεις στη BAMC βάσει δοκιμών αντοχής από τη βάση στην κορυφή που εκτελεί η Τράπεζα της Σλοβενίας. Οι αρχές επιβεβαίωσαν εγγράφως ότι είναι έτοιμες να συνεργαστούν με την Επιτροπή και την ΕΚΤ, ώστε να διασφαλίσουν τη διεξαγωγή ανεξάρτητων επισκοπήσεων της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού επιλεγμένων τραπεζών. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να επεκτείνεται σε όλο το σύστημα ώστε να εξασφαλιστεί η διαρκής σταθερότητα του τραπεζικού τομέα. Σε άλλες χώρες μια τέτοια προσέγγιση αποδείχθηκε κεντρικό στοιχείο για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, της αξιοπιστίας και της πρόσβασης στην αγορά. Τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από μια εμπειριστωμένη, εξωτερική αξιολόγηση αποτελούν την αναγκαία βάση μιας συνολικής στρατηγικής του χρηματοπιστωτικού τομέα.
- (15) Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων δεν περιγράφει άλλα συμπληρωματικά βήματα για την ενίσχυση της εποπτείας των τραπεζών, που είχε θεωρηθεί αναγκαία στην εμπειριστωμένη επισκόπηση του 2013. Όσον αφορά τις εποπτικές δράσεις έναντι τραπεζών, η μοναδική νέα πληροφορία του προγράμματος αφορά τις νέες δοκιμές αντοχής της Τράπεζας της Σλοβενίας. Περαιτέρω εξέταση μέτρων όπως κατάλληλες πολιτικές μακροπροληπτικού χαρακτήρα δεν έχει υποβληθεί. Μια εξέταση μικροπροληπτικής εποπτείας από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα θα διευκόλυνε μερικές από τις ανωτέρω συστάσεις.
- (16) Η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2013 για να μειωθεί η κατάτμηση της αγοράς εργασίας και να αυξηθεί η ευελιξία της. Η μεταρρύθμιση μειώνει την προστασία των συμβάσεων αορίστου χρόνου με την απλοποίηση των διαδικασιών απόλυσης στην περίπτωση ατομικών και συλλογικών απολύσεων και με τη μείωση του κόστους των απολύσεων. Οι ρυθμίσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου έγιναν αυστηρότερες ώστε να μειωθούν οι καταχρήσεις, ενώ περιορίζεται η χρήση εταιρειών προσωρινής απασχόλησης. Παρόλο που η μεταρρύθμιση οδεύει προς τη σωστή κατεύθυνση, δεν έχει ακόμη αποδειχθεί εάν είναι επαρκώς φιλόδοξη ώστε να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην κατάτμηση και την ευελιξία της αγοράς εργασίας, καθώς και στην ελκυστικότητα της Σλοβενίας για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων. Δεν έχουν ληφθεί ακόμη επαρκή μέτρα για την αντιμετώπιση της διπλής αγοράς εργασίας που δημιουργείται μέσω της κλονιστικής ρύθμισης φοιτητικής εργασίας. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων προτείνει μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση. Το ποσοστό ανεργίας των νέων στη Σλοβενία σημείωσε ισχυρή αύξηση, από 4,9 ποσοστιαίες μονάδες σε 20,6 % το 2012, ενώ το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες σε 9 % το 2012. Παρά την άνοδο της ανεργίας, ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενεργά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας, συγχρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, μειώθηκε σημαντικά το 2012 σύμφωνα με προκαταρκτικά εθνικά στοιχεία. Δεν ελήφθησαν μέτρα για να προσαρμοστεί το εργασιακό περιβάλλον στην παράταση του επαγγελματικού βίου, ενώ θεσπίστηκαν μόνο τα αρχικά ειδικά προσαρμοσμένα μέτρα δια βίου μάθησης ή ενεργά μέτρα για την αγορά εργασίας με στόχο την αύξηση της απασχόλησης νέων αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και ατόμων χαμηλής ειδίκευσης. Η Σλοβενία έλαβε ορισμένα μέτρα για να βελτιώσει την αντιστοίχιση των δεξιοτήτων με τη ζήτηση της αγοράς εργασίας. Ένα πιλοτικό σχέδιο για τον τρόπο αξιολόγησης αυτών των αναγκών εφαρμόζεται από τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, αλλά η συνεργασία με τους ενδιαφερομένους πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω.
- Πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να βελτιωθεί η ελκυστικότητα των σχετικών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εφαρμόζονται επίσης συμπληρωματικά μέτρα επαγγελματικού προσανατολισμού στις ΜΜΕ. Ο ρόλος των εργοδοτών στην

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει ακόμη να ενισχυθεί. Οι βελτιώσεις σ' αυτούς τους τομείς θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

(17) Η δράση πολιτικής για τη βελτίωση της σχέσης κόστους-ανταγωνιστικότητας αντιμετώπισε το ζήτημα μόνο μερικώς. Το 2012, η κυβέρνηση μείωσε τους ονομαστικούς μεικτούς μισθούς ανά απασχολούμενο στον δημόσιο τομέα κατά περίπου 3 %. Στα μέσα Μαΐου του 2013 συμφωνήθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους περαιτέρω μείωση του κόστους εργασίας στον δημόσιο τομέα. Μετά από σημαντική επιλεκτική αύξηση το 2010, ο ελάχιστος μισθός ως ποσοστό του μέσου μισθού είναι από τους υψηλότερους στην ΕΕ και είναι τιμαριθμοποιημένος. Παρόλο που η αύξηση της μέσης ονομαστικής αμοιβής ανά απασχολούμενο ήταν αρνητική το 2012 (-0,4 %), το ονομαστικό μοναδιαίο κόστος εργασίας κατέγραψε μέτρια θετική αύξηση το 2012 (0,7 %), λόγω του αρνητικού ρυθμού ανάπτυξης της παραγωγικότητας (-1,1 %). Τα μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας και η συνεχής πρόοδος στη μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας θα συμβάλουν στην ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας.

(18) Η κρατική ιδιοκτησία παίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Σλοβενίας, δεδομένου ότι πολλά χαρακτηριστικά παρέμειναν αμετάβλητα από τη μεταβατική περίοδο της δεκαετίας του 1990. Τα μέσα ιδιωτικοποίησης και αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων που υιοθετήθηκαν τη δεκαετία του '90 είχαν ως αποτέλεσμα να παραμείνει το κράτος κυρίαρχο, ειδικότερα στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Το 2011, οι κρατικά ελεγχόμενες επιχειρήσεις αντιπροσώπευαν το ένα έκτο της συνολικής προστιθέμενης αξίας της σλοβενικής οικονομίας, περίπου το ήμισυ των συνολικών ζημιών στον εταιρικό τομέα και απασχολούσαν ένα στα οκτώ άτομα. Επιπλέον, οι κρατικά ελεγχόμενοι πόροι και επιχειρήσεις έχουν αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά, λόγω της αλληλεπίδρασης των υψηλών επιπέδων χρεών, των αναγκών ανακεφαλαιοποίησης και των σημαντικών κρατικών εγγυήσεων. Το μέγεθος και η αδυναμία των κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων εμποδίζουν την οικονομική ανάπτυξη και μεγέθυνση και συμβάλλουν στις υπάρχουσες ανισορροπίες. Η κυριαρχία του κράτους και μια συχνά δυσλειτουργούσα διακυβέρνηση των κρατικών στοιχείων ενεργητικού εμποδίζουν τις εγχώριες και ξένες επενδύσεις, μειώνοντας την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα. Η διασταυρούμενη ιδιοκτησία μεταξύ κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα και κρατικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων δημιουργεί κινδύνους μετάδοσης προβλημάτων, περιορίζει την προσαρμογή και στρεβλώνει την κατανομή των πόρων, ιδίως σε ό,τι αφορά τις νέες επενδύσεις.

(19) Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων περιγράφει τις προτεραιότητες πολιτικής στους τομείς της κρατικής ιδιοκτησίας και της απομόχλευσης εταιρειών, αλλά δεν περιέχει λεπτομέρειες των σχεδιαζόμενων μέτρων. Η εμπειριστατωμένη επισκόπηση του 2013 ανέφερε τα οικονομικά αποτελέσματα σε σχέση με την κρατική ιδιοκτησία, από πλευράς άμεσου και ενδεχόμενου δημοσιονομικού κόστους και από πλευράς στρέβλων συνήθων εμπορικών πράξεων. Πλην όμως, σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, το μόνο μειονέκτημα της δράσης του κράτους ως ιδιοκτήτη μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων είναι η έλλειψη συντονισμού. Γενικά, παρόλο που το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει θετικά στοιχεία, δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον στρατηγικό προσανατολισμό των εταιρειών που θα παραμείνουν υπό κρατική ιδιοκτησία, ούτε

λεπτομερείς δεσμεύσεις για τη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης και διαχείρισής τους σύμφωνα με ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Έχει ληφθεί μια πρώτη σειρά μέτρων για τη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως προτείνεται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2012, και για την ιδιωτικοποίηση ορισμένων κρατικά ελεγχόμενων επιχειρήσεων. Θεσπίστηκε η νομοθεσία που προβλέπει τη σύσταση της μελλοντικής Κρατικής Εταιρείας Χαρτοφυλακίου της Σλοβενίας [Slovenia Sovereign Holding (SSH)], αλλά δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί αποτελεσματικά. Η δημιουργία ενός μητρώου καταγραφής των διορισμών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου σε κρατικές επιχειρήσεις με υποχρέωση δημοσιοποίησης των συμφερόντων θα συνέβαλε στην αύξηση της διαφάνειας. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων αναγγέλλει την εκπόνηση στρατηγικής ιδιωτικοποιήσεων πριν από το τελευταίο τρίμηνο του 2013 και, σύμφωνα με την επιστολή της 23ης Μαΐου 2013, αυτή θα μετατεθεί στο τρίτο τρίμηνο. Εν τω μεταξύ, η κυβέρνηση πρότεινε στο Κοινοβούλιο κατάλογο 15 εταιρειών προς ιδιωτικοποίηση. Εκτός από τα μειοψηφικά μετοχικά μερίδια και τις ΜΜΕ, ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει επίσης σημαντικές εταιρείες, όπως τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα, την NKBM.

(20) Στη Σλοβενία υπάρχει υψηλός αριθμός κλειστών επαγγελμάτων, οπότε η σημαντική μείωση των προϋποθέσεων πρόσβασης σε αυτά θα είχε θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση και τον ανταγωνισμό. Οι σλοβενικές αρχές ξεκίνησαν μια διαδικασία μεταρρυθμίσεων το 2012 για την επανεξέταση πολλών κλειστών επαγγελμάτων με στόχο τον καλύτερο καθορισμό των υπαρχόντων κλειστών επαγγελμάτων, τη μείωση του διοικητικού κόστους και την απλοποίηση της πρόσβασης σε επαγγέλματα. Μια πρώτη σειρά νόμων στους τομείς της βιοτεχνίας, του τουρισμού και των κατασκευών επρόκειτο να εγκριθεί από το Κοινοβούλιο στις αρχές του 2013. Ωστόσο, η μεταρρύθμιση έχει καθυστερήσει σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα, με εξαίρεση τον τομέα της βιοτεχνίας. Η Σλοβενία καθόρισε τις νομικές προϋποθέσεις για την ίδρυση ανεξάρτητης Υπηρεσίας Προστασίας του Ανταγωνισμού, αλλά πρέπει ακόμη να διασφαλίσει ότι αυτή η υπηρεσία θα διαθέτει κατάλληλα επίπεδα προσωπικού σε μόνιμη βάση. Η νομοθεσία θα πρέπει να τροποποιηθεί περαιτέρω για να παρασχεθεί στην υπηρεσία χωριστή γραμμή προϋπολογισμού, δεδομένου ότι αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η οικονομική ανεξαρτησία της. Οι πρωτοβάθμιες δικαστικές διαδικασίες για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και οι διαδικασίες πτώχευσης είναι απαράδεκτα χρονοβόρες. Παρά τις ορατές θετικές τάσεις μείωσης της διάρκειας αστικών και εμπορικών υποθέσεων απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για να αντιμετωπιστούν αυτά τα ζητήματα, επειδή παρακωλύουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και μειώνουν την ελκυστικότητα της Σλοβενίας για την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, η προβλεπόμενη μείωση του αριθμού δικαστών ανά κάτοικο, όπως καθορίστηκε στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να αντισταθμιστεί με αισθητή βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

(21) Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων επαναβεβαιώνει την ανάγκη αναδιάρθρωσης μη χρηματοπιστωτικών εταιρειών που αντιμετωπίζουν χρηματοοικονομική δυσχέρεια, αλλά οι πολιτικές προκλήσεις που συνδέονται με την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων και τα σχετικά μέτρα που απαιτούνται πρέπει να υποστούν περαιτέρω επεξεργασία που θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε λύσεις προσανατολισμένες στην αγορά. Απαιτούνται συμπληρωματικά μέτρα για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς και ξένων άμεσων επενδύσεων, και για να

διασφαλιστεί η κατάλληλη ανάληψη των βαρών από τον ιδιωτικό τομέα με μια οπτική διατήρησης των πόρων των φορολογουμένων. Η διαδικασία αναδιάρθρωσης θα πρέπει να καταλήξει στην πώληση αναδιάρθρωμένων επιχειρήσεων χωρίς την ανάγκη δημόσιας χρηματοδότησης.

- (22) Η Σλοβενία προβαίνει σε τροποποίηση της νομοθεσίας για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αφερεγγυότητας. Η κυβέρνηση τροποποίησε τον νόμο περί χρηματοοικονομικών πράξεων, διαδικασιών αφερεγγυότητας και αναγκαστικής διάλυσης τον Απρίλιο του 2013. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον ορισμό της αφερεγγυότητας και εισάγουν κίνητρα για τους επιχειρηματίες ώστε να υποβάλουν εγκαίρως τη δήλωση αφερεγγυότητας. Το σημερινό πλαίσιο σε θέματα αφερεγγυότητας δεν περιέχει επαρκή κίνητρα ή κυρώσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι η κατάθεση της δήλωσης αφερεγγυότητας θα γίνεται εγκαίρως. Οι υποχρεωτικές διαδικασίες δικαστικής διευθέτησης είναι περίπλοκες και ευνοούν τον οφειλέτη, ιδίως τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Δεν υπάρχουν αρκετά κίνητρα για την προσφυγή σε έγκαιρο εξωδικαστικό συμβιβασμό, ο οποίος θα μπορούσε να διασφαλίσει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων βιώσιμων επιχειρήσεων. Αναγγέλθηκε νέα νομοθεσία για να προβλέπεται η έγκαιρη χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση υπερχρεωμένων εταιριών στην αρχή της διαδικασίας, ενώ το Υπουργείο Δικαιοσύνης σκέπτεται να προτείνει μέχρι το τέλος Μαΐου του 2013 νομικές αλλαγές για να διευκολύνεται η εξωδικαστική αναδιάρθρωση και η μετατροπή χρεών. Ένα κατάλληλο νομικό πλαίσιο, και ένα συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα, που παρέχει ενδεδειγμένα κίνητρα για πιστωτές, ιδιοκτήτες και διευθυντές επιχειρήσεων θα ήταν κατάλληλο για τη διευκόλυνση της χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης εταιριών οι οποίες είναι μεν βιώσιμες, αλλά αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας.
- (23) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε σφαιρική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σλοβενίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και παρουσίασε εμπειρισταωμένη επισκόπηση. Έχει λάβει υπόψη, όχι μόνο τη σημασία των εγγράφων αυτών για μια διατηρήσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στη Σλοβενία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη λήψη των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που διατυπώνονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 9 κατωτέρω.
- (24) Βάσει αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ειδικότερα στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (25) Βάσει της εμπειρισταωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας. Οι συστάσεις του, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, αποτυπώνονται, ειδικότερα, σε όλες τις συστάσεις κατωτέρω.
- (26) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη επίσης σε ανάλυση της οικονομικής πολιτικής στην

ευρωζώνη συνολικά. Πάνω σ' αυτή τη βάση, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν ως νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Η Σλοβενία, ως χώρα της ευρωζώνης, θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή αυτών των συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβενία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 για τα εξής:

1. Για το έτος 2013 και μετά, να εφαρμόσει και να ενισχύσει τη δημοσιονομική πολιτική, στηριζόμενη από επαρκώς εξειδικευμένα διαρθρωτικά μέτρα, ώστε να διασφαλίσει τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2015 κατά διατηρήσιμο τρόπο και τη βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου που προσδιορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου στο πλαίσιο της ΔΥΕ. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που θα επιτρέψει στη Σλοβενία να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο, σε ευθυγράμμιση με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, μέχρι το 2017. Η διατηρήσιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτεί την εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που θα αυξήσουν την ικανότητα προσαρμογής της οικονομίας και θα τονώσουν το δυναμικό ανάπτυξης και απασχόλησης. Να διασφαλίσει δαπάνες που ευνοούν την ανάπτυξη, να θεσπίσει μέτρα για τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και να εφαρμόσει μέτρα που αφορούν το σκέλος των δαπανών υποστηριζόμενα από συστηματική επανεξέταση των δημόσιων δαπανών σε όλα τα κρατικά επίπεδα. Να βελτιώσει την αξιοπιστία της εξυγιάνσης, να ολοκληρώσει την υιοθέτηση ενός κανόνα σχετικά με ισοσκελισμένο προϋπολογισμό/πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης σε διαρθρωτικές τιμές, να καταστήσει δεσμευτικό, περιεκτικό και διαφανές το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο, και να ενισχύσει τον ρόλο των ανεξάρτητων οργανισμών που διασφαλίζουν την παρακολούθηση της δημοσιονομικής πολιτικής μέχρι το τέλος του 2013. Να λάβει μέτρα για να μειώσει σταδιακά τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του κράτους.
2. Να ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος για την περίοδο μετά το 2020, με περαιτέρω προσαρμογή όλων των σχετικών παραμέτρων, συνδέοντας τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής και διαφυλάττοντας συγχρόνως την επάρκεια των συντάξεων. Να συγκρατήσει τις δαπάνες μακροχρόνιας περίθαλψης που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση και να βελτιώσει την πρόσβαση σε υπηρεσίες δίνοντας μεγαλύτερη προτεραιότητα στην κατ' οίκον φροντίδα έναντι της ιδρυματικής, εστιάζοντας περισσότερο τις παροχές και ενισχύοντας την πρόληψη κατά τρόπο που να μειώνει τις αναπηρίες ή την εξάρτηση.
3. Να διασφαλίσει ότι οι εξελίξεις των μισθών, ιδίως του ελάχιστου μισθού, ευνοούν την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Να παρακολουθεί στενότερα τις επιπτώσεις της πρόσφατης μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας και, εάν χρειαστεί, να εντοπίσει τους τομείς στους οποίους απαιτείται περαιτέρω δράση για να ενισχυθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας και να αντιμετωπιστεί η κατάτμηση, μεταξύ άλλων, με την κανονιστική ρύθμιση της φοιτητικής εργασίας. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για την αύξηση της απασχόλησης νέων αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και ατόμων χαμηλής ειδίκευσης επικεντρώνοντας τους πόρους σε κατάλληλα προσαρμοσμένα ενεργά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας, βελτιώνοντας συγχρόνως την αποτελεσματικότητά τους. Να αντιμετωπίσει την αναντιστοιχία δεξιοτήτων, με

⁽¹⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

- τη βελτίωση της ελκυστικότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και με την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας με τους ενδιαφερόμενους κατά την αξιολόγηση των αναγκών της αγοράς εργασίας.
4. Να λάβει τα αναγκαία μέτρα, με τη συνδρομή ευρωπαϊκών εταίρων, ώστε να αναθέσει σε ανεξάρτητο σύμβουλο, τον Ιούνιο του 2013, να διεξαγάγει ανάλυση της ποιότητας των τραπεζικών στοιχείων ενεργητικού σε ολόκληρο το σύστημα. Να ολοκληρώσει αυτήν τη δράση το 2013, σημειώνοντας μεγαλύτερη πρόοδο στην περίπτωση των δύο τραπεζών που υπόκεινται σε διαδικασία κρατικής ενίσχυσης, ώστε να επιταχυνθεί η διόρθωση των ισολογισμών τους. Να είναι έτοιμη να χορηγήσει συμπληρωματικά κεφάλαια εάν η μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή η εξέταση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού αποκαλύψει συμπληρωματικές ελλείψεις. Όλα τα μέτρα, μεταξύ των οποίων οι αντικειμενικές αξιολογήσεις κεφαλαιουχικών αναγκών, η μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού στην Εταιρεία Διαχείρισης Τραπεζικών Στοιχείων Ενεργητικού, το σύστημα προστασίας στοιχείων ενεργητικού, η επιχειρησιακή εφαρμογή των μέτρων αναδιάρθρωσης, θα πρέπει να εφαρμοστούν με πλήρη συμμόρφωση προς τους κανόνες κρατικής ενίσχυσης εάν χορηγούνται τέτοιες ενισχύσεις. Παράλληλα, να αναπτύξει, μέχρι τον Μάρτιο του 2014, και να εφαρμόσει μια συνολική τομεακή στρατηγική για να διασφαλίσει τη διαχείριση αποκατεστημένων τραπεζών σύμφωνη με τις συνθήκες ανταγωνισμού και να βελτιώσει σημαντικά τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση των κινδύνων και την αποδοτικότητα του τομέα, μεταξύ άλλων, με μέτρα εξυγίανσης κατά περίπτωση. Να αρχίσει αμέσως τις προετοιμασίες για την αναγγελθείσα ιδιωτικοποίηση της ΝΚΒΜ και να καθορίσει, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, ένα φιλόδοξο χρονοδιάγραμμα για την εκχώρηση των άμεσων και έμμεσων συμμετοχών του κράτους σε τράπεζες.
 5. Να επανεξετάσει το τραπεζικό ρυθμιστικό πλαίσιο μέχρι το τέλος του 2013 και, βάσει αυτής της επανεξέτασης, να ενισχύσει την εποπτική ικανότητα, τη διαφάνεια και την αποκάλυψη στατιστικών δεδομένων.
 6. Να επιταχύνει τη μεταρρύθμιση κλειστών επαγγελμάτων, συμπεριλαμβανομένης της σημαντικής μείωσης των προϋποθέσεων πρόσβασης σε αυτά. Να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον, μεταξύ άλλων, με τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Υπηρεσίας Προστασίας του Ανταγωνισμού και παρέχοντας επαρκή και αυτόνομη χρηματοδότηση σε αυτήν.
 7. Να στηριχθεί σε προηγούμενες προσπάθειες για να μειώσει περαιτέρω τη διάρκεια πρωτοβάθμιων δικαστικών διαδικασιών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και τον αριθμό εκκρεμύσεων υποθέσεων, ειδικότερα των υποθέσεων επιβολής της νομοθεσίας.
 8. Στο πλαίσιο της στρατηγικής που η κυβέρνηση προέβλεψε να ολοκληρωθεί μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, να ταξινομήσει τα βασικά και μη βασικά κρατικά στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με οικονομικά κριτήρια, με σκοπό την εκχώρηση μη ουσιαστικών στοιχείων ενεργητικού. Να καταστήσει την Κρατική Εταιρεία Χαρτοφυλακίου της Σλοβενίας (SSH) πλήρως λειτουργική εγκαίρως και να μεταβιβάσει τόσο την ιδιοκτησία όσο και τη διαχείριση όλων των μετοχικών μεριδίων στη SSH, αποκλείοντας ενδεχομένως εκείνα που συγκαταλέγονται στον κατάλογο για άμεση πλήρη ιδιωτικοποίηση. Να διασφαλίσει την επαγγελματική διαχείριση της SSH εξ αρχής, κατά περίπτωση με την προσφυγή σε διεθνείς εμπειρογνώμονες και με σαφώς καθορισμένη σχέση υπό συνθήκες ανταγωνισμού με τις εν λόγω εταιρείες. Για τα βασικά μετοχικά μερίδια, να αναπτύξει ειδικές τομεακές στρατηγικές για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της εταιρικής διακυβέρνησης. Να δημιουργήσει ένα υποχρεωτικό και διαθέσιμο στο κοινό μητρώο καταγραφής των διορισμών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου σε κρατικές επιχειρήσεις με υποχρέωση δημοσιοποίησης των συμφερόντων. Να διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο διευκολύνει την εκχώρηση μη ουσιαστικών κρατικών στοιχείων ενεργητικού και τη μείωση των διοικητικών εμποδίων.
 9. Να προσδιορίσει και να αρχίσει τις εργασίες για την άρση όλων των υφιστάμενων νομικών και διοικητικών κωλυμάτων για τη διατηρήσιμη αναδιάρθρωση υπερχρεωμένων/υποκεφαλαιοποιημένων εταιρειών που είναι ωστόσο βιώσιμες, με λύσεις προσανατολισμένες στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει τον κατάλληλο επιμερισμό βαρών με τον ιδιωτικό τομέα, την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς και των άμεσων ξένων επενδύσεων, και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας προβληματικών επιχειρήσεων ως μέρος της διαδικασίας αναδιάρθρωσής τους. Να θεσπίσει το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για εξωδικαστική αναδιάρθρωση, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, διασφαλίζοντας τη συνοχή του με τις ισχύουσες διατάξεις σε θέματα αφερεγγυότητας και να προβλέψει κίνητρα για τους πιστωτές και τους μετόχους ώστε να επιτυγχάνουν εξωδικαστικές συμφωνίες αναδιάρθρωσης. Να βελτιώσει την επιβολή διαδικασιών αφερεγγυότητας εταιρειών και ένδικων διευθετήσεων, μεταξύ αυτών και την ταχεία επίλυση εκκρεμύσεων δικαστικών υποθέσεων που αφορούν διαδικασίες πτώχευσης, ώστε να μεγιστοποιηθεί η αξία ανάκτησης και να διευκολυνθεί η εγκαίρως και αποτελεσματική διευθέτηση μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ισπανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας, 2012-2016

(2013/C 217/20)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασισμένη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νεοραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών

απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές τόσο στις εθνικές οικονομικές πολιτικές όσο και στις πολιτικές για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Ισπανία ονομάζεται ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης της για την

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 81.

Ισπανία, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ισπανία παρουσιάζει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες. Πιο συγκεκριμένα, τα πολύ υψηλά επίπεδα εσωτερικού και εξωτερικού χρέους εξακολουθούν να θέτουν σε κίνδυνο την ανάπτυξη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ο τραπεζικός τομέας υποβάλλεται σε διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης και αναδιάρθρωσης, στο πλαίσιο της οποίας χρησιμοποιείται, μεταξύ άλλων, και δημόσιο χρήμα. Δυσκαμψίες στις αγορές προϊόντων και εργασίας συμβάλλουν στην υψηλή και ανερχόμενη ανεργία και, γενικότερα, παρεμποδίζουν την προσαρμογή της οικονομίας. Μολονότι έχει αρχίσει η προσαρμογή, το μέγεθος της αναγκαίας διόρθωσης απαιτεί συνεχή και έντονη πολιτική δράση στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, στην αγορά εργασίας, στον χρηματοπιστωτικό τομέα και στον τομέα των δημόσιων οικονομικών.

- (9) Στις 30 Απριλίου 2013, η Ισπανία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013 και το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2016. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι προβλέψεις του προϋπολογισμού είναι σε γενικές γραμμές εύλογο για το 2013 και διατρέχει ορισμένους κινδύνους δυσμενούς εξέλιξης από το 2014 και μετά, σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013. Μολονότι το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει ότι η ανάπτυξη θα είναι χαμηλότερη στην περίοδο 2014-2016, σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, οι εαρινές προβλέψεις βασίζονται στην παραδοχή ότι δεν θα υπάρξει αλλαγή πολιτικής και ως εκ τούτου δεν λαμβάνουν υπόψη τη δημοσιονομική εξυγίανση που θα χρειαστεί για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του προγράμματος σταθερότητας. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι η μείωση, μέχρι το 2016, του ελλείμματος γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς που συνίσταται στο 3 % του ΑΕΠ. Η εξυγίανση βασίζεται κυρίως στον περιορισμό των δαπανών με μείωση του δείκτη δαπανών κατά 3,7 ποσοστιαίες μονάδες στην περίοδο 2012-2016, αλλά επίσης και σε ορισμένα μέτρα αύξησης των εσόδων. Βάσει του (εκ νέου υπολογισθέντος) διαρθρωτικού ισοζυγίου ⁽¹⁾, η ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού ελλείμματος που προβλέπεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι 1,2 %, 0,4 %, 0,9 % και 0,9 % του ΑΕΠ για τα έτη 2013 έως 2016. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, το πρόγραμμα σταθερότητας επιβεβαιώνει ότι μέχρι το 2018 μπορεί να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος (ΜΔΣ), ήτοι ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση σε διαρθρωτικούς όρους. Ο ΜΔΣ είναι πιο φιλόδοξος από τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Ο προβλεπόμενος ρυθμός προσαρμογής σε διαρθρωτικούς όρους την περίοδο 2017-2018 αντιπροσωπεύει ικανοποιητική πρόοδο ως προς την επίτευξη του ΜΔΣ. Το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει ότι ο δείκτης δημόσιου χρέους θα κορυφωθεί το 2016 και ότι στη συνέχεια θα αρχίσει να μειώνεται.

Η πορεία προσαρμογής ως προς το έλλειμμα και το χρέος υπόκειται σε κινδύνους δυσμενούς εξέλιξης. Τα μέτρα για τη στήριξη των στόχων σε σχέση με το έλλειμμα δεν προσδιορίζονται επαρκώς, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο. Για το 2016, το πρόγραμμα σταθερότητας δεν περιλαμβάνει μέτρα και τα προηγούμενα προσωρινά μέτρα παρατείνονται μόνο μέχρι το 2014. Οι προγραμματιζόμενες εξοικονομήσεις από τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης υπόκεινται σε σημαντικούς κινδύνους εφαρμογής. Επιπλέον, υπάρχουν αστάθμητοι παράγοντες όσον αφορά όχι μόνον την κατάσταση της οικονομίας, της αγοράς εργασίας και τη χρηματοοικονομική κατάσταση αλλά και τις εξελίξεις των εσόδων στο πλαίσιο συνεχιζόμενων μεγάλων μακροοικονομικών ανισορροπιών. Με την πλήρη εφαρμογή της εγκριθείσας μεταρρύθμισης των καθεστώτων πρόωρης συνταξιοδότησης και την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά τον παράγοντα βιωσιμότητα αναμένεται ότι θα μετριαστούν οι κίνδυνοι για το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Ένας άλλος κίνδυνος απορρέει από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που συνδέονται με τα καθεστώτα/εγγυήσεις προστασίας περιουσιακών στοιχείων. Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, αλλά υπάρχουν ακόμη περιθώρια για μεγαλύτερη διαφάνεια και πιο έγκαιρη εφαρμογή των προληπτικών και διορθωτικών μηχανισμών του νόμου περί δημοσιονομικής σταθερότητας. Οι καθυστερούμενες οφειλές της κυβέρνησης, που απαιτούν ειδικό καθεστώς επιστροφής λόγω του μεγάλου υπολοίπου, δεν αναφέρονται έγκαιρα και συστηματικά. Η σύσταση ανεξάρτητου δημοσιονομικού συμβουλίου έχει καθυστερήσει. Η προσταθείσα αναθεώρηση των κανόνων τιμαριθμικής αναπροσαρμογής για όλα τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση δημοσιονομικών πόρων και μεγαλύτερη ανταπόκριση των τιμών στις οικονομικές συνθήκες. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων αναγνωρίζει επίσης την ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας όσον αφορά τις δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, π.χ. με αναθεώρηση των τιμών αναφοράς και τη συγκεντρωτική αγορά φαρμακευτικών προϊόντων ή την επέκταση της συμμετοχής των ασφαλισμένων στις δαπάνες.

- (11) Μολονότι το 2012 υπήρξε ανακατανομή της φορολογικής επιβάρυνσης προς τους φόρους κατανάλωσης και τους περιβαλλοντικούς φόρους, ο ισπανικός δείκτης φορολογίας προς το ΑΕΠ είναι ένας από τους χαμηλότερους στην Ένωση. Η αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος μπορεί να βελτιωθεί περαιτέρω με την αύξηση του μεριδίου των έμμεσων, φιλικών προς την ανάπτυξη φόρων και με την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής, σύμφωνα με τις προσπάθειες δημοσιονομικής εξυγίανσης. Η Ισπανία έλαβε ορισμένα μέτρα για να καταπολεμήσει τη «στρέβλωση χρέους» στη φορολόγηση επιχειρήσεων, αλλά απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες στο πλαίσιο του υψηλού ιδιωτικού χρέους.

- (12) Έχει δρομολογηθεί το πρόγραμμα προσαρμογής του χρηματοπιστωτικού τομέα. Πιο συγκεκριμένα, έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες ανακεφαλαιοποιήσεις, και έχει ιδρυθεί η εταιρεία διαχείρισης χαρτοφυλακίου Sareb. Η αναδιάρθρωση των τραπεζών, σύμφωνα με τις αποφάσεις που λήφθηκαν δυνάμει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, θα πρέπει να παρακολουθείται με αμείωτη προσοχή και κατά τα επόμενα έτη. Για τη χαλάρωση των περιορισμών στις επιχειρήσεις όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τη ρευστότητα, το 2012 η Ισπανία εφάρμοσε εκτενές σχέδιο για την πληρωμή του εμπορικού χρέους στις επιχειρήσεις (27,3 δισεκατ. EUR) περιφερειακών και τοπικών αρχών και έλαβε διάφορες πρωτοβουλίες για να διευρύνει τις χρηματοδοτικές επιλογές που προσφέρονται στις εταιρείες. Για το 2013 προβλέπεται παράταση του εν λόγω σχεδίου.

⁽¹⁾ Κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στο πρόγραμμα χρησιμοποιώντας την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

- (13) Η κατάσταση στην αγορά εργασίας παραμένει κρίσιμη. Η αναπροσαρμογή της οικονομίας ανεξάρτητα από την εγχώρια ζήτηση και κατασκευή στο πλαίσιο μιας αγοράς που χαρακτηρίζεται, μεταξύ άλλων, από δυσκαμψία και αναντιστοιχία δεξιοτήτων και αναγκών, ήταν ένας από του παράγοντες που οδήγησαν στην αύξηση του ποσοστού της ανεργίας στο 27 % στις αρχές του 2013. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η σημαντική αύξηση του ποσοστού της ανεργίας των νέων σε 56 %, καθώς και η άνοδος της μακροχρόνιας ανεργίας σε 44,4 % του συνόλου της ανεργίας στο τέλος του 2012. Τα διαθέσιμα στοιχεία υποδηλώνουν ότι η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας το 2012 έχει αρχίσει να οδηγεί σε μεγαλύτερη εσωτερική (στο πλαίσιο της εταιρείας) ελαστικότητα, σε κάποια μείωση του κόστους απόλυσης και σε μεγαλύτερη συγκράτηση των μισθών. Στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, αναγγέλθηκε για τον Ιούλιο του 2013 η επίσημη αξιολόγηση της μεταρρύθμισης όσον αφορά τους δηλωμένους στόχους, ώστε η μεταρρύθμιση να συμπληρωθεί με βάση τις ανάγκες. Οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας έχουν καθυστερήσει και δεν έχουν ακόμη αναληφθεί δράσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, ενώ η πρόσφατα εγκριθείσα δυνατότητα για ιδιωτικά γραφεία εξεύρεσης εργασίας δεν έχει καταστεί ακόμη πλήρως λειτουργική όπως και η συνεργασία μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης (Ενιαία Δικτυακή Πύλη για την Απασχόληση).
- (14) Το μεγάλο μερίδιο των ανέργων χωρίς επίσημο τίτλο σπουδών (35 %) και η ανεπαρκής συνάφεια της αγοράς εργασίας με την εκπαίδευση και την κατάρτιση συμβάλλουν στο μεγάλο ποσοστό της ανεργίας των νέων, καθώς και στη μακροχρόνια ανεργία. Η στρατηγική για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα των νέων 2013-2016, που παρουσιάστηκε τον Μάρτιο του 2013, ενσωματώνει ποικίλα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που έχουν ως στόχο να βελτιώσουν τις ευκαιρίες απασχόλησης των νέων. Ταυτόχρονα, ήδη από το 2012 άρχισαν να εφαρμόζονται συστήματα διπλής επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και πιλοτικά σχέδια. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 δίνει επίσης έμφαση στην ταχεία εφαρμογή της μεταρρύθμισης του εκπαιδευτικού συστήματος και τη βελτίωση της γενικής ποιότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- (15) Κυρίως λόγω της κατάστασης της αγοράς εργασίας, αλλά και λόγω της περιορισμένης αποτελεσματικότητας της κοινωνικής προστασίας όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας, η Ισπανία υπολείπεται του μέσου όρου της ΕΕ στους κύριους δείκτες μέτρησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, κινδύνους στους οποίους τα παιδιά είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα. Συνολικά, δεν έχουν σημειωθεί σημαντικές βελτιώσεις στην ανάπτυξη νέων μέτρων πολιτικής. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για το περιεχόμενο ή το χρονοδιάγραμμα όσον αφορά την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη 2013-2016. Οι κύριες προκλήσεις αφορούν την ανάγκη για εξορθολογισμό των στόχων και των πόρων βάσει του κατάλληλου πλαισίου πολιτικής, για βελτίωση της διακυβέρνησης και του διοργανικού συντονισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για απλοποίηση των διαδικασιών για τους αιτούντες κοινωνική αρωγή και για την αναθεώρηση των φραγμών στην κινητικότητα. Κάποια πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τα μέτρα για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών στήριξης της οικογένειας.
- (16) Οι αδυναμίες στο επιχειρηματικό περιβάλλον, όπως ο κατακερματισμός της εγχώριας αγοράς ή οι φραγμοί εισόδου στις βιομηχανίες υπηρεσιών, παρεμποδίζουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, και η πρόοδος της μεταρρύθμισης στον τομέα αυτό είναι βραδύτερη από ό,τι είχε προβλεφθεί στο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Σεπτεμβρίου του 2012. Το προσχέδιο του νόμου για την ενότητα της αγοράς εγκρίθηκε από την κυβέρνηση τον Ιανουάριο του 2013 και η οριστική έγκρισή του από το Κοινοβούλιο προβλέπεται για το τέλος του 2013. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται εκ νέου στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 προβλέπουν την κατάθεση νομοσχεδίου για τις επαγγελματικές υπηρεσίες μέχρι το τέλος του Ιουνίου του 2013 και την οριστική έγκριση του νόμου περί επιχειρηματικότητας και διεθνοποίησης των εταιρειών πριν από το τέλος του 2013. Παρά τα αναμενόμενα αποτελέσματα των εν λόγω μεταρρυθμίσεων, υπάρχουν ακόμη περιθώρια για να απλοποιηθούν περαιτέρω οι όροι εξόδου και εισόδου στην αγορά, ιδίως με μείωση του χρόνου που απαιτείται για τη χορήγηση αδειών επιχειρήσεων και με αναθεώρηση του πλαισίου αφερεγγυότητας. Επιπλέον, θα πρέπει να διευθετηθούν οι ρυθμιστικοί και άλλοι φραγμοί που παρεμποδίζουν την ανάπτυξη των εταιρειών. Παρά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, οι φραγμοί εισόδου για τα πολυκαταστήματα συνεχίζουν να περιορίζουν τον ανταγωνισμό στον λιανικό τομέα. Τον Σεπτέμβριο του 2012, η κυβέρνηση ενέκρινε νομοσχέδιο για τη συγχώνευση της εθνικής αρχής ανταγωνισμού με τις εποπτικές και ρυθμιστικές αρχές σε έξι τομείς, δημιουργώντας έτσι έναν ενιαίο φορέα —την Εθνική Επιτροπή Αγορών και Ανταγωνισμού (CNMC). Η μεταρρύθμιση αυτή έχει ως στόχο τη συνεπή εφαρμογή των αρχών του ανταγωνισμού στους διάφορους οικονομικούς τομείς. Η κατάργηση της φορολογικής έκπτωσης των πληρωμών τόκων ενυπόθηκων δανείων και των αποπληρωμών χρεών το 2012 ήταν πρωταρχικής σημασίας για την εξάλειψη των κινήτρων όσον αφορά την αγορά κατοικίας, αλλά οι προσπάθειες για τη δημιουργία μεγαλύτερης και αποτελεσματικότερης αγοράς ενοικίασης, κάτι που θα ενίσχυε επίσης την κινητικότητα των εργαζομένων, είναι ακόμη σε αρχικό στάδιο.
- (17) Οι ελλείψεις στην τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας, που υποδηλώνουν μια δυνητικά σημαντική ενδεχόμενη υποχρέωση για τον προϋπολογισμό και μη αμελητέους μακροοικονομικούς κινδύνους, δεν έχουν ακόμη καλυφθεί πλήρως, δεδομένου ότι τα μέτρα που λήφθηκαν στη διάρκεια του 2012 και στις αρχές του 2013 ήταν ανεπαρκή. Στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι μέχρι το τέλος του Ιουνίου του 2013 θα υποβληθεί νομοσχέδιο για τη μεταρρύθμιση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Υπάρχουν ακόμη περιθώρια για την περαιτέρω βελτίωση του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η υποδομή μεταφορών είναι επαρκής, αλλά υπάρχουν ακόμη περιθώρια για να καταστεί αυστηρότερη η επιλογή των επενδύσεων και να δοθεί προτεραιότητα στην αποτελεσματική συντήρηση των υφιστάμενων δικτύων. Από την άποψη αυτή, θα ήταν χρήσιμο να συσταθεί ανεξάρτητο παρατηρητήριο, όπως έχει προγραμματισθεί. Παράλληλα, υφίστανται τεχνικά και νομικά εμπόδια που περιορίζουν τον ανταγωνισμό στις σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών.
- (18) Η εξαιρετικά αποκεντρωμένη διοικητική δομή της χώρας απαιτεί μεγαλύτερο συντονισμό μεταξύ των διαφόρων δημοσίων διοικήσεων, τόσο για να μειωθούν οι δαπάνες όσο και για να περιορισθεί ο διοικητικός φόρτος των εταιρειών και των νοικοκυριών. Για τον σκοπό αυτό, έχουν αναληφθεί ή είναι υπό εξέλιξη διάφορες πρωτοβουλίες. Πιο συγκεκριμένα,

τον Φεβρουάριο του 2013, η κυβέρνηση υπέβαλε νομοσχέδιο για τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης (θα εγκριθεί από το Κοινοβούλιο πριν από το τέλος του 2013) και συστάθηκε επιτροπή για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Επίσης, θα υποβάλει προτάσεις για τη μεταρρύθμιση της ισπανικής δημόσιας διοίκησης μέχρι το τέλος του Ιουνίου του 2013. Οι μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του δικαστικού συστήματος είναι υπό εξέλιξη, μολονότι ορισμένα μέτρα συσσωρεύουν καθυστερήσεις και δεν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ισπανικού δικαστικού σώματος.

- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή ανέλυσε ενδελεχώς την οικονομική πολιτική της Ισπανίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη, όχι μόνο τη σημασία τους για μια διατηρήσιμη δημοσιονομική και κοινωνικοοικονομική πολιτική στην Ισπανία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους προς τους κανόνες και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης να ενισχυθεί η συνολική οικονομική διακυβέρνηση της Ένωσης με συνεισφορές επιπέδου ΕΕ στη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 9 κατωτέρω.
- (20) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη⁽¹⁾ του αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (21) Βάσει της εμπειριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το προβλεπόμενο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων είναι πλήρες και προς τη σωστή κατεύθυνση. Παράλληλα, η αξιολόγηση τονίζει ότι επείγει η έγκριση και αποτελεσματική εφαρμογή των και των υπόλοιπων μεταρρυθμίσεων ώστε οι μεταρρυθμίσεις να αρχίσουν να παράγουν τα αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα. Οι συστάσεις που διατυπώνει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 και 9 κατωτέρω.
- (22) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή έχει επίσης αναλύσει την οικονομική πολιτική στη ζώνη ευρώ ως σύνολο. Στη βάση αυτή, το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που έχουν ως εθνικό νόμισμα το ευρώ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, η Ισπανία θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των εν λόγω συστάσεων,

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ισπανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να καταβάλει τη διαρθρωτική δημοσιονομική προσπάθεια που απαιτεί η σύσταση του Συμβουλίου στο πλαίσιο της ΔΥΕ, ώστε να επιτύχει τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2016. Για τον σκοπό αυτό, να εφαρμόσει τα μέτρα που εγκρίθηκαν στα σχέδια προϋπολογισμού για το 2013 σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα και να ενισχύσει περισσότερο τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική με συγκεκριμένα διαρθρωτικά μέτρα για τα έτη 2014-2016. Η διατηρήσιμη διόρθωση των

δημοσιονομικών ανισορροπιών βασίζεται στην αξιόπιστη εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα αυξήσουν την ικανότητα προσαρμογής και θα προωθήσουν το δυναμικό ανάπτυξης και απασχόλησης. Αφού εξασφαλίσει τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει τη διαρθρωτική προσαρμογή με τον κατάλληλο ρυθμό ώστε να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο μέχρι το 2018. Να διασφαλίσει τον αυστηρό και διαφανή έλεγχο της εφαρμογής των προληπτικών και διορθωτικών μέτρων που προβλέπονται στον οργανικό νόμο περί δημοσιονομικής σταθερότητας. Να συστήσει ανεξάρτητη δημοσιονομική αρχή πριν από το τέλος του 2013, η οποία θα αναλύει, θα γνωμοδοτεί και θα παρακολουθεί τη συμμόρφωση της δημοσιονομικής πολιτικής με τους εθνικούς και ενωσιακούς δημοσιονομικούς κανόνες. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των δημόσιων δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα, και να προβεί σε συστηματική επανεξέταση των κύριων στοιχείων δαπανών μέχρι τον Μάρτιο του 2014. Να βελτιώσει τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας στον τομέα της ιατρικής περίθαλψης, χωρίς να περιορίσει την προσβασιμότητα της για τις ευάλωτες ομάδες, για παράδειγμα μειώνοντας τις νοσοκομειακές φαρμακευτικές δαπάνες, ενισχύοντας τον συντονισμό των διαφόρων ειδών περίθαλψης και βελτιώνοντας τα κίνητρα για την αποτελεσματική χρήση των πόρων. Να λάβει μέτρα για τη μείωση των καθυστερούμενων οφειλών του Δημοσίου, για την πρόληψη της περαιτέρω σώρευσής τους και για τη συστηματική δημοσίευση δεδομένων σχετικά με τα οφειλόμενα ποσά. Να εγκρίνει έγκαιρα τον νόμο για την κατάργηση της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ώστε να τεθεί σε ισχύ μέχρι τις αρχές του 2014, και να εξετάσει τη λήψη πρόσθετων μέτρων για τον περιορισμό της εφαρμογής των ρητρών περί τιμαριθμικής αναπροσαρμογής με σκοπό να μειωθεί ο βαθμός αδράνειας των τιμών στα δημόσια έσοδα και στις δημόσιες δαπάνες. Να οριστικοποιήσει μέχρι το τέλος του 2013 τη ρύθμιση του παράγοντα βιωσιμότητας, ώστε να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική σταθερότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, αυξάνοντας, μεταξύ άλλων, την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω της εναρμόνισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής.

2. Να προβεί σε συστηματική επανεξέταση του φορολογικού συστήματος μέχρι τον Μάρτιο του 2014. Να εξετάσει το ενδεχόμενο μεγαλύτερου περιορισμού των φορολογικών δαπανών στην άμεση φορολογία, να διερευνήσει τα περιθώρια για μεγαλύτερο περιορισμό της εφαρμογής των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ και να λάβει πρόσθετα μέτρα όσον αφορά τους περιβαλλοντικούς φόρους, ιδίως τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τους φόρους στα καύσιμα. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να καταπολεμήσει τη «στρέβλωση χρέους» στη φορολόγηση των επιχειρήσεων. Να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας.
3. Να εφαρμόσει το πρόγραμμα του χρηματοπιστωτικού τομέα για την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την προώθηση της μη τραπεζικής διαμεσολάβησης που εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο του 2012.
4. Να οριστικοποιήσει την αξιολόγηση της μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας του 2012 καλύπτοντας όλο το φάσμα των στόχων και μέτρων της μεταρρύθμισης μέχρι τον Ιούλιο του 2012, και να προτείνει, εάν χρειαστεί, τις αναγκαίες τροποποιήσεις μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013. Να εγκρίνει μέχρι τον Ιούλιο του 2013 το εθνικό πρόγραμμα του 2013 για την απασχόληση και

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

να προσανατολίσει στην επίτευξη αποτελεσμάτων τη μεταρρύθμιση των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη στοχοδότηση και την αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης καθοδήγησης. Να ενισχύσει και να εκσυγχρονίσει τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης για να διασφαλίσει την παροχή αποτελεσματικής και εξατομικευμένης βοήθειας στους ανέργους με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις εκπαιδευτικές ανάγκες τους. Να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων επανεκπαίδευσης για τους ηλικιωμένους και χαμηλής ειδίκευσης εργαζομένους. Να θέσει σε πλήρη λειτουργία την Ενιαία Δικτυακή Πύλη για την Απασχόληση και να επιταχύνει την εφαρμογή της συνεργασίας του ιδιωτικού με τον δημόσιο τομέα στις υπηρεσίες εξεύρεσης εργασίας για να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της ήδη το 2013.

5. Να εφαρμόσει τα μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων που προτείνονται στη στρατηγική για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα των νέων 2013-2016, και να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων, για παράδειγμα με τη θέσπιση εγγύησης για τους νέους. Να συνεχίσει τις προσπάθειες για να βελτιώσει τη συνάφεια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας, να μειώσει την πρόωγη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης και να αυξήσει τη δια βίου μάθηση, αφενός, επεκτείνοντας την εφαρμογή της διπλής επαγγελματικής κατάρτισης πέραν της τρέχουσας πιλοτικής φάσης και, αφετέρου, εισάγοντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης της σχολικής απόδοσης μέχρι το τέλος του 2103.
6. Να εγκρίνει και να εφαρμόσει τα απαραίτητα μέτρα για να μειώσει τον αριθμό των απόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και/ή κοινωνικού αποκλεισμού, αφενός, ενισχύοντας τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας που στόχο έχουν τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των απόμων που έχουν απομακρυνθεί από την αγορά εργασίας, και, αφετέρου, βελτιώνοντας τη στοχοδότηση και αυξάνοντας την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των μέτρων στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των ποιοτικών υπηρεσιών στήριξης της οικογένειας.
7. Να εγκρίνει και να εφαρμόσει επειγόντως το νομοσχέδιο για την ενότητα της αγοράς και να επιταχύνει όλες τις συμπληρωματικές δράσεις που απαιτούνται για την ταχεία εφαρμογή του. Να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα, την αυτονομία και την ανεξαρτησία της νεοσυσταθείσας ρυθμιστικής αρχής. Μέχρι το τέλος του 2013, να εγκρίνει και να εφαρμόσει τον νόμο για τις επαγγελματικές ενώσεις και υπηρεσίες, ούτως ώστε να αρθούν

τυχόν αδικαιολόγητοι περιορισμοί στην πρόσβαση σε επαγγελματικές δραστηριότητες και στην άσκησή τους, καθώς και τον νόμο για την επιχειρηματικότητα. Να ανακατατάξει και να συγκεντρώσει τα καθεστώτα στήριξης για τη διεθνοποίηση των εταιρειών. Να μειώσει τον αριθμό και να συντομεύσει τη διάρκεια των διαδικασιών έκδοσης αδειών, συμπεριλαμβανομένων αυτών για βιομηχανικές δραστηριότητες, και να επεκτείνει τη χρήση της προσέγγισης «ταχεία έκδοση» σε δραστηριότητες εκτός του λιανικού τομέα. Να αναθεωρήσει τα πλαίσια αφερεγγυότητας για εταιρείες και ιδιώτες περιορίζοντας, μεταξύ άλλων, την προσωπική ευθύνη των επιχειρηματιών και διευκολύνοντας την παροχή δεύτερης ευκαιρίας σε επιχειρήσεις που έχουν αποτύχει. Να καταργήσει τους αδικαιολόγητους περιορισμούς στην ίδρυση μεγάλης κλίμακας καταστημάτων λιανικής. Μέχρι τον Μάρτιο του 2014, να επανεξετάσει την αποτελεσματικότητα του ρυθμιστικού πλαισίου για να ενισχύσει την ανάπτυξη της αγοράς ενοικίασης κατοικιών.

8. Να καλύψει τις ελλείψεις στην τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας εγκρίνοντας και εφαρμόζοντας τη διαρθρωτική μεταρρύθμιση του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το τέλος του 2013. Να εντείνει τις προσπάθειες για την ολοκλήρωση των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με τις γειτονικές χώρες. Να μειώσει την ενδεχόμενη υποχρέωση για τα δημόσια οικονομικά που απορρέει από τη μη κερδοφόρα υποδομή στον τομέα των μεταφορών. Να θεσπίσει ανεξάρτητο παρατηρητήριο για την ενημέρωση της αξιολόγησης μελλοντικών σχεδίων υποδομής μεγάλης κλίμακας. Να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών.
9. Να εγκρίνει, σύμφωνα με το παρόν χρονοδιάγραμμα, τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης και να καταρτίσει μέχρι τον Οκτώβριο του 2013 ένα σχέδιο για να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του συνόλου της δημόσιας διοίκησης. Να εγκρίνει και να εφαρμόσει τις μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σουηδίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Σουηδίας για την περίοδο 2012-2016

(2013/C 217/21)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών ⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο

δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν απόφαση σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σουηδίας για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Σουηδίας για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης ⁽⁴⁾, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 εξέδωσε την έκθεση για τον μηχανισμό επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τη Σουηδία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια έκθεση ανάπτυξης 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης που εκπόνησε για τη Σουηδία, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυση της Επιτροπής συμπεραίνεται ότι η Σουηδία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες απαιτούν παρακολούθηση και δράση σε επίπεδο πολιτικής. Ειδικότερα, οι μακροοικονομικές εξελίξεις που συνδέονται με το χρέος του ιδιωτικού τομέα και την απομόχλευση, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες ανεπάρκειες στην αγορά στέγης, χρήζουν συνεχούς προσοχής. Αν και το μεγάλο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών δεν δημιουργεί κινδύνους παρόμοιους προς τα μεγάλα ελλείμματα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις των τρεχουσών συναλλαγών στη Σουηδία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 85.

- (9) Στις 19 Απριλίου 2013, η Σουηδία υπέβαλε το πρόγραμμα σύγκλισης που καλύπτει την περίοδο 2012-2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2013. Για να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος, είναι ρεαλιστικό για το 2013. Η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,2 % και 2,2 % το 2013 και 2014, αντίστοιχα, ενώ η Επιτροπή προβλέπει 1,5 % και 2,5 %. Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα είναι να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα με τήρηση των κανόνων του σουηδικού δημοσιονομικού πλαισίου, που περιλαμβάνει τον στόχο να υπάρξει πλεόνασμα στην καθαρή δανειοδότηση της γενικής κυβέρνησης, ίσο προς 1 % του ΑΕΠ κατά μέσο όρο στη διάρκεια του κύκλου. Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης διολίσθησε από ένα μικρό πλεόνασμα 0,2 % του ΑΕΠ το 2011 σε έλλειμμα 0,5 % το 2012. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον προηγούμενο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) του - 1,0 % του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ συνάδει προς τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα προβλέπει να βελτιωθεί το διαρθρωτικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή, από ελάχιστο έλλειμμα περίπου 0,4 % του ΑΕΠ το 2012-2013 σε πλεόνασμα το 2014 και στα επόμενα έτη. Συνεπώς, ο ΜΔΣ ενδέχεται να επιτευχθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, ο ρυθμός αύξησης των κρατικών δαπανών, μη λαμβανομένων υπόψη των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, θα υπερβεί τον μεσοπρόθεσμο ρυθμό αναφοράς της δυναμικής αύξησης του ΑΕΠ το 2012 και το 2013, αλλά θα είναι χαμηλότερος από τον ρυθμό του 2014. Ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η δυνατότητα περαιτέρω αναπτυξιακών μέτρων διακριτικής ευχέρειας το 2014, οι κίνδυνοι για τους δημοσιονομικούς στόχους είναι περιορισμένοι. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο δείκτης χρέους, ο οποίος είναι κάτω του 60 % της τιμής αναφοράς του ΑΕΠ, προβλέπεται να αυξηθεί προσωρινά σε 42 % του ΑΕΠ το 2013, αλλά να υποχωρήσει κάτω από το 40 % του ΑΕΠ το 2015. Η Επιτροπή προβλέπει ότι ο δείκτης χρέους θα μειωθεί σε 39 % το 2014.
- (11) Ο υψηλός βαθμός χρέωσης του ιδιωτικού τομέα (235 % του ΑΕΠ το 2012) εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας. Το χρέος των νοικοκυριών, το οποίο κυμαίνεται γύρω στο 80 % του ΑΕΠ ή χονδρικά στο 170 % του διαθέσιμου εισοδήματος, σταθεροποιήθηκε μόλις πρόσφατα και δεν είναι πιθανό να υποχωρήσει στο μέλλον, λόγω της συνεχιζόμενης πιστωτικής επέκτασης και του βραδέως ρυθμού αποπληρωμής ενυπόθηκων δανείων. Η σημερινή φορολογική έκπτωση των τόκων και οι χαμηλοί περιοδικοί φόροι ακίνητης περιουσίας σημαίνουν ότι η φορολογία κατοικίας στη Σουηδία ευνοεί την ανάληψη χρέους που οδηγεί σε υψηλά επίπεδα χρέους. Επιπλέον, η σχετικά μεγάλη απόσταση μεταξύ του πραγματικού οριακού φορολογικού συντελεστή χρέους και κεφαλαίου για νέες επενδύσεις σημαίνει ότι εξακολουθεί να ευνοείται η χρηματοδότηση με τη σύναψη χρέους στον εταιρικό τομέα. Η Σουηδία περιόρισε πρόσφατα τη δυνατότητα έκπτωσης από τον φόρο δαπανών για τόκους στο εσωτερικό εταιρικών ομίλων, αλλά δεν διαθέτει συνολικό σύστημα για να διορθώσει τη φορολογική ανισορροπία χρέους-κεφαλαίου. Το εταιρικό χρέος παραμένει σημαντικό, στο 149 % του ΑΕΠ.
- (12) Αν και η σουηδική στεγαστική αγορά παρέμεινε σταθερή κατά το πρόσφατο παρελθόν, εξακολουθεί να αποτελεί δυνητική πηγή αστάθειας. Από την άποψη της προσφοράς, η στεγαστική αγορά της Σουηδίας χαρακτηρίζεται από ορισμένες ανεπάρκειες, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση των τιμών στέγασης και να δημιουργήσουν ανεπιθύμητα φαινόμενα εγκλωβισμού. Οι κατασκευαστικές επενδύσεις στη Σουηδία φθάνουν μόλις στο ήμισυ των επενδύσεων των άλλων βορειών χωρών, τόσο σε σχέση με το ΑΕΠ όσο και με τον πληθυσμό. Σήμερα, χρειάζονται συχνά πολλά χρόνια για να δρομολογηθεί ένα νέο έργο, λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών σε επίπεδο δήμου. Ο εξορθολογισμός αυτών των διαδικασιών θα αυξήσει την ευελιξία της προσφοράς κατοικιών, θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό στον κατασκευαστικό τομέα και θα μειώσει το κόστος κατασκευής. Χρειάζονται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις του συστήματος καθορισμού των ενοικίων, προκειμένου οι δυνάμεις της αγοράς να μπορέσουν να επιτύχουν τη βέλτιστη προσφορά κατοικιών προς ενοικίαση σε κατάλληλη τιμή. Η αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς στέγασης ενδέχεται να συμβάλει επίσης και στη μείωση των επιπέδων χρέους των νοικοκυριών, δεδομένου ότι αυτά τα θέματα συνδέονται μεταξύ τους.
- (13) Στη Σουηδία, τα ποσοστά ανεργίας για τους νέους, για άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και γενικά για τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης είναι πολύ υψηλότερα απ' ό,τι για τον υπόλοιπο πληθυσμό σε ηλικία εργασίας και πολύ υψηλότερα από τον ενωσιακό μέσο όρο. Η Σουηδία έλαβε μεγάλο αριθμό νέων σχετικών μέτρων για να αντιμετωπίσει αυτό το θέμα. Τα μέτρα που στοχεύουν στην ένταξη των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών στην αγορά εργασίας έχουν ήδη παραγάγει τα πρώτα αποτελέσματα, μειώνοντας το ποσοστό ανεργίας, χρειάζεται όμως να καταβληθούν και άλλες προσπάθειες για να μειωθεί η διαφορά μεταξύ αυτών των ατόμων και του υπόλοιπου πληθυσμού. Οι νέοι δεν έχουν ωφεληθεί μέχρι σήμερα σε αξιοσημείωτο βαθμό από τα μέτρα αυτά. Ωστόσο, έχουν ήδη δρομολογηθεί ή πρόκειται να δρομολογηθούν ορισμένα ενθαρρυντικά μέτρα. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνονται συμφωνίες για την υποστήριξη της εισόδου στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο του σουηδικού μοντέλου διαμόρφωσης του μισθολογίου από εντελώς ανεξάρτητους κοινωνικούς εταίρους. Οι προσπάθειες για την ενίσχυση της μαθητείας και άλλων ειδών επαγγελματικής εκπαίδευσης με άξονα την εργασία ανταποκρίνονται επίσης στον στόχο, αλλά για να έχουν τον επιθυμητό αντίκτυπο θα πρέπει να είναι περισσότερο φιλόδοξες. Η συνέχιση της προόδου θα εξασφαλιζόταν από την αναθεώρηση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων του συστήματος εγγύησης θέσεων εργασίας για νέους. Αντί γενικών επιδοτήσεων, θα πρέπει να προτιμηθούν μέτρα που εστιάζονται συγκεκριμένα σε αυτούς που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη. Στο πλαίσιο του σουηδικού συστήματος εγγύησης θέσεων εργασίας, στους νέους που αναζητούν εργασία μέσω της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης και οι οποίοι υπήρξαν άνεργοι επί 90 ημέρες παρέχονται στοχοθετημένες υπηρεσίες προκειμένου να μπορέσουν να βελτιώσουν τις πιθανότητες να βρουν μια θέση απασχόλησης, καθώς και τις δυνατότητες εκπαίδευσης. Ωστόσο, η εγγύηση φαίνεται να στοχεύει σήμερα με μικρότερη αποτελεσματικότητα τους νέους που είναι εκτός εκπαίδευσης ή

κατάρτισης ή δεν είναι εγγεγραμμένοι στη δημόσια υπηρεσία απασχόλησης. Σύμφωνα με τη σύσταση του 2012, η Σουηδία ανέθεσε την εκπόνηση μιας ανάλυσης των επιπτώσεων της μείωσης του ποσοστού ΦΠΑ για τα εστιατόρια και τις υπηρεσίες εστίασης στις τιμές, τους μισθούς και την απασχόληση των νέων, τα προκαταρκτικά πορίσματα της οποίας θα δοθούν τον Ιανουάριο του 2014 και τα τελικά συμπεράσματα το 2016. Η μελέτη αυτή θα είναι σημαντική, δεδομένου ότι έχουν εκφραστεί ανησυχίες για τη σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας αυτού του μέτρου.

- (14) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σουηδίας. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και υπέβαλε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Σουηδία, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.
- (15) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης της Σουηδίας, και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (16) Βάσει της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις του βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 2 και 3 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σουηδία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να εφαρμόσει τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιδιώξει μια φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική πολιτική και να διατηρήσει υγιή δημοσιονομική θέση, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, κατά τον χρονικό ορίζοντα του προγράμματος.

2. Να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τους κινδύνους που συνδέονται με το ιδιωτικό χρέος μέσω της μείωσης της ευνοϊκής μεταχείρισης του χρέους στη φορολογία κατοικίας με τη σταδιακή κατάργηση της έκπτωσης από τον φόρο των τόκων ενυπόθηκων δανείων ή/και την αύξηση των φόρων ιδιοκτησίας. Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να ενδυναμώσει τη συνετή δανειοδοσία με μέτρα που προωθούν την αποπληρωμή των ενυπόθηκων δανείων. Να μειώσει περαιτέρω την ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση των τόκων για εταιρικά δάνεια.
3. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της στεγαστικής αγοράς συνεχίζοντας τη μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των ενοικίων και της ενίσχυσης της ελευθερίας σύναψης συμβολαίων μεταξύ μεμονωμένων ενοικιαστών και ιδιοκτητών. Να προωθήσει την αύξηση του ανταγωνισμού στον κατασκευαστικό τομέα και να επανεξετάσει τον πολεοδομικό σχεδιασμό, τη χωροταξία και τις διαδικασίες έγκρισης με σκοπό να αυξηθεί η διαφάνεια, να συντομευτεί ο χρόνος παράδοσης και να μειωθούν τα εμπόδια εισόδου στην αγορά για τις κατασκευαστικές εταιρείες.
4. Να ενισχύσει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της ένταξης στην αγορά εργασίας των χαμηλής ειδίκευσης νέων και ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών μέσω της λήψης ισχυρότερων και καλύτερα στοχοθετημένων μέτρων για να βελτιωθεί η δυνατότητα απασχόλησής τους και η προσφορά εργασίας για αυτές τις ομάδες. Να εντείνει τις προσπάθειες για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το σχολείο στην εργασία, μεταξύ άλλων μέσω της ευρύτερης χρήσης της μάθησης με βάση την εργασία, τη μαθητεία και άλλα είδη συμβάσεων που συνδυάζουν την απασχόληση και την εκπαίδευση. Να ολοκληρώσει την Εγγύηση για τους Νέους, προκειμένου να βελτιωθεί η κάλυψη των νέων εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Να ολοκληρώσει και να συναγάγει συμπεράσματα από την επισκόπηση της αποτελεσματικότητας του ισχύοντος μειωμένου ποσοστού ΦΠΑ για τα εστιατόρια και τις υπηρεσίες εστίασης ως προς την υποστήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων των Κάτω Χωρών για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας των Κάτω Χωρών για την περίοδο 2012-2017

(2013/C 217/22)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα

κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων των Κάτω Χωρών για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας των Κάτω Χωρών για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για το 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, επί τη βάση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε τη δεύτερη έκθεση για τον Μηχανισμό Επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε τις Κάτω Χώρες ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοοικονομικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της για τις Κάτω Χώρες, δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Από την ανάλυση που πραγματοποίησε η Επιτροπή οδηγείται στο συμπέρασμα ότι οι Κάτω Χώρες πληττονται από μακροοικονομικές ανισορροπίες, παρόλο που οι ανισορροπίες αυτές δεν είναι υπερβολικές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 88.

- (9) Στις 29 Απριλίου 2013, οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν το πρόγραμμα σταθερότητας που καλύπτει την περίοδο 2012-2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αλληλεξάρτησή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν συγχρόνως.
- (10) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σταθερότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι οι Κάτω Χώρες εφάρμοσαν σημαντικά μέτρα εξυγίανσης κατά την περίοδο 2011-2013, αλλά η δημοσιονομική προσπάθεια φαίνεται να μην επαρκεί για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος εντός του 2013, κυρίως λόγω οικονομικών εξελίξεων χειρότερων από τις αναμενόμενες. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι γενικώς εύλογο. Για τα έτη 2013 και 2014, το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει πραγματική οικονομική ανάπτυξη - 0,4 % και 1,1 % αντίστοιχα, ποσοστά που προσεγγίζουν αρκετά τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013 που ανέρχονται σε - 0,8 % και 0,9 %. Ο δηλωμένος στόχος του προγράμματος σταθερότητας είναι η μείωση από το 2014 του ονομαστικού ελλείμματος σε κάτω από 3 % του ΑΕΠ με διατηρήσιμο τρόπο. Το πρόγραμμα σταθερότητας δεν περιλαμβάνει ρητή αναφορά στον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ), γεγονός που σημαίνει ότι επιβεβαιώνεται ο ΜΔΣ για - 0,5 %, όπως κοινοποιήθηκε στο πρόγραμμα σταθερότητας του προηγούμενου έτους. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Επιπλέον, ενώ για το 2015 το πρόγραμμα σταθερότητας σχεδιάζει μείωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 0,5 % του ΑΕΠ σε διαρθρωτικούς όρους, σύμφωνα με την ελάχιστη ετήσια διαρθρωτική απαίτηση, το 2016, το διαρθρωτικό ισοζύγιο αναμένεται να μειωθεί κατά 0,4 % του ΑΕΠ και το 2017 να βελτιωθεί κατά 0,1 % του ΑΕΠ, υστερώντας συνεπώς σε σχέση με τη δέουσα πορεία προσαρμογής. Βάσει των εαρινών προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, η μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια ύψους περίπου 0,7 % του ΑΕΠ για την περίοδο 2010-2013, συνάδει με τη διαρθρωτική προσπάθεια ¾ % του ΑΕΠ που συνιστά το Συμβούλιο. Η δημοσιονομική προσαρμογή η οποία το 2011 και το 2012 ήταν κατά κύριο λόγο προσανατολισμένη στις δαπάνες, το 2013 βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στα μέτρα για τα έσοδα. Το προγραμματιζόμενο ονομαστικό έλλειμμα που τέθηκε από το πρόγραμμα σταθερότητας συμβαδίζει με τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014, ένα έτος μετά την προθεσμία που έδωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) στις 2 Δεκεμβρίου 2009. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η προβλεπόμενη από τις αρχές δημοσιονομική προσπάθεια δεν είναι συμβατή με την πραγματική διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014. Πιθανά πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης που προσδιορίζονται στο πρόγραμμα σταθερότητας έχουν ανακληθεί και, σε κάθε περίπτωση, δεν θα επαρκούσαν. Οι Κάτω Χώρες πρέπει να καθορίσουν πρόσθετα μέτρα για να μειώσουν το ονομαστικό έλλειμμα γενικής κυβέρνησης σε ποσοστό κάτω από 3 % του ΑΕΠ το 2014 με διατηρήσιμο τρόπο. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω, και να ανέλθει στο 74 % του ΑΕΠ το 2013, ενώ θα σημειώσει περαιτέρω ελαφρά αύξηση το 2014, φθάνοντας στο 75 % του ΑΕΠ. Ο δείκτης χρέους προβλέπεται συνεπώς να παραμείνει πολύ πάνω από την τιμή αναφοράς 60 %. Για το 2015, το πρόγραμμα σταθερότητας αναμένει ότι ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ θα μειωθεί σε 71,4 % και ότι στη συνέχεια θα μειωθεί ελαφρά και θα φτάσει σε 70,8 % το 2017. Ωστόσο, η μείωση αυτή του δείκτη χρέους μετά το 2014 δεν στηρίζεται επαρκώς από μέτρα πολιτικής.
- (11) Για να ενισχυθεί το μελλοντικό αναπτυξιακό δυναμικό των Κάτω Χωρών, είναι πρωταρχικής σημασίας η απαιτούμενη εξυγίανση, για να εξασφαλιστεί η διατηρήσιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και η επίτευξη του ΜΔΣ βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, να διασφαλίζει τις δαπάνες προώθησης της ανάπτυξης. Ειδικότερα, οι προσπάθειες για την προώθηση της ανάπτυξης στους τομείς της καινοτομίας και της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων της βασικής έρευνας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, θα είναι καθοριστικές για μια ισορροπημένη προσαρμογή. Τούτο θα συνέβαλε όχι μόνο στη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης, αλλά και στην ενίσχυση της καινοτομίας και του ανθρώπινου κεφαλαίου, και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών προοπτικών.
- (12) Σημαντική πρόκληση συνιστά η αγορά στέγης όπου επί δεκαετίες έχουν συσσωρευτεί δυσκαμψίες και στρεβλωτικά κίνητρα διαμορφώνοντας συνήθειες όσον αφορά τη χρηματοδότηση στέγης και τις τομεακές αποταμιεύσεις. Η τάση των νοικοκυριών να λαμβάνουν μεγάλα ενυπόθηκα δάνεια με εγγύηση ακίνητα αντανακλά σε μεγάλο βαθμό μακροχρόνια φορολογικά κίνητρα που υπάρχουν από καιρό, ιδίως την πλήρη έκπτωση τόκων ενυπόθηκων δανείων. Από τον Απρίλιο του 2012, μια σειρά από μέτρα έχουν εν μέρει εφαρμοστεί. Ορισμένα από αυτά αφορούν την προσαρμογή της φορολογικής μεταχείρισης της στεγαστικής χρηματοδότησης. Η βαθμιαία πορεία προς τον περιορισμό των φορολογικών απαλλαγών επί των τόκων στα ενυπόθηκα δάνεια και την αύξηση των κινήτρων για αποπληρωμή είναι εγγυημένη, αλλά η σταδιακή εφαρμογή του μέτρου αυτού γίνεται με πολύ αργό ρυθμό ώστε να επηρεάσει αισθητά τη συμπεριφορά αποπληρωμής. Η αγορά ενοικίασης ακινήτων υφίσταται περιορισμούς λόγω κανονιστικών ρυθμίσεων και της ύπαρξης ενός πολύ μεγάλου τομέα κοινωνικής στέγης ο οποίος πρέπει να ανταποκριθεί σε μεγάλες λίστες αναμονής. Η πρόσφατη μερική διαφοροποίηση των ενοικίων στον τομέα της κοινωνικής στέγης με βάση το εισόδημα, αποτελεί ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά ο αντίκτυπος του μέτρου είναι περιορισμένος. Συνεπώς, ενώ τα προτεινόμενα μέτρα συνιστούν βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, ο συνολικός ρυθμός των μεταρρυθμίσεων είναι αργός ώστε να αντιμετωπιστούν τα υφιστάμενα προβλήματα και πρέπει συνεπώς να επισπευστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον και εξακολουθώντας να διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα κοινωνικής στέγης σε μειονεκτούντες πολίτες που δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν στέγη υπό τους όρους της αγοράς, ακόμη και σε τόπους που παρουσιάζουν υψηλή ζήτηση.
- (13) Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος ενισχύθηκε με τη σταδιακή αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης από τα 65 έτη το 2012 στα 67 έτη το 2021. Συνεπώς, οι Κάτω Χώρες ακολούθησαν πλήρως το σκέλος της σύστασης του 2012 που αφορούσε την αύξηση των ορίων της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, συνδέοντάς την με το προσδόκιμο ζωής, τόσο για τον πρώτο όσο και για τον δεύτερο πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Στις προκλήσεις που απομένει να αντιμετωπιστούν περιλαμβάνεται ο κατάλληλος επιμερισμός του κόστους και των κινδύνων εντός και μεταξύ των γενεών. Επιπλέον, η αναμόρφωση της διακυβέρνησης των συνταξιοδοτικών ταμείων του δεύτερου πυλώνα καθυστερεί ώστε να συμβάλει στη στήριξη της ανθεκτικότητας στη γήρανση. Η εφαρμογή των σχεδίων

μεταρρυθμίσεις της μακροχρόνιας περιθαλψής θα συμβάλει στον περιορισμό του ραγδαία αυξανόμενου κόστους λόγω της δημογραφικής γήρανσης και ως εκ τούτου θα στηρίξει τη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να διατηρηθεί στο κατάλληλο επίπεδο η ποιότητα και η προσβασιμότητα της μακροχρόνιας περιθαλψής.

(14) Οι μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που προτείνονται από την κυβέρνηση αποσκοπούν στην αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και στην κινητικότητα. Η μεταρρύθμιση του νόμου περί συμμετοχής είναι φιλόδοξη και αναμένεται να προωθήσει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, οι μεταρρυθμίσεις δε έχουν ακόμη κατοχυρωθεί νομικά. Επιπλέον, χρειάζονται περαιτέρω μέτρα για να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα των ατόμων που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, των μειονεκτούντων ατόμων και των ηλικιωμένων. Οι Κάτω Χώρες ανακοίνωσαν μεταρρυθμίσεις στο σύστημα για το επίδομα ανεργίας και στη σχετικά αυστηρή νομοθεσία τους για την προστασία της απασχόλησης. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές, σε συνδυασμό με φορολογική πίστωση κινητικότητας («mobiliteitsbonus») για εργοδότες ώστε να προσλαμβάνουν δικαιούχους κοινωνικής ασφάλισης ηλικίας 50 ετών και άνω ή άτομα με εργασιακή αναπηρία, είναι σαφώς εστιασμένες στο χαμηλότερο άκρο της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, ενώ τα μέτρα αυτά στοχεύουν στη σωστή κατεύθυνση, μπορούν να αξιολογηθούν πλήρως μόνο αφού εγκριθούν. Τέλος, η ταχύτερη άρση των υπολειπόμενων αντικινήτρων για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των ωρών εργασίας, θα εξασφάλιζε το δυναμικό για περαιτέρω μείωση μελλοντικών ελλείψεων σε εργατικό δυναμικό.

(15) Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τη σύσταση του 2012 για τη σύφιξη των δεσμών μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων. Η επιχειρηματική πολιτική «To the Top», συμπεριλαμβανομένης της τομεακής της προσέγγισης για εταιρικές σχέσεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας και της εκπαίδευσης («top sector»), βρίσκεται πλέον στη φάση της εφαρμογής. Εκτός από τομεακές πολιτικές καινοτομίας, είναι σημαντικό να εφαρμοστούν οριζόντιες πολιτικές έρευνας και καινοτομίας και να διατηρηθεί ένα επαρκές επίπεδο δημόσιας χρηματοδότησης για βασική έρευνα για την οποία δεν έχουν προβλεφθεί πιστώσεις.

(16) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής των Κάτω Χωρών. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και παρουσίασε εμπειροστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στις Κάτω Χώρες, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω.

(17) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη⁽¹⁾ του αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

(18) Βάσει της εμπειροστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Οι συστάσεις της δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στη σύσταση 2 κατωτέρω.

(19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή πραγματοποίησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Στη βάση αυτή το Συμβούλιο εξέδωσε ειδικές συστάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ⁽²⁾. Ως κράτος με νόμισμα το ευρώ, οι Κάτω Χώρες θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στις Κάτω Χώρες να αναλάβουν δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να ενισχύσουν και να εφαρμόσουν τη δημοσιονομική στρατηγική, με τη στήριξη επαρκώς εξειδικευμένων μέτρων, για το έτος 2014 και μετά ώστε να διασφαλίσουν την έγκαιρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2014 με διατηρήσιμο τρόπο και να υλοποιήσουν την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που προσδιορίζεται στις συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Να προστατεύσουν τις δαπάνες σε τομείς που συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη, όπως η εκπαίδευση, η καινοτομία και η έρευνα. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσουν την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής που θα επιτρέψει στις Κάτω Χώρες να επιτύχουν τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο μέχρι το 2015.
2. Να εντείνουν τις προσπάθειες σταδιακής μεταρρύθμισης της αγοράς ενοικίων επιταχύνοντας τον προγραμματισθέντα περιορισμό της έκπτωσης φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, και δημιουργώντας έναν περισσότερο προσανατολισμένο στην αγορά μηχανισμό για τον καθορισμό των ενοικίων, καθώς και συνδέοντας περισσότερο τα ενοίκια με το οικογενειακό εισόδημα στον τομέα κοινωνικής στέγης. Να επανεστιάσουν τις εταιρικές κοινωνικής κατοικίας ώστε να στηρίζουν τα νοικοκυριά με τις μεγαλύτερες ανάγκες.
3. Να προσαρμόσουν τον δεύτερο πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος, σε συνεννόηση με τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να διασφαλίζει κατάλληλο επιμερισμό του κόστους και των κινδύνων εντός και μεταξύ των γενεών. Να στηρίξουν τη σταδιακή αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης με μέτρα για την αύξηση της απασχολησιμότητας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Να υλοποιήσουν την προγραμματιζόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος μακροχρόνιας περιθαλψής ώστε να διασφαλίσουν την οικονομική του αποδοτικότητα και να τη συμπληρώσουν με περαιτέρω μέτρα για τη συγκράτηση της αύξησης των δαπανών, με στόχο τη διασφάλιση της διατηρησιμότητας.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

4. Να λάβουν περαιτέρω μέτρα για να ενισχύσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως των ατόμων που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας. Να συνεχίσουν να μειώνουν τα φορολογικά αντικίνητρα για την εργασία, μεταξύ άλλων με τη σταδιακή κατάργηση των μεταβιβάσιμων εκπτώσεων φόρου για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας. Να στηρίξουν τις μετακινήσεις στην αγορά εργασίας και να αντιμετωπίσουν τις δυσκαμψίες της εν λόγω αγοράς, μεταξύ άλλων με τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και του καθεστώτος για το επίδομα ανεργίας.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2012/13 έως 2017/18

(2013/C 217/23)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιαστεί σε νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.
- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει συνεκτικό πλαίσιο

δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσω και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις για τη δράση που πρέπει να αναληφθεί σε επίπεδο κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.

- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2012 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2012-2017.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή ενέκρινε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση για τον Μηχανισμό Παγρύντησης, στην οποία προσδιόρισε το Ηνωμένο Βασίλειο ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και στις 7 Φεβρουαρίου 2013 εξέδωσε ψήφισμα για την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην Ετήσια απόφαση 2013 και ένα ψήφισμα για τη συμβολή στην έκθεση αυτή.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και μέτρων για την τόνωση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να υποστηριχθεί η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθεί η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης για το Ηνωμένο Βασίλειο, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες που απαιτούν παρακολούθηση και δράση σε επίπεδο πολιτικής. Ειδικότερα, οι μακροοικονομικές εξελίξεις στον τομέα της χρέωσης των νοικοκυριών, που συνδέονται με το υψηλό επίπεδο ενυπόθητων δανείων και τα χαρακτηριστικά της στεγαστικής αγοράς, καθώς και οι δυσμενείς εξελίξεις της εξωτερικής ανταγωνιστικότητας, ιδίως όσον αφορά τις εξαγωγές αγαθών και τη χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας, εξακολουθούν να απαιτούν προσοχή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκε για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 91.

- (9) Στις 30 Απριλίου 2013, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα σύγκλισης για την περίοδο 2012/13 έως 2017/18 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη η μεταξύ τους αλληλεξάρτηση, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτόχρονα.
- (10) Δυνάμει της παραγράφου 4 του πρωτοκόλλου (αριθ. 15) για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, η υποχρέωση που υφίσταται βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί αποφυγής των υπερβολικών ελλειμμάτων γενικής κυβέρνησης, δεν ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο. Η παράγραφος 5 του πρωτοκόλλου προβλέπει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο προσαπαθεί να αποφεύγει τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα. Στις 8 Ιουλίου 2008, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα.
- (11) Βάσει της αξιολόγησης του προγράμματος σύγκλισης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του προγράμματος σύγκλισης, φαίνεται εύλογο. Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σύγκλισης είναι η επίτευξη ενός σχεδόν ισοσκελισμένου κυκλικά προσαρμοσμένου τρέχοντος προϋπολογισμού στο τέλος της πενταετούς ανανεώσιμης περιόδου. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης κορυφώθηκε σε 11,5 % του ΑΕΠ το 2009/10⁽¹⁾ και μειώθηκε σε 5,6 % του ΑΕΠ το 2012/13, χάρη σε έκτακτα μέτρα που μείωσαν το έλλειμμα κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες το 2012/13. Ωστόσο, το πρόγραμμα σύγκλισης δείχνει ότι η κυβέρνηση δεν θα μπορέσει να τηρήσει την προδεσμία του 2014/15 για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος που είχε τεθεί από το Συμβούλιο, δεδομένου ότι ο έλλειμμα εκτιμάται να φθάσει σε 6,0 % του ΑΕΠ το έτος αυτό. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του προγράμματος, το έτος κατά το οποίο θα διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα είναι το 2017/18 όταν θα φθάσει σε 2,3 % του ΑΕΠ, τρία έτη μετά την προδεσμία που είχε τεθεί από το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2009. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι το διαρθρωτικό έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, όπως επανυπολογίστηκε από την Επιτροπή, θα βελτιωθεί οριακά από 5,6 % του ΑΕΠ το 2013/14 σε 5,1 % του ΑΕΠ το 2014/15. Κατά την περίοδο 2010/11 έως 2012/13, η μέση μη προσαρμοσμένη δημοσιονομική προσπάθεια εκτιμάται σε 1,1 % του ΑΕΠ, πολύ χαμηλότερη από το επίπεδο του 1¼ % του ΑΕΠ που είχε συσταθεί από το Συμβούλιο πριν διορθωθεί με την επίπτωση αναθεωρήσεων στην πιθανή αύξηση παραγωγής ή τυχαίων αυξήσεων ή μειώσεων των εσόδων. Οι κυριότεροι κίνδυνοι όσον αφορά τις δημοσιονομικές προβολές συνδέονται με τη χαμηλότερη σε σχέση με την αναμενόμενη ανάπτυξη λόγω του επίμονα υψηλού ποσοστού του πληθωρισμού που επιδρά ανασταλτικά στην ιδιωτική κατανάλωση και με τη δυνητική επιδείνωση του διεθνούς περιβάλλοντος που θα μπορούσε να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές και τις επενδύσεις.

Το πρόγραμμα σύγκλισης δεν περιλαμβάνει μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο, όπως προβλέπεται από το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Η κυβέρνηση συνέχισε τη στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης, αλλά λόγω των υψηλότερων δαπανών σε σχέση με τις αναμενόμενες που οφείλονται στη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών και των χαμηλότερων εσόδων σε σχέση με τα αναμενόμενα, το έλλειμμα είναι υψηλότερο εκείνο που είχε προβλεφθεί. Επίσης, τα μέτρα εξυγίανσης που λήφθηκαν μέχρι στιγμής δεν ήταν επαρκή για την επίτευξη της συνισταμένης μέσης ετήσιας δημοσιονομικής προσπάθειας για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Επιπλέον, τα περιθώρια αύξησης των εσόδων λόγω της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης, που αποσκοπούσε π.χ. στην αύξηση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος μέσω της αναθεώρησης της διάρθρωσης των συντελεστών ΦΠΑ, παραμένουν σχετικά ανεκμετάλλευτα. Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκε από 56,1 % το 2008/09 σε 90,7 % το 2012/13. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί σε 100,8 % την περίοδο 2015/16 και 2016/17 πριν υποχωρήσει πάλι σε 99,4 % την περίοδο 2017/18.

- (12) Η απομόχλευση στον τομέα των νοικοκυριών συνεχίστηκε το 2012, αλλά το χρέος των νοικοκυριών, που φθάνει στο 96 % του ΑΕΠ, εξακολουθεί να είναι πολύ πάνω από τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ και η απομόχλευση δεν θα μπορέσει να διατηρηθεί όταν η οικονομία εμφανίσει βελτίωση και οι συναλλαγές κατοικιών επανέλθουν σε πιο κανονικά επίπεδα. Οι τιμές των κατοικιών παραμένουν υψηλές και ασταθείς στο πλαίσιο της έλλειψης προσφοράς που υπάρχει στον τομέα της στέγης. Λόγω του συνδυασμού των υψηλών τιμών κατοικιών και της διαδεδομένης χρήσης ενυπόθηκων δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο, τα νοικοκυριά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις μεταβολές επιτοκίων, καθώς και στις αυξήσεις της ανεργίας. Η κυβέρνηση έχει λάβει μέτρα για τη μεταρρύθμιση των χωροταξικών νόμων, αλλά η κατασκευή κατοικιών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και το σύστημα σχεδιασμού, περιλαμβανομένων των περιορισμών για τις πράσινες ζώνες, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό περιορισμό για την προσφορά κατοικιών. Οι παρεμβάσεις της κυβέρνησης που τονώνουν τη ζήτηση κατοικιών περισσότερο απ'ό,τι την προσφορά, όπως το πρόγραμμα «Help to Buy» που εξαγγέλθηκε πρόσφατα, θα μπορούσαν να επιδεινώσουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση αυτή αυξάνοντας τις τιμές των κατοικιών και το χρέος των νοικοκυριών. Το σύστημα φορολόγησης της περιουσίας του Ηνωμένου Βασιλείου συνδυάζει έναν φθινόβια επαναληπτικό φόρο (Council Tax) με έναν προοδευτικό φόρο επί των συναλλαγών (Stamp Duty Land Tax). Ο συνδυασμός των υψηλών τιμών κατοικιών, της οικονομικής στενότητας των νοικοκυριών και των πιο προσεκτικών κριτηρίων δανειοδότησης είναι πιθανό να συνεχίσουν να εμποδίζουν τα νοικοκυριά μέσω εισοδήματος να γίνουν ιδιοκτήτες κατοικιών. Σε αυτό το πλαίσιο, η ενοίκιαση κατοικιών από νοικοκυριά θα μπορούσε να καταστεί πιο ελκυστική και βιώσιμη μακροπρόθεσμα από την ιδιοκτησία κατοικιών.
- (13) Το ΗΒ αντιμετωπίζει προβλήματα τόσο ανεργίας όσο και υποαπασχόλησης, ιδίως μεταξύ των νέων. Η ανεργία ανήλθε σε 7,8 % στις αρχές του 2013, ενώ ο μέσος όρος στην ΕΕ

⁽¹⁾ Το έτος «2009/10» αναφέρεται στο οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Απριλίου 2009 και λήγει στις 31 Μαρτίου 2010.

ήταν 10,9 %, και αναμένεται να παραμείνει εν πολλοίς σταθερή στη διάρκεια του 2013 και του 2014. Η ανεργία των νέων είναι πολύ υψηλότερη και έφθασε σε 20,7 % σημειώνοντας σταθερή αύξηση από το επίπεδο του 14,3 % που ήταν το 2007. Το ποσοστό των νέων που δεν είναι στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε απασχόληση ή κατάρτιση φθάνει σε 14,0 %. Η απασχόληση του ιδιωτικού τομέα σημείωσε έντονη αύξηση το προηγούμενο έτος, λαμβανομένης υπόψη της χαμηλής αύξησης του ΑΕΠ, αλλά η αύξηση της παραγωγικότητας και των μισθών ήταν μικρή. Επίσης το ΗΒ έχει υπερπροσφορά εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης η ζήτηση των οποίων παρουσιάζει πτώση. Συγχρόνως, το ΗΒ έχει έλλειψη εργαζομένων με επαγγελματικές και τεχνικές δεξιότητες υψηλής ποιότητας, πράγμα που συντελεί στην έλλειψη εξωτερικής ανταγωνιστικότητας. Παρά την κάποια πρόοδο που σημειώθηκε τα πρόσφατα χρόνια, πολλοί νέοι δεν έχουν τις δεξιότητες και τα προσόντα που απαιτούνται για να είναι σε θέση να συναγωνίζονται με επιτυχία στην αγορά εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας των ατόμων με χαμηλές δεξιότητες ηλικίας 15 έως 25 ετών φθάνει στο 37,2 %, αισθητά πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η υφιστάμενη πολιτική στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης εστιάζεται υπερβολικά σε βασικές δεξιότητες και προσόντα δευτεροβάθμιου επιπέδου, ενώ η οικονομία ολόένα και περισσότερο απαιτεί προσόντα ανώτερου επιπέδου. Ενώ υπήρξαν απόπειρες για τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων μαθητείας, απαιτούνται ακόμη μεγαλύτερες προσπάθειες. Ειδικότερα, το σύστημα κατοχύρωσης των επαγγελματικών προσόντων παραμένει πολύ περίπλοκο, πράγμα που μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στις συμμετοχή των επιχειρήσεων σε προγράμματα μαθητείας. Το ΗΒ θα μπορούσε να αξιοποιήσει το υφιστάμενο πρόγραμμα «Youth Contract» για την εφαρμογή του καθεστώτος «Youth Guarantee» (εγγύηση για τη νεολαία) και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ανεργίας των νέων και όσον δεν είναι στο εκπαιδευτικό σύστημα, σε απασχόληση ή κατάρτιση.

- (14) Τα ανεπαρκή κίνητρα για εργασία αποτελούσαν ένα από τα επίμονα προβλήματα του ΗΒ. Οι αρχές σκοπεύουν να το αντιμετωπίσουν με τη θέσπιση του προγράμματος «Universal Credit», το οποίο θα επιτρέπει στα άτομα να διατηρούν περισσότερα από τα επιδόματά τους καθώς αρχίζουν να απασχολούνται στην αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα «Universal Credit» θα μπορούσε να έχει θετικά αποτελέσματα στην απασχόληση, αλλά η επιτυχία του θα εξαρτηθεί από την εφαρμογή του στην πράξη και τις υπηρεσίες στήριξης, περιλαμβανομένης της αλληλεπίδρασης με άλλα είδη παροχών. Παράλληλα, πολλές παροχές που συνδέονται με την ηλικία εργασίας και φορολογικές εκπτώσεις θα αυξηθούν κατά 1 % ετησίως έως το 2016, δηλαδή λιγότερο από το προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού αλλά θα μπορούσε να βελτιώσει και το κίνητρο προς εργασία. Τον Απρίλιο του 2013 θεσπίστηκε μια σειρά άλλων μεταρρυθμίσεων στις κοινωνικές παροχές. Υπάρχει κίνδυνος αύξησης της φτώχειας, ιδίως της παιδικής φτώχειας για τα νοικοκυριά που αδυνατούν να βρουν εργασία. Αντίθετα, δεν επηρεάστηκαν από τις περικοπές η έκταση, το επίπεδο και η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των παροχών προς συνταξιούχους, τόσο των βασικών όσο και εκείνων που εξαρτώνται από το εισόδημά τους. Τα πρώτα αποτελέσματα του «Work Programme» υποδηλώνουν ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης των αποτελεσμάτων. Το ΗΒ αντιμετωπίζει επίσης συνεχείς προκλήσεις ως προς την αύξηση της απασχόλησης των γονέων και τη βελτίωση της πρόσβασης σε ποιοτικά και οικονομικά προστάτα κέντρα

παιδικής μέριμνας. Το ποσοστό των παιδιών που ζει σε νοικοκυριά χωρίς εργασία φθάνει σε 17,3 % και είναι το δεύτερο υψηλότερο στην ΕΕ. Σήμερα, το κόστος της παιδικής μέριμνας στο ΗΒ είναι μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ, πράγμα που δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα στο δεύτερο ενεργό μέλος των οικογενειών, καθώς και στις μονογονεϊκές οικογένειες. Το 2010, μόνο για 4 % των παιδιών κάτω των τριών ετών γινόταν χρήση επίσημης παιδικής μέριμνας, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ που είναι 14 %.

- (15) Το ύψος των δανειακών υποχρεώσεων των επιχειρήσεων του ΗΒ είναι σχετικά υψηλό, αλλά ορισμένες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβασή τους σε πιστώσεις, ενώ οι επενδύσεις των επιχειρήσεων παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Μια άνευ προηγουμένου μείωση των επενδύσεων των επιχειρήσεων μετά το 2007 οδήγησε σε πτώση των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου σε 14,2 % του ΑΕΠ το 2012. Πρόκειται για το τρίτο χαμηλότερο επίπεδο στην ΕΕ. Ειδικότερα το ΗΒ έχει χαμηλό ύψος επιχειρηματικών δαπανών σε E&A, που μειώθηκαν από 1,17 % του ΑΕΠ το 2001 σε 1,09 % το 2011. Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων άρχισαν να εμφανίζουν μικρή ανάκαμψη, με ετήσια αύξηση της τάξης του 4,9 % σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο του 2012, αλλά παραμένουν χαμηλές. Ο καθαρός δανεισμός προς τον τομέα των επιχειρήσεων παρέμεινε αρνητικός το 2012. Ενώ μεγαλύτερες επιχειρήσεις με ισχυρούς ισολογισμούς κατόρθωσαν εξασφαλίσει δανειακά κεφάλαια με πρωτοφανώς χαμηλό κόστος, πολλές άλλες επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ, αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε πιστώσεις. Αυτό επιδεινώνεται λόγω του μειωμένου ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο. Η ορθή εφαρμογή των συστάσεων της επιτροπής χρηματοπιστωτικής πολιτικής για τον συνετό υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών και για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων ελλείψεων κεφαλαίου χωρίς να παρεμποδίζεται η δανειοδότηση της οικονομίας θα συμβάλει στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος του ΗΒ.
- (16) Το ΗΒ είναι αντιμετώπιμο με την πρόκληση της ανανέωσης και αναβάθμισης της υποδομής του στον τομέα της ενέργειας και των μεταφορών. Το ΗΒ χρειάζεται και σημαντικές επενδύσεις σε νέα δυναμικότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2020, τόσο για την αντικατάσταση παλαιών μονάδων που πρέπει να κλείσουν, όσο και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα αυστηρότερα πρότυπα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Με το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επί της τελικής κατανάλωσης ενέργειας να ανέρχεται σε 3,8 %, το ΗΒ καταλαμβάνει την 25η θέση μεταξύ των 27 κρατών μελών (μέσος όρος ΕΕ 13,0 %). Για τη διευκόλυνση της διενέργειας επαρκών και έγκαιρων επενδύσεων θα απαιτηθεί ασφάλεια ως προς τη σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου. Οι ελλείψεις που παρατηρούνται ως προς την δυναμικότητα και την ποιότητα των δικτύων μεταφορών του ΗΒ αποτελούν διαρθρωτικό πρόβλημα για την οικονομία, ιδίως για τους παραγωγούς, διανομείς και εξαγωγείς προϊόντων. Επί του παρόντος υπάρχει σημαντική απόκλιση μεταξύ των χρηματοδοτήσεων για τις οποίες έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και των επενδυτικών αναγκών στον τομέα των μεταφορών, την οποία η κυβέρνηση προσπαθεί να καλύψει

δίνοντας προτεραιότητα στις δημόσιες δαπάνες για έργα υποδομής και με την προσέλκυση πρόσθετων ιδιωτικών επενδύσεων. Επίσης, στο ΗΒ το μοναδιαίο κόστος κατασκευής και συντήρησης υποδομών μεταφοράς παραμένει υψηλό.

- (17) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε διεξοδική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Ηνωμένου Βασιλείου. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και υπέβαλε εμπειροστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη σημασία τους για την εφαρμογή διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 6 κατωτέρω.
- (18) Υπό το πρίσμα αυτής της αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (19) Υπό το πρίσμα της εμπειροστατωμένης επισκόπησης στην οποία προέβη η Επιτροπή και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων καθώς και το πρόγραμμα σύγκλισης. Οι συστάσεις που διατυπώνει βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται ιδίως στις συστάσεις 2, 3, 5 και 6 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Ηνωμένο Βασίλειο να αναλάβει δράση κατά το έτος 2013-2014 προκειμένου:

1. Να εφαρμοστεί ενισχυμένη δημοσιονομική στρατηγική, που θα στηρίζεται σε επαρκώς προσδιορισμένα μέτρα, για το την περίοδο 2013/14 και τα επόμενα έτη. Να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος με διατηρήσιμο τρόπο μέχρι το 2014/15, και η επίτευξη της δημοσιονομικής προοπτικής που καθορίζεται στις συστάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και να τεθεί ο υψηλός δείκτης δημόσιου χρέους σε σταθερά πτωτική τροχιά. Μια διατηρήσιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών προϋποθέτει την αξιόπιστη εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα μπορούσαν να αυξήσουν τα περιθώρια προσαρμογής και να τονώσουν τη δυναμική ανάπτυξη. Να ασκηθεί διαφοροποιημένη και ευνοϊκή για την ανάπτυξη δημοσιονομική πολιτική, μεταξύ άλλων με την παροχή προτεραιότητας σε έγκαιρες κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν υψηλές οικονομικές αποδόσεις και με ισόρροπη προσέγγιση όσον αφορά τη σύνθεση των μέτρων εξυγίανσης και την προώθηση της μακροπρόθεσμης δημοσιονομικής διατηρησιμότητας. Για να αυξηθούν τα έσοδα, να γίνει ευρύτερη χρήση του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ.
2. Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την αύξηση της προσφοράς κατοικιών, μεταξύ άλλων με την περαιτέρω ελευθέρωση της νομοθεσίας χωροταξικού σχεδιασμού και την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος σχεδιασμού. Να εξασφαλιστεί ότι η πολιτική στέγασης, περιλαμβανομένου του προγράμματος «Help to Buy» δεν θα ενθαρρύνει τον υπερβολικό και παράλογο δανεισμό μέσω ενυπόθηκτης πίστης και θα αυξήσει την προσφορά, αποφεύγοντας υψηλότερες τιμές κατοικιών. Να συνεχιστούν

οι μεταρρυθμίσεις στη φορολογία γης και ιδιοκτησίας ώστε να μειωθούν οι στρεβλώσεις και να προωθηθεί η έγκαιρη κατασκευή κατοικιών. Να ληφθούν μέτρα βελτίωσης της λειτουργίας των αγορών ενοικίασης, ειδικότερα καθιστώντας τα πιο μακροπρόθεσμα συμβόλαια ενοικίασης ελκυστικότερα τόσο για τους μισθωτές όσο και για τους ιδιοκτήτες.

3. Στο πλαίσιο της περαιτέρω ανάπτυξης του προγράμματος «Youth Contract», να ληφθούν μέτρα αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων, παραδείγματος χάρι μέσω καθεστώτος «Youth Guarantee». Να βελτιωθεί η ποιότητα και η διάρκεια των προγραμμάτων μαθητείας, να απλοποιηθεί το σύστημα προσόντων και να ενισχυθεί η συμμετοχή των εργοδοτών, ιδίως όσον αφορά την απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων υψηλού και ενδιάμεσου επιπέδου. Να μειωθεί ο αριθμός των νέων ηλικίας 18-24 που έχουν πολύ περιορισμένες βασικές δεξιότητες, μεταξύ άλλων μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος μαθητείας «Traineeships».
4. Να ενταθούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος και τη μείωση της παιδικής φτώχειας εξασφαλίζοντας ότι το πρόγραμμα «Universal Credit» και άλλες μεταρρυθμίσεις του συστήματος κοινωνικών παροχών οδηγούν στη δημιουργία ενός δίκαιου συστήματος φορολόγησης-παροχών με σαφέστερα κίνητρα για εργασία και υπηρεσίες στήριξης. Να επιταχυνθεί η εφαρμογή των σχεδιαζόμενων μέτρων για τη μείωση του κόστους της παιδικής μέριμνας και τη βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητάς της.
5. Να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας τραπεζικής και εξωτραπεζικής χρηματοδότησης προς τον κλάδο των επιχειρήσεων, εξασφαλίζοντας συγχρόνως ότι τα μέτρα απευθύνονται κατά κύριο λόγο σε βιώσιμες επιχειρήσεις, κυρίως ΜΜΕ. Να μειωθούν οι φραγμοί εισόδου στον τραπεζικό τομέα, περιλαμβανομένου του κόστους αλλαγής τράπεζας, και να διευκολυνθεί η δημιουργία νέων τραπεζών μέσω της εκποίησης περιουσιακών στοιχείων τραπεζών. Να εφαρμοστούν αποτελεσματικά οι συστάσεις της επιτροπής χρηματοπιστωτικής πολιτικής για τον συντετό υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών και για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων ελλείψεων κεφαλαίου.
6. Να ληφθούν μέτρα για τη διευκόλυνση της έγκαιρης αύξησης των επενδύσεων σε δικτυακές υποδομές, ιδίως με την προώθηση πιο αποτελεσματικών και αποδοτικών διαδικασιών σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων. Να εξασφαλιστεί ένα σταθερότερο κανονιστικό πλαίσιο για επενδύσεις σε νέες υποδομές στον τομέα της παραγωγής ενέργειας, περιλαμβανομένης της ανανεώσιμης ενέργειας. Να βελτιωθεί η δυναμικότητα και η ποιότητα των δικτύων μεταφορών με την εξασφάλιση μεγαλύτερης προβλεψιμότητας και ασφάλειας στον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση και με την αξιοποίηση του αποτελεσματικότερου μείγματος δημόσιων και ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με την εφαρμογή των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών που έχουν ως νόμισμα το ευρώ

(2013/C 217/24)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ευρωμάδα έχει ειδική ευθύνη για την οικονομική διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ. Η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση κατέδειξε σαφώς τις στενές σχέσεις αλληλεξάρτησης που υπάρχουν στη ζώνη του ευρώ, καθιστώντας επιτακτικότερη την ανάγκη για έναν συνεκτικό συνολικό προσανατολισμό πολιτικής ο οποίος να αντικατοπτρίζει την έντονη μετάδοση επιπτώσεων μεταξύ των κρατών μελών που έχουν ως νόμισμα το ευρώ, ώστε να υπάρχουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις συντονισμού πολιτικής με σκοπό την ταχεία αντιμετώπιση των μεταβολών του οικονομικού περιβάλλοντος.
- (2) Τα κράτη μέλη που έχουν ως νόμισμα το ευρώ έχουν επίσης δεσμευτεί να αναλάβουν μια σειρά ριζικών επιπρόσθετων μεταρρυθμίσεων πολιτικής και να συντονίσουν τις πολιτικές τους με την υπογραφή, στις 2 Μαρτίου 2012, της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση. Η έναρξη ισχύος

του αποκαλούμενου «δίπτυχου» κανονισμών⁽³⁾ το 2013 θα συμβάλει στην περαιτέρω εμβάθυνση του συντονισμού της δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής εντός της ζώνης του ευρώ.

- (3) Σε εξέλιξη βρίσκονται εργασίες για την περαιτέρω εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με ένα σχέδιο στρατηγικής για μια βαθιά και ουσιαστική οικονομική και νομισματική ένωση. Στο σχέδιο στρατηγικής εντοπίστηκαν το σκεπτικό και οι στόχοι μιας ουσιαστικής ΟΝΕ, καθώς και τα εργαλεία και τα μέτρα που θα επέτρεπαν την επίτευξή τους. Το σχέδιο στρατηγικής είχε ως στόχο να δρομολογήσει τη δημόσια συζήτηση στην Ευρώπη. Στις 12 Σεπτεμβρίου 2012, η Επιτροπή παρουσίασε έναν χάρτη πορείας προς μια τραπεζική ένωση. Η πρόταση αυτή συνοδεύταν από πρόταση για δύο κανονισμούς που ήταν αναγκαίοι για τη θέσπιση ενός ενιαίου εποπτικού μηχανισμού. Στις 5 Δεκεμβρίου 2012, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εξέδωσε έκθεση, που συντάχθηκε σε στενή συνεργασία με τον πρόεδρο της Επιτροπής, τον πρόεδρο της Ευρωμάδας και τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένο και χρονικά δεσμευτικό χάρτη πορείας για την υλοποίηση μιας ουσιαστικής οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Οι βασικοί πυλώνες της έκθεσης είναι ένα πλαίσιο ολοκληρωμένης χρηματοπιστωτικής, δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής και η δημοκρατική νομιμότητα και λογοδοσία.

Στις 14 Δεκεμβρίου 2012, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συμφώνησαν για τις ενέργειες που έπρεπε να αναληφθούν στο πλαίσιο του χάρτη πορείας για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ, αναγνωρίζοντας την αλληλεξάρτηση μεταξύ των οικονομικών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και τα οφέλη που μπορεί να αποφέρει η σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ, τόσο στα μέλη της όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύνολο.

- (4) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετείχε ενεργά στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και εξέφρασε τις απόψεις του για την εμβάθυνση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης με το ψήφισμά του της 20ής Νοεμβρίου 2012 «Προς μια ουσιαστική οικονομική και νομισματική ένωση».
- (5) Η διαχείριση των κρίσεων στη ζώνη του ευρώ έχει χαρακτηριστεί από μεγάλη αποφασιστικότητα. Η δέσμευση όλων των

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 1)· κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 473/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 11).

κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ να διαφυλάξουν την ακεραιότητα της ζώνης του ευρώ έχει σαφώς τεθεί πέραν κάθε αμφισβήτησης. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ, καθώς και ο τρόπος διαχείρισης των κρίσεων από την Ευρωζώνη πρέπει να βελτιωθούν περαιτέρω, ώστε να διασφαλισθεί πλήρως ο αποτελεσματικός συντονισμός στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ. Απαιτείται επίσης ενισχυμένος συντονισμός για να επιτευχθεί ένας συνεκτικός συνολικός προσανατολισμός πολιτικής στη ζώνη του ευρώ και να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων πολιτικής. Η επίτευξη των εν λόγω στόχων θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών και των αγορών, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στην οικονομική ανάκαμψη και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ.

- (6) Η εφαρμογή του δίπτυχου θα ενισχύσει περαιτέρω τη δημοσιονομική εποπτεία στη ζώνη του ευρώ. Το δίπτυχο αναθέτει στην Ευρωζώνη το καθήκον να εξετάζει τα σχέδια προϋπολογισμών των επιμέρους κρατών μελών, καθώς και τις δημοσιονομικές προοπτικές για τη ζώνη του ευρώ συνολικά, προκειμένου να διαμορφωθεί ένας κατάλληλος συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός. Η εξέταση αυτή πραγματοποιείται με βάση τις γνώμες που διατυπώνει η Επιτροπή για τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και την αξιολόγηση από μέρος της Επιτροπής των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων για το σύνολο της ζώνης του ευρώ και της αλληλεπίδρασής τους. Για τη δημοσιονομική εξυγίανση σε όλη τη ζώνη του ευρώ, η βασική πρόκληση είναι να τεθεί ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ σε σταθερά πτωτική πορεία σε διαχρονική βάση. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή διαφοροποιημένων, φιλικών προς την ανάπτυξη πολιτικών δημοσιονομικής εξυγίανσης, ενισχύοντας παράλληλα το αναπτυξιακό δυναμικό της ζώνης του ευρώ.

Το διορθωτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης προβλέπει δημοσιονομική προσαρμογή, όπως ορίζεται σε διαρθρωτικούς όρους, προς την ονομαστική τιμή αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη τις μεταξύ των χωρών διαφορές όσον αφορά τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσοπρόθεσμα, και επιτρέπει στους αυτόματους σταθεροποιητές να λειτουργήσουν κατά τη διάρκεια της πορείας προσαρμογής. Το προληπτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης προβλέπει σταδιακή προσαρμογή για την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων στόχων με ετήσια διαρθρωτική βελτίωση ύψους 0,5 % ως σημείο αναφοράς. Το ποσοστό αυτό μπορεί να εξειδικεύεται ανά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις κυκλικές συνθήκες και τον κίνδυνο όσον αφορά τη διατηρησιμότητα του χρέους. Η αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής σε μεσοπρόθεσμη βάση θα ενισχυόταν εάν η σύνθεση των δημόσιων δαπανών και εσόδων αποτύπωνε καλύτερα τον αντίκτυπο που έχουν στην ανάπτυξη οι διάφορες επιμέρους δαπάνες και οι πηγές εσόδων. Επιπλέον, η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας μπορεί να ενδυναμωθεί με τη θέσπιση περαιτέρω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το ισχύον δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για να εξισορροπηθούν οι ανάγκες παραγωγικών δημόσιων επενδύσεων με τους στόχους δημοσιονομικής πειθαρχίας στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης.

- (7) Οι περισσότεροι δείκτες κινδύνου που συνδέονται με τις χρηματοπιστωτικές αγορές της ΕΕ και την ψυχολογία της αγοράς βελτιώθηκαν σε σύγκριση με το 2012, καθώς άρχισε

να υποχωρεί η ένταση του φαύλου κύκλου των αυτοεκπληρούμενων και καταστροφικών προσδοκιών. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικός κατακερματισμός της αγοράς. Η βελτίωση των όρων χρηματοδότησης για τις τράπεζες θα πρέπει να γίνει αισθητή με την αύξηση της παροχής πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία, ενώ εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την τραπεζική δανειοδοτική δραστηριότητα και το κόστος της χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα. Η διευκόλυνση της εύτακτης απομόχλευσης, τόσο του τραπεζικού τομέα όσο και του μη χρηματοπιστωτικού ιδιωτικού τομέα, διατηρώντας συγχρόνως τη ροή νέων πιστώσεων για παραγωγικές χρήσεις στην πραγματική οικονομία, και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αποτελούν τις κυριότερες προκλήσεις στην παρούσα συγκυρία.

- (8) Η περαιτέρω εξυγίανση των ισολογισμών των τραπεζών και η συνέχιση της ενίσχυσης των κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας, όπου χρειάζεται, θα συμβάλουν στην αποκατάσταση της ροής των πιστώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, οι έλεγχοι ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων από μέρος του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) θα εξασφαλίσουν τη διαφάνεια των ισολογισμών των τραπεζών και θα συμβάλουν ώστε να προσδιοριστούν τυχόν άλλες εναπομένουσες αδυναμίες, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την εμπιστοσύνη στον τομέα ως σύνολο. Ο κίνδυνος περαιτέρω κατακερματισμού της χρηματοπιστωτικής αγοράς και οικονομικής αναταραχής καταδεικνύει πόσο μεγάλη σημασία έχει για τη ζώνη του ευρώ η υλοποίηση της Τραπεζικής Ένωσης, αποφεύγοντας ταυτόχρονα προσεγγίσεις ad hoc για την εξυγίανση των τραπεζών.

- (9) Απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε όλη τη ζώνη του ευρώ για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών προϊόντων και εργασίας, με στόχο την προώθηση της ανταγωνιστικότητας, την ενίσχυση της εν εξελίξει διαδικασίας προσαρμογής και την εξασφάλιση μιας βιώσιμης ανακατανομής των πόρων. Επιπλέον, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διευκόλυνση της διαδικασίας επανεξισορρόπησης και απομόχλευσης. Για τις χώρες που εμφανίζουν έλλειμμα, τα οφέλη από τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας θα αυξηθούν τις καθαρές εξαγωγές, οι οποίες συμβάλλουν στον επαναπροσδιορισμό του σεναρίου ανάπτυξης προς πιο παραγωγικούς τομείς εμπορευσίμων, με μικρότερη ένταση εργασίας, ενώ ταυτόχρονα στηρίζουν την οικονομική ανάκαμψη και τη μείωση των δεικτών χρέους. Ταυτόχρονα, οι μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του ανταγωνισμού στις χώρες με πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανακατανομή των πόρων και στην τόνωση των επενδύσεων σε τομείς μη εμπορευσίμων. Αυτό θα ενισχύσει τον ρόλο της εγχώριας ζήτησης στη σύνθεση της ανάπτυξης καθιστώντας την προσαρμογή στη ζώνη του ευρώ πιο συμμετρική. Ταυτόχρονα, η κρίση είχε σε μεγάλο βαθμό ασύμμετρες επιπτώσεις στην απασχόληση των κρατών μελών της ζώνης ευρώ, και οι χώρες που επλήγησαν περισσότερο ήταν εκείνες που υπέστησαν την οξύτερη συμπίεση της εγχώριας ζήτησης η οποία συνδέεται με αναστροφή του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Αν δεν υπάρξει αποτελεσματική και ταχεία απορρόφηση της κυκλικής ανεργίας, ενδέχεται να εμφανιστούν αποτελέσματα υστέρησης, υπό τη μορφή της εδραίωσης της ανεργίας και της χαμηλότερης ευαισθησίας της στις μεταβολές των μισθών. Επομένως, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας παραμένουν ιδιαίτερα σημαντικές για τον μετριασμό των κινδύνων για την κοινωνική συνοχή και τη μελλοντική δυναμική ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ. Με την υπογραφή, στις 2 Μαρτίου 2012, της Συνθήκης για τη

σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ δεσμεύτηκαν να συζητούν εκ των προτέρων και, όπου κρίνεται σκόπιμο, να συντονίζουν τα εθνικά τους σχέδια με αντικείμενο σημαντικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να αξιολογούν συγκριτικά τις βέλτιστες πρακτικές και να συνεργαστούν με στόχο μια αποτελεσματικά συντονισμένη οικονομική πολιτική. Οι επιπτώσεις των μέτρων που έχουν ήδη θεσπιστεί θα πρέπει να παρακολουθούνται από την Ευρωομάδα, με σκοπό να ενθαρρυνθεί η λήψη περαιτέρω μέτρων, εφόσον χρειάζεται, και η θέσπιση πιο φιλόδοξων στόχων για ορισμένες μεταρρυθμίσεις σύμφωνα με τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις,

ΣΥΝΙΣΤΑ στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση, τόσο μεμονωμένα όσο και συλλογικά, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου όσον αφορά τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, αλλά ιδίως στο πλαίσιο του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής εντός της Ευρωομάδας, κατά την περίοδο 2013-2014 ώστε:

1. Να αναλάβουν την ευθύνη για έναν συνεκτικό συνολικό προσανατολισμό πολιτικής στη ζώνη του ευρώ προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλή λειτουργία της ζώνης του ευρώ, να αυξηθεί η ανάπτυξη και η απασχόληση και να δοθεί συνέχεια στο έργο της εμβάθυνσης της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Να δοθεί η δυνατότητα στην Ευρωομάδα να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στο ενισχυμένο πλαίσιο εποπτείας που εφαρμόζεται στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ζώνης του ευρώ που είναι απαραίτητες για μια σταθερή και εύρωστη ζώνη του ευρώ και για να εξασφαλιστεί η συνοχή των πολιτικών, καθώς και στην προετοιμασία των συνόδων κορυφής της ζώνης του ευρώ.
2. Να διασφαλιστεί ότι η Ευρωομάδα παρακολουθεί και συντονίζει τις δημοσιονομικές πολιτικές των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και τον συνολικό προσανατολισμό της δημοσιονομικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της ώστε να διασφαλιστεί μια ευνοϊκή για την ανάπτυξη και διαφοροποιημένη δημοσιονομική πολιτική. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωομάδα θα πρέπει να συζητά τις γνώμες που διατυπώνει η Επιτροπή όσον αφορά τα σχέδια δημοσιονομικών προγραμμάτων εκάστου κράτους μέλους της ζώνης του ευρώ και τη δημοσιονομική κατάσταση και τις προοπτικές για τη ζώνη του ευρώ ως σύνολο με βάση τη συνολική αξιολόγηση από μέρος της Επιτροπής των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και της αλληλεπίδρασής τους. Ο συντονισμός θα επιτρέπει να διασφαλιστεί ότι ο ρυθμός της δημοσιονομικής εξυγίανσης θα διαφοροποιείται ανάλογα με τη δημοσιονομική και οικονομική κατάσταση των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ βάσει της δημοσιονομικής προσαρμογής όπως ορίζεται σε διαρθρωτικούς όρους σύμφωνα με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, επιτρέποντας στους αυτόματους σταθεροποιητές να λειτουργήσουν κατά τη διάρκεια της πορείας προσαρμογής και ότι, προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής μεσοπρόθεσμα, η δημοσιονομική εξυγίανση θα ενισχύεται από ένα συνολικά αποτελεσματικό και ευνοϊκό για την ανάπτυξη μείγμα δαπανών και εσόδων και από κατάλληλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης.
3. Να αξιολογηθούν, στο πλαίσιο της Ευρωομάδας, οι λόγοι που εξηγούν τις διαφορές στα επιτόκια δανειοδότησης, ιδίως προς τις ΜΜΕ στα διάφορα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ· να εξεταστούν οι συνέπειες του κατακερματισμού των χρηματοπιστωτικών αγορών στη ζώνη του ευρώ και να επιδιωχθεί η εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισής τους.
4. Αξιοποιώντας την ανακεφαλαιοποίηση και την αναδιάρθρωση των προηγούμενων ετών, να προωθηθεί περαιτέρω η εξυγίανση των ισολογισμών των τραπεζών ως τρόπος για την αναστροφή του κατακερματισμού στην ενιαία αγορά και τη βελτίωση της ροής πιστώσεων προς την πραγματική οικονομία, ιδίως τις ΜΜΕ. Για τον σκοπό αυτό: α) να διασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων που θα διενεργούνται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) θα ολοκληρώνονται εντός του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος· β) να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων καταμερισμού των βαρών στο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών· γ) να εξασφαλιστεί η ύπαρξη αξιόπιστων δημοσιονομικών δικλίδων ασφαλείας στο πλαίσιο των ελέγχων ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων· δ) να εξαλειφθούν τα κίνητρα των τραπεζών, σε επίπεδο εποπτείας, για αντιστοίχιση ενεργητικού και παθητικού εντός των εθνικών συνόρων· και ε) να επιταχυνθεί η λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη δημιουργία τραπεζικής ένωσης, όπως όρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
5. Να συντονίζονται εκ των προτέρων τα σχέδια σημαντικών οικονομικών μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Να παρακολουθείται η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως στις αγορές εργασίας και προϊόντων και να αξιολογείται ο αντίκτυπος τους στη ζώνη του ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του Συμβουλίου για τα επιμέρους κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Να προωθηθεί η περαιτέρω προσαρμογή στη ζώνη του ευρώ, διασφαλίζοντας τη διόρθωση των εξωτερικών και εσωτερικών ανισορροπιών, μεταξύ άλλων εφαρμόζοντας πιστά τις μεταρρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν τις στρεβλώσεις στην αποταμειυτική και επενδυτική συμπεριφορά των κρατών μελών που έχουν τόσο ελλείμματα όσο και πλεονάσματα στον λογαριασμό τρεχουσών συναλλαγών τους. Να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική εφαρμογή της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, ιδίως με την αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά τις δεσμεύσεις στον τομέα των μεταρρυθμίσεων για τα κράτη μέλη που παρουσιάζουν υπερβολικές ανισορροπίες και όσον αφορά την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων σε κράτη μέλη που παρουσιάζουν ανισορροπίες οι οποίες απαιτούν αποφασιστική δράση για τον περιορισμό των αρνητικών δευτερογενών αποτελεσμάτων στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.
6. Σύμφωνα με την ΕΕΑ 2013, να λάβουν συλλογικά και σημαντικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές συνέπειες της κρίσης και τα αυξανόμενα επίπεδα ανεργίας. Η κατάσταση των άνεργων νέων είναι ιδιαίτερα ανησυχητική και συνιστάται η ανάληψη τολμηρής δράσης κατά τα πρότυπα του συμφώνου για την ανάπτυξη και την απασχόληση και της ενωσιακής «Εγγύησης για τους νέους». Συνιστάται επίσης η πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση, να αποτραπούν οι πρόωρες αποχωρήσεις από την αγορά εργασίας, να μειωθεί το κόστος της εργασίας, να καταπολεμηθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας και να στηριχθεί η καινοτομία.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

**Έγγραφο συνοδευτικό των συστάσεων του Συμβουλίου προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού
Εξαμήνου 2013**

(2013/C 217/25)

Στο άρθρο 2αβ παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, το οποίο αποτελεί μέρος του τμήματος «Οικονομικός διάλογος», ορίζεται ότι: «Το Συμβούλιο αναμένεται, κατά κανόνα, να ακολουθήσει τις συστάσεις και τις προτάσεις της Επιτροπής ή να εξηγήσει τη θέση του δημοσίως».

Σε σχέση με την απαίτηση «να ακολουθήσει ή να εξηγήσει», το Συμβούλιο παρουσιάζει εδώ τις ακόλουθες επεξηγήσεις σχετικά με τις συμφωνηθείσες τροποποιήσεις των συστάσεων της Επιτροπής για τις συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) όσον αφορά τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2013, ως προς τις οποίες διαφωνεί η Επιτροπή.

Το Συμβούλιο συμφώνησε επίσης ως προς σειρά προσθηκών και πραγματολογικών ή τεχνικών τροποποιήσεων των συστάσεων, με την πλήρη υποστήριξη της Επιτροπής⁽²⁾ (*).

ΒΕΛΓΙΟ

ΣΑΧ 2

Κείμενο της Επιτροπής:

Να εντείνει τις προσπάθειες για κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων επισπεύδοντας τη σταδιακή κατάργηση των συστημάτων πρόωρης συνταξιοδότησης. Να στηρίξει τις μεταρρυθμίσεις των συστημάτων ασφάλισης γήρατος με μέτρα στήριξης της απασχόλησης και με μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που συμβάλλουν στην ενεργό γήρανση. Να επιταχύνει την έκδοση απόφασης για τη σύνδεση του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας σε ιδρύματα περιθαλψής.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να εντείνει τις προσπάθειες για κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων με τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων για τη μείωση των ~~επισπεύδοντας τη σταδιακή κατάργηση των συστημάτων~~ δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης. Να στηρίξει τις μεταρρυθμίσεις των συστημάτων ασφάλισης γήρατος με μέτρα στήριξης της απασχόλησης και με μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που συμβάλλουν στην ενεργό γήρανση. *Να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης προσαρμόζοντας την ηλικία συνταξιοδότησης ή τη συνταξιοδοτική παροχή στις αλλαγές του*

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΣΑΧ χωρίς αλλαγές ή με αλλαγές αλλά σε συμφωνία με την Επιτροπή: BU, DK, DE, HU, PL, RO, SL, SK, SV, UK, ζώνη του ευρώ.

(*) Κείμενο που έχει τροποποιηθεί παρουσιάζεται σε *κυρτά γράμματα* και διαγραμμένο κείμενο σε *διαγραμμένα γράμματα*.

προσδόκιμο ζωής. ~~Να επιταχύνει την έκδοση απόφασης για τη συνάρτηση του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής.~~ Να συνεχίσει να βελτιώνει τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δημόσιων δαπανών στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας σε ιδρύματα περιθαλψής.

Επεξήγηση:

Το Βέλγιο φαίνεται να έχει δρομολογήσει πλήρως την επίτευξη του στόχου του 50 % για την απασχόληση έως το 2020. Το τρέχον ποσοστό ανέρχεται σε 39,5 %, με μέση ετήσια αύξηση κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες κατά την περίοδο 2010-2012.

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (νόμιμης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και υπερβολικά στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο θυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΑΧ 3

Κείμενο της Επιτροπής:

Να επιταχύνει την αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης σε σύγκριση με την ισχύουσα νομοθεσία, να εισαγάγει σαφή σύνδεση μεταξύ της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και του μηχανισμού τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Να συνοδεύσει την αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης με μέτρα για την προώθηση της απασχολησιμότητας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να μειώσει τις δυνατότητες πρόωρης εξόδου από την εργασία. Ειδικότερα, να άρει τη δημόσια επιδότηση του προγράμματος πρόωρης συνταξιοδότησης. Να λάβει μέτρα για να βελτιώσει σημαντικά τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ιδίως τη νοσοκομειακή περίθαλψη.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης προσαρμόζοντας την ηλικία συνταξιοδότησης ή τη συνταξιοδοτική παροχή στις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής. ~~Να επιταχύνει την αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης σε σύγκριση με την ισχύουσα νομοθεσία, να εισαγάγει σαφή σύνδεση μεταξύ της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και του προσδόκιμου ζωής,~~ καθώς και να ~~αναθεωρήσει επανεξετάσει~~ τον μηχανισμό τιμαριθμικής προσαρμογής. Να συνοδεύσει την αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης με τα μέτρα για την προώθηση της απασχολησιμότητας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να μειώσει τις δυνατότητες πρόωρης εξόδου από την εργασία. Ειδικότερα, να άρει τη δημόσια επιδότηση του προγράμματος πρόωρης συνταξιοδότησης. Να λάβει μέτρα για να βελτιώσει σημαντικά τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και ιδίως τη νοσοκομειακή περίθαλψη.

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (θεσμοθετημένης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και υπερβολικά στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο θυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

ΣΑΧ 4:

Κείμενο της Επιτροπής:

Να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης. Να αυξήσει σημαντικά τη χωρίς αποκλεισμούς διαθεσιμότητα υπηρεσιών παιδικής μέριμνας, με εστίαση στα παιδιά ηλικίας έως τριών ετών και στη συμμετοχή των παιδιών Ρομά, ιδίως με τη θέσπιση και την εφαρμογή του νόμου περί ιδιωτικών υποδομών παιδικής μέριμνας και την ενίσχυση της δυναμικότητας των δημοσίων υποδομών παιδικής μέριμνας.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να αναλάβει πρόσθετες προσπάθειες ~~μέτρα~~ για την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης. Να αυξήσει σημαντικά τη χωρίς αποκλεισμούς διαθεσιμότητα υπηρεσιών παιδικής μέριμνας, με εστίαση στα παιδιά ηλικίας έως τριών ετών και στη συμμετοχή των παιδιών Ρομά, ιδίως με τη θέσπιση και την εφαρμογή του νόμου περί ~~παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών υποδομών~~ παιδικής μέριμνας και την ενίσχυση της δυναμικότητας τόσο των δημοσίων όσο και των ιδιωτικών υπηρεσιών ~~υποδομών~~ παιδικής μέριμνας.

Επεξήγηση:

Από την επισκόπηση της πολυμερούς εποπτείας της Επιτροπής Απασχόλησης για το ζήτημα αυτό προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Τσεχική Δημοκρατία έχει λάβει μέτρα σύμφωνα με τις ΣΑΧ, αλλά θα πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειες να ενισχύσει περαιτέρω τις δυνατότητες των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) δεδομένου του μεγάλου αριθμού των ανέργων και να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των ενεργητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας (ΕΠΑΕ).

ΕΣΘΟΝΙΑ

ΣΑΧ 4

Κείμενο της Επιτροπής:

Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στα κτίρια και τις μεταφορές, και να ενισχύσει τα περιβαλλοντικά κίνητρα σχετικά με τα οχήματα και τα απόβλητα, μέσω της εξέτασης των δυνατοτήτων φορολόγησης των αυτοκινήτων και/ή υψηλότερων ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα για κινητήρες. Να εντείνει την ανάπτυξη διασυννοριακών ενεργειακών συνδέσεων για να διαφοροποιήσει τις πηγές ενέργειας και να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά ενέργειας.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, ιδίως στα κτίρια και τις μεταφορές, και να ενισχύσει τα περιβαλλοντικά κίνητρα σχετικά με τα οχήματα και τα απόβλητα, ~~μέσω της εξέτασης των δυνατοτήτων φορολόγησης των αυτοκινήτων και/ή υψηλότερων ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα για κινητήρες~~. Να εντείνει την ανάπτυξη διασυννοριακών ενεργειακών συνδέσεων για να διαφοροποιήσει τις πηγές ενέργειας και να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά ενέργειας.

Επεξήγηση:

Η σύσταση θα πρέπει να παράσχει περισσότερες ευκαιρίες στο κράτος μέλος να επιλέξει τα μέτρα για να αντιμετωπίσει την πρόκληση. Σύμφωνα με τις αρχές της Εσθονίας, οι επενδύσεις στις δημόσιες μεταφορές, καθώς και στις πολυτροπικές μεταφορές, μαζί με τις επενδύσεις σε ενεργειακά αποδοτικά κτίρια, θα αντιμετωπίσουν καλύτερα το πρόβλημα της ρύπανσης στην Εσθονία. Το Συμβούλιο συμμερίζεται αυτή την άποψη.

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΣΑΧ 1

Κείμενο της Επιτροπής:

Να οριστικοποιήσει μέχρι το τέλος του 2013 τη ρύθμιση του παράγοντα βιωσιμότητα, ώστε να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική σταθερότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, αυξάνοντας, μεταξύ άλλων, την ηλικία συνταξιοδότησης ανάλογα με το αυξανόμενο προσδόκιμο ζωής.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να οριστικοποιήσει μέχρι το τέλος του 2013 τη ρύθμιση του παράγοντα βιωσιμότητα, ώστε να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική σταθερότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, μεταξύ άλλων ~~αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω ευθυγράμμισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής αυξάνοντας, μεταξύ άλλων, την ηλικία συνταξιοδότησης ανάλογα με το αυξανόμενο προσδόκιμο ζωής.~~

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (θεσμοθετημένης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο θυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

ΓΑΛΛΙΑ

ΣΑΧ1

Κείμενο της Επιτροπής:

Να ενισχύσει και να συνεχίσει τη δημοσιονομική στρατηγική το 2013. Να αυξήσει την αξιοπιστία της προσαρμογής, προσδιορίζοντας έως το φθινόπωρο του 2013 και εφαρμόζοντας τα αναγκαία μέτρα για το 2014 και τα επόμενα έτη ώστε να διασφαλιστεί η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος με διατηρήσιμο τρόπο το αργότερο έως το 2015 και η επίτευξη της προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής που προσδιορίζεται στις συστάσεις που

διατύπωσε το Συμβούλιο βάσει της ΔΥΕ. Να χρησιμοποιήσει όλα τα έκτακτα έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος. Η μόνιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ισορροπιών απαιτεί την αξιόπιστη εφαρμογή της φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να αυξηθεί η ικανότητα προσαρμογής και να τονωθεί η ανάπτυξη και η απασχόληση. Να συνεχίσει μια πορεία φιλικής προς την ανάπτυξη δημοσιονομικής εξυγίανσης και να αυξήσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών, ιδίως μέσω της διενέργειας, όπως έχει προγραμματιστεί, επανεξέτασης των κατηγοριών δαπανών σε όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης. Να αναλάβει δράση μέσω του επικείμενου νόμου περί αποκέντρωσης ώστε να επιτύχει καλύτερες συνέργειες και εξοικονόμηση πόρων μεταξύ των επιπέδων κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής διοίκησης. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής με κατάλληλο ρυθμό ώστε να επιτύχει το ΜΔΣ έως το 2016. Να λάβει μέτρα, έως το τέλος του 2013, για να έλθει το συνταξιοδοτικό σύστημα σε κατάσταση ισορροπίας με βιώσιμο τρόπο το αργότερο έως το 2020, π.χ. με την προσαρμογή των κανόνων τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, με την περαιτέρω αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης και της περιόδου εισφορών για πλήρη σύνταξη και με την επανεξέταση των ειδικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, αποφεύγοντας παράλληλα την αύξηση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, και να αυξήσει την αποτελεσματικότητα κόστους των δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών δαπανών.

Συμφωνημένο κείμενο:

[...] Να αναλάβει δράση μέσω του επικείμενου νόμου περί αποκέντρωσης ώστε να επιτύχει καλύτερες συνέργειες και εξοικονόμηση πόρων μεταξύ των επιπέδων κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής διοίκησης. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει την προσπάθεια διαρθρωτικής προσαρμογής με κατάλληλο ρυθμό ώστε να επιτύχει το ΜΔΣ έως το 2016. Να λάβει μέτρα, έως το τέλος του 2013, για να έλθει το συνταξιοδοτικό σύστημα σε κατάσταση ισορροπίας με βιώσιμο τρόπο το αργότερο έως το 2020, π.χ. με την προσαρμογή των κανόνων τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, με την αύξηση της περιόδου εισφορών για πλήρη σύνταξη, με την περαιτέρω αύξηση της πραγματικής νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης προσαρμόζοντας την ηλικία συνταξιοδότησης ή την συνταξιοδοτική παροχή στις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής και περιόδου εισφορών για πλήρη σύνταξη και με την επανεξέταση των ειδικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, αποφεύγοντας παράλληλα την αύξηση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, και να αυξήσει την αποτελεσματικότητα κόστους των δαπανών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών δαπανών.

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, με τον τρόπο αυτό, να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (νόμιμης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και υπερβολικά στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο υπενθυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013. Εξετάζοντας τις ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Γαλλία, το Συμβούλιο συμφωνεί ότι τα ειδικότερα στοιχεία της σύστασης που αφορούν τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος πρέπει να διατηρηθούν.

ΙΤΑΛΙΑ

SAX 1

Κείμενο της Επιτροπής:

Να διασφαλίσει ότι το έλλειμμα θα διατηρηθεί κάτω από 3 % του ΑΕΠ το 2013, με την πλήρη εφαρμογή των θεσπισθέντων μέτρων. Να επιδιώξει τη διαρθρωτική προσαρμογή με κατάλληλους ρυθμούς και με δημοσιονομική εξυγίανση που ευνοεί την ανάπτυξη ούτως ώστε να επιτύχει και να διατηρήσει τον ΜΔΣ αρχής γενομένης από το 2014. Να επιτύχει τα προβλεπόμενα διαρθρωτικά πρωτογενή πλεονάσματα, ώστε ο πολύ υψηλός δείκτης χρέους προς ΑΕΠ (προβλέπεται να ανέλθει στο 132,2 % του ΑΕΠ το 2014) να ακολουθήσει σταθερά πτωτική πορεία. Να συνεχίσει να επιδιώκει διαρκή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημόσιων δαπανών εφαρμόζοντας πλήρως τα μέτρα που θεσπίστηκαν το 2012 και συνεχίζοντας την προσπάθεια διενεργώντας τακτικές και εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις των δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να διασφαλίσει ότι το έλλειμμα θα διατηρηθεί το 2013 κάτω από το όριο αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που προβλέπεται στη Συνθήκη, με την πλήρη εφαρμογή των θεσπισθέντων μέτρων. Να επιδιώξει τη διαρθρωτική προσαρμογή με κατάλληλους ρυθμούς και με δημοσιονομική εξυγίανση που ευνοεί την ανάπτυξη ούτως ώστε να επιτύχει και να διατηρήσει τον ΜΔΣ αρχής γενομένης από το 2014. Να επιτύχει τα προβλεπόμενα διαρθρωτικά πρωτογενή πλεονάσματα, ώστε ο πολύ υψηλός δείκτης χρέους προς ΑΕΠ (προβλέπεται να ανέλθει στο 132,2 % του ΑΕΠ το 2014) να ακολουθήσει σταθερά πτωτική πορεία. Να συνεχίσει να επιδιώκει διαρκή βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημόσιων δαπανών εφαρμόζοντας πλήρως τα μέτρα που θεσπίστηκαν το 2012 και συνεχίζοντας την προσπάθεια διενεργώντας τακτικές και εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις των δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα.

Επεξήγηση:

Δεδομένου ότι η αναφορά της πρόβλεψης του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ για το 2014 δεν προσφέρει προστιθέμενη αξία στην σύσταση και δεδομένου ότι τέτοιες προβλέψεις δεν περιλαμβάνονται στις συστάσεις για κανένα άλλο κράτος μέλος, συμφωνήθηκε να διαγραφεί το ποσοστό από τη σύσταση και να περιληφθεί στη σχετική αιτιολογική σκέψη.

ΛΕΤΟΝΙΑ

ΣΑΧ 4

Κείμενο της Επιτροπής:

Να αντιμετωπιστούν τα υψηλά ποσοστά φτώχειας με τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας για καλύτερη κάλυψη, βελτιώνοντας την επάρκεια των παροχών και ενισχύοντας τα μέτρα ενεργοποίησης για τους αποδέκτες παροχών. Να ενισχυθούν οι μηχανισμοί εφαρμογής για την αποτελεσματική μείωση της παιδικής φτώχειας.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να αντιμετωπιστούν τα υψηλά ποσοστά φτώχειας με τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής πρόνοιας για καλύτερη κάλυψη, βελτιώνοντας την επάρκεια των παροχών και ~~ενισχύοντας~~ τα μέτρα ενεργοποίησης για τους αποδέκτες παροχών. Να ενισχυθούν οι μηχανισμοί εφαρμογής για την αποτελεσματική μείωση της παιδικής φτώχειας.

Επεξήγηση:

Τα συμπεράσματα της πολυμερούς εποπτείας εκ μέρους της Επιτροπής Απασχόλησης (EMCO) και της επιτροπής κοινωνικής προστασίας (ΕΚΠ) όσον αφορά τα μέτρα ενεργοποίησης και τις πολιτικές μείωσης της φτώχειας στη Λετονία έδειξαν ότι ορισμένα από τα βασικά μέτρα του 2013 θα εφαρμοστούν και ότι προγραμματίζεται να ενισχυθεί η ενεργοποίηση και να διασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός μεταξύ δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και δημοτικών υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, με καλύτερη διασύνδεση των κοινωνικών παροχών με τις ενεργητικές πολιτικές της αγοράς εργασίας ώστε να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα για την αγορά εργασίας από την ενεργοποίηση των δικαιούχων παροχών. Το 2012, η Λετονία μεταρρύθμισε το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας και θέσπισε μέτρα για την επίτευξη καλύτερης ενεργοποίησης. Σε αυτήν τη βάση, μπορούν να προβλεφθούν νέα μέτρα για βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της κάλυψης του συστήματος κοινωνικών παροχών. Ορισμένα από τα βασικά στοιχεία της απάντησης της Λετονίας είναι λοιπόν επί του παρόντος ακόμα προτάσεις ή σε πρόωρο στάδιο σχεδιασμού, άρα η εφαρμογή τους θα είναι σημαντική για την επίτευξη των ΣΑΧ.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

ΣΑΧ 4

Κείμενο της Επιτροπής:

Να θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένα στοχευμένα μέτρα για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Να ενισχύσει τους συνδέσμους μεταξύ της μεταρρύθμισης του συστήματος χρηματικής κοινωνικής αρωγής και των μέτρων ενεργοποίησης.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να θέσει σε εφαρμογή συγκεκριμένα στοχευμένα μέτρα για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Να συνεχίσει να ενισχύει τους συνδέσμους μεταξύ της μεταρρύθμισης του συστήματος χρηματικής κοινωνικής αρωγής και των μέτρων ενεργοποίησης.

Επεξήγηση:

Τα αποτελέσματα των εργασιών πολυμερούς εποπτείας της EMCO και της ΕΚΠ δείχνουν ότι στη Λιθουανία συνεχίζεται η συνεργασία με τις κοινοτικές αρχές όσον αφορά πιλοτικό σχέδιο για το χρονικό διάστημα 2012-2014 για την επιστροφή όσο το δυνατόν περισσότερων ανέργων (δικαιούχων κοινωνικών παροχών) στην αγορά εργασίας. Υπογραμμίζεται ότι η Λιθουανία ψήφισε το 2012 τον νόμο για τη χρηματική κοινωνική αρωγή προς τους φτωχούς κατοίκους με στόχο την καλύτερη στόχευση της αρωγής σε όσους την έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

ΣΑΧ 3

Κείμενο της Επιτροπής:

Να μειώσει τις δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση και να καταστήσει τη μακροχρόνια περίθαλψη πιο αποδοτική σε σχέση με το κόστος, ιδίως εστιάζοντας περισσότερο στην πρόληψη, στην αποκατάσταση και στην ικανότητα αυτοεξυπηρέτησης ενισχύοντας την πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, λαμβάνοντας πρόσθετα μέτρα για τη μείωση της πρόωρης συνταξιοδότησης και την αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων, μέσω της σύνδεσης του νόμιμου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να μειώσει τις δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση και να καταστήσει τη μακροχρόνια περιθαλψη πιο αποδοτική σε σχέση με το κόστος, ιδίως εστιάζοντας περισσότερο στην πρόληψη, στην αποκατάσταση και στην ικανότητα αυτοεξυπηρέτησης, ενισχύοντας την πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, λαμβάνοντας πρόσθετα μέτρα για τη μείωση της πρόωρης συνταξιοδότησης και αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης, ευθυγραμμίζοντας την ηλικία συνταξιοδότησης ή τις συνταξιοδοτικές παροχές με τις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων, μέσω της σύνδεσης του νόμιμου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνο στην αύξηση της (νόμιμης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο υπενθυμίζει το κείμενο που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα, σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

ΣΑΧ 5

Κείμενο της Επιτροπής:

Να επιταχύνει τις προσπάθειες για τη μείωση της ανεργίας των νέων μέσω της βελτίωσης του σχεδιασμού και της παρακολούθησης των ενεργών πολιτικών στην αγορά εργασίας. Να ενισχύσει τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση με στόχο την καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των νέων με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, ιδίως όσον αφορά τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Να λάβει αποφασιστική δράση για την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, μεταξύ άλλων, μέσω της βελτίωσης της απασχολησιμότητάς τους μέσω της δια βίου μάθησης.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να επιταχύνει τις προσπάθειες για τη μείωση της ανεργίας των νέων μέσω της βελτίωσης του σχεδιασμού και της παρακολούθησης των ενεργών πολιτικών στην αγορά εργασίας. Να ενισχύσει τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση με στόχο την καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των νέων με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, ιδίως όσον αφορά τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. ~~Να λάβει αποφασιστική δράση~~ Να ενισχύσει τις προσπάθειες για την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, μεταξύ άλλων, μέσω της βελτίωσης της απασχολησιμότητάς τους μέσω της δια βίου μάθησης.

Επεξήγηση:

Στα συμπεράσματα της επισκόπησης της πολυμερούς εποπτείας της EMCO σημειώνεται ότι έχει καταρτισθεί σχέδιο νόμου που περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της απασχόλησης μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων. Οι εταιρίες που προσλαμβάνουν περισσότερα από 150 εργαζομένους θα πρέπει να θεσπίσουν «σχέδιο διαχείρισης ηλικίας», το οποίο θα προβλέπει μέτρα για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, την πρόληψη των προβλημάτων υγείας στην εργασία και την καλύτερη διαχείριση της μετάβασης από την εργασία στη σύνταξη. Στα τέλη του 2012, εγκρίθηκε νέα λευκή βίβλος, η οποία προβλέπει τα μέτρα που θα ληφθούν για την ενίσχυση της δια βίου μάθησης. Συνολικά, τα περισσότερα μέτρα, παρότι φαίνεται ότι προσανατολίζονται στη σωστή κατεύθυνση, παραμένουν ασαφή. Ως εκ τούτου, η EMCO συνεπέρανε ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες στον συγκεκριμένο τομέα.

ΜΑΛΤΑ

ΣΑΧ 2

Κείμενο της Επιτροπής:

Να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με στόχο τη μείωση της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών, μεταξύ άλλων, επισπεύδοντας την αύξηση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, συνδέοντας τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής και ενθαρρύνοντας την αποταμίευση για ιδιωτικές συντάξεις. Να λάβει μέτρα για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενεργό γήρανση. Να δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης με στόχο τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας στον εν λόγω τομέα, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της δημόσιας πρωτογενούς ιατροφαρμακευτικής κάλυψης. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και να μειώσει τον χρόνο που απαιτούν οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, να συνεχίσει τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος με στόχο τη μείωση της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών, μεταξύ άλλων, με μέτρα όπως η επίτευξη της αύξησης της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, αυξάνοντας την πραγματική ηλικία

συνταξιοδότησης με την ευθυγράμμιση της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής και ενθαρρύνοντας την αποταμίευση για ιδιωτικές συντάξεις. ~~συνδέοντας τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής και ενθαρρύνοντας την αποταμίευση για ιδιωτικές συντάξεις~~ Να λάβει μέτρα για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, ~~αναπτύσσοντας~~ ολοκληρώνοντας και εφαρμόζοντας ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενεργό γήρανση. Να δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με στόχο τη βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας στον εν λόγω τομέα, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της δημόσιας πρωτογενούς ιατροφαρμακευτικής κάλυψης. Να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και να μειώσει τον χρόνο που απαιτούν οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων.

Επεξήγηση:

Η σύσταση αναπροσαρμόστηκε ώστε να αντικατοπτρίζει τον εν εξελίξει χαρακτήρα της διαδικασίας μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος στη Μάλτα, που συνίσταται σε σύνολο παραμετρικών μεταρρυθμίσεων οι οποίες εγκρίθηκαν το 2006 και το 2007 και αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή κατά τα προσεχή 15 έτη. Παρά τις θετικές συνέπειες της μεταρρύθμισης, η Μάλτα αναγνωρίζει ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες ώστε να εξασφαλιστούν μακροπρόθεσμη καταλληλότητα και βιωσιμότητα των συντάξεων. Μετά τις εκλογές του Μαρτίου του 2013, η νέα κυβέρνηση επιβεβαίωσε τη δέσμευση να συνεχισθεί η διαδικασία μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος στη Μάλτα.

Για τον σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκαν δύο διαδικασίες διαβούλευσης το 2011 και το 2012 και μετά τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων υποβλήθηκε στην κυβέρνηση η τελική έκθεση. Όσον αφορά τη δημιουργία τρίτου πυλώνα ιδιωτικών συντάξεων, ο νόμος περί συντάξεων εγκρίθηκε ήδη από το κοινοβούλιο. Ο νόμος αυτός θα υποστηριχθεί από ορισμένες νομικές ανακοινώσεις που θα καλύπτουν διάφορες πτυχές καθώς και από οδηγίες/ κανόνες που θα εκδοθούν από την Αρχή Οικονομικών Υπηρεσιών της Μάλτας και υποβλήθηκαν προς διαβούλευση την 1η Απριλίου 2013. Προβλέπεται ότι ο νόμος περί συντάξεων θα τεθεί σε ισχύ ταυτόχρονα με τους εν λόγω κανόνες και διαδικασίες.

Όσον αφορά τις μελλοντικές προοπτικές, η κυβέρνηση ανέφερε ότι κατά τις προσεχείς εβδομάδες θα συγκροτήσει διυπουργική ομάδα στρατηγικής με καθήκον να επισκοπήσει το έργο της υπεύθυνης για τις συντάξεις ομάδας, ιδίως τις συστάσεις της έκθεσης μετά τη διαβούλευση, η οποία υποβλήθηκε στην κυβέρνηση τον Μάρτιο του 2012 και σκιαγραφεί ολοκληρωμένη στρατηγική για την καταλληλότητα και τη βιωσιμότητα των συντάξεων στη Μάλτα έως το τρίτο τρίμηνο του 2014. Επίσης, θα αναπτυχθεί στρατηγική επικοινωνίας έως το τέταρτο τρίμηνο του 2013 με σκοπό τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα συντάξεων.

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνο στην αύξηση της (νόμιμης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο υπενθυμίζει το κείμενο που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα, σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

Τέλος, συμφωνήθηκε η προσαρμογή του κειμένου ώστε να ανακάλυπται ότι η στρατηγική που αποσκοπεί στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Μετά τη ΣΑΧ του 2011 προς τη Μάλτα να θεσπίσει «ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενεργό γήρανση», συγκροτήθηκε τον Φεβρουάριο του 2012 διυπουργική επιτροπή με εντολή να υποβάλει στην κυβέρνηση πρόταση για τη θέσπιση ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ενεργό γήρανση. Μετά την πρόσφατη αλλαγή στην κυβέρνηση, το νέο κυβερνητικό σχήμα ανέφερε ότι δίνει απόλυτη προτεραιότητα στην ολοκλήρωση της στρατηγικής αυτής, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία κοινοβουλευτικής γραμματείας για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και την ενεργό γήρανση με σκοπό να δοθούν στις εργασίες νέα ώθηση και πολιτική κατεύθυνση και να προωθηθεί η ολοκλήρωσή τους. Το τελικό σχέδιο στρατηγικής πρόκειται να υποβληθεί στην κυβέρνηση έως τα τέλη Σεπτεμβρίου. Αφού εγκριθεί από την κυβέρνηση, η εθνική πολιτική αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή τον Οκτώβριο του 2013.

ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

ΣΑΧ 2

Κείμενο της Επιτροπής:

Να εντείνουν τις προσπάθειες σταδιακής μεταρρύθμισης της αγοράς στέγης επιταχύνοντας τον προγραμματισθέντα περιορισμό της έκπτωσης φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων και δημιουργώντας έναν περισσότερο προσανατολισμένο στην αγορά μηχανισμό καθορισμού ενοικίων, καθώς και συνδέοντας περισσότερο τα ενοίκια με το οικογενειακό εισόδημα στον τομέα κοινωνικής στέγης. Να επανεστιάσουν τις εταιρίες κοινωνικής κατοικίας ώστε να στηρίζουν τα νοικοκυριά με τις μεγαλύτερες ανάγκες.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να εντείνουν τις προσπάθειες σταδιακής μεταρρύθμισης της αγοράς ενοικίων επιταχύνοντας τον προγραμματισθέντα περιορισμό της έκπτωσης φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις

στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, και δημιουργώντας έναν περισσότερο προσανατολισμένο στην αγορά μηχανισμό για τον καθορισμό ενοικίων, καθώς και συνδέοντας περισσότερο τα ενοίκια με το οικογενειακό εισόδημα στον τομέα κοινωνικής στέγης. Να επανεξιτάσουν τις εταιρίες κοινωνικής κατοικίας ώστε να στηρίζουν τα νοικοκυριά με τις μεγαλύτερες ανάγκες.

Επεξήγηση:

Η ταχύτερη υλοποίηση μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική ανάκαμψη, δεδομένων των σημερινών επισφαλών οικονομικών συνθηκών στις Κάτω Χώρες. Περίπου 1 εκατομμύριο νοικοκυριά βρίσκονται σήμερα σε αρνητική θέση όσον αφορά την κατοικία τους (υποθήκη υψηλότερη της αξίας της κατοικίας). Ο ταχύτερος περιορισμός της έκπτωσης ενδέχεται να δημιουργήσει νέα πίεση για τη μείωση των τιμών των κατοικιών, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την οικονομική σταθερότητα. Μπορεί επίσης να περιορίσει περαιτέρω την ιδιωτική κατανάλωση. Σύμφωνα με το *Centraal Planbureau*, άνω του ημίσεος της παρατηρούμενης κάμψης της ιδιωτικής κατανάλωσης στις Κάτω Χώρες οφείλεται στις εντάσεις στην αγορά στέγης.

ΣΑΧ 4

Κείμενο της Επιτροπής:

Να λάβουν περαιτέρω μέτρα για να ενισχύσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως των ατόμων που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας. Να συνεχίσουν να μειώνουν τα φορολογικά αντικίνητρα για την εργασία, μεταξύ άλλων, επιταχύνοντας τη σταδιακή κατάργηση των μεταβιβάσιμων εκπτώσεων φόρου για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας. Να στηρίξουν τις μετακινήσεις στην αγορά εργασίας και να αντιμετωπίσουν τις δυσκαμψίες της εν λόγω αγοράς, μεταξύ άλλων με την ταχύτερη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και του συστήματος επιδομάτων ανεργίας.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να λάβουν περαιτέρω μέτρα για να ενισχύσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως των ατόμων που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας. Να συνεχίσουν να μειώνουν τα φορολογικά αντικίνητρα για την εργασία, μεταξύ άλλων ~~επιταχύνοντας~~ με τη σταδιακή κατάργηση των μεταβιβάσιμων εκπτώσεων φόρου για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας. Να στηρίξουν τις μετακινήσεις στην αγορά εργασίας και να αντιμετωπίσουν τις δυσκαμψίες της εν λόγω αγοράς, μεταξύ άλλων με την ~~ταχύτερη~~ μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και του καθεστώτος για το επίδομα ανεργίας.

Επεξήγηση:

Ως προς την πρώτη αλλαγή, η επιτάχυνση της σταδιακής κατάργησης της δυνατότητας μεταβίβασης των γενικών εκπτώσεων φόρου δεν επηρεάζει το (αντι)κίνητρο για την αύξηση του αριθμού ωρών εργασίας του δεύτερου εργαζόμενου μέλους της οικογένειας που έχει ήδη εισέλθει στην αγορά εργασίας.

Ως προς τη δεύτερη αλλαγή, η ολλανδική κυβέρνηση έχει συμφωνήσει με τους κοινωνικούς εταίρους ως προς ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, όπως η μεταρρύθμιση της νομοθεσίας για την προστασία της απασχόλησης και του καθεστώτος για το επίδομα ανεργίας. Τόσο η ουσία όσο και ο ρυθμός των μεταρρυθμίσεων έχουν συμφωνηθεί με τους εργοδότες και τους εργαζομένους, με αποτέλεσμα σαφείς ρυθμίσεις και ευρεία κοινωνική στήριξη. Αυτό αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση των σχεδιαζόμενων μεταρρυθμίσεων.

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΣΑΧ 2

Κείμενο της Επιτροπής:

Να επισπεύσει την εναρμόνιση της ηλικίας συνταξιοδότησης για τους άνδρες και τις γυναίκες, να συνδέσει την εκ του νόμου προβλεπόμενη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής, να εφαρμόσει και να παρακολουθεί τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις που περιστέλλουν την πρόσβαση σε πρόωγη συνταξιοδότηση και να βελτιώσει την απασχολησιμότητα των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, ούτως ώστε να αυξηθούν η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να επισπεύσει την εναρμόνιση της ηλικίας συνταξιοδότησης για τους άνδρες και τις γυναίκες, αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης με την ευθυγράμμιση της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές του προσδόκιμου ζωής ~~να συνδέσει την εκ του νόμου προβλεπόμενη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής~~, να εφαρμόσει και να παρακολουθεί τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις που περιστέλλουν την πρόσβαση σε πρόωγη συνταξιοδότηση και να βελτιώσει περαιτέρω την απασχολησιμότητα των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, ούτως ώστε να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (θεσομοιτημένης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο υπενθυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013.

Η σύσταση προσαρμόστηκε επίσης ώστε να αντανακλάται το γεγονός ότι λόγω σημαντικών συνταξιοδοτικών μεταρρυθμίσεων και συνοδευτικών μέτρων πολιτικής για την αγορά εργασίας (π.χ. πρωτοβουλία για την αγορά εργασίας όσον αφορά άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και με προβλήματα υγείας, προληπτικό πρόγραμμα fit2work, συνθήκες εργασίας φιλικές προς τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας), το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας έχει αυξηθεί από 27,4 % σε 43,1 % από το 2004. Από τα συμπεράσματα των επισκοπήσεων πολυμερούς εποπτείας της EMCO προκύπτει ότι έχουν θεσπιστεί μεταρρυθμίσεις που ενθαρρύνουν και διευκολύνουν έναν μεγαλύτερο σε διάρκεια και υγιή εργασιακό βίο.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

ΣΑΧ 3

Κείμενο της Επιτροπής:

Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να αυξήσει το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και με την περιστολή των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης, καθώς και να εναρμονίσει την ελάχιστη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το αυξημένο προσδόκιμο ζωής. Να εφαρμόσει και να παρακολουθήσει στενά τον αντίκτυπο των λαμβανόμενων μέτρων για τη βελτίωση της θέσης των νέων και των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την απασχόληση.

Συμφωνημένο κείμενο:

Να λάβει περαιτέρω μέτρα για να αυξήσει το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και με την περιστολή των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης, ~~αυξάνοντας την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω της ευθυγράμμισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής καθώς και να εναρμονίσει την ελάχιστη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το αυξημένο προσδόκιμο ζωής.~~ Να εφαρμόσει και να παρακολουθήσει στενά τα ισχύοντα μέτρα για να βελτιώσει τη θέση των νέων και των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την απασχόληση.

Επεξήγηση:

Το κείμενο της σύστασης περιέχει οριζοντίως συμφωνημένο κείμενο. Συμφωνήθηκε ότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για να αυξηθεί η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος και της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Το αρχικό κείμενο της Επιτροπής, που επικεντρωνόταν μόνον στην αύξηση της (θεσομοιτημένης) ηλικίας συνταξιοδότησης, κρίθηκε υπερβολικά περιοριστικό και στενά οριοθετημένο. Το νέο κείμενο υπενθυμίζει το κείμενο το οποίο είχε συμφωνηθεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, πιο πρόσφατα σχετικά με την έκθεση για τη βιωσιμότητα του 2012, της 12ης Φεβρουαρίου 2013. Στη Φινλανδία, η σύνδεση της ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής δεν μπορεί να γίνει χωρίς σημαντική μεταβολή των κριτηρίων του συνταξιοδοτικού συστήματος.

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2013/C 217/19	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, για το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2013 της Σλοβενίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για την περίοδο 2012-2016	75
2013/C 217/20	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 της Ισπανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας, 2012-2016	81
2013/C 217/21	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σουηδίας για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Σουηδίας για την περίοδο 2012-2016	86
2013/C 217/22	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων των Κάτω Χωρών για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας των Κάτω Χωρών για την περίοδο 2012-2017	89
2013/C 217/23	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2013 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2012/13 έως 2017/18	93
2013/C 217/24	Σύσταση του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών που έχουν ως νόμισμα το ευρώ	97

II Ανακοινώσεις

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Συμβούλιο

2013/C 217/25	Επεξηγηματικό σημείωμα — Έγγραφο συνοδευτικό των συστάσεων του Συμβουλίου προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2013	100
---------------	---	-----

Το EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL